IN PRINCIPIO

CREAVIT DEUS CAELUM ET TERRAM

terra autem erat inanis
et vacua · et tenebrae
erant super faciem ter
rae · et sps di [illegible] fe
rebatur super aquas ·
Dixitque ds · fiat lux ·
et facta est lux · Et vidit
ds lucem quod esset bo
na · et divisit ds lucem
a tenebris · Appellavitq;
lucem diem · et tenebras noc
tem · Factumque est vespere
et mane dies unus · Dixit quo
que ds · fiat firmamentum in
medio aquarum · et dividat
aquas ab aquis · Et fecit ds fir
mamentum · divisitq; aquas
quae erant sub firmamento ·
ab his quae erant super fir
mamentum · et factum est
ita · Vocavitq; ds firmamen
tum caelum · et factum est
vespere et mane dies secun
dus · Dixit vero ds · Congre
gentur aquae quae sub caelo
sunt in locum unum · et ap
parea ta rida · factumque est
ita · Et vocavit ds aridam
terram · Congregationesque
aquarum appellavit maria ·
Et vidit ds quod esset bonu
et ait · Germinet terra her
bam virentem · et facientē
semen · et lignum pomiferu
facientem fructum iuxta ge
nus suum · cuius semen in
semet ipso sit super terram ·
et factum est ita · Et protu
lit terra herbā virentem
et adferentem semen iuxta
genus suum · lignumq; faci
ens fructum · et habens unu
quodque sementem secundu
speciem suam · Et vidit ds
quod esset bonum · Factūq;
est vespere et mane dies ter
cius · Dixit autem ds · Fiant
luminaria in firmamento
caeli · ut dividant diem ac noc
tem · et sint in signa et tempo
ra et dies et annos · ut luceant
in firmamento caeli · et illu
minent terram · et factumq;
est ita · Fecitque ds duo mag
na luminaria · luminare ma
ius ut praeesset diei · et lu

Contains ff. 142; [illegible]
There are 19 paintings, exclusive of Capitula

See Nouveau Traité de Diplomatique
vol III - P 92 -
See also Plate 36 - "Creavit celum & terra".

Volume de 142 Feuillets

Les feuillets 11, 39, 49, 50, 55, 94, 96, 139-142 sont mutilés

15 janvier 1889.

INHOCCORPORECONTI
NENTVR LIB[illegible] QVI EST
BRESITH · QVAM NOS G[illegible] DICIMVS
HELLESMOTH QVEM EXODVM APPELLAMVS
VAIECRA ID EST LEVITICVS
[illegible]IDDABER Q[illegible]NVMER[illegible]VOCAM
ELLADDABBARIM QVI · DEVTHERON
[illegible]

IN PRINCIPIO

FECIT DS CAELUM ET TERRAM
TERRA AUTEM ERAT INANIS
ET UACUA. ET TENEBRAE
ERANT SUPER FACIEM TER
RAE. ET SPS DĪ FE
REBATUR SUPER AQUAS.
DIXITQUE DS. FIAT LUX.
ET FACTA EST LUX. ET UIDIT
DS LUCEM QUOD ESSET BO
NA. ET DIUISIT DS LUCEM
A TENEBRIS. APPELLAUITQ;
LUCEM DIEM. ET TENEBRAS NOC
TE. FACTUMQUE EST UESPERE
ET MANE DIES UNUS. DIXIT QUO
QUE DS. FIAT FIRMAMENTUM IN
MEDIO AQUARUM. ET DIUIDAT
AQUAS AB AQUIS. ET FECIT DS FIR
MAMENTUM. DIUISITQ; AQUAS
QUAE ERANT SUB FIRMAMENTO.
AB HIS QUAE ERANT SUPER FIR
MAMENTUM. ET FACTUM EST
ITA. UOCAUITQ; DS FIRMAMEN
TUM CAELUM. ET FACTUM EST
UESPERE ET MANE DIES SECUN
DUS. DIXIT UERO DS. CONGRE
GENTUR AQUAE QUAE SUB CAELO
SUNT IN LOCUM UNUM. ET AP
PAREAT ARIDA. FACTUMQUE EST
ITA. ET UOCAUIT DS ARIDAM
TERRAM. CONGREGATIONESQUE
AQUARUM APPELLAUIT MARIA.
ET UIDIT DS QUOD ESSET BONŪ
ET AIT. GERMINET TERRA HER
BAM UIRENTEM. ET FACIENTE
SEMEN. ET LIGNUM POMIFERŪ
FACIENTEM FRUCTUM IUXTA GE
NUS SUUM. CUIUS SEMEN IN
SEMETIPSO SIT SUPER TERRAM.
ET FACTUM EST ITA. ET PROTU
LIT TERRA HERBĀ UIRENTEM
ET AD FERENTEM SEMEN IUXTA
GENUS SUUM. LIGNUMQ; FACI
ENS FRUCTUM. ET HABENS UNŪ
QUOSQUE SEMENTEM SECUNDŪ
SPECIEM SUAM. ET UIDIT DS
QUOD ESSET BONUM. FACTŪQ;
EST UESPERE ET MANE DIES TER
TIUS. DIXIT AUTEM DS. FIANT
LUMINARIA IN FIRMAMENTO
CAELI UT DIUIDANT DIEM AC NOC
TEM. ET SINT IN SIGNA ET TEMPO
RA ET DIES ET ANNOS. UT LUCEANT
IN FIRMAMENTO CAELI ET INLU
MINENT TERRAM. ET FACTUMQ;
EST ITA. FECITQUE DS DUO MAG
NA LUMINARIA. LUMINARE MA
IUS UT PRAEESSET DIEI. ET LU

minare minus ut praees
set nocti et stellis et posu
it eas in firmamento cae
li ut lucerent super ter
ram et praeessent diei
ac nocti et diuiderent lu
cem ac tenebras. Et uidit
ds quod esset bonū. Et fac
tum est uespere et mane
dies quartus. Dixit etiā
ds. Producant aquae rep
tile animae uiuentis et uo
latile super terram sub
firmamento caeli. Creauit
que ds cete grandia et om
nem animam uiuentē atq;
mutabilem quam produxe
rant aquae in species suas.
Et omne uolatile secundum
genus suū. Et uidit ds quod
esset bonum benedixitque
eis dicens. Crescite et mul
tiplicamini et replete aquas
maris auesque multiplicen
tur super terrā. Et factū
est uespere et mane dies quin
tus. Dixit quoq; ds. Producat
terra animam uiuentem in
genere suo iumenta et repti
lia et bestias terrae secundū

species suas. Factumque est
ita. Et fecit ds bestias terrae
iuxta species suas et iumenta
et omne reptile terrae in ge
nere suo. Et uidit ds quod es
set bonum et ait. Faciamus
hominem ad imagi nem et si
militudinem nostram et
praesit piscibus maris et
uolatilibus caeli et bestiis
uniuersaeque terrae omni
que reptili quod mouetur in
terra. Et creauit ds homi
nē ad imaginem suā ad imagi
nem di creauit illū masculū
et feminam creauit eos. Be
nedixitque illis ds et ait.
Crescite et multiplicamini
et replete terrā et subicite
eam et dominamini piscib;
maris et uolatilibus caeli
et uniuersis animantibus
quae mouentur super ter
ram. Dixitque ds. Ecce de
di uobis omnem herbam
adferentem semen super
terram et uniuersa ligna
quae habent in semetipsis
sementem generis sui
ut sint uobis in escam.

et cu
rae
li et cu
tur i
est a
ant a
tum e
cunc
ualde
uesp
tus
caeli e
natus
que d
suum
requ
uniu
para
diei s
illum
uera
suo
facer
tione
quan
in di
terr
omn
ant
inte

et cunctis animantibus ter
rae . Omni que uolucri cae
li et uniuersis quae mouen
tur in terra . Et in quibus
est anima uiuens . ut habe
ant ad uescendum . Et fac
tum est ita . Vidit que ds
cuncta quae fecit et erant
ualde bona . Et factum est
uespere et mane dies sex
tus . Igitur perfecti sunt
caeli et terra et omnis or
natus eorum . Compleuit
que ds die septimo opus
suum quod fecerat . et
requieuit die septimo ab
uniuerso opere suo quod
parauerat . Et benedixit
diei septimo et scificauit
illum quia in ipso cessa
uerat ab omni opere
suo quod creauit ds ut
faceret . Istae genera
tiones caeli et terrae
quando creatae sunt
in die quo fecit dns ds
terram et caelum et
omne uirgultum agri
ante quam oreretur
in terra . omnem que

herbam regionis prius
quam germinaret . non
enim pluerat dns ds su
per terram . et homo
non erat qui operare
tur terram . Sed fons
ascendebat e terra in
rigans uniuersam su
perficiem terrae . For
mauit igitur dns ds homi
nem de limo terrae . et in
spirauit in faciem eius
spiraculum uitae . et fac
tus est homo in animam
uiuentem . Plantauerat
autem dns ds paradisum
uoluptatis a principio
in eden ad orientem in
quo posuit hominem
quem formauerat .
Produxit que dns ds
de humo omne lignum pul
chrum uisum et ad ues
cendum suaue . Lignū
etiam uitae in medio
paradisi . lignum que scien
tiae boni et mali . Et flu
uius egrediebatur de loco
uoluptatis . ad inrigandū
paradisum qui inde diuiditur

In quattuor capita. no
men uni phison. ipse
est qui circuit omnem
terram. euilath. ibi nas
citur aurum. et aurū
terrae illius optimum
est. ibique inuenitur
bdellium et lapis onicy
nus. Et nomen fluuii
secundo geon. Ipse est
qui circuit omnem terrā
aethiopiae. Nomen ue
ro fluminis tertii.
tigris. Ipse uadit con
tra assyrios. Fluuius au
tem quartus ipse est.
eufrates. Tulit ergo
dns ds hominem quem
fecit. et posuit eum in
paradisu uoluptatis ut
operaretur et custodiret
illum. Praecepitque ei
dns dicens. Ex omni lig
no paradisi comede. de
ligno autem scientiae
boni et mali ne comedas.
In quacumque enim die co
mederis ex eo. morte mori
eris. Dixit quoque dns ds. Non
est bonum esse hominē solū

Faciamus ei adiutorem
similem sui. Formatis
igitur dns ds de humo
cunctis animantibus ter
rae et uniuersis uolatili
bus caeli: Adduxit eam
ad adam ut uideret quid
uocaret ea. Omne enim
quod uocauit adam anima
uiuentis. Ipsum est nomen
eius. Appellauitque adam
nominibus suis cuncta
animantia. et uniuer
sa uolatilia caeli. et om
nes bestias terrae.
Adam uero non inueni
ebatur adiutor similis
eius. Inmisit ergo dns
ds soporem in adam.
Cumque obdormisset
tulit unam de costis
eius et repleuit car
nem pro ea. Et aedifi
cauit dns ds costam
quam tulerat de adam
in mulierem et adduxit
eam ad adam. dixitque adam
hoc nunc os ex ossibus
meis. et caro de carne mea
haec uocabitur uirago.

NISIQUODEXLIGNODEQUO
TIBIPRAECEPERAMNECO
MEDERES COMEDISTI·
DIXITQ ADAM MULIERQUAM
DEDISTISOCIAMMIHI·DEDIT
MIHIDELIGNOETCOMEDI·ET
DIXITDNS·DS·ADMULIEREM
QUAREHOCFECISTI·QUAERES
PONDITSERPENSDECEPITME
ETCOMEDI·ETAITDNS·DS·ADSER
PENTEM·QUIAFECISTIHOC
MALEDICTUSESINTEROMNIA
ANIMANTIAETBESTIASTERRAE
SUPERPECTUSTUUMGRADI
ERIS·ETTERRAMCOMEDES
OMNIBDIEBUSUITAETUAE
INIMICITIASPONAMINTER
TEETMULIEREM·ETSEMEN
TUUM·ETSEMENILLIUS
IPSACONTERETCAPUTTUUM
ETTUINSIDIABERISCALCANEO
EIUS·MULIERIQUOQUEDIXIT
MULTIPLICABOAERUMNAS
TUAS·ETCONCEPTUSTUOS
INDOLOREPARIESFILIOS·ET
SUBUIRIPOTESTATEERIS·
ETIPSEDOMINABITURTUI
ADAMUERODIXIT·QUIAAUDIS
TIUOCEMUXORISTUAEETCO
MEDISTIDELIGNOEXQUO
PRAECEPERAMTIBINECO
MEDERES·MALEDICTATERRA
INOPERETUO·INLABO
RIBUSCOMEDESEAMCUNCTIS
DIEBUSUITAETUAE·SPINAS
ETTRIBULOSGERMINABIT
TIBI·ETCOMEDESHERBAS
TERRAE·INSUDOREUULTUSTUI
UESCERISPANE·DONECREUER
TARISINTERRAMDEQUASUM
TUSES·QUIAPULUISES·ET
INPULUEREMREUERTERIS
ETUOCAUITADAMNOMENUXO
RISSUAE·EUA·EOQUOD
MATERESSETCUNCTORUM
UIUENTIUM
FECITQUOQUEDNS·DS·ADAE
ETUXORIEIUSTUNICASPELLI
CIAS·ETINDUITEOS·ETAIT·
ECCEADAMFACTUSESTQUASI
UNUSEXNOBISSCIENSBO
NUMETMALUM·NUNCERGO
NEFORTEMITTATMANUM
SUAMETSUMATETIAMDE
LIGNOUITAE·ETCOMEDAT
ETUIUATINAETERNUM·
EMISITEUMDNS·DS·DEPARA
DISOUOLUPTATISUTOPERARE
TURTERRAM

Deiecitque adam et [illegible] ante paradisum uoluptatis cherubin et flammeum gladium atque uersatilem ad custodiendam uiam ligni uitae. Adam uero cognouit hauam uxorem suam quae concepit et peperit Cain dicens possedi hominem per dominum. rursusque peperit fratrem eius Abel. fuit autem Abel pastor ouium et Cain agricola. factum est autem post multos dies ut offerret Cain de fructibus terrae munera domino. Abel quoque obtulit de primogenitis gregis sui et de adipibus eorum. et respexit dominus ad Abel et ad munera eius.

Ad Cain uero et ad munera eius non respexit. iratusque est Cain uehementer et concidit uultus eius. dixitque dominus ad eum quare iratus es et cur concidit facies tua nonne si bene egeris recipies [illegible] statim in [illegible] peccatum aderit sed sub te [illegible] appetitus eius et tu [illegible] illius.

Dixitque Cain ad Abel fratrem suum egrediamur foras. cumque essent in agro consurgit Cain aduersus Abel fratrem suum et interfecit eum.

Et ait dominus ad Cain ubi est Abel frater tuus. qui respondit nescio. num custos fratris mei sum. dixitque ad eum quid fecisti. uox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra. nunc igitur maledictus eris super terram quae aperuit os suum et suscepit sanguinem fratris tui de manu tua. cum operatus fueris eam non dabit tibi fructus suos. uagus et profugus eris super terram. dixitque Cain ad dominum maior est iniquitas mea quam ut ueniam merear. ecce eicis me hodie a facie terrae et a facie tua abscondar et ero uagus et profugus in terra omnis igitur qui inuenerit me occidet me. dixitque ei dominus

Nequaquam ita fiet
sed omnis qui occiderit
cain septimplum pu
nietur posuitque dominus
cain signum ut non
eum interficeret om
nis qui invenisset eum
Egressusque cain a facie
domini habitabit in terra
profugus ad orienta
lem plagam eden Cog
novit autem cain uxorem
suam quae concepit et
peperit enoch et ae
dificavit civitatem vo
cavitque nomen eius ex
nomine filii sui enoch
Porro enoc genuit irad
et irad genuit maviahel
et maviahel genuit ma
thusahel et mathusahel
genuit lamech qui accepit
uxores duas nomen uni
ada et nomen alterius sella
iabel
Genuitque ada abal qui fuit
pater habitantium in ten
toriis adque pastorum et
nomen fratris eius iubal
ipse fuit pater canentium

cithara et organo sella quoque
genuit tubalcain qui fuit
malleator et faber in cuncta
opera aeris et ferri soror
vero tubalcain noema
Dixitque lamech uxoribus suis
adae et sellae audite vo
cem meam uxores lamech
auscultate sermonem meum
quoniam occidi virum
in vulnus meum et adules
centulum in livorem meum
septuplum ultio dabitur
de cain de lamech vero sep
tuagies septies
Cognovit quoque adhuc adam
uxorem suam et peperit
filium vocavitque nomen
illius seth dicens posuit
mihi deus semen aliud pro abel
quem occidit cain sed et
seth natus est filius quem
vocavit enos iste coepit
invocare nomen domini
Hic est liber generationis
adam in die qua creavit
deus hominem ad similitu
dinem dei fecit illum mascu
lum et feminam creavit
eos

Et benedixit illis · et uocauit nomẽ
eorum adam in die qua cre
ati sunt · uixit autem adam
centum triginta annis · et
genuit ad similitudinem suã
et imaginem · uocauitq; no
men eius seth · et facti sunt omnes
dies · adam · postquam genuit
seth · octingenti anni · genu
itq; filios · et filias · et factum
est omne tempus quod uixit
adam · anni nungenti trigi
ta · et mortuus est · uixit quo
que seth · centum quinque
annos · et genuit enos · uixitq;
seth postquam genuit enos
octingentis septem annis
genuitq; filios · et filias · et fa
cti sunt omnes dies · seth ·
nungentorum · duodecim
annorum · et mortuus est ·
Uixit uero · enos · nonaginta
annis · et genuit · cainan ·
post cuius ortum uixit · oc
tingentis quindecim annis
et genuit filios · et filias ·
factiq; sunt omnes dies · enos
nungentorum quinque an
norum et mortuus · uixit

quoque cainan · septuagin
ta annis · et genuit malalehel ·
et uixit cainan postquam
genuit malalehel · octingẽ
tos quadraginta annos · ge
nuitq; filios · et filias · et fac
ti sunt omnes dies · cainan ·
nungenti decem anni · et
mortuus est · uixit autem
malalehel · sexaginta quin
que annos · et genuit iared ·
et uixit malalehel · postquã
genuit iared · octingentis
triginta annis · et genuit
filios · et filias · et facti sunt
omnes dies · malalehel
octingenti nonaginta quinque an
ni et mortuus est · uixitq;
iared · centum sexaginta
duobus annis · et genuit
enoch · et uixit iared · post
quam genuit · enoch · octi
gentos annos · et genuit
filios · et filias · et facti sunt
omnes dies iared · nunge
ti sexaginta duo anni et mor
tuus est · porro enoch
uixit sexaginta quinque
annis et genuit mathusala

Et ambulauit enoch cum
dō post[...] genuit ma
[th]usalam trecentis
annis et genuit filios et fi[lias]
et facti sunt omnes dies enoch
trecenti sexaginta quinq[ue]
anni ambulauitq[ue] cum
dō et non apparuit quia
tulit eum ds uixit quoq[ue]
mathusalam centum oc
toginta septem annos et
genuit lamech et uixit
mathusalam postquam
genuit lamech septinge[n]
tos octoginta duos annos
et genuit filios et filias et
facti sunt omnes dies ma
thusalae nongenti sexa
ginta nouem anni et mor
tuus est uixit autem lamech
centum octoginta duobus
annis et genuit filium uo
cauitq[ue] nomen eius noe
dicens iste consolabitur nos
ab omnibus operibus et
laboribus manuum nostra
rum in terra cui maledixit
dns uixitq[ue] lamech postquam
genuit noe quingentos

nonaginta quinque annos
et genuit filios et filias et fac
ti sunt omnes dies lamech sep
tingenti septaginta [septem] anni
et mortuus est
B Noe uero cum quingentorum
esset annorum genuit sem
cham et iapheth cumque
coepissent homines mul
tiplicari super terram et
filias procreassent uiden
tes filii dī filias eorum quod
essent pulchrae acceperunt
uxores sibi ex omnibus quas
elegerant dixitq[ue] ds non per
manebit sps meus in homine
in aeternum quia caro est
Eruntq[ue] dies illius centum ui
ginti annorum
Gigantes autem erant super
terram in diebus illis postquam
enim ingressi sunt filii dī ad
filias hominum illaeque ge
nuerunt isti sunt potentes
a saeculo uiri famosi
Uidens autem ds quod multa
malitia hominum esset in terra
et cuncta cogitatio cordis inten
ta esset ad malum omni tem
pore

paenituit eum quod homi 8
nem fecisset in terra . et
tactus dolore cordis in
trinsecus . deleuo inquid
hominem quem creaui .
a facie terrae ab homine
usque ad animantia a rep
tile usque ad uolucres
caeli . paenitet enim me
fecisse eos

Noe uero inuenit gra
tiam coram dno . haec sunt
generationes noe . Noe
uir iustus atque perfec
tus fuit in generationi
bus suis . cum do ambulauit
et genuit tres filios sem . chā
et iafeth . Corrupta est
autem terra coram do
et repleta est iniquita
te . Cumque uidisset
ds terram esse corrup
tam . omnis quippe
caro corruperat uiam
suam super terram .
dixit ad noe . Finis uni
uersae carni uenit
coram me . Repleta est
terra iniquitate a fa
cie eorum . et ego dis
perdam eos cum ter
ra . Fac tibi arcam
de lignis leuigatis . man
siunculas in arca facies
et uitumine linies intrin
secus et extrinsecus .
Et sic facies eam tre
centorum cubitorum
erit longitudo arcae
quinquaginta cubito
rum latitudo . et tri
ginta cubitorum alti
tudo illius . Fenestrā
in arca facies . et in cu
bito consummabis sum
mitatem . Ostium au
tem arcae pones ex
latere deorsum . Ce
nacula et tristega fa
cies in ea . Ecce ego
adducam diluuii aquas
super terram ut in
terficiam omnem car
nem in qua spiritus uitae
est subter caelum . uniuer
sa quae in terra sunt
consumentur . Ponamq;
foedus meum tecum . et
ingredieris arcam . tu et
filii tui . et uxor tua et

uxoris filiorum tuorum
tecum. et ex cunctis
animantibus univer
sae carnis. bina indu
ces in arca ut vivant
tecum. masculini
sexus et feminini.
de volatilibus iuxta
genus suum. et de iu
mentis in genere suo
ex omni reptile terrae
secundum genus suum
bina de omnibus ingre
dientur tecum ut possint
vivere. Tolles igitur ex
omnibus escis quae
mandi possunt. et conpor
tabis aput te. et erunt tam
tibi quam illis in cibum.
Fecit ergo noe omnia quae
praeceperat illi ds. dixit
que dns ad eum. ingredere
tu. et omnis domus tua.
arcam. te enim vidi iustum
coram me in generatio
ne hac ex omnibus ani
mantibus mundis tolles.
septena. septena. mas
culum et feminam. de
animantibus vero non

mundis. duo. duo. mas
culum. et feminam.
Sed et de volatilibus caeli.
septina. septina. mascu
lum et feminam. ut sal
vetur semen super fa
ciem universae terrae.
Adhuc enim post dies
septem. ego pluam super
terram quadraginta
diebus et quadraginta
noctibus. et dilebo om
nem substantiam quam
feci de super faciem ter
Fecit ergo noe omnia
quae mandaverat ei ds.
Erat que sescentorum
annorum quando dillu
vii aquae inundaverat
super terram. Et ingres
sus est noe. et filii eius
et uxor eius. et uxores
filiorum eius cum eo
in arca propter aquas
dilluvii. De animanti
bus quoque. mundis.
et inmundis. et de vo
lucribus et ex omni.
quod movetur super
terram. duo. et duo. in

Reptilium quae repitant super
terram · uniuersi homines
et cuncta in quibus spiraculum
uitae est in terra mortua sunt
et deleuit omnem substantiam quae
erat super terram · ab homi
ne usque ad pecus · tam rep
tile quam uolucres caeli
et deleta sunt de terra · re
mansit autem solus noe
et qui cum eo erant in arca
obtinueruntque aquae terras
centum quinquaginta die
bus · recordatus est autem
ds noe cunctorumque
animantium · et omnium
iumentorum quae erant cum
eo in arca · adduxit spiritum su
per terram · et inminutae aquae
et clausi sunt fontes abys
si et cataractae caeli · et
prohibitae sunt pluuiae de
caelo · reuersaeque aquae sunt
de terra euntes · et redeun
tes · et coeperunt minui
post centum quinquagin
ta dies · requieuitque arca
mense septimo uicesima

et septima die mensis super
montes armeniae · at ue
ro aquae ibant · et decresce
bant · usque ad decimum men
sem · decimo enim mense
prima die mensis · apparue
runt cacumina montium · cum
que transissent quadraginta
dies · aperiens noe fenestram
arcae quam fecerat · dimisit
coruum · qui egrediebatur
et reuertebatur · donec sic
carentur aquae super terram ·
Emisit quoque columbam post
eum · ut uideret si iam cessas
sent aquae super faciem ter
rae · quae cum non inuenisset
ubi requiesceret pes eius re
uersa est ad eum in arca
Aquae enim erant super uni
uersam terram · extendit
manum et adprachensam
intulit in arcam · expecta
tis autem ultra septem die
bus aliis · rursum dimisit
columbam ex arca · at
illa uenit ad eum ad uespe
ram portans ramum oliuae

10

uirentibus foliis in ore suo.
intellexit ergo noe quod ces
sassent aquae super terram.
Expectauitque nihilominus
septem alios dies. et emisit
columbam quae non est
reuersa ultra ad eum.
Igitur sescentesimo primo
ante noe anno primo mense pri
ma die mensis inminutae
sunt aquae super terram.
Et aperiens noe tectum
arcae. aspexit viditque
quod exiccata esset superfi
cies terrae. mense secun
do. septima et uicesima
die mensis arefacta est
terra. locutus est autem
dominus ad noe dicens. egrede
re de arca tu et uxor tua
filii tui et uxores filiorum
tuorum tecum. cunctaque
animantia quae sunt aput
te ex omni carne tam in
uolatilibus quam in bes
tiis et in uniuersis repti
libus quae repunt super
terram. Educ tecum et
ingredimini super terram

Crescite et multiplicami
ni super eam.
Egressus est ergo noe et
filii eius. uxor illius. et uxo
res filiorum eius cum eo.
Sed et omnia animantia iumen
ta et reptilia quae repunt
super terram secundum
genus suum arcam egres
sa sunt.
Aedificauit autem noe
altare domino. et tollens de
cunctis pecoribus et uo
lucribus mundis obtulit
holocausta super altare
odoratusque est dominus odo
rem suauitatis.
Et ait ad eum. nequaquam
ultra maledicam terrae
propter homines. sen
sus enim et cogitatio hu
mani cordis in malum
prona sunt ab adulescen
tia sua. non igitur ultra per
cutiam omnem animantem
sicut feci. cunctis diebus
terrae sementis. et mes
sis frigus et aestus aes
tas et hiemps nox et dies
non requiescent

NUBES

Benedixitque deus Noe et filiis
eius et dixit ad eos cres-
cite et multiplicamini et
replete terram et terror
vester ac tremor sit su-
per cuncta animalia terrae
et super omnes volucres
caeli cum universis quae
moventur in terram
Omnes pisces maris
manui vestrae traditi sunt
et omne quod movetur et
vivet erit vobis in cibum
quasi holera virentia tradi-
di vobis omnia excepto
quod carnem cum sangui-
nem non comedetis san-
guinem enim animarum
vestrarum requiram de ma-
nu cunctarum bestiarum
et de manu hominis de ma-
nu viri et fratris eius re-
quiram animam homi-
quicumque effuderit hu-
num sanguinem fundetur
guis illius ad ima-
pe dei facto
homo

Super terram et implete e-
am haec quoque dixit deus
ad Noe et ad filios eius cum
eo ecce ego statuam pactum
meum vobiscum et cum semi-
ne vestro post vos et ad
omnem animam viventem
quae est vobiscum tam
in volucribus quam in iume-
tis et pecudibus terrae
cunctis quae egressa sunt
de arca et universis bes-
tiis terrae et statuam pac-
tum meum vobiscum
et nequaquam ultra inter-
ficietur omnis caro aquis
diluvii neque erit deinceps
diluvium dissipans terram
dixitque deus hoc signum foede-
ris quod do inter me et
et ad omnem animam
inter

in nubibus. et recor
dabor foederis mei
uobiscum et cum om
ni anima uiuente quae
carnem uegetat et
non erunt ultra aquae
diluuii ad delendā
uniuersam carnem.
eritq· arcus in nubib(us)
et uidebo illum et re
cordabor foederis
sempiterni· quod pac
tum est inter dm· et
inter omnem animā
uiuentem uniuersae
carnis quae est super
terram· dixitq· ds· ad
noe· hoc erit signum
foederis· quod consti
tui inter me et inter om
[...] carnem super ter
[...]rant igitur

genus super uniuersam
terram· coepitq· noe uir
agricola exercere terrā
et plantauit· uineam· bi
bensq· uinum inebriatus
est et nudatus est in taber
naculo suo· quod cum ui
disset cham· pater chanaā
uerenda scilicet patris sui
esse nuda· nuntiauit duo
bus fratribus suis foras
ad uero sem· et iafeth· palliū
inposuerunt umeris suis
et incedentes retrorsum
operuerunt· uerecunda
patris sui· faciesq· eorum
auersae erant· et patris
sui uirilia non uiderunt
Euigilans autem noe ex uino
cum didicisset quae fece
rat ei filius suus minor· ait
maledictus· chanaan· seruus
[...]orum erit fratribus
[...]dixitq· benedictus
[...]s· sem· sit cham ser
[...]s· [...]ate ds iafeth·
[...]bernaculis
[...]seruus eius

Vixit que noe post diluuium
trecentis quinquaginta
annis. et impleti sunt
omnes dies uitae eius
nungentorum quinqua
ginta annorum. et mor
tuus est.
Hae generationes filiorum
noe. sem. cham. et iapheth.
natique sunt eis filii post di
luuium. filii iafeth gomer
et magog. et madai iauan
et tubal et mosoch et thiras.
porro filii gomer asche
nez et riphat et thogorma.
filii autem iuuan elisan
et tharsis cetthim et do
danim. ab his diuisae sunt
insulae gentium in regio
nibus suis. unusquisque
secundum linguam et fa
milias in nationibus suis.
Filii autem cham chus et
et mesraim. phud et chanan
filii chus. saba et euila. sa
batha et regma et sabathaca.
filii regma saba et dadan. por
ro chus genuit nebroth.

ipse coepit esse potens in
terra et erat robustus ue
nator coram dno. ab hoc exi
uit prouerbium. quasi ne
brod robustus uenator
coram dno. fuit autem prin
cipium regni eius babylon
et arach. et archad. et chalanne
in terra sennar. de terra illa
egressus est. assur. et aedi
ficauit nineuen et chale
et platea ciuitatis resen quoque
inter nineuen et cale. haec
est ciuitas magna. at uero
mesraim genuit ludim. et
anamim et laabim nepthuim
et ferusim. et ceslum.
De quibus egressi sunt phi
listhim. et cepthurim.
Chanaan autem genuit sido
nem primogenitum suum.
et heum. et iebusseum. et
amorreum. gergesseum
aeuaeum. et araceum.
sineum. et aradium. sa
maritem. et amatheum.
Et post haec dis seminati
sunt populi chananeorum

factique sunt termini chan
a venientibus a sidone
gerarum usque gazam
donec ingrediaris sodoma
et gomorram et adama
et seboim usque lesa. hi
filii cham in cognationi
bus suis et linguis et ge
nerationibus terrisque
et gentibus suis. De sem
quoque nati sunt patre
omnium filiorum eber
fratre iafeth maiore
filii sem elam et assur
et arfaxad et lud et aram
filii aram us et hul et ge
ther et mes. At vero arfaxat
genuit sala de quo ortus
est eber. Natique sunt eber
filii duo nomen uni faleg
eo quod in diebus eius di
visa sit terra. Et nomen fra
tris eius iectan. qui iectan
genuit helmodad et saleph
et sarmoth et are et aduram
et uzal et decla et ebal et abi
mahel saba et ophir et evi
la et iobab. Omnes isti filii
iectan. Et facta est habitatio
eorum de messa pergen
tibus usque sephar montem
orientalem. Isti filii sem
secundum cognationes et
linguas et regiones in gentibus
generationibus suis. Et
haec familiae noe iuxta popu
los et nationes suas. Ab his
divisae sunt gentes in terra
post diluvium. Erat autem
terra labii unius et sermo
num eorundem. Cumque pro
ficiscerentur de oriente
invenerunt campum in ter
ra sennaar et habitaverunt
in eo.
III Dixitque alter ad proximum suum
venite faciamus lateres et
coquamus eos igni. Habue
runtque lateres pro saxis et
bitumen pro caemento et
dixerunt venite faciamus
nobis civitatem et turrem
cuius culmen pertingat ad
caelum et celebremus nomen
nostrum antequam dividamur
in universa terra. Descen
dit autem dominus ut videret
civitatem et turrim

Uixit uero Sarug· trig̅
ta annis· et genuit Nahor·
Uixitq· Sarug postqu̅
genuit Nahor ducen
tos annos· et genuit filios
et filias· Uixit autem
Nahor uiginti nouem
annis· et genuit Tharae·
Uixitq· Nahor postquam
genuit Tharae· centum et
nouem annos· et genuit
filios· et filias

IIII Uixitq· Tharae septuaginta
annis· et genuit Abram·
et Nahor· et Aran· haec sunt aut̅
generationes Tharae· Thare
genuit Abram· et Nahor·
et Aran· porro Aran genu
it Loth· mortuusq· est Aran·
ante Tharae patrem suum
in terra natiuitatis suae in
Ur Caldeorum· duxerunt au
tem Abram· et Nahor uxo
res· nomen autem uxoris
Abram· Sarai· et nomen uxo
ris Nahor· Melcha filia Aran·
patris Melchae· et patris
Iescae· erat autem Sarai·
sterilis· nec habebat li
beros; Tulit itaque Thare
Abram filium suum et Loth
filium Aran filii filii sui et Sarai
nurum suam uxorem Abra̅
filii sui· et eduxit eos de Ur Cal
deorum· ut irent in terra
Chanaan· ueneruntq· usq·
Aran· et habitauerunt ibi·
Et facti sunt dies Tharae du omnes
centorum quinq· annorum
et mortuus est in Aran·

Dixit autem d̅n̅s· ad Abram·
Egredere de terra tua et de cog
natione tua et de domo pa
tris tui in terram quam mons
trabo tibi; faciamq· te in ge̅
tem magnam, et benedica̅
tibi et magnificabo nome̅
tuum eritq· benedictus;
Benedicam benedicentibus tibi
et maledicam maledicentib;
tibi atque in te benedicen
tur uniuersae cognatio
nes terrae; Egressus
est itaque Abram· sicut
praeceperat ei d̅n̅s· et iuit
cum eo Loth· Septaginta quinq·
annorum erat Abra̅·

Cum egrederetur de carra
tulitque sarai uxorem suam
et loth filium fratris sui
uniuersamque substantiam
quam possederant et ani-
mas quas fecerant in haran
Et egressi sunt ut irent in ter-
ra chanaan. cumque uenissent
in eam pertransiuit abram
terram usque ad locum
sychem usque ad conuallem
inlustrem. chananeus
autem tunc erat in terra.
Apparuitque dominus abram dixitque
ei semini tuo dabo terram
hanc. qui aedificauit ibi al-
tare domino qui apparuerat ei.
Et inde transgrediens ad mon-
qui erat contra orientem
tem bethel tetendit ibi taber-
naculum suum ab occi-
dente habens bethel et ab orien-
te ai. aedificauit quoque ibi al-
tare domino et inuocauit nomen
eius. perrexitque
abram uadens et ultra pro-
grediens ad meridiem.
Facta est autem fames in terra
descenditque abram in aegyptum

ut peregrinaretur ibi. prae-
ualuerat enim fames in terra.
Cumque prope esset ut in-
grederetur aegyptum dixit
sarai uxori suae. noui quod
pulchra sis mulier. et quod
cum uiderint te aegyptii dictu-
ri sunt uxor ipsius est. et in-
terficient me et te seruabunt.
dic ergo obsecro te quod
soror mea sis. ut bene sit
mihi propter te et uiuat ani-
ma mea ob gratiam tui. cum
itaque ingressus esset abram
aegyptum. uiderunt aegyptii
mulierem quod esset pul-
chra nimis. et nuntiauerunt
principes pharaoni et lau-
dauerunt eam apud illum.
Et sublata est mulier in domum
pharaonis. abram uero bene
usi sunt propter illam. fue-
runtque ei oues et boues et
asini et serui et famulae et
asinae et cameli. flagellauit
autem dominus pharaonem pla-
gis maximis et domum eius
propter sarai uxorem abram.

VI. Elegitque sibi loth regionem
circa iordanem et recessit
ab oriente, diuisique sunt
ab alterutrum a fratre
suo. abram habitauit in
terra chanaan, loth mo
ratus est in oppidis quae
erant circa iordanem, et
habitauit in sodomis,
homines autem sodomitae
pessimi erant et peccato
res coram dno nimis. di
xitque dns ad abram post
quam diuisus est loth ab eo
leua oculos tuos et uide a lo
co in quo nunc es ad aquilo
nem et meridiem et ad oc
cidentem, omnem terram
quam conspicis tibi dabo eam:
et semini tuo in sempiter usq;
num, faciamque semen tuum
sicut puluerem terrae;
Si quis potest hominum nume
rare puluerem, semen quo
que tuum numerare poterit;
surge et perambula terram
in longitudine sua et latitudi
ne sua quia tibi daturus sum

eam · mouens igitur abram
tabernaculum suum uenit
et habitauit iuxta conuallem
mambre quae est in hebron
aedificauitque ibi altare dno
VII. Factum est autem in illo tem
pore ut amrafel rex sen
naar arioch rex ponti et
chodorlahomor rex elami
tarum et thadal rex gentium
inirent bellum contra
bara regem sodomorum
et contra bersa regem go
morrae et contra sennaab
regem adamae et contra
semeber regem seboim
contraque regem balepsa
est segor. omnes hi con
uenerunt in uallem silues
trem quae nunc est mare
salis. duodecim enim annis
seruierant chodorlahomor
et tertiodecimo anno re
cesserunt ab eo. igitur
anno quartodecimo uenit
chodorlahomor et reges
qui erant cum eo percusse
runtque rafaim in astharoth

Carnaim et zuzim cum
eis et emim in saue cari
athaim et chorreos in monti
bus seir usque ad campestria
pharan quae est in solitudine
reversique sunt et venerunt
ad fontem mesphat ipsa est
cades et percusserunt omnem
regionem amalechitarum
et amorreum qui habitabat
in asasonthamar et egressi
sunt rex sodomorum et
rex gomorrae rexque adamae
et rex seboim necnon et rex
bale quae est segor et di
rexerunt contra eos aciem
in valle silvestri scilicet
adversum chodorlaho
mor regem elamitarum
et thadal regem gentium
et amrafel regem sen
naar et arioch regem ponti
quattuor reges adversus
quinque vallis autem silves
tris habebat puteos multos
bituminis itaque rex sodo
morum et gomorrae ter
ga verterunt cecideruntque

ibi et qui remanserant fuge
runt ad montem tulerunt
autem omnem substantiam
sodomorum et gomorrae
et universa quae ad cibum
pertinent et abierunt

VIII Nec non et loth et substan
tiam eius filium fratris abram
qui habitabat in sodomis et
ecce unus qui evaserat nun
tiavit abram hebraeo qui
habitabat in convalle mambre
amorrei fratris eschol
et fratris aner hii enim pe
pigerunt foedus cum abram

VIIII Cum quod audisset abram
captum videlicet loth fra
trem suum numeravit ex
peditos vernaculos suos
trecentos decem et octo
et persecutus est eos usque
dan et divisis sociis inruit
super eos nocte percussitque
eos et persecutus est usque
obam quae est ad levam dama
sci reduxitque omnem sub
stantiam et loth fratrem
suum cum substantia illius

Ego dn̄s· qui eduxi te de ur
caldeorum ut darem
tibi terram istam· et pos
sideres eam· at ille ait
dn̄e· ds̄· unde scire pos
sum quod possessurus
sim eam· respondens
dn̄s sume inquid mihi uac
cam trienem· et capram
trimam· et arietem annorū
trium· turturem quoq;
et columbam· qui tollens
uniuersa haec diuisit ea per
medium· et utraque par
tes contra se altrinse
cus posuit· aues autem
non diuisit· descenderunt
que uolucres super ca
dauera· et abigebat eas
abram· cumq; sol occum
beret sopor inruit super
abram· et horror magnus
et tenebrosus inuasit eum·
dictumq; est ad eum· scito
praenoscens quod pere
grinum futurum sit semen
tuum in terra non sua· et
subicient eos seruituti·

Et adfligent quadringentis
annis· uerumtamen gentem
cui seruituri sunt· ego iudica
bo· et post haec egredientur
cum magna substantia· tu au
tem ibis ad patres tuos in pace
sepultus in senectute bona·
Generatione autem quarta re
uertentur huc· necdum enim
completae sunt iniquitates
amorreorum usq; ad prae
sens tempus· cum ergo oc
cubuisset sol facta est caligo
tenebrosa· et apparuit cliba
nus fumans· et lampas ignis
transiens inter diuisiones
illas· In die illo pepigit dn̄s cū
abram foedus dicens semini
tuo dabo terram hanc a fluuio
aegypti· usq; ad fluuium magnū
flumen eufraten· cyneos· et
cenezeos· et cedmoneos· et
cettheos· et ferezeos· raphaim
quoq; et amorreos· et chana
neos· et gergeseos· et iebuseos
XII Igitur sarai uxor abram non
genuerat liberos· sed habens
ancillam aegyptiam nomine
agar

DIXITQ(UE) MARITO SUO ECCE CON
CLUSIT ME D(OMI)N(U)S NE PARERE(M) IN
GREDERE AD ANCILLAM MEAM
SI FORTE SALTEM EX ILLA SUSCI
PIAM FILIOS CUMQ(UE) ILLE ADQUI
ESCERET DEPRAECANTI TULIT
AGAR AEGYPTIAM ANCILLAM SUAM
POST ANNOS DECEM QUAM HA
BITARE COEPERANT IN TERRA CA
NAAN ET DEDIT EAM VIRO SUO
UXOREM QUI INGRESSUS EST AD
EAM AT ILLA CONCEPISSE SE CER
NENS DESPEXIT DOMINAM SUAM
DIXITQ(UE) SARAI AD ABRAM INIQUE
AGIS CONTRA ME EGO DEDI ANCIL
LAM MEAM IN SINU TUO QUAE
UIDENS QUOD CONCEPERIT DES
PECTUI ME HABET IUDICET D(OMI)N(U)S IN
TER ME ET TE CUI RESPONDENS
ABRAM ECCE ANCILLA TUA IN MA
NU TUA EST UTERE EA UT LIBET
ADFLIGENTE IGITUR EAM SARAI
FUGAM INIIT CUMQ(UE) INUENISSET
ILLAM ANGELUS D(OMI)NI IUXTA FONTE(M)
AQUAE IN SOLITUDINE QUI EST IN DE
SERTO SUR DIXITQ(UE) AD EAM AGAR
ANCILLA SARAI UNDE UENIS ET QUO
UADIS QUAE RESPONDIT A FACIE

SARAI DOMINAE MEAE EGO FUGIO
XIII DIXITQ(UE) EI ANGELUS D(OMI)NI REUERTERE
AD DOMINAM TUAM ET HUMI
LIARE SUB MANU IPSIUS
ET RURSUM MULTIPLICANS IN
QUID MULTIPLICABO SEMEN TUUM
ET NON NUMERABITUR PRAE
MULTITUDINE AC DEINCEPS
ECCE CONCEPISTI ET PARIES FI
LIUM UOCABIS NOMEN EIUS
ISMAHEL EO QUOD AUDIERIT D(OMI)N(U)S
ADFLICTIONEM TUAM HIC ERIT
FERUS HOMO MANUS EIUS CON
TRA OMNES ET MANUS OMNIUM
CONTRA EUM ET E REGIONE UNI
UERSORUM FRATRUM SUORUM
FIGET TABERNACULA UOCAUIT
AUTEM NOMEN D(OMI)NI QUI LOQUE
BATUR AD EAM TU D(EU)S TU D(EU)S QUI
UIDISTI ME DIXIT ENIM PROFEC
TO HIC UIDI POSTERIORA UIDENTIS
ME PROPTEREA APPELLAUIT PU
TEUM ILLUM PUTEUM UIUENTIS
ET UIDENTIS ME IPSE EST INTER
CADES ET BARAAD PEPERITQ(UE)
ABRAE FILIUM QUI UOCAUIT NO
MEN EIUS ISMAHEL OCTOGINTA
ET SEX ANNORUM ERAT QUANDO
PEPERIT EI AGAR ISMAHELEM

quia pactum meum in
ritum fecit
XVII · Dixit quoque deus ad abraham
sarai uxorem tuam non
uocabis sarai · sed sarram
et benedicam ei · et ex illa
dabo tibi filium cui bene
dicturus sum · eritque in na
tiones et reges populorum
orientur ex eo · cecidit que
abraham in faciem et ri
sit dicens in corde suo putas
ne centenario nascetur fi
lius · et sarra nonagenaria
pariet · dixitque ad dominum utinam
ismahel uiuat coram te ·
XVIII · Et ait dominus ad abraham ·
sarra uxor tua pariet tibi
filium uocabisque nomen eius
isaach · et constituam pactum
meum illi in foedus sempiter
num et semini eius post eum ·
Super ismahel quoque exaudiui
te · ecce benedicam ei · et augebo
et multiplicabo eum ualde
duodecim duces generabit · et
faciam illum in gentem mag
nam · pactum uero meum

statuam ad isaach · quem pa
riet tibi sarra tempore is
to · in anno altero · cumque
finitus esset sermo loquen
tis cum eo · ascendit deus ab
abraham · tulit autem abraham
ismahel filium suum · et
omnes uernaculos domus
suae · uniuersosque quos
emerat · cunctos mares
ex omnibus uiris domus suae
et circumcidit carnem prae
putii eorum statim in ipsa
die sicut praeceperat ei dominus ·
nonaginta nouem erat an
norum · quando circumci
dit carnem praeputii sui ·
Et ismahel filius eius tredecim
annos impleuerat tempo
re circumcisionis suae ·
Eadem die circumcisus est
abraham · et ismahel filius
eius · et omnes uiri domus il
lius tam uernaculi quam empti
ti et alienigenae pariter cir
cumcisi sunt
XVIIII · Apparuit autem ei dominus in con
ualle mambre sedenti in hostio

tabernaculi sui in ipso feruore
diei. Cumque eleuasset oculos.
apparuerunt ei tres uiri stan
tes prope eum. quos cum ui
disset cucurrit in occursum
eorum de ostio tabernaculi
et adorauit in terra et dixit
Dne si inueni gratiam in oculis
tuis ne transeas seruum tuum
sed afferam pausillum aquae
et lauate pedes uestros et requi
escite sub arbore. ponam buc
cellam panis. et confortate cor
uestrum. postea transibitis
idcirco enim declinastis ad ser
uum uestrum. qui dixerunt
fac ut locutus es. festinauit
abraham in tabernaculum ad
sarram. dixitque ei adcelera tria
sata similae commisce et fac sub
cinericios panes. ipse uero ad
armentum cucurrit. et tulit
inde uitulum tenerrimum et op
timum. deditque puero qui fes
tinauit et coxit illum. tulit quoque
butyrum et lac. et uitulum quem
coxerat posuit coram eis. ipse
uero stabat iuxta eos sub arbo
re

Cumque comedissent dixerunt
ad eum ubi est sarra uxor tua
ille respondit ecce in taberna
culo est. cui dixit reuertens ue
niam ad te tempore isto uita co
mite. et habebit filium sarra
uxor tua. quo audito sarra risit
post ostium tabernaculi. erant
autem ambo senes prouectaeque
aetatis. et desierant sarrae fie
ri muliebria. quae risit occulte
dicens. postquam consenui et
dominus meus uetulus est uo
luptati operam dabo. dixit autem
dns ad abraham. quare risit
sarra dicens. num uere paritu
ra sum anus. numquid do est
quicquam difficile. iuxta con
dictum reuertar ad te. hoc eodem
tempore uita comite. et habe
bit sarra filium. negauit sarra
dicens. non risi timore perter
rita. dns autem non est inquit ita
sed risisti. Cum ergo surre
xissent inde uiri direxerunt
oculos suos contra sodomam
et abraham simul gradiebatur
deducens eos

propter triginta quia semel
ait coepi loquar ad dominum meum
quid si inuenti fuerint ibi
(dixit) uiginti non interficiam
propter uiginti obsecro in
quid ne irascaris domine si
loquar adhuc semel quid
si inuenti fuerint ibi decem (dixit)
non delebo propter decem
Abiitque dominus postquam cessa
uit loqui ad Abraham et ille
reuersus est in locum suum
Ueneruntque duo angeli sodo
mam uespere sedente Loth
in foribus ciuitatis qui cum
uidisset surrexit et iuit
obuiam eis adorauitque pro
nus in terra et dixit obsecro
domini declinate ad domum pue
ri uestri et manete ibi et la
uate pedes uestros et mane
proficiscimini in uiam
uestram qui dixerunt mi
nime sed in platea mane
bimus conpulit illos oppi
do ut diuerterent ad eum
ingressique domum fecit con
uiuium coxit azyma et come
derunt

Prius autem quam irent
cubitum uiri ciuitatis
uallauerunt domum a puero (illius)
usque ad senem omnis po
pulus simul uocaueruntque
Loth et dixerunt ei ubi sunt
uiri qui introierunt ad te hoc
te educ illos et cognoscamus
eos egressus est ad eos
Loth post tergum adcludens
ostium ait nolite quaeso fra
tres mei nolite malum hoc
facere habeo duas filias
quae nondum cognouerunt
uirum educam eas ad uos
abutimini eis sicut placue
rit uobis dummodo uiris
istis nihil mali faciatis quia
ingressi sunt sub umbra
culmi tegminis mei at illi di
xerunt recede illuc et rur
sus ingressus es inquiunt
ut aduena numquid ut iu
dices te ergo ipsum magis
quam hos adfligemus
Uimque faciebant Loth uehe
mentissime iamque prope
erat ut refrangerent fores

Et ecce miserunt manum
uiri et introduxerunt ad
se loth . cluseruntq. ostium
Et eos qui erant foris percus
serunt caecitate a minimo
usq. ad maximum ita ut os
tium inuenire non possent
Dixerunt autem ad loth ha
bes hic tuorum quempiam
generum aut filios aut filias
Omnes qui tui sunt educ de
urbe hac delebimus enim lo
cum istum eo quod increue
rit clamor eorum coram dno
qui misit nos ut perdamus
illos . egressus itaque loth
loquutus est ad generos suos
qui accepturi erant filias eius
et dixit surgite egredimini
de loco isto . quia delebit dns .
ciuitatem hanc . et uisus est eis
quasi ludens loqui . Cumque
esset mane cogebant eum an
geli dicentes . surge tolle
uxorem tuam . et duas filias
quas habes . ne et tu pariter pereas in
scelere ciuitatis . dissimulan
te illo adprehenderunt manum
eius

Et manum uxoris ac duarum
filiarum eius eo quod parceret
dns illi . et eduxerunt eum
posueruntq. extra ciuitatem
ubi loquutus est ad eum salua
animam tuam noli respice
re post tergum . ne stes in omni
circa regione . sed in monte
saluum te fac ne et tu simul pe
reas . dixitq. loth ad eos . quae
so dne mi quia inuenit seruus
tuus gratiam coram te et mag
nificasti misericordiam tuam
quam fecisti mecum ut saluares
animam meam nec possum in
monte saluari ne forte adpre
hendat me malum et moriar
est ciuitas haec iuxta ad quam
possum fugere parua et sal
uabor in ea . numquid non mo
dica est et uiuet anima mea . di
xitq. ad eum ecce etiam hoc sus
cepi preces tuas ut non sub
uertam urbem pro qua loquutus
es . festina et saluare ibi quia non
potero facere quicquam donec
ingrediaris illuc . idcirco uoca
tum est nomen urbis illius se
gor

Quia in isaach uocabitur ti
bi semen. sed et filium ancil
lae faciam in gentem magnā·
quia semen tuum est. Sur
rexit itaque abraham mane
et tollens panem et utrem
aquae inposuit scapulae eius
Tradiditq· puerum et dimisit eā·
quae cum abisset errabat in
solitudine bersabae. cumque
consumpta esset aqua in utre
abiecit puerum subter unam
arborum quae ibi erant. et abiit
seditq· e regione procul quan
tum potest arcus iacere. di
xit enim non uidebo morien
tem puerum. et sedens con
tra leuauit uocem suam et
fleuit. exaudiuit autem dš
uocem pueri.
Uocauitq· angelus dñi agar
de caelo dicens quid agis
agar. noli timere. exaudiuit
enim dñs uocem pueri de lo
co in quo est. surge tolle puerū
et tene manum illius. quia in gen
tem magnam faciam eum. ape
ruitq· oculos eius dš. quae ui

dens puteum aquae abiit et
impleuit utrem deditq· pue
ro bibere. et fuit cum eo. qui
creuit et moratus est in soli
dine. et factus est iuuenis sa
gittarius. habitauitq· in de
serto pharan. et accepit il
li mater uxorem de terra
aegypti. eodem tempore
dixit abimelech et phicol prin
ceps exercitus eius ad abraham
dš tecum est in uniuersis
quae agis. iura ergo per dñm
ne noceas mihi et posteris
meis stirpiq· meae. sed iux
ta misericordiam quam fe
ci tibi facias mihi et terrae
in qua uersatus es aduena.
Dixitq· abraham. ego iurabo.
et increpuit abimelech
propter puteum aquae quē
ui abstulerant serui illius.
Respondit abimelech nes
ciui quis fecerit hanc rem.
sed et tu non indicasti mihi
et ego non audiui praeter
hodie. Tulit itaque abraham
oues et boues et dedit abi
melech

Percusseruntq· ambo
foedus· et statuit abraham
septem agnas gregis seor
sum· cui dixit abimelech·
quid sibi uolunt septem
agnae istae· quas stare fe
cisti seorsum· at ille sep
tem inquit agnas accipies
de manu mea ut sint in tes
timonium mihi quoniam
ego fodi puteum istum·
idcirco uocatus est locus il
le bersabae quia ibi uterq·
iurauerunt· et inierunt
foedus pro puteo iuramen
ti· surrexit autem abimelech
et phicol princeps militiae
eius· reuersique sunt in
terram philisthinorum·
Abraham uero plantauit ne
mus in bersabe· et inuoca
uit ibi nomen dni di aeterni·
Et fuit colonus terrae philisti
horum diebus multis

XIIII. Quae postquam gesta sunt·
temptauit ds abraham· et
dixit ad eum· abraham· et il
le respondit adsum· ait ei tol
le
filium tuum unigenitum
quem diligis isaach· et ua
de in terram uisionis· atq·
offeres eum ibi holocaustum
super unum montium quem
monstrauero tibi· igitur
abraham de nocte consur
gens· strauit asinum suum
ducens secum duos iuue
nes· et isaach filium suum·
cumq· concidisset ligna
in holocaustum· abiit ad
locum quem praeceperat
ei ds· die autem tertio· ele
uatis oculis uidit locum
procul· dixitq· ad pueros
suos· expectate hic cum asi
na· ego et puer illuc prope ibimus
rantes· postquam adora
uerimus reuertemur ad
uos· tulit quoq· ligna holo
causti· et inposuit super
isaach· filium suum· ipse
uero portabat in manibus
ignem· et gladium· cumq·
duo pergerent simul· dixit
isaach· patri suo· pater mi·
at ille respondit quid uis fili

Ecce inquit ignis et ligna
ubi est uictima holocausti
dixit abraham ds proui
debit sibi uictimam holocaus
ti fili mi; pergebant ergo pa
riter; ueneruntq; ad locum
quem ostenderat ei ds. in quo
aedificauit altare et desuper
ligna conposuit. cumq; con
ligasset isaach filium suum
posuit eum in altare super
struem lignorum; extenditq;
manum et adripuit gladium
ut immolaret filium suum
Et ecce angelus dni de caelo cla
mauit dicens; abraham abraham
qui respondit adsum. dixitq;
ei non extendas manum tuam
super puerum. neque facias
illi quicquam. nunc cognoui
quod times dnm. et non pe
percisti filio tuo unigenito
propter me; leuauit abraham
oculos uiditq; post tergum ari
etem inter uepres herentem cor
nibus; quem adsumens obtulit
holocaustum pro filio. appellauit
que nomen loci illius. dns uidet.

Unde hodie dicitur in monte dns
uidebit. uocauit autem angel
dni abraham secundo de caelo
dicens; per memet ipsum iuraui
dicit dns; quia fecisti hanc rem et
non pepercisti filio tuo unigeni
to. Benedicam tibi et multipli
bo semen tuum sicut stellas cae
li et uelut harenam quae est in li
tore maris; possidebit semen
tuum portas inimicorum suorum.
Et benedicentur in semine tuo om
nes gentes terrae. quia oboe
disti uoci meae. Reuersus est
abraham ad pueros suos. abie
runtq; bersabee simul et habi
tabit ibi. his itaque gestis nun
tiatum est abraham quod mel
cha quoque genuisset filios nahor
fratri suo. hus primogenitum
et buz fratrem eius. camuhel
patrem syrorum et chased et
azau. pheldas quoque et iedlaph.
ac batuel de quo nata est rebecca
octo istos genuit melcha nahor
fratri abraham. concubina uero
illius nomine roma peperit
tabee et gaom et taas et maacha.

habeo: sed ad domum patris
mei [pgam] et de cognatione mea
accipies uxorem filio meo;
ego uero respondi domino
meo; quid si noluerit uenire
mecum mulier; dns: ait, in
cuius conspectu ambulo.
mittet angelum suum tecum
et diriget uiam tuam; acci
piesque uxorem filio meo de
cognatione mea et de domo
patris mei; innocens eris
a maledictione mea cum uene
ris ad propinquos meos et
non dederint tibi;
Ueni ergo hodie ad fontem et
dixi; dne ds domini mei
abraham si direxisti uiam
meam in qua nunc ambulo.
ecce sto iuxta fontem aquae;
et uirgo quae egredietur ad
auriendam aquam audierit
a me da mihi pauxillum aquae
ad bibendum ex hydria tua
et dixerit mihi et tu bibe et
camelis tuis auriam ipsa
est mulier quam praeparauit
dns filio domini mei; dum

haec mecum tacitus uol
uerem apparuit rebecca
ueniens cum hydria quam
portabat in scapula; descē
ditque ad fontem et aurit aquam
et aio ad eam da mihi paululū
bibere; quae festinans de
posuit hydriam de umero
et dixit mihi; et tu bibe et ca
melis tuis potum tribuam;
bibi et adaquauit camelos;
interrogauique eam et dixi;
cuius es filia; quae respon
dit; filia bathuelis sum fili
nahor quem peperit illi
melcha; suspendi itaque in
aures ad ornandam faciē
eius et armillas posui in
[illius] manibus; pronusque adora
ui dnm; benedicens dno
do domini mei abraham
qui perduxit me recto
itinere ut sumerem filiam
fratris domini mei filio eius;
quam ob rem si facitis mi
sericordiam et ueritatem
cum domino meo indicate
mihi; sin autem aliud placet

Et hoc dicite mihi ut uadam ad dex-
tram siue ad sinistram;
Responderunt · Laban et Bat-
hel · a dño · egressus est ser-
mo · non possumus extra
placitum eius quid quam aliud
tecum loqui; en rebecca co-
ram te est; tolle eam et profi-
ciscere; et sit uxor filii domi-
ni tui · sicut locutus est dñs;
quod cum audisset puer
abraham · adorauit in ter-
ra dñm; prolatisq· uasis ar-
genteis · et aureis · ac uestib·
dedit ea rebeccae · pro mune-
re; fratribus quoque eius
et matri dona obtulit; inito q·
conuiuio · uescentes pari-
ter · et bibentes manserunt
ibi; surgens autem mane lo-
quutus est puer; dimitte me
ut uadam ad dominum meum
responderunt fratres eius
et mater; maneat puella sal-
tem decem dies apud nos et
postea proficiscetur; noli-
te ait me retinere quia dñs
direxit uiam meam · dimitti-
te me

ut pergam ad dominum meum
dixerunt; uocemus puellam
et quaeramus ipsius uoluntatem;
Cumq· uocata uenisset · sciscita-
ti sunt eius ire · cum homine
isto; quae ait · uadam; dimiserunt
ergo eam et nutricem illius
seruumq· abraham et comites
eius; inprecantes prospera
sorori suae · atque dicentes;
soror nostra es · crescas in mil-
le milia · et possideat semen tuum
portas inimicorum suorum;
igitur rebecca et puellae illius
ascensis camelis · secutae sunt
uirum qui festinus reuerte-
batur ad dominum suum ·
Eo tempore isaac deambulabat
per uiam quae ducit ad puteum
cuius nomen est uiuentis et
uidentis; habitabat enim in ter-
ra australi; et egressus fuerat
ad meditandum in agro · incli-
nata iam die; cumq· leuasset
oculos uidet camelos uenien-
tes procul; rebecca quoq· con-
specto · isaac descendit de camelo
et ait ad puerum quis est ille homo

QUI UENIT PER AGRUM IN OCCUR
SUM NOBIS · DIXITQUE EI · IPSE EST
DOMINUS MEUS · AT ILLA TOLLENS
CITO PALLIUM OPERUIT SE · SER
UUS AUTEM CUNCTA QUAE GES
SERAT NARRAUIT ISAAC ·

XXVI · QUI INTRODUXIT EAM IN TABERNA
CULUM SARRAE MATRIS SUAE
ET ACCEPIT EAM UXOREM · ET IN TAN
TUM DILEXIT · UT DOLOREM QUI EX
MORTE MATRIS ACCIDERAT
TEMPERARET

XVII · Abraham vero aliam du-
xit uxorem nomine cethu-
ram · quae peperit ei zamran
et iexan et madan et madian et ies-
boc et sue · porro iexan
genuit saba et dadan ·
filii dadan fuerunt assurim
et lathusim et loommim ·
At vero ex madian ortus
est epha et opher et enoch
et abida et eldaa omnes hii
filii cethurae · deditque abraham
cuncta quae possederat isaac
filiis autem concubinarum
largitus est munera et sepa-
ravit eos ab isaac filio suo
dum adhuc ipse viveret ad
plagam orientalem
XVIII · Fuerunt autem dies vitae eius
centum septuaginta quinque
annorum · et deficiens mor-
tuus est in senectute bona pro-
vectaeque aetatis · et plenus die-
rum · congregatusque est
[illegible] ad populum suum
et sepelierunt eum isaac
et ismahel filii sui in spelun-
ca duplici quae sita est in agro
ephron filii seor ethei
e regione mambre · quem eme-
rat a filiis eth · ibi sepultus est
ipse et sarra uxor eius · et post
obitum illius benedixit deus
isaac filio eius · qui habitabat
iuxta puteum nomine viven-
tis et videntis ·
Haec sunt generationes isma-
hel filii abraham quem pepe-
rit agar aegyptia famula
sarrae · et haec nomina filio-
rum eius · in vocabulis et ge-
nerationibus suis · primoge-
nitus ismahel nabaioth · dein-
de cedar · et abdeel · et mabsam
masma quoque et duma · et
messa · adad · et themaitur ·
et hafes · et cedma · isti sunt
filii ismahel et haec nomina
per castella et oppida eorum
duodecim principes tribuum suarum
XVIIII · Anni vitae ismahel centum
et triginta septem · deficiens
mortuus est et appositus
ad populum suum ·
habitavit autem ab evila
usque sur · quae respicit aegyptum ·

introeuntibus assyriis coram
cunctis fratribus suis obiit
Haec quoque sunt generationes
isaach filii abraham abraham
genuit isaach qui cum quadra
ginta esset annorum du
xit uxorem rebeccam filiam ba
thuel syri de mesopotamia
sororem laban deprecatus
tusque est dominum isaach pro uxo
re sua eo quod esset sterilis
qui exaudivit eum et dedit con
ceptum rebeccae sed colli
debantur in utero eius parvuli quae ait
si sic mihi futurum erat quid
necesse fuerat concipere
xx Perrexitque ut consuleret dominum
qui respondens ait duae gen
tes sunt in utero tuo et duo po
puli ex ventre tuo dividen
tur populusque populum su
perabit et maior minori ser
viet iam tempus pariendi
venerat et ecce gemini in utero
reperti sunt qui primus
egressus est rufus erat et
totus in morem pellis hispidus
vocatumque est nomen eius
esau

protinus alter egrediens
plantam fratris tenebat ma
num et idcirco appellavit
eum iacob sexagenarius
erat isaach quando nati sunt
parvuli quibus adultis fac
tus est esau vir gnarus
venandi et homo agricola
Iacob autem vir simplex ha
bitabat in tabernaculis isaach
Isaach amabat esau eo quod
de venationibus illius vesce
retur et rebeccha diligebat
iacob coxit autem iacob pul
mentum ad quem cum ve
nisset esau de agro lassus
ait da mihi de coctione hac rufa
quia oppido lassus sum quam
ob causam vocatum est no
men eius edom cui dixit iacob
vende mihi primogenita tua
ille respondit en morior
quid mihi proderunt primo
genita ait iacob iura ergo mi
hi iuravit esau et vendidit
primogenita et sic accepto
pane et lentis edulio comedit
et bibit et abiit parvipendens
quod primogenita vendidisset

Orta autem fame super
terram post eam steri
litatem quae acciderat in
diebus Abraham abiit
Isaac ad Abimelech regem
Palestinorum in Gerara
apparuitque ei dominus et ait ne des
cendas in Aegyptum sed qui
esce in terra quam dixero ti
bi et peregrinare in ea eroque
tecum et benedicam tibi
tibi enim et semini tuo dabo
universas regiones has con
plens iuramentum quod spo
pondi Abraham patri tuo
et multiplicabo semen tuum
sicut stellas caeli daboque pos
teris tuis universas regiones
has et benedicentur in semine
tuo omnes gentes terrae eo
quod oboedierit Abraham uo
ci meae et custodierit prae
cepta et mandata mea et cerimo
nias legesque servaverit
Mansit itaque Isaac in Geraris
qui cum interrogaretur a viris
loci illius super uxore sua res
pondit soror mea est timue
rat enim confiteri quod sibi
esset sociata coniugio repu
tans ne forte interficerent
eum propter illius pulchritu
dinem cumque pertransis
sent dies plurimi et ibidem mo
raretur prospiciens Abime
lech Palestinorum rex per
fenestram vidit eum iocantem
cum Rebecca uxore sua et
arcersito ait perspicuum
est quod uxor tua sit quare men
titus es sororem tuam esse
respondit timui ne more
rer propter eam dixitque
Abimelech quare inposuis
ti nobis potuit coire quispiam
de populo cum uxore tua
et induxeras super nos gran
de peccatum praecepitque om
ni populo dicens qui tetigerit
hominis huius uxorem mor
te morietur Servit autem Isaach
in terra illa et invenit in ipso
anno centuplum benedixitque
ei dominus et locupletatus est homo
et ibat proficiens atque suc
crescens donec magnus ve
hementer

effectus esset· habuit quoq(ue)
possessionem ouium· et ar
mentorum et familiae pluri
mum· ob hoc inuidentes ei
palestini· omnes puteos quos
foderant serui patris illius
abraham illo tempore· ob
struxerunt implentes humo·
intantum ut ipse abimelech
diceret ad isaac· recede a no
bis quoniam potentior nos
tri factus es ualde· et ille descen
dens ut ueniret ad torren
tem gerarae habitaretq(ue) ibi· rur
sum fodit alios puteos quos
foderant serui patris sui abraham
et quos illo mortuo· olim ob
struxerant philisthiim· appel
lauitq(ue) eos hisdem nominibus
quibus ante pater uocauerat
foderunt in torrentem et rep
pererunt aquam uiuam· sed
et ibi iurgium fuit pastorum
gerare· aduersus pastores
isaac dicentium nostra est
aqua· quamobrem nomen pu
tei ex eo quod acciderat· uocauit
calumniam· foderunt et aliu(m)

et pro illo quoq(ue) rixati sunt·
appellauitq(ue) eum inimicitias·
profectus inde fodit alium pu
teum pro quo non contenderunt
itaq(ue) uocauit nomen illius la
tudo dicens· nunc dilatauit nos
dns· et fecit crescere super ers
per terram· ascendit autem
ex illo loco in bersabe· ubi ap
paruit ei dns· in ipsa nocte di
cens· ego sum ds abraham pa
tris tui· noli metuere quia tecu(m)
sum benedicam tibi· et multi
plicabo semen tuum prop
ter seruum meum abraham
itaq(ue) aedificauit ibi altare· et
inuocato nomine dni· exten
dit tabernaculum· praecepitq(ue)
seruis suis ut foderent puteu(m)
ad quem locum cum uenissent
de geraris· abimelech· et
ochozath amicus illius· et fi
chol dux militum· locutus est
eis isaac· quid uenistis ad me
hominem quem odistis· et ex
pulistis a uobis· qui responde
runt· uidimus tecum esse dnm
et idcirco nunc diximus sit iura
mentum

inter nos · et ineamus foe
dus · ut non facias nobis
quodquam mali sicut et nos
nihil tuorum adtingimus ·
nec fecimus quod te lederet ·
sed cum pace dimisimus auc
tum benedictione domini
fecit ergo eis convivium · et
post cibum et potum surgen
tes mane iuraverunt sibi mu
tuo · dimisitque eos pacifice
isaach in locum suum · ecce
autem venerunt in ipso die
servi isaach · adnuntiantes
ei de puteo quem foderant
atque dicentes invenimus
aquam · unde appellavit eum
abundantiam · et nomen
urbi inpositum est bersa
bee usque in praesentem diem
xxxi · Esau vero quadragenarius
duxit uxores · iudit · filiam
beeri · hettei · et basemath · fi
liam elon · eiusdem loci · quae
ambae offenderant animum
isaach · et rebeccae
xxxii · Senuit autem isaach · et ca
ligaverunt oculi eius · et vi

dere non poterat · vocavitque esau
filium suum maiorem · et dixit
ei fili mi · qui respondit adsum
Cui pater · vides inquit quod
senuerim · et ignorem diem
mortis meae · sume arma
tua faretram · et arcum et
egredere foras · cumque
venatu aliquid adprehen
deris fac mihi inde pulmen
tum sicut velle me nosti et
adfer ut comedam · et bene
dicat tibi anima mea prius
quam moriar · quod cum
audisset rebecca · et ille
abisset in agrum ut iussio
nem patris expleret · dixit
filio suo iacob · audivi patrem
tuum loquentem cum esau
fratre tuo et dicentem ei ·
adfer mihi de venatione tua
et fac cibos ut comedam et
benedicam tibi coram domino
antequam moriar · nunc
ergo fili mi adquiesce con
siliis meis · et pergens ad
gregem adfer mihi duos
edos optimos · ut faciam

EX HIS AESCAS PATRI TUO QUIBUS
LIBENTER UESCITUR QUAS CUM
INTULERIS ET COMEDERIT BE
NEDICAT TIBI PRIUS QUAM MO
RIATUR CUI (illa) RESPONDIT NOSTI
QUOD ESAU FRATER MEUS HO
MO PILOSUS SIT (uir) ET EGO LENIS
SI ADTRACTAUERIT ME PATER
MEUS ET SENSERIT TIMEO
NE PUTET SIBI INLUDERE UO
LUISSE ET INDUCAT SUPER ME
MALEDICTIONEM (pro benedictione) AD QUEM
MATER IN ME SIT ISTA MALE
DICTIO FILI MI TANTUM AUDI
UOCEM MEAM (et perge) ADFER QUAE
DIXI ABIIT ET ADTULIT DEDITQUE
MATRI PARAUIT ILLA CIBOS SI
CUT NOUERAT UELLE PATREM IL
LIUS ET UESTIBUS ESAU UALDE BO
NIS QUAS APUD SE HABEBAT DO
MI INDUIT EUM PELLICULASQUE
AEDORUM CIRCUMDEDIT MANI
BUS ET COLLI NUDA PROTEXIT
DEDITQUE PULMENTUM ET PANES
QUOS COXERAT TRADIDIT QUIBUS IN
LATIS DIXIT PATER MI AT ILLE RES
PONDIT AUDIO QUIS ES TU FI
LI MI DIXITQUE IACOB EGO SUM

ESAU PRIMOGENITUS TUUS FE
CI SICUT PRAECEPISTI MIHI
SURGE SEDE ET COMEDE DE UE
NATIONE MEA UT BENEDICAT
MIHI ANIMA TUA RURSUMQUE
ISAAC AD FILIUM SUUM QUOMO 10
DO INQUID TAM CITO INUENIRE
POTUISTI FILI MI QUI RESPON
DIT UOLUNTAS DEI FUIT UT CITO
MIHI OCCURRERET QUOD UOLEBAM
DIXITQUE ISAAC ACCEDE HUC UT
TANGAM TE FILI MI ET PROBEM UTRUM TU
SIS FILIUS MEUS ESAU AN NON
ACCESSIT ILLE AD PATREM ET PAL
PATO EO DIXIT ISAAC UOX QUIDEM
UOX IACOB EST SED MANUS AUTEM MA
NUS SUNT ESAU ET NON COGNOUIT
EUM QUIA PILOSAE MANUS SIMILI
TUDINEM MAIORIS EXPRAESSERANT
BENEDICENS ERGO ILLI AIT TU ES
FILIUS MEUS ESAU RESPONDIT
EGO SUM AT ILLE OFFER INQUID
MIHI CIBOS DE UENATIONE TUA
FILI MI UT BENEDICAT TIBI ANIMA
MEA QUOS CUM OBLATOS CO
MEDISSET OBTULIT EI ETIAM UINUM
XVIII. QUO HAUSTO DIXIT AD EUM ACCE
DE AD ME ET DA MIHI OSCULUM
FILI MI

Accessit et osculatus est eum
statimque ut sensit vestimen
torum illius fragrantiam
benedicens ait ecce odor fili
mei sicut odor agri cui bene
dixit dominus det tibi deus de rore
desup caeli et de pinguidine terrae
abundantiam frumenti et vini
et serviant tibi populi et ado
rent te tribus esto dominus
fratrum tuorum et incurven
tur ante te filii matris tuae qui
maledixerit tibi sit maledictus
et qui benedixerit benedictio
nibus repleatur vix Isaach
sermonem impleverat et egres
so Iacob foras venit Esau coc
tosque de venatione cibos intu
lit patri dicens surge pater mi et
comede de venatione fili tui ut
benedicat mihi anima tua dixitque
illi Isaach quis enim es tu qui
respondit ego sum primoge
nitus filius tuus Esau expavit Isaach
stupore vehementi et ultra
quam credi potest admirans
ait quis igitur ille est qui du
dum captam venationem attu
lit mihi

et comedi ex omnibus prius
quam tu venires benedixique
ei et erit benedictus auditis
Esau sermonibus patris in
rugiit clamore magno et con
sternatus ait benedic etiam et mihi
pater mi qui ait venit germanus
tuus fraudulenter et accepit
benedictionem tuam at ille
subiunxit iuste vocatum est
nomen eius Iacob supplanta
vit enim me en altera vice pri
mogenita mea ante tulit et nunc
secundo subripuit benedic
tionem meam rursumque ad
patrem numquid non reser
vasti ait et mihi benedictionem
Respondit Isaach dominum
tuum illum constitui et om
nes fratres illius servituti
eius subiugavi frumento
et vino stabilivi eum tibi post
haec fili mi ultra quid faciam
cui Esau num unam inquid
tantum benedictionem habes
pater mihi quoque obsecro
ut benedicas cumque eiulato
magno fleret motus Isaach

Dixit ad eum in pingue
dine terrae et in rore caeli
desuper erit benedictio
tua vives gladio et fratri
tuo servies tempusq ve
niet cum excutias et solvas
iugum eius de cervicibus
tuis oderat ergo semper fratrem
esau iacob pro benedic
tione qua benedixerat
ei pater dixitq in corde suo
venient dies luctus patris
mei ut occidam iacob fratrem
meum nuntiata sunt haec
rebeccae quae mittens et
vocans iacob filium suum
dixit ad eum ecce esau fra
ter tuus minatur ut occidat
te nunc ergo fili audi vocem
meam et consurgens fuge
ad laban fratrem meum in
haran habitabisq cum eo dies
paucos donec requiescat
furor fratris tui et cesset
indignatio eius obliviscatur
q eorum quae fecisti
in eum postea mittam et ad
ducam te inde huc quur utro
q

orbabor filiis uno die dixit
quoq rebecca ad isaac
taedet me vitae meae propter
filias heth si acceperit iacob
uxorem de stirpe huius terrae
nolo vivere vocavitq
isaac iacob et benedixit prae
cepitq ei dicens noli accipe
re coniugem de genere
chanaan sed vade et profi
ciscere in mesopotamiam
syriae ad domum bathuel
patrem matris tuae et acci
pe tibi inde uxorem de fili
abus laban avunculi tui
deus autem omnipotens bene
dicat tibi et crescere faciat
atq multiplicet ut sis in tur
bas populorum et det tibi
benedictiones abraham
et semini tuo post te ut pos
sideas terram peregrina
tionis tuae quam pollicitus
est avo tuo cumq dimisisset
eum isaac profectus
est venit in mesopotamiam
syriae ad laban filium bathu
hel syri fratrem rebeccae
matris suae

Uidens autem esau quod bene
dixisset pater suus iacob et
misisset eum in mesopota
miam syriae ut inde uxorem
duceret et quod post bene
dictionem praecepisset ei di
cens non accipies coniugem
de filiabus chanaan quodque oboe
diens iacob parentibus isset
in mesopotamiam probans quoque
quod non libenter aspiceret
filias chanaan pater suus
XXXIIII Ibit ad ismahelem et duxit uxorem
absque his quas prius habebat
meleth filiam ismahel filii
abraham sororem nabaioth
Igitur egressus est iacob
de bersabee pergebat haran
cumque uenisset ad quendam
locum et uellet in eo requies
cere post solis occubitum
tulit de lapidibus qui iacebant
et supponens capiti suo dor
miuit in eodem loco
XXXV Uiditque in somnis scalam stan
tem super terram et cacumen
illius tangens caelum ange
los quoque dei ascendentes et

descendentes per eam et dominum
innixum scalae dicentem sibi
Ego sum dominus deus abraham pa
tris tui et deus isaac terram in
qua dormis tibi dabo et se
mini tuo eritque germen tuum
quasi puluis terrae dilataue
ris ad orientem et occidentem
et ad septentrionem et meri
diem et benedicentur in te
et in semine tuo cunctae tri
bus terrae et ero custos tuus
quocumque perrexeris et re
ducam te in terram hanc
nec dimittam nisi compl
uero uniuersa quae dixi
Cumque euigilasset iacob de
somno ait uere dominus est in
loco isto et ego nesciebam
pauensque quam terribilis in
quid est locus iste non est hic
aliud nisi domus dei et porta
caeli surgens enim mane
tulit lapidem quem suppo
suerat capiti suo et erexit
in titulum fundens oleum
desuper appellauitque nomen
urbis bethel quae prius

za uocabatur uouit etiam
uotum dicens si fuerit ds mecum
et custodierit me per uiam
per quam ambulo et dederit
mihi panem ad uescendum et
uestem ad induendum reuersus
que fuero prospere ad domum
patris mei erit mihi dns in dm
et lapis iste quem erexi in titu
lum uocabitur domus dī cunc
torumq quae dederis mihi de
cimas offeram tibi profectus
ergo iacob uenit ad terram orien
talem et uidit puteum in agro
tres q greges ouium accuban
tes iuxta eum nam ex illo adaqua
bantur pecora et os eius gran
de lapide claudebatur morisq
erat ut cunctis ouibus congre
gatis deuoluerent lapidem et
refectis gregibus rursum su
per os putei ponerent dixitq ad
pastores fratres unde estis
qui responderunt de aran quos
interrogans num quid ait nos
tis laban filium nahor dixerunt
nouimus sanus est inquit
ualet inquiunt et ecce rahel filia
eius

uenit cum grege suo dixitq iacob
adhuc multum diei superest
nec est tempus ut reducantur
ad caulas greges date ante po
tum ouibus et sic ad pastum
eas reducite qui responderunt
non possumus donec omnia
pecora congregentur et amo
ueamus lapidem de ore putei
ut adaquemus greges adhuc
loquebantur et ecce rahel ueni
ebat cum ouibus patris sui
nam gregem ipsa pascebat
quam cum uidisset iacob
et sciret consobrinam suam
ouesque laban auunculi sui
amouit lapidem quo puteus
claudebatur et adaquato
grege osculatus est eam
et eleuata uoce fleuit et indica
uit ei quod frater esset patris
eius et filius rebeccae at illa
festinans nuntiauit patri suo
qui cum audisset uenisse
iacob filium sororis suae cu
currit obuiam complexusq est
eum et in oscula ruens duxit
in domum suam auditis autem

causis itineris. Respondit:
Os meum es et caro mea es. Et
postquam expleti sunt dies
mensis unius, dixit ei: num
quia frater meus es gratis ser-
vies mihi? dic quid mercedis
accipias. Habebat vero filias duas:
nomen maioris Lia, minor
appellabatur Rahel. Sed
Lia lippis erat oculis, Rahel vero
decora facie et venusto as-
pecto. Quam diligens Iacob
ait: serviam tibi pro Rahel
filia tua minore septem an-
nis. Et respondit Laban:
melius est ut tibi eam dem
quam viro alteri; mane
apud me. Servivit igitur
Iacob pro Rahel septem
annis, et videbantur illi pau-
ci dies prae amoris magni-
tudine. Dixitque ad Laban: da
mihi uxorem meam, quia iam
tempus expletum est ut in-
grediar ad eam. Qui vocatis
multis amicorum turbis
ad convivium fecit nuptias.
Et vespere filiam suam Liam
introduxit ad eum, dans ancil-
lam filiae Zelfam nomine.
Ad quam cum ex more Iacob
fuisset ingressus, facto ma-
ne vidit Liam, et dixit ad soce-
rum suum: quid est quod
facere voluisti? Nonne pro
Rahel servivi tibi? quare im-
(hanc rem) posuisti mihi? Respondit
Laban: non est in loco nos-
tro consuetudinis ut mino-
res ante tradamus ad nuptias.
Imple ebdomadem dierum
huius copulae, et hanc quo-
que dabo tibi pro opere quo
serviturus es mihi septem
annis aliis. Adquievit pla-
cito, et ebdomada transac-
ta Rahel duxit uxorem, cui
pater servam Balam dederat.
XXVI Tandemque potitus optatis
amorem sequentis
nuptiis priori praetulit, ser-
viens apud eum septem annis
aliis. Videns autem Dominus quod
despiceret Liam, aperuit vul-
vam eius, sorore sterili
permanente.
XXVII Quae conceptum genuit filium

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
suam q. concepit et peperit
filium et ait quoniam au[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] nomen illius
Symeon [illegible]
genuit alterum [illegible]
quo copulabitur mihi ma-
ritus meus eo quod pepe-
rerim illi tres filios · et idcir-
co appellavit nomen eius
Levi quarto concepit et
peperit filium et ait · mo
do confitebor dno · et ob
hoc vocavit eum · Iudam
cessavitq. parere · cer-
nens autem · Rahel quod
infecunda esset · invidit so
rori · et ait marito suo da mi
hi liberos alioquin moriar
Cui iratus respondit Iacob
num pro do ego sum qui pri
vavit te fructu ventris tui ·
at illa [illegible] inquit [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
xxv [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
peperit [illegible]
ait Rahel [illegible]
[illegible]
[illegible]
sentiens Lia quod parere de
sisset [illegible] ancillam
suam [illegible] quae
post conceptum edito filio
dixit feliciter et idcirco vo
cavit nomen eius Gad · pe
perit quoque Zelpha alterum
dixit [illegible] hoc pro beatitu
dine mea [illegible]
[illegible]
[illegible] appellavit eum [illegible]
[illegible]

tempore messis triticeae
in agrum repperit man
dragoras quos matri liae
detulit. dixitque rahel
da mihi partem de mandrago
ris filii tui. illa respondit pa
rumne tibi videtur quod
praeripueris maritum mi
hi nisi etiam mandragoras
filii mei tuleris. ait rahel
dormiat tecum hac nocte
pro mandragoris filii tui.
redeuntique ad vesperam
de agro iacob egressa est
in occursum lia et ait ad me in
quid intrabis quia mercede
conduxi te pro mandragoris fi
lii mei. dormivit cum ea nocte
illa et exaudivit deus preces
eius concepitque et peperit filium
quintum et ait dedit deus merce
dem mihi quia dedi ancillam
meam viro meo. appellavitque
nomen illius isachar. rursum
lia concipiens peperit sex
tum filium et ait ditavit me
dominus dote bona etiam hac vice me
cum erit maritus meus

eo quod genuerim ei sex
filios. et idcirco appellavit
nomen eius zabulon. post
quem peperit filiam nomi
ne dinam.

XXVIIII. Recordatus quoque dominus
rahelis exaudivit eam et a
peruit vulvam illius quae
concepit et peperit filium
dicens abstulit deus obprobrium
meum. et vocavit nomen e
ius ioseph dicens. addat
mihi dominus filium alterum.
Nato autem ioseph dixit iacob
socero suo dimitte me ut
revertar in patriam meam
et ad terram meam. da mihi
uxores et liberos meos pro
quibus servivi tibi ut abeam.
tu nosti servitutem qua
servivi tibi. ait ei laban in
veniam gratiam in conspectu
tuo. experimento didici quod
benedixerit mihi deus prop
ter te. constitue mercedem
tuam quam dem tibi. at ille
respondit. tu nosti quomo
do servierim tibi et quanta
in manibus meis

abigeres filias meas quasi
captivas gladio; cur igno
rante me fugere voluisti
nec indicare mihi ut prose
querer te cum gaudio et can
ticis et tympanis et cithara
non es passus ut oscularer
filios meos ac filias; stulte
operatus es; et nunc quidem
valet manus mea reddere
tibi malum; sed d(eu)s patris ve
stri heri dixit mihi: cave ne lo
quaris cum Iacob quicquam
durius; esto ad tuos ire cupi
ebas et desiderio tibi erat
domus patris tui; cur fura
tus es deos meos; respon
dit Iacob: quod inscio te pro
fectus sum, timui ne violen
ter auferres filias tuas; quod
autem furti arguis, apud quem
cumque inveneris deos tuos
necetur coram fratribus nos
tris; scrutare quid quid tuorum
apud me inveneris et aufer.
Haec dicens ignorabat quod
Rahel furata esset idola patris sui.
Ingressus est itaque Laban ta
bernaculum Iacob et Liae et
utriusque famulae non invenit;
cumque intrasset tentorium
Rahelis, illa festinans abscon
dit idola subter stramenta cameli
et sedit desuper; scrutantique
omne tentorium et nihil
invenienti ait: ne irascatur
dominus meus quod coram
te adsurgere nequeo, quia
iuxta consuetudinem femina
rum nunc accidit mihi; sic
delusa sollicitudo quaerentis est.
XLIII Tumensque Iacob cum iurgio ait:
quam ob culpam meam et ob
quod peccatum sic exarsis
ti post me et scrutatus es omnem
supellectilem meam; quid in
venisti de cuncta substan
tia domus tuae; pone hic coram
fratribus meis et fratribus
tuis et iudicent inter me et te. seruiui tibi
Idcirco viginti annis fui tecum
oves tuae et caprae steriles
non fuerunt; arietes gregis
tui non comedi, nec captum
a bestia ostendi tibi; ego dam
num omne reddebam; quidquid

[illegible] urgebar
[illegible]
et gelu [illegible]bat somnus [illegible]
oculis meis [illegible] per uiginti
an[illegible]os in domo tua seruiui
tibi quattuordecim pro fi-
liabus et sex pro gregibus
tuis inmutasti quoque mercedem
meam decem uicibus; nisi
ds patris mei abraham et ti-
mor isaach a[illegible]fuisset mihi
forsitan modo nudum me dimi-
sisses adflictionem meam
et laborem manuum mearum
respexit ds et arguit te heri;
Respondit ei laban; filiae et
fili et greges tui et omnia
quae cernis mea sunt quid
possum facere filiis et nepo-
tibus meis; ueni ergo et inea-
mus foedus ut sit testimonium
inter me et te; tulit itaque iacob
lapidem et erexit illum in ti-
tulum dixitque fratribus suis
adferte lapides qui congregan-
tes fecerunt tumulum comede-
runt [illegible] super eum [illegible]
uocauit laban tumulum tes-
tis

et iac[illegible] acer[illegible] [illegible]ni
[illegible] iuxta pro[illegible]
linguae su[illegible] dixitque lab[illegible]
tu[illegible] iste testis e[illegible]in-
ter me et te hodie et idcirco
appellatum nomen eius galaad
id est tumulus testis intue-
atur dns et iudicet inter nos
quando recesserimus a no-
bis si adflixeris filias meas
et si introduxeris uxores
alias super eas nullus ser-
monis nostri testis est abs-
que do qui praesens re-
picit dixitque rursus ad iacob
en tumulus hic et lapis quem
erexi inter me et te testis erit
tumulus inquam iste et lapis
sint in testimonio; si autem
ego transiero illum per-
gens ad te aut tu praeteri-
eris malum mihi cogitans
ds abraham et ds nahor
iudicet inter nos ds patris
eorum iurauit iacob per
timorem patris sui isaach
immolatisque uictimis in mon-
te uoca[illegible] fratres suos ut [illegible]
erent pan[illegible]

q[illegible]SCH[illegible]AH
S[illegible]LABAN·UERODE
NOCTECON[illegible]URGENSOSCULA
TUSESTFILIOSETFILIASSUASET
BENEDIXITILLISREUERSUSINLO
CUMSUUM·IACOB QU[illegible]Q·ABIIT
[illegible]NEREQUOCOEPERAT

[illegible]ERI[illegible]OB[illegible]
ANGELIDĪQUOSCU[illegible]DIS
SETAITCASTRADĪ[illegible]SUNTHAEC
ETAPPELLAUIT[illegible]NOMENLOCI
ILLIUS[illegible]MAHANAIM·IDESTCAS
TRA·DIMISITAUTEMETNUNTIOS
ANTESEADESAUFRATREMSUUM

INTERRASEIR·INREGIONIB(US)
EDOM·PRAECEPITQ(UE)·EISDICENS
SICLOQUIMINIDOMINOMEO
ESAU·HAECDICITFRATERTUUS
IACOB·APUTLABAN·PEREGRI
NATUSSUMETFUIUSQ(UE)·INPRAE
SENTEMDIEM·HABEOBOBES
ETASINOS·OUES·SERUOS·ATQ(UE)
ANCILLAS·MITTOQ(UE)·NUNCLEGA
TIONEMADDOMINUMMEUM
UTINUENIAMGRATIAMINCONS
PECTUTUO·REUERSISUNTNUN
TII·ADIACOB·DICENTESUENI
MUSADESAUFRATREMTUUM
ETECCEPROPERATINOCCURSUM
TIBI·CUMQUADRINGENTISUI
RIS·TIMUITIACOBUALDE·ET
PERTERRITUSDIUISITPOPULUM
QUISECUMERAT·GREGESQUO
QUE·ETOUESETBOBES·ETCAMELOS
INDUASTURMASDICENS·SIUE
NERITESAUADUNAMTURMAM·ET
PERCUSSERITEAM·ALIATURMA
QUAERELIQUAESTSALUABITUR·
DIXITQ(UE)·IACOB·D(EU)S·PATRISMEI
ABRAHAM·ETD(EU)SPATRISMEI
ISAACH

D(OMI)NE·QUIDIXISTIMIHIREUERTE
REINTERRAMTUAMETINLOCUM
NATIUITATISTUAEETBENEFACIAM
TIBI·MINORSUMCUNCTISMI
SERATIONIBUSETUERITATE
QUAMEXPLESTISERUOTUO
INBACULOMEOTRANSIBI
IORDANEMISTUM·ETNUNC
CUMDUABUSTURMISREGRE
DIOR·ERUEMEDEMANUFRA
TRISMEI·DEMANUESAU·QUIA
UALDEEUMTIMEO·NEFOR
TEUENIENSPERCUTIATMATREM
CUMFILIIS·TULOQUUTUSES
QUODBENEMIHIFACERESET
DILATARESSEMENMEUMSI
CUTHARENAMARISQUAEPRAE
MULTITUDINENUMERARI
NONPOTEST·

XLVIII·CUMQ(UE)·DORMISSETIBINOCTEILLA
SEPARAUITDEHISQUAEHABE
BATMUNERAESAUFRATRI
SUO·CAPRASDUCENTAS·HIR
COSUIGINTI·OUESDUCENTAS
ARIETESUIGINTI·CAMELOSFE
TASCUMPULLISSUISTRIGINTA

uaccas quadraginta et tauros
uiginti · asinas uiginti · et pul
los earum decem · et misit per
manus seruorum suorum
singulos seorsum greges
dixitque pueris suis antecedite
me et sit spatium inter gre
gem et gregem · et praecepit prio
ri dicens · si obuium habueris
esau fratrem meum · et inter
rogauerit te cuius es et quo
uadis · et cuius sunt ista quae
sequeris respondebis ser
ui tui iacob · munera misit do
mino meo esau · ipse quoque
post nos uenit · similiter man
data dedit secundo · et tertio
et cunctis qui sequebantur
greges dicens · hisdem uer
bis loquimini ad esau cum
inueneritis eum · et addetis
ipse quoque seruus tuus iacob
iter nostrum insequitur
dixit enim placabo illum mu
neribus quae praecedunt me
et postea uidebo eum forsitan pro
pitiabitur mihi · praecesse
runt itaque munera ante eum
ipse uero mansit nocte illa in
castris · cumque mature sur
rexisset tulit duas uxores
suas · et totidem famulas cum
undecim filiis · et transiuit
uadum iacob

XLV Transductisque omnibus quae
ad se pertinebant reman
sit solus ·

Et ecce uir luctabatur cum eo
usque mane qui cum uideret
quod eum superare non pos
set · tetigit neruum femoris
eius · et statim emarcuit · di
xitque ad eum dimitte me iam
enim ascendit aurora · respondit non
dimittam te nisi benedixeris mihi
Ait ergo · quod nomen est tibi
respondit iacob · at ille nequa
quam inquit appellabitur no
men tuum iacob · sed israhel
quoniam si contra deum fortis
fuisti quanto magis contra
homines praeualebis

XLVI · interrogauit eum iacob
dic mihi quo appellaris no
mine. respondit. cur quae
ris nomen meum. et bene
dixit ei in eodem loco.
XLVII · Uocauitq; iacob nomen
loci illius phanuhel dicens
uidi dm̄ faciem ad faciem
et salua facta est anima mea.
Ortusq; est ei statim sol post
quam transgressus est
phanuhel ipse uero claudi
cabat pede.
XLVIII · quam ob causam non come
dunt filii isrl neruum qui
emarcuit in femore iacob
usq; in praesentem diem
eo quod tetigerit neruum fe
moris eius et obstupuerit.
Leuans autem oculos iacob
uidit uenientem esau et cum
eo quadringentos uiros.
Diuisitq; filios liae et rahel
ambarumq; famularum
et posuit utraque ancillam
et liberos earum in principio
liam uero
et filios eius in secundo loco
ra(hel) autem et ioseph nouis
simos. et ipse progrediens
adorauit pronus in terra
septies. donec adpropin
quaret frater eius. cur
rens itaq; esau obuiam fra
tri suo amplexatus est eum
stringensq; collum et os
culans fleuit. leuatisq; ocu
lis uidit mulieres et paruu
los earum et ait. quid sibi
uolunt isti. et si ad te perti
nent. respondit paruuli
sunt quos donauit mihi ds
seruo tuo. et adpropin
quantes ancillae et filii ea
ante eam rum incuruati sunt. acces
sit quoq; lia cum liberis suis
et cum similiter adorassent
extremi ioseph et rahel ado
rauerunt. quaenam sunt
inquid istae turmae quas
obuias habui. respondit
ut inuenirem gratiam co
ram domino meo. et ille

32

habeo ... amplurima frater mi
sint ... tibi dixit Iacob
noli ita obsecro sed si in
veni gratiam in oculis tuis
accipe munusculum de ma
nibus meis sic enim vidi
faciem tuam quasi viderim
vultum di esto mihi pro
pitius et suscipe benedic
tionem quam attuli tibi et
quam donavit mihi ds tri
buens omnia vix fratre co
pellente suscipiens ait
Gradiamur simul eroque so
cius itineris tui dixit Iacob
nosti domine mi quod par
vulos habeam teneros
et oves et boves fetas me
cum quas si plus in ambu
lando fecero laborare mo
rientur cuncti una die gre
ges praecedat dominus
meus ante servum suum
et ego sequar paulatim ves
tigia eius sicut videro pos
se parvulos meos donec

veniam ad dominum meum
in Seir. Respondit Esau
oro te ut de populo qui me
cum est saltem socii
remaneant viae tuae
non est inquid necesse domini
mi hoc uno indigeo ut inve
niam gratiam in conspec
tum domini mei
Reversus est itaque illo die
Esau itinere quo vene
rat in Seir et Iacob venit
in Socchoth ubi aedifica
ta domo et fixis ten[to]
riis appellavit nomen
illius Soccoth id est taber
nacula transivitque in
Salem urbem Sycimo
rum quae est in terra
Chanaan postquam re
versus est de Mesopota
mia Syriae et habitavit
iuxta oppidum emitque par
tem agri in qua fixerat
tabernaculum a filiis Emor
patrem Sycem centum ag

ETERECTOIBIALTARIINUO
CAUITSUPERILLUDFORTIS
SIMUMDNMISRAHELTORO
EGRESSAESTAUTEMDINA·
FILIALIAEUTUIDERETMU
LIERESREGIONISILLIUS·
QUAMCUMUIDISSET·SYCHE
FILIUSEMOREUEIPRIN
CEPSTERRAEILLIUS·ADAMA
UITETRAPUITETDORMIUIT
CUMILLA·UIOPPRIMENS
UIRGINEM·ETCONGLUTI
NATAESTANIMAEIUSCUM
EA·TRISTEMQ;BLANDITIIS
DELINIUIT·ETPERGENSAD
EMORPATREMSUUM,
ACCIPEMIHIINQUITPUEL
LAMHANCCONIUGEM
XLVIIII· QUODCUMAUDISSETIACOB
ABSENTIBUSFILIIS·ETIN
PASTUPECORUMOCCUPA
TIS·SILUITDONECREDIRENT,
EGRESSOAUTEMEMOR
PATRESYCHEMUTLOQUERE
TURADIACOB,ECCEFILIIEIUS
UENIEBANTDEAGRO·AUDI
TOQ;

QUODACCIDERAT·IRATISUNT
UALDE·EOQUODFOEDAMREM
ESSETOPERATUSINISRAHEL·
ETUIOLATAFILIAIACOB·REM
INLICITAMPERPETRASSET,
LOCUTUSESTITAQ;EMOR
ADEOS·SYCHEMFILIIMEI
ADHESITANIMAEFILIAEUES
TRAE·DATEEAMILLIUXOREM
ETIUNGAMUSUICISSIMCO
NUBIA·FILIASUESTRASTRA
DITENOBIS·ETFILIASNOSTRAS
ACCIPITEETHABITATENOBIS
CUM·TERRAINPOTESTATE
UESTRAEST·EXERCETE·NE
GOTIAMINIETPOSSIDETE
EAM·SEDETSYCHEM·ADPA
TREMETADFRATRESEIUS
AIT·INUENIAMGRATIAMCO
RAMUOBIS·ETQUAECUMQ;
STATUERITISDABO·AUGETE
DOTEMMUNERAPOSTULATE,
LIBENSTRIBUAMQUODPE
TIERITIS·TANTUMDATEMI
HIPUELLAMHANCUXOREM,
RESPONDERUNTFILIIIACOB

+ Defecit post hanc
13 a v. 19 ad v. 26.
Cap. 34.

+ de sepultura ... 19. Capu 34. ad ... 26. ... 33 Capitu

tollentes dinam de domo sychem sororē
suam Quib; egressis inruerunt sup occi
sos ceteri filii iacob & depopulati sunt urbē
in ultionem stupri · Oues eorū & armenta
& asinos cunctaq; uastantes quae in domib;
& in agris erant paruulos quoq; & uxo
res eorum duxerunt captiuas · Quibus
patratis audacter iacob dixit ad symeon
& leui · Turbastis me & odiosum fecistis
chananeis & ferezaeis habitatoribus
terrae huius · Nos pauci sumus illi con
gregati percutient me & delebor ego
& domus mea · Responderunt Num
quid ut scorto abuti debuere sorore
nostrae · Interea locutus est dns
ad iacob · Surge & ascende bethel
& habita ibi facq; altare dō qui ap
paruit tibi quando fugiebas esau
fratrem tuum · Iacob uero conuo
cata omni domo sua ait Abicite deos
alienos qui in medio uestri sunt
& mundamini ac mundate uesti
menta uestra · Surgite & ascen
damus in bethel ut faciamus ibi
altare dno qui exaudiuit me in die
tribulationis meae & fuit socius
itineris mei · Dederunt ei
ergo omnes deos alienos

quos habebant & inaures quae erant
in aurib; eorum · At ille infodit ea
subter terebinthum quae est post
urbem sychem · Cumq; profecti
essent terror dni inuasit omnes per
circuitum ciuitatis & non sunt ausi
persequi recedentes
XLII · Uenit igitur iacob luzam quae est
in terra chanaan cognomento
bethel ipse & omnis populus cum eo ·
Aedificauitq; ibi altare & appellauit
nomen loci domus di ·
Ibi enim apparuit ei ds cum fugeret
fratrem suum ·
Eodem tempore mortua est debbora
nutrix rebeccae & sepulta
ad radices bethel subter quercū
Uocatumque est nomen loci
quercus fletus ·
Apparuit autem iterum ds iacob

nisil dett

POSTQUAM REUERSUS EST DE
MESOPOTAMIA SYRIAE BENE
DIXITQ; EI DICENS NON UOCA
BERIS ULTRA IACOB SED ISRL
nomen tuum
ERIT ET APPELLAUIT EUM ISRL
DIXITQ; EI EGO SUM DS OMNIPO
TENS CRESCE ET MULTIPLICARE
GENTES ET POPULI NATIONUM
ERUNT EX TE REGES DE LUMBIS
TUIS EGREDIENTUR TERRAMQ;
QUAM DEDI ABRAHAM ET ISAAC
DABO TIBI ET SEMINI TUO POST TE
ET RECESSIT AB EO ILLE UERO ERE
XIT TITULUM LAPIDEUM IN LOCO
QUO LOQUUTUS EI FUERAT
DS LIBANS SUPER EUM LIBAMI
NA ET EFFUNDENS OLEUM UOCANSQ;
NOMEN LOCI BETHEL EGRESSUS autem
INDE UENIT UERNO TEMPORE
AD TERRAM QUAE DUCIT EUPHRA
THAN
LII IN QUA CUM PARTURIRET RAHEL
OB DIFFICULTATEM PARTUS PERI
CLITARI COEPIT DIXITQ; EI OBSTE
TRIX NOLI TIMERE QUIA ET HUNC
HABEBIS FILIUM EGREDIENTE
AUTEM ANIMA PRAE DOLORE ET
INMINENTE IAM MORTE UOCA
UIT NOMEN FILII SUI BENONI
IDEST FILIUS DOLORIS MEI PATER
UERO APPELLAUIT EUM BENIAMIN

IDEST FILIUS DEXTERAE MORTUA
EST ERGO RAHEL ET SEPULTA IN UIA
QUAE DUCIT EUPHRATHA HAEC
EST BETHLEEM EREXITQ; IACOB
TITULUM SUPER SEPULCHRUM
EIUS HIC EST TITULUS MONUMENTI
RAHEL USQ; IN PRAESENTEM DIEM
EGRESSUS INDE FIXIT TABERNACULUM
TRANS TURREM GREGIS
LIII CUMQ; HABITARET IN ILLA REGIONE
ABIIT RUBEN ET DORMIUIT CUM
BALA CONCUBINA PATRIS SUI QUOD
ILLUM MINIME LATUIT ERANT AU
TEM FILII IACOB DUODECIM FILII
LIAE PRIMOGENITUS RUBEN ET
SYMEON ET LEUI ET IUDAS ET
ISACHAR ET ZABULON FILII RAHEL
IOSEPH ET BENIAMIN FILII BALAE
ANCILLAE RAHELIS DAN ET NEPTALIM
FILII ZELFAE ANCILLAE LIAE GAD ET
ASER HII FILII IACOB QUI NATI SUNT
EI IN MESOPOTAMIAM SYRIAE
LIIII UENIT ETIAM AD ISAAC PATREM SUUM
IN MAMBRE CIUITATEM ABRAHAE HAEC
EST HEBRON IN QUA PEREGRINA
TUS EST ABRAHAM ET ISAAC
LV COMPLETI SUNT DIES ISAAC CEN
TUM OCTOGINTA ANNORUM CON
SUMPTUSQUE AETATE MORTUUS
EST ET ADPOSITUS POPULO SUO SE
NEX

Et plenus dierum, et sepel
lierunt eum esau et iacob
filii eius. Haec sunt autem ge
nerationes esau ipse est
edom. Esau accepit uxores
de filiabus chanaan ada filia
m elom hetthei et oolibama
filiam anae filiae sebeon he
vei besemath quoque filiam is
mahel sororem nabaioth.
Peperit autem ada eliphaz.
basemath genuit rauhel ooli
bama edidit hieus et hielom
et chore. Hii filii esau qui nati
sunt ei in terra chanaan. Tulit
autem esau uxores suas et
filios et filias et omnem ani
mam domus suae et substan
tiam et pecora et cuncta quae
habere poterat in terra chanaan
et abiit in alteram regionem.
Recessitque a fratre suo iacob. di
vites enim erant valde et simul
habitare non poterant nec sus
tinebat eos terra peregrinatio
nis eorum prae multitudine gre
gum. habitavitque esau in monte
seir. ipse est edom. Haec sunt
generationes esau patris edom
in monte seir et haec nomina

filiorum eius eliphaz filius ada
uxoris esau rauhel quoque filius
semath uxoris eius. fue
filii eliphaz theman omar
sephu et gatham et cenez
erat autem tamna concubina eli
phaz filii esau quae peperit ei
amalech. hii sunt filii adae uxo
ris esau. filii autem rahuel na
et zara samma et meza. hii fili
besemath uxoris esau. isti
que erant filii oolibama
ana filiae sebeon uxoris esau
quos genuit ei hieus et iel
et chore. hii duces filiorum esau
filii eliphaz primogeniti esau
dux theman dux omar dux
sephu dux cenez dux chore
dux gatham dux amalec
hii filii eliphaz in terra edom
et hii filii adae. hii quoque filii
rauhel filii esau dux naath
dux zara dux semma dux
meza. hii duces rauhel in t
edom. isti filii basemath ux
ris esau. hii autem filii ooli
bama uxoris esau dux hieus
dux hielom dux chore. hii
duces oolibama filiae an
uxoris esau. isti filii e

Q VII

35.

[illegible] duces eorum ipse est [illegible]
isti filii seir horrei habitatores
terrae lotam et sobal et sebeon
et ana et dison et eser et disan hii
duces horrei filii seir in terra
edom facti sunt autem filii lotam
horrei et hemam erat autem
soror lotan thamna et isti filii
sobal sephi et onam et hii filii — Aluam et manath et hebal
sebeon ahaia et anam iste est
ana qui invenit aquas calidas in so
litudine cum pasceret asinos sebeon
patris sui habuitque filium disan
et filiam olima et isti filii disan
amdan et esban et iethran et
charam hii quoque filii eser balaan
et zeban et achan habuit autem fili
os disan hus et aran isti duces hor
reorum dux lotan dux sobal dux
sebeon dux ana dux dison dux eser
dux disan isti duces horreorum
qui imperaverunt in terra seir
Reges autem qui regnaverunt in ter
ra edom antequam haberent regem
filii isrl fuerunt hii bale filius
beor nomen quoque urbis eius
denaba mortuus est autem bale
et regnavit pro eo iobab filius za
rae de bosra cumque mortuus es
set iobab regnavit pro eo usam

de terra themanorum hoc quo
que mortuo regnavit pro eo
adad filius badad qui percus
sit madiam in regione moab
et nomen urbis eius avith
cumque mortuus esset adad reg
navit pro eo semla de maser
cha hoc quoque mortuo reg
navit pro eo saul de fluvio roboth
cumque et hic obisset succes[sit]
in regnum baalanam filius
achobor isto quoque mortuo
regnavit pro eo adad nomen
quoque urbis eius phau et appella
batur uxor illius mezabel filia
mared filiae mizaab haec er
go nomina esau in cognationi
bus et locis et vocabulis suis
Dux thamna dux alba dux ietheth
dux olibama dux ela dux phinon
dux cenez dux theman dux
mabsar dux magdihel dux
iram hii duces edom habitan
tes in terra imperii sui ipse
est esau pater idumeorum
Habitavit autem iacob in terra
chanaan in qua peregrinatus
est pater suus et haec sunt gene
rationes eius

LVI Joseph cum sedecim esset an
norum

Pascebat gregem cum fratri
bus suis adhuc puer; et
erat cum filiis balae et zel
phe uxorum patris sui;
accusauitq; fratres suos
aput patrem crimine pes
simo. isrl autem diligebat
ioseph super omnes filios
suos eo quod in senectute
genuisset eum. Fecitq; e
ei tunicam polimitam;
Uidentes autem fratres eius
quod a patre plus cunctis
filiis amaretur. oderant
eum. nec poterant ei quic
quam pacificum loqui;
Accidit quoq; ut uisum som
nium referret fratrib; suis
quae causa maioris odii
seminarium fuit. dixitq;
ad eos; audite somnium
meum quod uidi; putabam
ligare nos manipulos in
agro. et quasi consurge
re manipulum meum et
stare. uestrosq; manipu
los circumstantes adora
re manipulum meum;
Responderunt fratres eius
numquid rex noster eris.
aut subiciemur dicioni tuae;
haec ergo causa somniorum
atque sermonum inuidiae
et odii fomitem ministrauit;
Aliud quoq; uidit somnium
quod narrans fratribus suis
ait; uidi per somnium quasi
solem et lunam et stellas
undecim adorare me; quod
cum patri suo et fratribus
rettulisset increpauit eum
pater et dixit; quid sibi uult
hoc somnium quod uidisti;
Numquid ego et mater tua et fra
tres adorabimus te super
terram; Inuidebant igitur
ei fratres sui. pater uero rem
tacitus considerabat;
Cumq; fratres illius in pascen
dis gregibus patris sui mora
rentur in sychem. dixit ad
eum isrl; fratres tui pascunt
oues in sychimis. ueni mit
tam te ad eos; quo responden
te puero. praesto sum ait;
Uade et uide si cuncta pros
pera sint erga fratres tuos
et pecora et renuntia mihi
quid agatur. missus de ual
le hebron uenit in sychem;

Inuenitq; eum uir errantē
in agro· et interrogauit
eum quid quaereret·
At ille respondit· fratres
meos quaero· indica mihi
ubi pascant greges· dixitq;
ei uir recesserunt de loco
isto· audiui enim eos dicen
tes eamus in dotain· perre
xit ergo ioseph post fratres
suos· et inuenit eos in do
tain· qui cum uidissent eū
procul antequam accede
ret ad eos cogitauerunt il
lum occidere· et mutuo lo
quebantur· ecce somnia
tor uenit· uenite occidamus
eum et mittamus in cister
nam ueterem, dicemusq;
fera pessima deuorauit
eum· et tunc apparebit quid
illi prosint somnia sua; au
diens hoc ruben· nitebatur
liberare eum de manibus
eorum, et dicebat non inter
ficiamus animam eius· nec
effundamus sanguinem·
sed proicite eum in cister
nam hanc quae est [illegible]

in solitudine manusq; ues
tras seruate innoxias;
hoc autem dicebat uolens
eripere eum de manibus
eorum· et reddere patri suo·
Confestim igitur ut perue
nit ad fratres suos nuda
uerunt eum tunica talari
et polymita· miseruntq; eū
in cisternam quae non ha
bebat aquam· sedentes
ut comederent panem·
Uiderunt ismahelitas uia
tores uenire de galaad·
et camelos eorum porta
ntes aromata· et resinam
et stacten in aegyptum·
Dixit ergo iudas fratribus
suis· quid nobis prodest
si occiderimus fratrem nos
trum· et celauerimus san
guinem ipsius; melius est
ut uendatur ismahelitis·
et manus nostrae non pol
luantur· frater enim et
caro nostra est; adquie
uerunt fratres sermo
nibus eius· et praetereun
tibus madianitis negotia
toribus

Extrahentes eum de cisterna
vendiderunt Ismahelitis vi
ginti argenteis. qui duxerunt
eum in Aegyptum. Reversusque
Ruben ad cisternam non in
venit puerum. et scissis ves
tibus pergens ad fratres ait.
Puer non conparet. ego quo ibo?
Tulerunt autem tunicam eius
et in sanguine hedi quem oc
ciderant tinxerunt. mitten
tes qui ferret ad patrem et
diceret. hanc invenimus. vide
utrum tunica filii tui sit. an
non. quam cum agnovisset
pater ait. Tunica filii mei est.
Fera pessima comedit eum.
bestia devoravit Ioseph.
Scissisque vestibus indutus
est cilicio. lugens filium mul
to tempore. congregatis au
tem cunctis liberis eius ut le
nirent dolorem patris. no
luit consolationem recipere.
Et ait descendam ad filium meum
lugens in infernum. et illo
perseverante in fletu madia
nei vendiderunt Ioseph in
Aegypto. Phutiphar eunucho
Pharaonis magistro militiae.

LVII. Eo tempore descendens Iudas
a fratribus suis. divertit ad vi
rum odollamitem nomine
Iram. viditque ibi filiam hominis
chananei. vocabulo Sue. et uxore
accepta ingressus est ad eam. quae
concepit et peperit filium. et vocavit
nomen eius Her. rursum con
cepto fetu natum filium no
minavit Onam. tertium quoque
peperit. quem appellavit Sela
quo nato parere ultra cessavit.

LVIII. Dedit autem Iudas uxorem pri
mogenito suo Her. nomine
Thamar. fuitque Her primogenitus
Iudae nequam in conspectu domini
et ab eo occisus est. dixit ergo
Iudas ad Onam filium suum. in
gredere ad uxorem fratris tui
et sociare illi. ut suscites semen
fratri tuo. ille sciens non sibi nas
ci filios. introiens ad uxorem fra
tris sui. semen fundebat in terra
ne liberi fratris nomine nasce
rentur. et idcirco percussit eum
dominus. quod rem detestabilem face
ret. quam ob rem dixit Iudas
Thamar nurui suae. Esto vidua in
domo patris tui

hedum quem promiseram. et tu
non inuenisti eam. ecce autem
post tres menses nuntiauerunt
iudae (dicentes) fornicata est thamar
nurus tua. et uidetur uterus
illius intumescere. Dixit iudas.
producite eam ut comburatur.
Quae cum educeretur ad poenā
misit ad socerum suum dicens.
De uiro cuius haec sunt concepi.
Cognosce cuius sit anulus et ar
milla et baculus. Qui agnitis
muneribus ait. Iustior me est.
quia non tradidi eam sela filio
meo. attamen ultra non cogno
uit illam. Instante autem par
tu apparuerunt gemini in u
tero. atque in ipsa effusione in
fantum. unus protulit ma
num in qua obsetrix ligauit coc
cinum dicens. iste egreditur
prius. Illo uero retrahente
manum. egressus est alter.
Dixitque mulier. quare diuisa
est propter te macheria. et ob
hanc causam uocauit nomen
eius phares. Postea egressus
est frater in cuius manum
erat coccinum. quem appel
lauit zara. Igitur ioseph
ductus in aegyptum est.
emitque eum putiphar
eunuchus pharaonis prin
ceps exercitus uir aegypti
us de manu ismahelitarū.
a quibus perductus erat.
Fuitque dn̄s cum eo. et erat
in cunctis prospere agens
habitauitque in domo do
mini sui. qui optime noue
rat esse dn̄m cum eo. et om
nia quae gereret ab eo dirigi
in manib; illius. Inuenitq;
ioseph gratiam coram do
mino suo. et ministrabat
ei. A quo praepositus omnib;
gubernabat credita sibi do
mum et uniuersa quae tradi
ta erant. Benedixitq; dn̄s
domui aegyptii propter
ioseph. et multiplicauit
tam in aedib;. quam in agris
cunctam eius substantiam.
nec quicquam aliud noue
rat. nisi panem quo uesce
batur. Erat autē ioseph
pulchra facie. et decorus as
pectu. Post multos itaq;
dies iniecit domina oculos
suos in ioseph. et ait. dormi

mecum · qui nequaquam
adquiescens operi nefa
rio · dixit ad eam · Ecce
dominus meus omnia mi
hi tradedit · ignorat quid
habeat in domo sua · nec
quicquam est quod non
in mea sit potestate · uel
non tradederit mihi ·
praeter te quae uxor
eius es · Quomodo ergo
possum malum hoc face
re · peccare in dm̄ meum
huiuscemodi uerbis per
singulos dies · et mulier
molesta erat adulisceñti ·
at ille recusabat stuprū ·
Accedit autem ut quadam
die intraret ioseph do
mum · et operis quippiam
absque arbitris faceret ·
et illa adpraehensa lacinia
uestimenti eius diceret ·
dormi mecum · qui relicto
in manu illius pallio fugit
et egressus est foras ·
Cumque uidisset mulier
uestem in manibus suis
et se esse contemptam ·
uocauit hominis domus

suae et ait ad eos · en introdu
xit uirum hebraeum · ut in
luderet nobis · Ingressus
est ad me ut coiret mecum ·
Cumque ego succlamassem
et audisset uocem meā · reli
quit palleum quo tenebam
et fugit foras · In argumen
tum ergo fidei retentum
palleum ostendit marito
reuertenti domum et ait
Ingressus est ad me seruus
hebraeus quem adduxisti
ut inluderet mihi · Cumque
uidisset me clamare · reli
quit palleum et fugit foras ·
His auditis dn̄s et nimium
credulus uerbis coniugis
iratus est ualde · Tradedit
que ioseph in carcerem ·
ubi uincti regis custodie
bantur · et erat ibi clau
sus · Fuit autem dn̄s cum
ioseph et misertus illi · de
dit ei gratiam in conspectu
principis carceris · qui tra
didit in manu ipsius uni
uersos uinctos qui in cus
todia tenebantur · et quid
quid fiebat sub ipso erat

nec noverat aliquid cunc
tis ei creditis. Dñs enim
erat cum ioseph. et omnia
eius opera dirigebat. His
ita gestis accedit ut pecca
rent duo eunuchi pincer
na regis aegipti. et pistor
dño suo. Iratusque pharao
contra eos. nam alter pin
cernis praeerat. alter pis
torib; misit illos in carce
rem principis militum in
quo erat vinctus et ioseph.
at custus carceris trade
dit eos ioseph. qui et mi
nistrabat eis aliquantū
temporis fluxerat et ille
in custodia tenebantur.
Videruntque ambo somni
um nocte una iuxta inter
praetationē congruam si
bi. Ad quos cum introisset
ioseph manē. et vidisset
eos tristes. sciscitatus est
dicens. quur tristior est
hodie solito facies vestra.
Qui responderunt. somni
um vidimus. et non est qui
interpraetetur nobis.
Dixitque ad eos ioseph.

Numquid non di est inter
praetatio. referte mihi quid
videritis. Narravit prior
praepositus pincernarum
somniū. Videbam corā me
vitem in qua erant tres pro
pagines crescere paulatim
gemmas et post flores uvas
maturescere. calicemq; pha
raonis in manu mea. Tuli ergo
uvas et expressi in calice quē
tenebam. et tradidi poculū
pharaoni. Respondit ioseph
haec est interpraetatio som
nii. Tres propagines tres ad
huc dies sunt post quos recor
dabitur pharao magisterii
tui. et restituit te in gradum
pristinū. dabisque ei calicem
iuxta officium tuū sicut fa
cere ante consueras. Tantū
memento mei cum tibi bene
fuerit. et facias mecum mi
sericordiam. ut suggeras
pharaoni ut educat me de is
to carcere. quia furto sub
latus sum de terra hebrae
orum. et hic innocens in la
cum missus. Videns pisto
rum magister quod pru

denter somnium dissolu
isset ait. Et ego vidi som
nium. quod haberē tria
canistra farinae super

nisi dayn

caput meum. et in uno ca
nistro quod erat excelsius
portarem omnes cibos qui
fiunt arte pistoria.

aues q: comederent ex eo. res
pondit ioseph. haec est in
terpraetatio somnii. tria
canistra tres adhuc dies sunt
postquos auferet pharao
caput tuum ac suspendet te
in cruce et lacerabunt uolucres
carnes tuas. exin dies
tertius natalicius pharaonis
erat qui faciens grande con
uiuium pueris suis recorda
tus est inter aepulas magis
tri pincernarum et pistorum
principis. restituitque alterum
in locum suum ut porrigeret
regi poculum. alterum sus
pendit in patibulo ut coniec
toris ueritas ueritas proba
retur. et tamen succedentibus
prosperis praepositus pin
cernarum oblitus est interpraex
tis sui

XII. Post duos annos uidit pharao
somnium. putabat se stare
super fluuium de quo ascen
debant septem boues pul
chrae et crassae nimis et pas
cebantur in locis palustribus.
aliae quoque septem emergebant

de flumin[...]
mac[...]
amnis rip[...]
deuorauer[...]
mira specie[...]
porum erat[...]
pharao. rursu[...]
et uidit alterum so[...]
septem spicae pullulab[...]
in culmo uno plenae atque for
mosae. aliae quoque totidem
spicae tenues et percussae
uredine oriebantur. deuo
rantes omnem priorum
pulchritudinem. euigilans
post quietem et facto mane
pauore perterritus misit
ad coniectores aegypti cunc
tosque sapientes. et arcessi
tis narrauit somnium. nec
erat qui interpraetaretur.
tunc demum reminiscens
pincernarum magister ait
confiteor peccatum meum.
iratus rex seruis suis me et
magistrum pistorum retru
di iussit in carcere prin
cipis militum. ubi una nocte
uterque uidimus somnium

…orum
…reus eius
…m famulis
…somnia audi…
…nd postea pro…
…s ego enim red…
…officio meo · et il…
…ensus est in cruce ·
…us ad regis imperium
eductum de carcere ioseph
totonderunt · ac veste muta
ta obtulerunt ei … cui ille ait

xiii Vidi somnia nec est qui edisse
rat quae audivi te prude
ntissime conicere respondit
ioseph · absque me d(eu)s respon
debit prospera · pharaoni ·
Narravit ergo ille quod viderat
putabam me stare super ripam
fluminis et sep(tem) boves
de amne conscendere pulchras
nimis et obesis carnibus quae
in pastu paludis virecta car
pebant · et ecce has sequeban
tur aliae septem boves in tan
tum deformes et macilentae
ut numquam tales in terra
aegypti viderim · quae devo
ratis et consumptis prioribus,

nullum saturitatis dedere ves
tigium · Sed simili macie et squal
ore torpebant, evigilans rursu(m)
sopore depraessus · vidi somniu(m)
septem spicae pullulabant in culmo
uno plenae atque pulcherrimae · ali
quoque septem tenues et percussae
uriebantur stipulae … priorum
pulchritudinem devorarunt
narravi coniectoribus somnium
et nemo est qui edisserat · resp
ondit ioseph · somnium regis unum
est quae facturus est d(eu)s ostendit
pharaoni septem boves pul
chrae et septem spicae plenae
septem ubertatis anni sunt eand
que vim somnii comprehendunt
septem quoque boves tenues atque
macilentae quae ascenderunt post
eas · et septem spicae tenues et ven
to urente percussae · septem an
ni sunt venturae famis · qui hoc
ordine complebuntur · ecce sept(em)
anni venient fertilitatis magnae
in universa terra aegypti · quos
sequentur septem anni alii tan
tae sterilitatis · ut oblivioni trada
tur cuncta retro habundantia con
sumptura est enim fames omne(m) ter(ram)
+

De Abra[?] a 4170,
Cap. 41 … 41
… Cap. 42

in terra chanaan. et ioseph
princeps aegypti. adque ad
illius nutum frumenta
populis uendebantur.
Cumque adorassent eum fra
tres sui. et agn[...]ssent eos
quasi ad alienos durius loque
batur interrogans eos.
unde uenistis. qui respon
derunt. de terra chanaan.
ut emamus uictui necessa
ria. et tamen fratres ipse cog
noscens. non est agnitus ab
eis. recordatusque somniorum
quae aliquando uiderat. ait ad eos
Exploratores estis. ut uide
atis infirmiora terrae ue
nistis. qui dixerunt non est ita
domine. sed serui tui uene
runt ut emerent cibos. Omnes
filii unius uiri sumus. pacifici
uenimus. nec quicquam fa
muli tui machinantur mali.
quibus ille respondit. aliter
est. inmunita terrae huius
considerare uenistis. et illi
duodecim inquiunt serui tui
fratres sumus filii uiri uni
us

in terra chanaan. minimus
cum patre nostro est. alius non
est. Super hoc est ait quod lo
quutus sum. Exploratores
estis. iam nunc experimentum
uestrum capiam. per salutem
pharaonis. non egrediemini
hinc donec ueniat frater ues
ter minimus. mittite e uobis
unum et adducite eum. uos
autem eritis in uinculis donec
prob[...]tur quae dixistis. utrum
falsa an uera sint. alioquin
per salutem pharaonis explo
ratores estis. tradidit ergo
eos custodiae tribus diebus
Die autem tertio eductis de
carcere. ait. facite quod dixi
et uiuetis. deum enim timeo
si pacifici estis. frater ues
ter unus ligetur in carcere
uos autem abite et ferte fru
menta quae emistis in domos
uestras. et fratrem uestrum
minimum ad me adducite
ut possim uestros probare
sermones. et non moria
mini. fecerunt ut dixerat. et lo
quuti sunt

In uicem · merito haec patimur ·
quia peccauimus in fratrem
nostrum · uidentes angus
tiam animae illius cum depre
caretur nos · et non audiui
mus · Idcirco uenit super
nos ista tribulatio · E quibus
unus · Ruben ait · numquid
non dixi uobis nolite peccare
in puerum et non audistis
me · en sanguis eius exquiri
tur · nesciebant autem quod
intellegeret Ioseph · eo quod
per interpraetem loquebatur
ad eos · auertitque se parumper
et fleuit · et reuersus locu
tus est ad eos · tollens Symeon
et ligans · illis praesentibus ·
iussitque ministris ut imple
rent saccos eorum tritico
et reponerent pecunias sin
gulorum in sacculis suis · datis
supra cibariis in uia · qui fece
runt ita · at illi portantes fru
menta in asinis profecti sunt deuer
aperto que unus sacco ut daret
iumento pabulum in diuer
sorio · contemplatus pae

cuniam in ore sacculi · dixit
fratribus suis · reddita est mi
hi pecunia · en habetur in sacculo
et obstupefacti turbatique · dixerunt
mutuo · quidnam est hoc quod fe
cit nobis Deus · ueneruntque ad Iacob
patrem suum in terram Chanaan ·
et narrauerunt ei omnia quae
accidissent sibi dicentes · Locu
tus est nobis dominus terrae
dure et putauit nos exploratores
prouinciae · cui respondimus
pacifici sumus · nec ullas moli
mur insidias · duodecim fratres
uno patre geniti sumus · unus
non est super · minimus cum
patre uersatur in terra Chanaan ·
qui ait nobis sic probabo quod
pacifici estis · fratrem uestrum
unum dimittite apud me · et ci
baria domibus uestris neces
saria sumite et abite · fratremque
uestrum minimum adducite
ad me ut sciam quod non estis
exploratores · et istum qui te
netur in uinculis recipere
possitis · ac deinceps emendi
quae uultis habeatis licentiam ·

His dictis cum frumenta effun-
derent singuli reppererunt
in ore saccorum ligatas pecu-
nias exterritisque simul omnib(us)
dixit pater Iacob absque liberis
me esse fecistis Ioseph non est
super Symeon tenetur in vin-
culis Beniamin auferetis in me
haec mala omnia reciderunt
Cui respondit Ruben duos filios
meos interfice si non reduxe-
ro illum tibi trade in manu mea
et ego eum restituam tibi At ille non
descendet inquit filius meus vo-
biscum frater eius mortuus est
ipse solus remansit si quid ei
adversi acciderit in terra ad quam
pergitis deducetis canos meos
cum dolore ad inferos Interim
fames omnem terram vehe-
menter premebat consump-
tisque cibis quos ex Aegypto detu-
lerant dixit Iacob ad filios suos
revertimini et emite pauxillum
escarum Respondit Iudas de-
nuntiavit nobis vir ille sub testi-
ficatione iurandi dicens non vi-
debitis faciem meam nisi frat(rem)

vestrum [illegible] minimum
adduxeritis vobiscum si er-
go vis mittere eum nobiscum
proficiscemur pariter et
ememus tibi necessaria si au-
tem non vis non ibimus vir
enim ut saepe diximus denun-
tiavit nobis dicens non videbi-
tis faciem meam absque fratre
vestro minimo Dixit eis Israhel
in meam hoc fecistis miseriam
ut indicaretis ei et alium habe-
re vos fratrem At illi respon-
derunt interrogavit nos ho-
mo per ordinem nostram
progeniem si pater viveret
si haberemus fratrem et nos
respondimus ei consequen-
ter iuxta id quod fuerat scis-
citatus numquid scire pote-
ramus quod dicturus esset
adducite vobiscum fratrem
vestrum Iudas quoque dixit
patri suo mitte puerum me-
cum ut proficiscamur et pos-
simus vivere ne moriamur
nos et parvuli nostri ego sus-
cipio puerum de manu mea re-
quire illum

NISI REDUXERO ET TRADIDERO
EUM TIBI ERO PECCATI IN
TE REUS OMNI TEMPORE.
SI NON INTERCESSISSET DILATIO
IAM UICE ALTERA UENISSEMUS.
IGITUR ISRAHEL PATER EORUM
DIXIT AD EOS. SI SIC NECESSE EST
FACITE QUOD UULTIS. SUMITE
DE OPTIMIS TERRAE FRUCTIBUS
IN UASIS UESTRIS ET DEFERTE
UIRO MUNERA MODICUM RE
SINAE ET MELLIS ET STYRACIS.
ET STACTEN ET TEREBINTHI
ET AMIGDALARUM PECUNIAMQUOQUE
DUPLICEM FERTE UOBISCUM
ET ILLAM QUAM INUENISTIS
IN SACCULIS REPORTATE NE FOR
TE ERRORE FACTUM SIT. SED ET
FRATREM UESTRUM TOLLITE ET I
TE AD UIRUM. DS AUTEM MEUS
OMNIPOTENS FACIAT UOBIS EUM
PLACABILEM. ET REMITTAT UOBIS
CUM FRATREM UESTRUM QUEM
TENET. ET HUNC BENIAMIN.
EGO AUTEM QUASI ORBATUS ABSQ
LIBERIS ERO. TULERUNT ERGO
UIRI MUNERA ET PECUNIAM DU
PLICEM. ET BENIAMIN DESCEN
DERUNTQ.
IN AEGYPTUM. ET STETERUNT CORAM
IOSEPH. QUOS CUM ILLE UIDISSET
ET BENIAMIN SIMUL PRAECE
PIT DISPENSATORI DOMUS SUAE DI
CENS INTRODUC UIROS IN DOMUM
ET OCCIDE UICTIMAS ET INSTRUE CON
UIUIUM QUONIAM MECUM SUNT
COMESURI MERIDIE. FECIT ILLE
SICUT FUERAT IMPERATUM ET IN
TRODUXIT UIROS DOMUM. IBIQ
EXTERRITI DIXERUNT MUTUO. PROP
TER PECUNIAM QUAM RETULIMUS
IN SACCIS NOSTRIS INTRODUCTI SU
MUS UT DEUOLUAT IN NOS CALUMNIAM
ET UIOLENTER SUBICIAT SERUITUTI
ET NOS ET ASINOS NOSTROS. QUAM
OB REM IN IPSIS FORIBUS ACCEDEN
TES AD DISPENSATOREM LOQUUTI SUNT.
ORAMUS DOMINE UT AUDIAS. IAM AN
TE DESCENDIMUS UT EMEREMUS ES
CAS. QUIBUS EMPTIS CUM UENISSE
MUS AD DEUERSORIUM APERUIMUS
SACCULOS NOSTROS. ET INUENIMUS
PECUNIAM IN ORE SACCORUM QUAM
NUNC EODEM PONDERE REPORTAUIMUS
SED ET ALIUD ADTULIMUS ARGENTUM
UT EMAMUS QUAE NECESSARIA SUNT.
NON EST IN NOSTRA CONSCIENTIA

Quis eam posuerit in marsup
piis nostris. at ille respondit.
Pax uobiscum nolite timere
ds uester et ds patris uestri
dedit uobis thesauros in sac
culis uestris. nam pecuniam
quam dedistis mihi probatam
ego habeo. eduxitq. ad eos sy
meon. et introductis domu
attulit aquam et lauerunt pe
des suos. deditq. pabula asinis
eorum. illi uero parabant mu
nera donec ingrederetur ioseph
meridiae. audierant enim quod
ibi comesuri essent panem.
Igitur ingressus est ioseph
domum suam. obtuleruntq.
ei munera tenentes in manibus
et adorauerunt proni in terram.
At ille clementer resalutatis
eos
eis interrogauit dicens.
Saluusne est pater uester
senex de quo dixeratis mihi
adhuc uiuit. qui responderunt
domini Sospes est seruus tuus pater
noster adhuc uiuit. et incuruati
adorauerunt eum. attollens
autem oculos ioseph uidit be
niamin

fratrem suum uterinum et
ait. iste est frater uester par
uulus de quo dixeratis mihi.
Et rursum ds inquid misere
atur tui fili mi. festinauitq.
quia commota fuerant uis
cera eius super fratre suo
et erumpebant lacrimae
et introiens cubiculum fle
uit. rursusq. lota facie
egressus continuit se et ait.
ponite panes quibus adpo
sitis seorsum ioseph et
seorsum fratribus. aegyp
tiis quoq. qui uescebantur simul
seorsum. inlicitum est enim
aegyptiis comedere cum he
breis et profanum putant
huiuscemodi conuiuium.
sederunt coram eo primo
genitus iuxta primogenita
sua et minimus iuxta aeta
tem suam. et mirabantur
nimis. sumptis partibus quas
ab eo acceperant. maior quo
que pars uenit beniamin
ita ut quinque partibus
excederet. biberuntq.

ETINEBRIATISUNTCUMEO;
PRAECEPITAUTEMIOSEPH
DISPENSATORIDOMUSSUAE
DICENSIMPLESACCHOS
EORUMFRUMENTOQUAN
TUMPOSSUNTCAPEREETPO
NEPECUNIAMSINGULORUM
INSUMMITATE SACCHI;
SCYPHUMAUTEMMEUMAR
GENTEUM·ETPRAETIUMQ̄Ō
DEDITTRITICIPONEINORE
SACCIIUNIORIS; FACTUMQ;
ESTITA; ETORTOMANE·DI
MISSISUNTCUMASINISSUIS;
IAMQ·URBEMEXIERANTET
PRAECESSERANTPAULULUM;
TUMIOSEPH·ARCESSITODIS
PENSATOREDOMUS; SURGE
INQUITPERSEQUEREUIROS
ETADPRAEHENSISDICITO·QUA
REREDDIDISTISMALUMPRO
BONO·SCYPHUMQUEMFURATI
ESTIS·IPSEESTINQUOBIBIT
DOMINUSMEUS·ETINQUO
AUGURARISOLET; PESSIMAM
REMFECISTIS; FECITILLEUTIUS
SERATETADPRAEHENSISPER
ORDINEM·LOQUUTUSESTEIS;

QUIRESPONDERUNT·QUARESICLO
QUITURDOMINUSNOSTER·ABSIT
UTSERUITUITANTUMFLAGITIICON
MISERINT; SIPAECUNIAMQUAM
INUENIMUSINSUMMITATESAC
CORUMREPORTAUIMUSADTEDE
TERRACHANAAN; ETQUOMODO
CONSEQUENSESTUTFURATISI
MUSDEDOMODOMINITUIAU
RUMUELARGENTUM; APUDQUE
CUMQ·FUERITINUENTUMSER
UORUMTUORUMQUODQUAE
RISMORIATUR; ETNOSSERUI
ERIMUSDOMININOSTRI; QUIDI
XIT·FIATIUXTAUESTRAMSENTE
TIAM·APUDQUEMFUERITINUE
TUMIPSESITSERUUSMEUS
UOSAUTEMERITISINNOXII; ITAQ·
FESTINATODEPONENTESINTERRA
SACCOS·APERUERUNTSINGULI·
QUOSSCRUTATUSINCIPIENSAMAIO
REUSQ·ADMINIMUM·INUENIT
SCYPHUMINSACCO BENIAMIN;
ATILLISCISSISUESTIBUS·ONERATISQ
RURSUMASINIS·REUERSISUNT
INOPPIDUM·PRIMUSQ·IUDASCUM
FRATRIBUS·INGRESSUSESTADIOSEPH
NECDUMENIMDELOCOABIERANT;

Omnesq· ante eum pariter in
terra conruerunt quibus ille
ait; quare sic agere voluistis an igno
ratis quod non sit similis mei
in augurandi scientia; cui iudas
ait quid respondeamus inquid do
mino meo vel quid loquamur
aut iusti poterimus optendere; d(eu)s
invenit iniquitatem servorum
tuorum· en omnes servi su
mus domini mei et nos et apud
quem inventus est schyfus;
Respondit ioseph absit a me
ut sic agam qui furatus est
schyfum ipse sit servus meus;
vos autem abite liberi ad pa
trem vestrum· Accedens pro
pius iudas confidenter ait;
Oro domine mi loquatur ser
vus tuus verbum in auribus tuis
et ne irascaris famulo tuo;
Tu es enim post pharaonem do
minus meus· interrogasti
prius servos tuos habetis patrem
aut fratrem et nos respon
dimus tibi domino meo est no
bis pater senex et puer parvulus
qui in senectute illius natus est

Cuius uterinus frater est mor
tuus et ipsum solum habet
mater sua pater vero tenere
diligit eum; dixistiq· servis
tuis adducite eum ad me et po
nam oculos meos super illum
suggessimus domino meo
non potest puer relinquere
patrem suum si enim illum
dimiserit morietur et dixis
ti servis tuis nisi venerit fra
ter vester minimus vobis
cum non videbitis amplius
faciem meam; cum ergo as
cendissemus ad famulum tuum
patrem nostrum narravimus
ei omnia quae locutus est do
minus meus; et dixit pater
noster· revertimini et emite
nobis parum tritici· cui di
ximus ire non possumus
nisi frater noster minimus
descenderit nobiscum pro
ficiscemur simul; alioquin
illo absente non audemus vi
dere faciem viri· atq· ille res
pondit vos scitis quod duo
genuerit mihi uxor mea

EGYPTUS

Egressusestunusetdixisti
bestiadevoravit eum · et
hucusq· nonconparet; situ
mihi leritisetistumetaliquideiin
viacontigerit·deducetiscanos
meoscummeroreadinferos;
Igitur·siintraverimusadser
vumtuumpatremnostrumet
puerdefuerit·cumanimaillius
exhuiusanimapendeat· vide
ritqueeumnonessenobiscum
morietur· etdeducentfamuli
tuicanoseiuscumdoloreadin
feros; ero egoproprieservustuus
quiinmeamhuncrecepifidem
etspopondidicens; nisireduxe
roeum peccatireusero inpa
tremmeumomnitempore·
manebo itaqueservustuuspro
pueroinministeriumdomini
mei· etpuerascendatcumfra
tribussuis; nonenimpossu
musrediread patremnostrum
absentepuero· necalamitatis
quaeoppraessuraest
patremnostrumtestisadsistam;
Nonsepoteratultracohibere
ioseph· multiscoramadstantib;

Undepraeceperitutegrederen
turcunctiforas· etnullus
interessetalienusagnitio
nimutuae· elevavitq· vocem
cumfletuquamaudierunt
aegyptii· omnisq· domuspha
raonis
lxvii· Etdixitfratribussuisegosum
ioseph· adhucpatermeus
vivit· necpoterantrespon
derefratres· nimioterrore
perterriti; adquosilleclе
menter accediteinquitad
meetcumaccessissentpro
pe· Egosumait iosephfra
tervesterquemvendidistis
inaegyptum· nolitepavere
necvobisdurumessevidea
turquodvendidistismein
hisregionibuspro saluteenim
vestramisitmeds antevos
inaegyptum biennium estquod
famescoepitesseinterra· et
adhucquinqueannirestantqui
busnecararipotest· necme
ti praemisitq· meds utreser
vemini superterram· etaes
casadvivendumhaberepos
sitis· nonvestroconsilio· sed

di uoluntate huc missus sum
qui fecit me quasi patrem pha
raonis. et dominum uniuer
sae domus eius. ac principem
in omni terra aegypti.
festinate et ascendite ad
patrem meum et dicitis ei
haec mandat filius tuus ioseph.
ds ... me fecit dominum
uniuersae terrae aegypti
descende ad me ne moreris
et habita in terra gessen.
erisque iuxta me tu et filii tui
et filii filiorum tuorum,
oues tuae et armenta tua et
uniuersa quae possides.
ibique te pascam. adhuc enim
quinque anni residui sunt
famis. ne et tu pereas et domus
tua et omnia quae possides.
En oculi uestri et oculi fratris
mei beniamin uident quod os me
um loquatur ad uos. nuntiate
patri meo uniuersam gloriam
meam et cuncta quae uidistis
in aegypto. festinate et addu
cite eum ad me. cumque ample
xatus reiecisset se in collum

beniamin fratris sui fleuit.
illo quoque flente similiter
super collum eius. osculatus
que est ioseph omnes fra
tres suos. et plorauit super
singulos. post quae ausi sunt loqui
ad eum. auditumque est et cele
bri sermone uulgatum in au
la regis. uenerunt fratres
ioseph. et gauisus est pharao
atque omnis familia eius. dixitque
ad ioseph ut imperaret fra
tribus suis dicens. onerantes
iumenta ite in terram chanaan
et tollite inde patrem uestrum
et cognationem et uenite ad me
et ego dabo uobis omnia bona
aegypti ut comedatis medul
lam terrae. praecipe etiam ut
tollant plaustra de terra aegyp
ti ad euectionem paruulorum
suorum et coniugum. ac di
cito. tollite patrem uestrum
et properate quantocius ueni
entes. ne dimittatis quicquam
de supellectili uestra. quia
omnes opes aegypti uestrae
sunt. fecerunt filii israhel

his mandatum fuerat·
quibus dedit ioseph· plau
stra secundum pharaonis
imperium· et cibaria in itine
re singulisq· proferri iussit
binas stolas· beniamin ue
ro dedit trecent[os] argent
argenteos cum quinq· stolis
optimis· tantundem pae
cuniae et uestium mittens
patri suo addens et asinos de
cem qui subueherent ex
omnibus diuitiis aegypti· et to
tidem asinos in itinere triti
cum panesq· portantes·
Dimisit ergo fratres suos et
proficiscentibus ait ne iras
camini in uia· qui ascenden
tibus ex aegypto· uenerunt
in terram chanaan· ad patrem
suum iacob· et nuntiauerunt ei
dicentes ioseph uiuit et ipse domi
natur in omni terra aegypti·
quo audito quasi de graui somno
euigilans tamen non credebat eis·
illi e contra referebant omnem
ordinem rei· cumq· uidisset plaus
tra· et uniuersa quae miserat

Reuixit spiritus eius et ait· suf
ficit mihi· si adhuc ioseph filius
meus uiuit· uadam et uidebo
illum antequam moriar·
Profectusq· israhel cum om
nibus quae habebat· uenit ad
puteum iuramenti· et macta
tis ibi uictimis deo patris sui
isaac· audiuit eum per uisio
nem nocte uocantem se et di
centem sibi iacob iacob cui
respondit· ecce adsum· ait illi
ds· ego sum fortissimus ds
patris tui· noli timere et des
cende in aegyptum quia in gen
tem magnam faciam te ibi·
Ego descendam tecum illuc· et
ego inde adducam te reuerten
tem· ioseph quoq· ponet ma
num suam super oculos tuos·
Surrexit iacob a puteo iuramen
ti· tuleruntq· eum filii cum par
uulis et uxoribus suis in plaus
tris quae miserat pharao
ad portandum senem et om
nia quae possederat in ter
ra chanaan· uenitq· in aegyptum
cum omni semine suo· filii eius +

+ post hoc deficit a v. 7 cap. 46 ad v. 28 ejusdem capitis.

ad Ioseph ut nuntiaret ei
et ille occurreret in Gessen
XVIII quod [illegible]
Iunctoque Ioseph curru suo
ascendit obviam patri suo ad
eundem locum vidensque
eum inruit super collum
eius et inter amplexus fle
vit dixitque pater ad Ioseph
iam laetus moriar quia vidi
faciem tuam et superstitem
te relinquo at ille lo
cutus est ad fratres et
ad omnem domum patris
sui ascendam et nuntiabo
Pharaoni dicamque ei fratres
mei et domus patris mei qui
erant in terra Chanaan ve
nerunt ad me et sunt viri
pastores ovium curamque
habent alendorum gregum
pecora sua et armenta et
omnia quae habere potue
runt adduxerunt secum
Cumque vocaverit vos et dixe
rit quod est opus vestrum
respondebitis viri pasto
res sumus servi tui ab infan

tia nostra usque in praesens
et nos et patres nostri haec
autem dicetis ut habitare pos
sitis in terra Gessen quia detes
tantur Aegyptii omnes pastores
ovium ingressus ergo Ioseph
nuntiavit Pharaoni dicens
Pater meus et fratres oves
eorum et armenta et cuncta
quae possident venerunt
de terra Chanaan et ecce consis
tunt in terra Gessen extre
mos quoque fratrum suorum
quinque viros statuit coram
rege quos ille interrogavit
quid habetis operis respon
derunt pastores ovium su
mus servi tui et nos et patres
nostri ad peregrinandum in
terra tua venimus quoniam
non est herba gregibus servo
rum tuorum ingravescente
fame in regione Chanaan petimusque
ut esse nos iubeas servos tuos
in terra Gessen dixit itaque rex
ad Ioseph pater tuus et fratres
tui venerunt ad te terra Aegypti
in conspectu tuo est in optimo
loco

IAC HABITARE EOS · ET TRADE EIS
TERRAM GESEN; QUOD SI NOSTI
ESSE IN EIS UIROS INDUSTRIOS
CONSTITUE ILLOS MAGISTROS
PECORUM MEORUM; POST
HAEC INTRODUXIT IOSEPH PATREM
SUUM AD REGEM ET STATUIT EUM
CORAM EO

LXVIIII · QUI BENEDICENS ILLI · ET INTER
ROGATUS AB EO; QUOD SUNT DIES
ANNORUM UITAE TUAE · RESPON
DIT IACOB; DIES PEREGRINATIO
NIS ET UITAE MEAE · CENTUM
TRIGINTA ANNORUM SUNT · PAR
UI ET MALI · ET NON PERUENERUNT
USQUE AD DIES PATRUM MEORUM
QUIBUS PEREGRINATI SUNT
ET BENEDICTO REGE EGRESSUS EST
FORAS; IOSEPH UERO PATRI ET
FRATRIBUS SUIS DEDIT POSSES
SIONEM IN AEGYPTO IN OPTIMO
LOCO TERRAE SOLO RAMESSES ·
UT PRAECEPERAT PHARAO · ET
ALEBAT EOS OMNEMQUE DOMUM
PATRIS SUI · PRAEBENS CIBARIA
SINGULIS; IN TOTO ENIM ORBE
PANIS DEERAT · ET OPPRESSERAT
FAMES TERRAM AEGYPTI · ET CHANA

LXX · E QUIBUS OMNEM PAECUNIAM
CONGREGAUIT PRO UENDI
TIONE FRUMENTI · ET INTULIT
EAM IN AERARIUM REGIS ·
CUMQUE DEFECISSET EMPTO
RIS PRETIUM · UENIT CUNC
TA AEGYPTUS AD IOSEPH DICENS
DA NOBIS PANES QUARE MO
RIMUR CORAM TE DEFICIENTE
PAECUNIA · QUIBUS ILLE RES
PONDIT · ADDUCITE PECORA
UESTRA · ET DABO UOBIS PRO
EIS CIBOS SI PRETIUM NON
HABETIS; QUAE CUM ADDUXIS
SENT · DEDIT EIS ALIMENTA PRO
EQUIS ET OUIBUS ET BUBUS
ET ASINIS · SUSTENTAUITQUE EOS
ILLO ANNO · PRO CONMUTATIONE
PECORUM; UENERUNTQUE AN
NO SECUNDO ET DIXERUNT EI
NON CELAMUS DOMINUM NOS
TRUM QUOD DEFICIENTE PECU
NIA PECORA SIMUL DEFECERUNT
NEC CLAM TE EST QUOD ABSQUE
CORPORIBUS · ET TERRA NIHIL HA
BEMUS; CUR ERGO MORIMUR
TE UIDENTE ET NOS ET TERRA
NOSTRA TUI ERIMUS · EME NOS

Iurante eo adoravit isrl dm
conversus ad lectuli caput.
His ita transactis nuntiatum
est ioseph quod egrotaret
pater eius; qui adsumtis duo
bus filiis manasse et efraim
ire perrexit; dictumque est seni;
Ecce filius tuus ioseph venit ad
te. qui confortatus sedit in
lectulo. et ingresso ad se ait;
Ds omnipotens apparuit
mihi in luza quae est in terra
chanaan. benedixitque mihi et
ait ego augebo et multiplica te
bo et faciam in turbas popu
lorum; daboque tibi terram hanc
et semini tuo post te in pos
sessionem sempiternam;
Duo igitur filii tui qui nati sunt
tibi in terra aegypti antequam
huc venirem ad te mei erunt
efraim et manasses. sicut
ruben et simeon reputabun
tur mihi; reliquos autem quos
genueris post eos tui erunt
et nomine fratrum suorum
vocabuntur in possessio
nibus suis. mihi enim quan
do

veniebam de mesopotamia,
mortua est rahel in terra cha
naan in ipso itinere eratque
vernum tempus, et ingre
diebar eufratham. et sepel
livi eam iuxta viam eufrathe.
quae alio nomine appellatur
bethleem; videns autem eius fi
lios eius dixit ad eum. qui sunt
isti? respondit filii mei sunt
quos dedit mihi dns in loco hoc.
adduc inquit eos ad me ut benedi
cam illis. oculi enim isrl cali
gabant prae nimia senectute
et clare videre non poterat appli
citosque ad se deosculatus et cir
cumplexus. dixit ad filium non
sum fraudatus aspectu tuo.
insuper ostendit mihi dns
semen tuum; cumque tulis
set eos ioseph de gremio pa
tris, adoravit pronus in ter
ram. et posuit efraim ad dex
teram suam. id est ad sinis
tram isrl. manassen vero
in sinistra sua. ad dexteram
scilicet patris; applicuitque am
bos ad eum. qui extendens

[illegible] pe[illegible]
[illegible] fra[illegible]
fra[illegible]ns [illegible]
[illegible]
[illegible] erat con[illegible]
ma[illegible] se
filios eorum [illegible] icunis eo
[illegible] bu[illegible]erunt pat[illegible]
me[illegible] abraham et isaac [illegible]
qui pascit me ab adulescent[illegible]
[illegible] usque in praesentem diem
angelus qui eruit me de cunc
[illegible] malis benedicat [illegible] istis
et in[illegible] super eo[illegible]
men meu[illegible] nc [illegible]
patrum meorum abraham
et isaach et cre[illegible] in mul
titudinem super terram
[illegible] ute[illegible] ios [illegible] quod
pos[illegible] pater suus dex
teram [illegible] super caput
efraim gra[illegible] uiter accepit
[illegible] adprachensam patris ma
num leuare cona[illegible] est de
capite efraim et transfer
re super caput manasse
dixitque ad patrem non ita conue
nit pater quia hic est primoge
nitus pone dexteram tuam

[illegible]
[illegible]
[illegible] re[illegible]
multipl[illegible] fra
[illegible]
[illegible] escet
[illegible] dixitque [illegible]
[illegible] in te benedice
tur israhel adq[illegible] etur fa
[illegible] tibi d[eu]s [illegible]
[illegible] constituit
efraim ante [illegible]
ad ios[illegible]
[illegible] ego morior et [illegible]
bis cum [illegible] redu[illegible] ad
terram patru[m] uestr[orum]
do tibi [illegible] extra
fratres tuos quam [illegible] de
manu am[illegible] et
arcu meo [illegible]
iacob filios suos [illegible]
gregamini [illegible] quae
uentura s[illegible] dies
nouissi[illegible] congregamini
et audite fili iacob [illegible]
pa[tr]e[m] [illegible]
Ruben primogenitus [illegible] tu
fortitudo [illegible] prin
[illegible] is mei

[illegible] tuo
[illegible] sicut aqua non
crescas [illegible] ascendisti cu
bile patris tui et maculasti
stratum [illegible] Symeon et
Levi fratres vasa iniquitatis
bellantia in consilium eorum
ne veniat anima mea et in coe
tu illorum non sit gloria mea
quia in furore suo occiderunt
virum et in voluntate sua
suffoderunt murum maledictus
furor eorum quia pertinax
et indignatio eorum quia
dura dividam eos in Iacob
et dispergam illos in Israhel
LXXII Iuda te laudabunt fratres tui
manus tua in cervicibus
inimicorum tuorum ado
rabunt te filii patris tui catu
lus leonis Iuda ad praedam fili mi
ascendisti requiescens accu
buisti ut leo et quasi leaena quis
suscitabit eum non auferetur
sceptrum de Iuda et dux
de femoribus eius donec ve
niat qui mittendus est et ipse
erit expectatio gentium

ligans ad vineam pullum suum
et ad vitem o fili mi asinam suam
lavabit in vino stolam suam
et in sanguine uvae pallium
suum pulchriores oculi eius
vino et dentes lacte candidi
ores Zabulon in litore
maris habitabit et in statio
ne navium pertingens usque
ad Sidonem Isachar asinus
fortis accubans inter terminos
vidit requiem quod esset
bona et terram quod optima
et supposuit umerum suum
ad portandum factusque est tri
butis serviens Dan iudica
vit populum suum sicut et
alia tribus Israhel fiat Dan
coluber in via cerastes in
semita mordens ungulas
equi ut cadat ascensor eius
retro salutare tuum expec
tabo domine Gad accinctus proe
liabitur ante eum et ipse ac
cingetur retrorsum Aser
[illegible] pinguis panis eius
et praebebit delicias regibus
Nepthalim cervus emissus

Et dans eloquia pulchritu
dinis. Filius adcrescens
Ioseph filius adcrescens
et decorus aspectu. Filiae
discurrerunt super murum.
sed exasperaverunt eum
et iurgati sunt inviderunt que
illi habentes iacula. Sedit in
forti arcus eius et dissolu
ta sunt vincula brachiorum
et manuum illius per manus
potentis Iacob inde pastor
egressus est lapis Israhel.
Deus patris tui erit adiutor tuus
et omnipotens benedicet tibi
benedictionibus caeli desuper
benedictionibus abyssi iacen
tis deorsum. benedictioni
bus uberum et vulvae.
Benedictiones patris tui
confortatae sunt benedic
tionibus patrum eius. donec
veniret desiderium collium
aeternorum. fiant in capite
Ioseph et in vertice Naza
rei inter fratres suos.
Beniamin lupus rapax mane
comedet praedam et ves
pere

dividet spolia. Omnes hi in
tribubus Israhel duodecim
haec locutus est eis pater
suus. Benedixitque singulis
benedictionibus propriis
et praecepit eis dicens. ego
congregor ad populum meum
sepelite me cum patribus me
is in spelunca duplici quae est
in agro Ephron Hethei contra
Mambre in terra Chanaan
quam emit Abraham cum
agro ab Ephron Hetheo in
possessionem sepulchri
ibi sepelierunt eum et Saram
uxorem eius. ibi sepultus
est Isaach cum Rebecca con
iuge. ibi et Lia condita iacet.
Finitisque mandatis quibus filios
instruebat collegit pedes
suos super lectum et obiit.
appositusque est ad populum
suum. quod cernens Ioseph
ruit super faciem patris flens
et deosculans eum.
LXIII praecepitque servis suis me
dicis ut aromatibus condi
rent patrem. quibus iussa
explentibus

transierunt quia [illegible]
sic quippe mos [illegible] cadaverum
conditorum · flevitque eum
aegyptus septuaginta diebus
et expleto planctus tempore
locutus est ioseph ad familiam
pharaonis · si inveni gra
tiam in conspectu vestro
loquimini in auribus phara
onis · eo quod pater meus ad
iuraverit me dicens · en mo
rior in sepulchro meo quod fo
di mihi in terra chanaan se
pelies me · ascendam igitur
et sepeliam patrem · ac rever
tar · dixitque ei pharao · ascende
et sepeli patrem tuum sicut
adiuratus es · quo ascenden
te ierunt cum eo omnes se
nes domus pharaonis · cunctique
maiores natu terrae aegypti ·
domus ioseph cum fratribus
suis · absque parvulis et gregibus
atque armentis quae dereliquerant
rant in terra gessen · habuitque
in comitatu currus et equites ·
et facta est turba non modica ·
veneruntque ad aream quae si
ta est

trans iordanem [illegible]
[illegible] planctu
atque [illegible]
septem dies [illegible]
[illegible] habitatores terrae
chanaan · dixerunt [illegible]
magnus iste est [illegible]
et ideo appellaverunt nomen
loci illius planctus aegypti
LXXIIII · Fecerunt ergo filii iacob sicut
praeceperat eis · et portantes
eum in terra chanaan · sepe
lierunt in spelunca dupli
quam emerat abraham cum
agro in possessionem sepul
chri ab ephron hettheo con
tra faciem mambre ·
Reversusque est ioseph in aegyp
tum cum fratribus suis et
omni comitatu sepulto patre
quo mortuo timentes fratres
eius et mutuo conloquen
tes · ne forte memor sit iniu
riae quam passus est et red
dat nobis malum omne quod
fecimus · mandaverunt ei
fratres · pater tuus praece
pit nobis antequam morere
tur

[illegible] ius
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] exercuer[unt]
[illegible] nos quoque [illegible]
[illegible] servis dī patris
[illegible] iniquitatem hanc
quibus auditis flevit ioseph
veneruntque ad eum fratres
sui et proni [illegible] di
xerunt servi tui sumus
quibus ille respondit no
lite timere [illegible] num dī possu
mus resistere voluntatē
Vos cogitastis de me malum
et ds vertit illud in bonum
ut exaltaret me sicut in prae
sentiarum cernitis et sal
vos faceret multos populos
nolite metuere ego pascā
vos et parvulos vestros
consolatusque est eos et blā

H[abitavit] [illegible]
[illegible] aegypto
cum omni domo patris su[i]
LXV. Vixitque centum decem annis
et vidit ef[raim] [illegible] us
que in tertiam generatio
nem. Filii quoque machir
filii manasse nati sunt
in genibus ioseph. Qui
bus transactis [l]oquutus
est [fr]atribus post mor
tem meam ds [visit]abit vos
et ascendere faciet de ter
ra ista ad terram quam iu
ravit abraham isaac et
iacob. Cumque adiur[asset]
eos atque dixisset [illegible] [visita]
bit vos asportate [illegible] biscū
ossa mea de lo[co isto] mor
tuus est expletis centum
decem vitae suae [an]nis et
conditus aromatibus repo
situs in loculo in [ae]gypto
AMEN

EXPLICIT LIBER GENESEOS VERSUS NUMERO IIII MIL DCCCC

contuli ut potui

CAPITULA EXODI· INCIPIUNT·

I· IACOB INTROIT
IN AEGYPTUM· LXXV·
II· SURGIT REX ALIUS
IN AEGYPTUM
III· IUBET REX AEGYP
TIOS OBSTETRICIBUS
UT SI MASCULUS NAS
CERETUR OCCIDE
RETUR
IIII· MOYSES MISSUS
EST IN TYBIN· PONI
TUR AD RIPAM FLUMINIS
V· MOYSES DUCIT UXO
REM SEPFORAM EX
QUO NASCUNTUR EI
FILII· ID EST· GERSAM
ET ELIZER·
VI· HIC MORITUR
REX AEGYPTI
VII· HIC MOYSES PAS
CIT OUES IOTHOR
SOCERIS SUI

VIII· UOCAT DNS
DE RUBO MOYSEN
ET DICIT ILLI· SOLUE
CALCIAMENTUM
PEDUM
VIIII· HIC PROICIT UIR
GAM ET FACTA EST
SERPENS
X· MITTIT MANUM
IN SINUM ET PRO
TULIT EAM INNIBEM
XI· HIC SUMIT AQUAM
DE FLUMINE ET MIT
TIT IN TERRAM
XII· UBI MOYSES DI
CIT GRACILI UOCE ES
SE ET TARDILINGUA
XIII· MORITUR REX
AEGYPTI
XIIII· PRIMUM IN
TRANT AD PHA
RAONEM

MOYSES· ET AARON
XV· EX QUIBUS NASCUN
TUR· MOYSES· ET A
ARON· ET MARIA
XVI· AARON· DUCIT
UXOREM· ELISABETH
ET PEPERIT EI FILIOS
QUATTUOR
XVII· MOYSES ANNO
RUM· LXXX· ET AARON
OCTOGINTA TRES CUM
LOQUUTI SUNT· AD
PHARAO
XVIII· DE UIRGA FACI
UNT DRACHONEM
XVIIII· PERCUTIT AARON
UIRGAM IN AQUAS FLU
MINIS ET FIT SANGUIS
XX· TANGIT DE UIRGA
AQUAS AARON· ET
EXEUNT RANAE

XXI · PERCUTIT
UIRGA TERRAM
ET EXIERUNT SCYNI
FES
XXII · AB HINC INCAN
TATORES CESSANT
XXIII · HIC MITTIT
CYNOMIAM IN PHA
RAONEM ET IN OM
NES SERUOS EIUS
ET IN POPULO AEGYPTI
XXIIII · HIC MORIUN
TUR OMNIA PECORA
AEGYPTIORUM ·
FILIORUM UERO
ISRAHEL NEC UNUM
XXV · SUMENT MOYSES
ET AARON FAUILLAM
DE FORNACE ET IAC
TAUIT MOYSES IN
CAELUM ET FAC
TAE SUNT ULC
RAE ET UESICAE IN
AEGYPTIOS
XXVI · EXTENDIT
MOYSES IUSSU
DOMINI MANUS AD CAE
LUM ET FACTA EST
GRANDO ET UOCES
CUM IGNE MIXTO
XXVII · LEUAUIT MOYSES
UIRGAM IN CAELUM
ET FACTAE SUNT LUCUS
TAE IN OMNEM TER
RAM AEGYPTI ET ERA
DICAUERUNT OMNEM
FRUCTUS EORUM
XXVIII · UBI TENEBRAE
FACTAE SUNT TRIDUO
XXVIIII · DE PASCHA
XXX · HIC DOMINUS PER
CUTIT OMNIA
PRIMOGENITA
AEGYPTIORUM
XXXI · HIC IUBETUR MOYSES
UIRGA PERCUTERE
MARE UT INTRENT
FILII ISRAHEL PER SICCUM
XXXII · HIC OSTENDIT
DOMINUS LIGNUM UT IN
MITTERET ILLUD IN
AQUA ET FIERET DULCIS
XXXIII · MANNAM PLUIT DOMINUS
XXXIIII · HIC MITTIT DOMINUS
COTURNICEM ET MANNA
XXXV · HIC PRIMUM
APPELLAT SABBATUM DEUS
XXXVI · IN UAS AUREUM
SERUATA EST MANNA
XXXVII · IN CHOREB UIRGA
PERCUTIT PETRAM
ET EXIIT AQUA

XXXVIII. PUGNA
AMALECH
XXXVIIII. MOYSI MA
NUS SUSTENTANTUR
XXXX. ADDUCIT IO
THOR SOCER MOYSI
AD EUM UXOREM
ET FILIOS EIUS
XLI. IOTHOR DAT CON
SILIUM MOYSI UT
CONSTITUERET TRI
BUNOS ET CENTU
RIONES AD IUDICAND
XLII. DE PURIFICATIONE
XLIII. LOQUITUR AD
MOYSEN D(OMINU)S IN MON
TE SYNA
XLIIII. DE DECEM UERBA
XLV. NON MOECAUERIS
XLVI. IUBET SERUUM
HEBREUM EMPTU(M)
SEX ANNIS SER
UIRE. SEPTIMO
AUTEM ANNO DI
MITTERE
XLVII. HIC SI (QUI) PA
RENTIB(US) MALEDI
XERINT MORI
ANTUR
XLVIII. OCULUM PRO
OCULO
XLVIIII. DE ORFANIS
ET UIDUIS
L. NE PRINCIPEM
POPULI TUI MALEDI
CAS
LI. DE DIEBUS P(ASCHAE)
LII. IUBET UT NASCEN
DERE MOYSES. ET
AARON. ET NADAB
ET ABIUD. ET LXX SE
NIORES ISRAHEL
LIII. MOYSES LEGIT
LIBRUM LEGIS
TESTAMENTI
POPULO
LIIII. ASCENDIT MOYSES
ET AARON. AD D(OMI)N(U)M
ET NADAB. ET ABIUD
ET LXX SENIORES ISR(AHE)L
ET UIDERUNT LOCU(M)
UBI STETIT D(OMI)N(U)S
LV. ACCEPIT TABU
LAS LAPIDEAS PRI
MUM
LVI. AEDIFICATIO TA
BERNACULI
LVII. ITEM TABER
NACULUM
LVIII. QUI SACERDO
TIUM HABET
LVIIII. DE SACRIFICIIS
LX. DE OBLATIONIB(US)
LXI. DE UNGUENTO

LXII. ELEGIT DNS
QUI FABRICARET
TABERNACULUM
ET ARCAM TESTAMENTI
LXIII. DE SABBATO
LXIIII. HIC ACCEPIT
MOYSES DUAS
TABULAS LAPIDE
AS SCRIBTAS DIGI
TO DEI
LXV. DE SERUITIO
UITULI
LXVI. HIC MOYSES
FRANGIT TABULAS
ET UITULUM CON
BUSIT IGNI
LXVII. HIC CADENT
DE POPULO TRIA
MILIA HOMINUM

LXVIII. DS MOYSI
LOQUITUR FACIEM
AD FACIEM
LXVIIII. DS DICIT
POSTERIORA SUA
UISURUM MOYSEN
FACIEM AUTEM
NON UISURUM
LXX. HIC ACCIPIT TA
BULAS ITERUM
MOYSES DE MA
NU DNI
LXXI. ARAS IUBET
AMORREORUM
HOC EST IDOLO
RUM OMNIUM
DESTRUI
LXXII. DE DIEBUS
AZIMORUM

LXXIII. MOYSES
GLORIFICATUS
DESCENDIT CUM
TABULAS
LXXIIII. DE SABBATO
LXXV. OFFERENT
AD SACRIFICAN
DUM TABERNA
CULUM TESTI
MONII POPULUS
QUE IUBENTUR
LXXVI. BESELEEL
ARCHITECTUS
ET ELIAB
LXXVII. TABERNA
CULUM
LXXVIII. BESELEEL
ARCHITECTUS

C

LXXVIIII · hic nu
merus · de m̄ · mi
lia · ꝺ · LXX · annis et
supra
LXX · de numenia

CAPITULA
EXODI EXPL

INC LIBER
EIUSDEM

C

HAEC SUNT NOMINA FILIO-
RUM ISRAHEL QUI INGRES-
SI SUNT IN AEGYPTUM CUM IACOB
singuli cum domibus suis
introierunt ruben
symeon levi iuda issacar
zabulon et beniamin
dan et nepthalim gad et aser
erant igitur omnes animae
eorum qui egressi sunt
de femore iacob septuaginta
I Ioseph autem in aegypto
erat quo mortuo et uni
versis fratribus eius om
nique cognatione illa
filii isrl creverunt et quasi
germinantes multiplicati
sunt ac roborati nimis in
II pleverunt terram
SURREXIT INTEREA REX NOVUS
super aegyptum qui ignora
bat ioseph et ait ad populum
suum ecce populus filiorum
isrl multus et fortior nobis
venite sapienter opprima
mus eum ne forte multi
plicetur et si ingruerit con
tra nos bellum addatur ini

[...]diatur[...]rra pra-
posuit itaque eis magistros ope-
[ru]m ut adfligerent eos oneri-
[b.] aedificaveruntque urbes taber-
naculorum pharaonis phit-
et ramesses quantoque oppri-
mebant eos tanto magis mul-
tiplicabantur et crescebant
Oderantque filios isrl aegyptii
et adfligebant inludentes eis
atque ad amaritudinem perdu
cebant vitam eorum operib
duris luti et lateris omnique
famulatu quo in terrae operi
III bus premebantur
DIXIT AUTEM REX AEGYPTI OBSTETRI
cibus hebraeorum quarum
una vocabatur sephora
altera phua praecipiens
quando obsetricabitis hebraeas
et partus tempus advenerit
masculus si fuerit interficite
si femina reservate non fecerunt
autem obstetrices dm et non fe
cerunt iuxta praeceptum regis
aegypti sed conservabant mares
quibus ad se accersitis rex ait

quidna[...] face
re uoluistis ut pueros ser
uaretis· quae responde
runt· non sunt hebreae
sicut aegyptiae mulieres·
ipsae enim obstetricandi
habent scientiam· et prius
quam ueniam[...]mus ad eas
pariunt· bene ergo fecit dominus
obstetricibus· et creuit po
pulus confortatusque est ni
mis· et quia timuerant obs
tetrices deum· aedificabit il
lis domos· praecepit autem
pharao omni populo suo
dicens· quidquid masculi
ni sexus natum fuerit in
flumen proicite· quidquid
feminei reseruate·
Egressus est post haec uir
de domo leui· accepit uxorem
de stirpis suae· quae concepit
et peperit filium· et uidens
eum elegantem· et abscon
dit tribus mensibus·
IIII Cumque iam celare non posset
sumpsit fiscellam scirpeam
et leniuit eam bitumine ac pice
posuitque intus infantulum

Et posuit eum in carec
to ripae fluminis stan
te procul sorore eius et con
siderante euentum rei
Ecce autem descendebat
filia pharaonis ut lauare
tur in flumine· et puellae
eius gradiebantur per
crepidinem aluei· quae
cum uidisset fiscellam
in papyrione misit unam
e famulis suis et adlatam
aperiens cernensque in
ea paruulum uagientem·
miserta eius ait· de infan
tibus hebraeorum est
cui soror pueri uis inquid
uadam et uocem tibi he
braeam mulierem quae
nutrire possit infantulum
respondit uade· perre
xit puella et uocauit ma
trem eius· ad quam locu
ta filia pharaonis· acci
pe puerum istum et
nutri mihi· ego tibi dabo
mercedem tuam· susce
pit mulier· et nutriuit pu
erum·

Adultumq· tradidit filiae
pharaonis· quem illa ado
ptavit in locum filii vo
cavitq· nomen eius Moy
se dicens· quia de aqua
tuli eum· In diebus illis
postquam creverat
Moyses egressus est
ad fratres suos vidit ad
flictionem eorum· et
virum aegyptium per
cutientem quendam de
hebreum fratribus suis·
Cumque circumspe
xisset· huc adque illuc
et nullum adesse vidis
set percussum aegyptium
abscondit sabulo· et egres
sus die altero conspe
xit duos hebreos rixantes
dixitq· ei qui faciebat iniuriam
quare percutis proximum
tuum· qui respondit quis
constituit te principem
et iudicem super nos· num
quid occidere me tu vis
sicut occidisti aegyptium
timuit Moyses· et ait quo
modo palam factum est
istud verbum· audivitq·
pharao sermonem hunc et quae
rebat occidere Moysen· qui
fugiens de conspectu eius
moratus est in terra Madian
et sedit iuxta puteum· erant
sacerdoti Madian septem
filiae quae venerunt ad
auriendas aquas· et imple
tis canalibus adaquare cupie
bant greges patris sui· su
pervenere pastores et eiece
runt eas· surrexitque Moyses
et defensis puellis adaquavit
oves earum· quae cum re
vertissent ad Raguhel patrem
suum dixit ad eas· quare velo
cius venistis solito· respon
derunt vir aegyptius libe
ravit nos de manu pastorum· in
super et hausit aquam nobis
cum potumque dedit ovibus· at
ille inquit· quare dimisistis ho
minem· vocate eum ut come
dat panem

V Iuravit ergo Moyses quod
~~quod non~~ habitaret cum eo

[illegible] quem [illegible] peperit
filium eius [illegible] at peperit
filium quem vocavit gersan
dicens advena fui in ter
aliena. alterum [illegible] vocavit
eliazar d(eu)s enim patris mei
adiutor meus eripuit me
VI de manu pharaonis

Post multum autem temporis
mortuus est rex aegypti
et ingemescentes filii isr(ahel)
propter opera vociferati sunt
ascenditque clamor eorum ad d(eu)m
[illegible] ab operibus et audivit
gemitum eorum ac recor
datus est foederis quod pe
pigerat cum abraham isaac
et iacob et respexit filios isr(ahel)
et cognovit eos

VII Moyses autem pascebat oves
iethro cognati sui sacerdotis
madian [illegible] minasset grege(m)
ad interiora [illegible]
[illegible] d(e)i horeb apparuit
que ei d(omi)n(u)s [illegible] flamma ignis
de medio [illegible]
rubus arderet et [illegible] con
bureretur dixit ergo moyses

[illegible] vadam et videbo visione(m)
hanc magnam [illegible] quare non
com[illegible] rubus cer
nens autem d(omi)n(u)s quod per
geret ad videndum vo
cavit eum de [medio] rubi
et ait moyses moyses
qui respondit ecce adsum

VIII At ille ne adpropinques
inquid huc solve calcia
mentum de pedibus tuis
locus enim in quo stas
terra sancta est. et ait ego sum
audis
d(eu)s patris tui d(eu)s abraham
te
d(eu)s isaac et d(eu)s iacob. absco(n)
dit moyses faciem suam
non enim audebat aspice
re contra d(eu)m. cui ait d(omi)n(u)s
vidi adflictionem popu
li mei in aegypto et clamo
rem eius audivi propter
duritiam eorum qui prae
sunt operibus et sciens
dolorem eius descendi ut
liberarem eum de mani
bus aegyptiorum et edu
cerem de terra illa in ter
ram bonam et spatiosam

in terram quae fluit lacte
et melle ad loca chananei
hetthei et amorrei pherezei
et euei et iebusei clamor ergo
filiorum isrl uenit ad me
uidique adflictionem eorum qua
ab aegyptiis opprimuntur sed
ueni mittam te ad pharaonem re
gem ut educas populum meum fi
lios isrl de aegypto dixit moyses
ad dnm quis ego sum ut uadam
ad pharaonem et educam filios
isrl de aegypto qui dixit ei ego ero
tecum et hoc habebis signum
quod miserim te cum edu
xeris populum de aegypto
immolabis do super montem
istum ait moyses ad dnm ecce
ego uadam ad filios isrl et dicam
eis ds patrum uestrorum
misit me ad uos si dixerint
mihi quod est nomen eius quid
dicam eis dixit ds ad moysen
Ego sum qui sum ait sic dices fi
liis isrl qui est misit me ad uos
dixitque iterum ds ad moysen
haec dices filiis isrl dns ds
patrum uestrorum ds abraham

ds isaac et ds iacob misit
me ad uos hoc nomen mihi
est in aeternum et hoc me
moriale meum in generatio
nem et generationem uade
congrega seniores isrl et
dices ad eos dns ds patrum
uestrorum apparuit mihi
ds abraham et ds isaac et
ds iacob dicens uisitans ui
sitaui uos et omnia quae
acciderunt uobis in aegypto
uidi et dixi ut educam uos de
adflictione aegypti in terram
chananei et hetthei et amor
rei pherezei et euei et ie
busei ad terram fluentem
lacte et melle et audient uocem
tuam ingredierisque tu et seni
ores isrl ad regem aegypti
et dices ad eum dns ds hebre
orum uocauit nos ibimus uiam
trium dierum per solitudi
nem ut immolemus dno do nostro
Sed ego scio quod non dimit
tet uos rex aegypti ut eatis
nisi per manum ualidam ex
tendam enim manum meam

ite et colligite sicubi inueni-
re potueritis · nec minuetur
quicquam de opere uestro ·
Dispersusque est populus
per omnem terram aegyp-
ti ad colligendas paleas ·
praefecti quoque operum
instabant dicentes com-
plete opus uestrum cotidie
ut prius facere solebatis ·
quando dabantur uobis pa-
leae · flagellatique sunt qui
praeerant operibus filiorum
isrl ab exactoribus pharaonis
dicentes · quare non im-
pletis mensuram laterum
sicut prius · nec heri · nec ho-
die · ueneruntque praepositi
filiorum isrl et uociferati
sunt ad pharaonem dicentes .
quur ita agis contra seruos
tuos · paleae non dantur no-
bis · et lateres similiter im-
perantur · en famuli tui fla-
gellis caedimur · et iniuste
agitur contra populum tuum ·
qui ait uacatis otio et idcirco di-
citis · eamus et sacrificemus

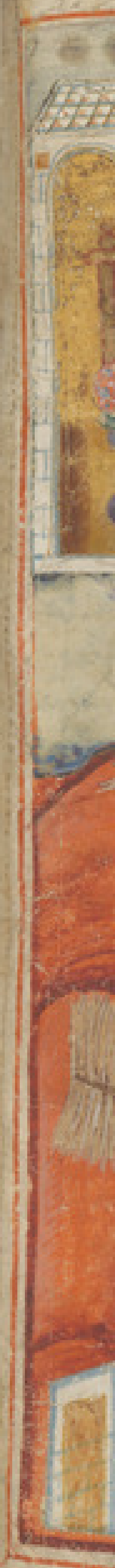
dno · ite ergo et operamini paleae
non dabuntur uobis · et redde-
tis consuetum numerum la-
terum · uidebantque se praepo-
siti filiorum isrl in malo · eo
quod diceretur eis non minue-
tur quicquam de lateribus per si-
gulos dies · Occurreruntque
moysi et aaron · qui stabant
ex aduerso egredientes a pha-
raone et dixerunt ad eos · uideat
dns · et iudicet quoniam fetere
fecistis odorem nostrum co-
ram pharao · et seruis eius et
praebuistis ei gladium ut oc-
cideret nos · reuersusque est
moyses ad dnm ait · dne · quur
adflixisti populum istum · qua-
re misisti me · ex eo enim quo
ingressus sum ad pharaonem
ut loquerer nomine tuo adfli-
xit populum tuum et non libe-
rasti eos · dixitque dns ad moysen ·
nunc uidebis quae facturus
sim pharaoni · per manum
enim fortem dimittet eos · et
in manu robusta eiciet illos de
terra sua · locutusque est dns ad

ad moysen dicens· ego dns qui ap
parui abraham isaach· et iacob
in dō omnipotente· et nomē
meum· adonai non indicaui eis·
pepigiq; cum eis foedus ut darē
illis· terram chanaan· terrā
peregrinationis eorum in qua
fuerunt aduenae· ego audiui
gemitum filiorum isrl· quo
aegyptii· oppraesserunt eos·
Et recordatus sum pacti mei·
ideo dic filiis isrl· ego dns· qui edu
cam uos de ergastulo aegyptio
rum· et eruam de seruitute
ac redimam in brachio excelso·
et iudiciis magnis· et adsumā
uos mihi in populum· et ero ues
ter ds· scietisq; quod ego sim dns
ds uester· qui eduxerim uos de
ergastulo aegyptiorum· et induxe
rim in terram super quam leuaui
manum meam ut darem eam
abraham· isaach· et iacob· da
boque illam uobis possidendā·
ego dns· narrauit ergo moyses
omnia filiis isrl· qui non adquieue
runt ei propter angustiam
spiritus· et opus durissimum.

·/· uerbadn

ad moysen

Locutusq; est dns· dicens·
ingredere et loquere ad pharaone
rā regem aegypti· ut di
mittat filios isrl de terra
sua· respondit moyses co
ram dno· ecce filii isrl nō
me audiunt· et quomodo
audiet me pharao· prae
sertim cum sim incircū
cisus labiis· locutus est
dns ad moysen· et aaron
et dedit mandatum ad fili
isrl· et ad pharaonem regem
aegypti· ut educerent fili
os isrl de terra aegypti·
Isti sunt principes domo
rum per familias suas·
filii ruben primogeniti
israhelis· enoch· et phallu
esrom· et carmi· haec cog
nationes ruben· filii symeō
iamuhel et iamin· et aod iachin
et soer· et saul filius
chananitidis· hae progenies
simeon· et haec nomina filiorū
leui per cognationes suas
gerson· et caath· et merari
anni autem uitae leui fuerūt

MOYSES ET AARON

FILII · GERSON · LOBENI · ET SEMEI
PER COGNATIONES SUAS · FILII
CAATH AMRAM · ET ISUAR ET EBRON
ET OZIHEL · ANNI QUE UITAE CAATH
CENTUM TRIGINTA TRES · FILII
MERARI · MOOLI · ET MUSI · HAE
COGNATIONES LEUI PER FAMILIAS SUAS ·
XV ACCEPIT AUTEM · AMBRAM UXO
REM IOCABED · PATRUELEM SUAM
QUAE PEPERIT EI · AARON · ET MOYSEN
ET MARIAM · FUERUNTQUE ANNI UI
TAE AMBRAM CENTUM TRIGINTA SEP
TEM · FILII QUOQUE ISSACHAR · CORE ·
ET NAPHE ET ZECHRI · FILII QUO
QUE OZIHEL · MISAHEL ET ELHELSA
ET SECHRI · l. phan
XVI ACCEPIT AUTEM AARON UXOREM
ELISABETH FILIAM · AMINADAB SO
ROREM NAASSON QUAE PEPE
RIT EI NADAB · ET ABIU · ET ELEAZAR
ET ITHAMAR · FILII QUOQUE CHORE
ASER · ET ELCHANA · ET ABIASAB ·
HAE SUNT COGNATIONES CORI
TARUM · AT UERO ELIAZAR
FILIUS AARON · ACCEPIT UXOREM
DE FILIABUS · PHUTIHEL · QUE PEPE
RIT EI FINEES · HII SUNT PRINCIPES
FAMILIARUM LEUITICARUM PER
COGNATIONES SUAS · ISTE EST
AARON · ET MOYSEN · QUIBUS
PRAECEPIT DNS · UT EDUCERENT
FILIOS ISRL · DE TERRA AEGYPTI
PER TURMAS SUAS · HI SUNT
QUI LOQUUNTUR AD PHARAONEM
REGEM AEGYPTI UT EDUCANT
FILIOS ISRL · DE AEGYPTO ·
ISTE MOYSES · ET AARON · IN
DIE QUA LOCUTUS EST DNS AD
MOYSEN IN TERRA AEGYPTI
ET LOCUTUS EST DNS AD MOYSEN
DICENS · EGO DNS · LOQUERE
AD PHARAO · REGEM AEGYPTI ·
OMNIA QUAE ego LOQUOR TIBI
ET AIT MOYSES CORAM DNO ·
EN INCIRCUMCISUS LABIIS
SUM · QUOMODO AUDIET ME
PHARAO · DIXITQUE · DNS · AD MOYSEN
ECCE CONSTITUI TE · DEUM · PHA
RAONIS · AARON FRATER TUUS
ERIT PROPHETA TUUS · TU LOQUE
RIS OMNIA QUAE MANDO TIBI ·
ILLE LOQUITUR AD PHARAONEM UT
DIMITTAT FILIOS ISRL · DE TERRA
SUA · SED EGO INDURABO COR
EIUS · ET MULTIPLICABO SIG
NA ET OSTENTA MEA IN TERRA AEGYP
TI · ET NON AUDIET UOS · IMMIT
TAMQUE

manum meam super aegyp
tum et educam exercitū
et populum meum filios
isrl de terra aegypti per iu
dicia maxima et scient ae
gyptii quod ego sum dns qui
extenderim manum meā
super aegyptum et eduxe
rim filios isrl de medio eo
rum. fecit itaq; moyses et
aaron sicut praeceperat
dns ita egerunt
Erat autem moyses octoginta
annorum et aaron octo
ginta et trium quando lo
cuti sunt ad pharaonem.
Dixitq; dns ad moysen et
aaron. Cum dixerit uobis
pharao ostendite signa
dices ad aaron tolle uirgā
tuā et proice eā in terra
coram pharao ac uertatur
in colubrum
Ingressi itaq; moyses et aarō
ad pharaonem fecerunt
sicut praeceperat dns.
tulitq; aaron uirgam corā
pharao et seruis eius quae
uersa est in colubrum. uocauit
autem pharao sapientes et
maleficos et fecerunt etiam
ipsi per incantationes aegyp
tias et arcana quaedam simi
liter proiecerunt q; singuli uir
gas suas quae uersae sunt in
dracones sed deuorauit
uirga aaron uirgas eorum
induratumq; est cor phara
nis et non audiuit eos sicut
praeceperat dns. Dixit autē dns
ad moysen. ingrauatum est cor pha
raonis non uult dimittere
populum. uade ad eum mane
Ecce egredietur ad aquas et
stabis in occursum eius super
ripam fluminis et uirgam quae
conuersa est in draconem
tolles in manu tua dicesq; ad eū
dns ds hebreorum misit me
ad te dicens dimitte populū
meum ut mihi sacrificet in de
serto. et usq; ad praesens au
dire noluisti. haec igitur dicit
dns. in hoc scies quod dns sim.
Ecce percutiam uirga quae in
manu mea est aquam fluminis.

Et vertetur in sanguinem
pisces quoque qui sunt in flumi
morientur et computrescent
aquae et adfligentur aegypti
bibentes aquam fluminis
XVIIII Dixit quoque dn̄s ad moysen dic ad
aaron tolle virgam tuam et
extende manum tuam super
aquas aegypti et super flumi
na eorum et rivos et paludes
et omnes lacus aquarum et ver
tantur in sanguinem et sit cru
or in omni terra aegypti tam
in lignis vasis quam in saxeis
feceruntque ita moyses et aaron
sicut praeceperat dn̄s et ele
vans virgam percussit aquam
fluminis coram pharao et ser
vis eius quae versa est in san
guinem et pisces qui erant in flu
mine mortui sunt computruitque
fluvius et non poterant aegypti
bibere aquam fluminis et fuit
sanguis in tota terra aegypti
feceruntque similiter malefici ae
gyptiorum incantationibus suis
et induratum est cor pharaonis
nec audivit eos sicut praeceperat
dn̄s

[illegible]
domum suam nec [illegible]
cor etiam hac vice foderunt
autem omnes aegypti per
circuitum fluminis aquam
ut biberent non enim pote
rant bibere de aqua flumi
impletique sunt septem dies
postquam percussit dn̄s flu
vium dixitque dn̄s ad moysen
ingredere ad pharao et dices
ad eum haec dicit dn̄s dimit
te populum meum ut sacrifi
cet mihi si autem nolueris
dimittere ecce ego percutiam
omnes terminos tuos ranis
et ebulliet fluvius ranas quae
ascendent et ingredientur
domum tuam et cubiculum
lectuli tui et super stratum tuum
et in domos servorum tuorum
et in populum tuum et in furnos
tuos et in reliquias ciborum
tuorum et ad te et ad populum
tuum et ad omnes servos tuos
intrabunt ranae dixitque dn̄s
ad moysen dic ad aaron ex
tende manum tuam super
fluvios

Q XI

ETSUPERRIUOSACPALUDES · ET
EDUCRANAS SUPER TERRAM AE
GIPTI · EXTENDITAARON MANŪ
SUPERAQUASAEGIPTI · ETASCEN
DERUNT RANAE · OPERUERUNT
QUE TERRAMAEGIPTI · FECERUNT
AUTEM ETMALEFICIPERINCAN
TATIONES SUAS SIMILITER EDU
XERUNTQUERANAS SUPER TER
TERRAMAEGIPTI · UOCAUITAU
TEM PHARAO MOYSEN ETAARON
ETDIXIT · ORATEDNM UTAUFE
RAT RANAS AME ETAPOPULOMEO
ETDEMITTAMPOPULUMUTSACRI
FICENTDNO · DIXITQUEMOYSES
PHARAONI · CONSTITUEMIHIQUAN
DO DEPRAECERPROTE · ETPRO
SERUIS TUIS ETPROPOPULOTUO
UTABICIANTURRANAE ATE ETADO
MO TUA · ETTANTUMINFLUMINE
REMANEANT · QUIRESPONDIT
CRAS · ATILLE IUXTAUERBUMIN
QUIT TUUM UTSCIAS QUONIAM
NONEST SICUTDNS DS NOSTER ·
ETRECEDENT RANAE ATE ETADOMO
TUA · ETASERUIS TUIS ETAPOPULO
TUO · TANTUM INFLUMINEREMA
NEBUNT · EGRESSIQUESUNT
MOYSES ETAARON APHARAONE ·
ETCLAMAUIT MOYSESADDNMPRO
SPONSIONE RANARUM QUA
CONDIXERAT PHARAONI · FECITQ;
DNS IUXTAUERBUM MOYSI ET
MORTUAE SUNT RANAE DEDOMI
BUS DEUILLIS ETDEAGRIS · CON
GREGAUERUNTQUEEAS ININMEN
SOS AGGERES ETCONPUTRUIT TER
RA · UIDENSAUTEM PHARAOQUOD
DATAESSET REQUIES · INGRAUAUIT
CORSUUM ETNONAUDIUITEOS SI
CUT PRAECEPERATDNS · DIXITQ;
DNS ADMOYSEN · LOQUERE AD
AARON · EXTENDEUIRGAM TUAM
ETPERCUTEPULUEREM TERRAE
ETSINT SCINIPES INUNIUERSA
TERRA AEGIPTI · FECERUNTQUE
ITA · ETEXTENDITAARON MANU
UIRGAM TENENS · PERCUSSITQUE
PULUEREM TERRAE · ETFACTAE
SUNT SCINIPES INHOMINIBUS
ETIUMENTIS · OMNIS PULUIS TER
RAE UERSUS EST INSCINIPAS
PER TOTAM TERRAMAEGIPTI ·
FECERUNTQUE SIMILITER MALE
FICI PERINCANTATIONIBUS SUIS
UTEDUCERENT SCINIPAS ETNON
POTUERUNT · ERANTQUE SCINI
PES TAM INHOMINIBUS · QUAM
INIUMENTIS · ETDIXERUNT MA
LEFICI ADPHARAO · DIGITUSDI

est · Induratumque est cor
pharaonis et non audiuit
eos sicut praeceperat dns
Dixitquoque dns ad moysen ·
Consurge diluculo et sta
coram pharaone: egredie-
tur enim ad aquas et dices
ad eum · haec dicit dns · de-
mitte populum meum ut
sacrificet mihi · quod si non
dimiseris eum · ecce ego in
mittam in te et in seruos tu
os et in populum tuum et
domus tuas omne genus mus
carum · et implebuntur do
mus aegiptiorum muscis
diuersi generis · et uniuer
sa terra in qua fuerint
Faciamque mirabile in die
illa terram gesen in qua po
pulus meus est · ut non sint
ibi muscae: Et scias qnm
ego dns in medio terrae ·
Ponamque diuisionem in
ter populum meum et po
pulum tuum · cras erit
signum istud · Fecitque
dns ita · et uenit musca
grauissima in domos pha
raonis et seruorum eius

et in omnem terram aegipti
Corruptaque est terra ab
huiuscemodi muscis · Voca
uit pharao moysen et aaron
et ait eis · Ite sacrificate do
uestro in terra · Et ait moy
ses · non potest ita fieri ·
abominationes enim aegip
tiorum immolabimus dno
do nostro · quod si mactaue
rimus ea quae colunt aegip
tii coram eis lapidibus nos
obruent · Uiam trium dierum
pergimus in solitudine: et sa
crificabimus dno do nostro
sicut praeceperat nobis ·
Dixitque pharao · ego demit
tam uos ut sacrificetis dno
do uestro in deserto · uerũ
tamen longius ne abeatis ·
rogate pro me: Et ait moyses
egressus a te · orabo dnm
ut recedat musca a pharaoni
et a seruis · et a populo eius ·
cras · Verumtamen noli ul
tra fallere ut non dimittas
populum sacrificare dno ·
Egressusque moyses a pha
rao orauit dnm qui fecit
iuxta uerbum illius et abs

tulit muscas a pharao et a ser
uis et a populo eius . Non super
fuit ne una quidem . Et ingra
uatum est cor pharaonis ita
ut ne hac quidem uice dimitte
ret populum . Dixit autem dns
ad moysen . Ingredere ad phara
onem et loquere ad eum . Haec
dicit dns ds hebraeorum . De
mitte populū meum ut sacrifi
cet mihi . quod si adhuc renues
et retines eos . ecce manus mea
erit super agros tuos super ae
quos et asinos et camellos et bo
ues et oues pestis ualde grauis .
Et faciet dns mirabilia inter pos
sessiones israhel . et possessio
nes aegiptiorum . ut nihil omni
no intereat ex his quae pertinent
ad filios israhel . Constituitque
dns tempus dicens . Cras faciet
dns uerbum istud in terra . Fe
cit ergo dns uerbum hoc altero
die . Mortuaque sunt omnia
animantia aegiptiorū . de anima
lib; uero filiorum israhel nihil
omnino perit . Et misit pharao
ad uidendum . nec erat quidquam
mortuum de his quae possedebat
israhel . Ingrauatumque est cor

pharaonis et non dimisit po
pulo . Et dixit dns ad moysen
et aaron . Tollite plenas manus
cineris de camino . et spargat
illud moyses in caelum coram
pharao . Sitque puluis super
omnem terram aegipti .
Erunt enim in hominib; et in
iumentis uulnera . et uesicae
turgentes in uniuersa terra
aegipti . Tuleruntque cenere
de camino . et steterunt contra
pharao . et sparsit illud moyses
in caelum . Factaque sunt uul
nera uesicarum turgentium
in hominibus et iumentis . nec
poterant malefici stare co
ram moysen propter uulne
ra quae in illis erant et in omne
terra aegipti . Indurauitq; dns
cor pharaonis et non audiuit
eos sicut locutus est dns ad
moysen . Dixit quoque dns ad
moysen . Mane consurge et sta
coram pharao . et dices ad eum .
Haec dicit dns ds hebraeorum .
Demitte populum meum ut
mihi sacrificet . quia in hac ui
ce mittam omnes plagas me
as super cor tuum . et sup seruos

[illegible]

tuos et super populũ tuũ·
ut scias quod non sit similis
mei in omni terra· Nunc
enim extendens manũ per
cutiam te et populum tuum
peste· peribisque de terra·
Idcirco autem posui te ut os
tendam in te fortitudinẽ
meam· et narretur nomen
meum in omni terra· Ad
huc retenes populum
meum· et non uis eum di
mittere· En pluam ac ip
sa hora cras grandinem
multam nimis· qualis non
fuit in aegipto· a die qua
fundata est· usque in prae
sens tempus· Mitte ergo
iam nunc et congrega iu
menta tua· et omnia quae
habis in agro· homines enĩ
et iumenta· et uniuersa quae
inuenta fuerint foris nec
congregata de agris cecide
ritque super ea grando
morietur· qui timuit uer
bum dñi de seruis pharao
fecit confugere seruos
suos et iumenta in domus
Qui autem neglexit sermonẽ

dñi dimisit seruos suos et iumen
ta in agris· Et dixit dñs ad moy
sen· Extende manum tuam in
caelum ut fiat grando in uni
uersa terra aegipti· super ho
mines et super iumenta· et sup̄
omnem herbam agri in terram
aegipti· Extenditque moyses
uirgam in caelum et dñs dedit
tonitrua et grandinem ac dis
currentia fulgura super ter
ram· Pluitque dñs grandinem
super terram aegipti· et gran
do et ignis inmixta pariter fe
rebantur· Tantaque fuit magni
tudinis quanta ante numquam
apparuit in uniuersa terra ae
gipti ex quo gens illa condita est·
Et percussit grando in omni
terra aegipti· cuncta quae fue
runt in agris ab homine usque
ad iumentum· cunctam herbã
agri percussit grando· et omne
lignum regionis confregit·
Tantum in terra gesen ubi erant
filii israhel grando non cecidit
Misitque pharao et uocauit
moysen et aaron· dicens ad eos
Peccaui etiam nunc· dñs iustus
ego et populus meus impii

Orate dnm ut desinant toni
trua dei et grando ut demittam
uos et nequaquam hic ultra
maneatis. Ait moyses: cum
egressus fuero de urbe ex
tendam palmas meas ad dnm
et cessabunt tonitrua et gran
do non erit, ut scias quia dni
est terra. Noui autem quod
et tu et serui tui necdum ti
meatis dnm dm. Linum ergo
et ordium laesum est, eo quod
ordium esset uirens, et linum
iam folliculos germinaret.
Triticum autem et far non
sunt laesa, quia serotena e
rant. Egressusque moyses
a pharaone et ex urbe teten
dit manus ad dnm, et cessaue
runt tonitrua et grando, nec
ultra distillauit pluuia sup
terram. Uidens autem pha
rao quod cessasset pluuia et
grando et tonitrua, auxit
peccatum, et ingrauatum
est cor eius et seruorum il
lius induratum nimis, nec di
misit filios israhel sicut
praeceperat dns per manu
moyse. Et dixit dns ad moy
Ingredere ad pharao. Ego
enim induraui cor eius
et seruorum illius, ut fa
ciam signa mea haec in eo,
et narres in auribus fili
tui et nepotum tuorum
quotiens contriuerim ae
gyptios et signa mea fe
cerim in eis, et sciatis quia
ego dns. Introierunt ergo
moyses et aaron ad pharao
nem et dixerunt ad eum:
Haec dicit dns ds hebraeo
rum: usque quo non uis sub
ici mihi? Demitte populu
meum ut sacrificet mihi.
Sin autem resistis et non
uis demittere, ecce ego
inducam cras lucustam in
fines tuos, quae operiat
superficiem terrae, nec
quicquam eius appareat,
sed comedatur quod resi
duum fuit grandini. Con
rodet enim omnia ligna
quae germinent in agris
et implebunt domus tuas
et seruorum tuorum et
omnium aegiptioru, quan
ta non uiderunt patris tui

etaui ex quo orta sunt sup̄
terram usque in praesen
tem diem. Auertitque se
et egressus est a pharaone.
Dixerunt autem serui pha
raonis ad eum. usque quo pa
timur hoc scandalum. di
mitte homines ut sacrifi
cent dn̄o dō suo. Nonne uides
quod perierit aegiptus. Re
uocaueruntque moysen et
aaron ad pharaonem. qui
dixit eis. Ite sacrificate
dn̄o dō uestro. qui nam sunt
qui ituri sunt. Ait moyses
cum paruolis nostris et se
nibus pergimus. cum filiis
et filiab; cum ouibus et ar
mentis. Est enim sollemni
tas dn̄i nostri. Et respondit
pharao. Sic dn̄s sit uobiscum.
quomodo ego demittam uos
et paruulos uestros. cui du
bium est quod pessime cogi
tetis. non fiet ita. sed ite
tantum uiri et sacrificate
dn̄o. hoc enim et ipsi pe
tistis. Statimque eiecti sunt
de conspectu pharaonis.
Dixit autem dn̄s ad moysen.

Extende manum tuam super
terram aegipti ad locustam
et ascendat super eam et deuo
ret omnem herbam quae resi
dua fuit grandine. Exten
dit moyses uirgam super ter
ram aegipti. et dn̄s induxit
uentum urentem tota illa die
ac nocte. Et mane facto uen
tus urens leuauit lucustas.
quae ascenderunt super uni
uersam terram aegipti. et se
derunt in cunctis finibus ae
giptiorum innumerabilis
qualis ante illud tempus non
fuerat. nec postea futura e
sunt. Operueruntque uni
uersam superficiem terrae
uastantes omnia. Deuorata
est igitur herba terrae et
quidquid pomorum in arbo
ribus fuit quae grando di
miserat. nihilque omnino
uirens relictum est in lignis
et in herbis terrae in cuncta
aegipto. Quam ob rem festi
nus pharao uocauit moysen
et aaron et dixit eis. peccaui
in dn̄m dm̄ uestrum et in uos
sed nunc demittite peccatū

mihi etiam ac uice. Et ro
gate dñm dm̃ uestrum ut
auferat a me mortem istã
Egressusque est moyses
de conspectu pharaonis et
orauit dñm. Qui flare fecit
uentum ab occidente uehe
mentissimum. et arrepta
locusta proiecit in mari ru
bro. non remansit ne una
quidem in cunctis finibus ae
gipti. Et indurauit dñs cor
pharaonis nec dimisit fili
os israhel. Dixit autẽ dñs
ad moysen. Extende manũ
tuam in caelum et sint tene
brae super terram aegipti.
tam densi ut palpare queant
Extendit moyses manum in
caelo et factae sunt tenebrę
horribilis in uniuersa ter
ra aegipti tribus diebus ne
mo uidit fratrem suũ nec
mouet se de eo loco in quo e
rat. Ubicumque autem ha
bitabant fili israhel lux
erat. Uocauitque pharao
moysen et aaron et dixit eis
Ite sacrificate dño. oues
tantum uestrae et armenta

remaneant. paruoli uestri
eant uobiscum. Ait moy
ses. hostias quoque et
holocausta dabis nobis.
quae offeramus
dño dõ nostro. Cunc
ti greges pergent
nobiscum. non re
manebit ex eis ungula.
quae necessaria sunt in
cultu dñi dĩ nostri. preser
tim cum ignoremus quid
debeat immolari donec ad
ipsum locum perueniamus
Indurauit autem dñs cor
pharaonis et noluit demit
tere eos. Dixitq; pharao
ad eum. Recede a me caue ne
ultra uideas faciem meam.
quocumque die apparueris
mihi morieris. Respondit
moyses. Ita fiat ut locutus
es non uidebo ultra faciẽ
tuam. Et dixit dñs ad moy
sen adhuc una plaga tangã
pharaonem et aegiptum
et post haec dimittet uos
et exire compellet. Dices
ergo omni plebe ut postu
let uir ab amico suo. et mu

LIER A UICINA SUA UASA AR
GENTEA ET AUREA · DABIT
AUTEM DNS GRATIAM PO
PULO CORAM AEGIPTIIS ·
FUITQUE MOYSES UIR
MAGNUS UALDE IN TER
RA AEGIPTI CORA̅
SERUIS PHARAO ET
OMNI POPULO · ET AIT
HAEC DICIT DNS MEDIA NOCTE
EGREDIAR IN AEGIPTO ET MO
RIETUR OMNE PRIMOGENITU̅
IN TERRA AEGIPTIORUM A PRI
MOGENITO PHARAONIS QUI SE
DIT IN SOLIO EIUS · USQUE A PRI
MOGENITUM ANCILLAE QUAE EST
AD MOLAM · ET OMNIA PRIMO
GENITA IUMENTORU̅ · ERITQUE
CLAMOR MAGNUS IN UNIUERSA
TERRA AEGIPTI QUALIS NEC AN
TE FUIT · NEC POSTEA FUTURUS
EST · APUT OMNES AUTEM FI
LIOS ISRAHEL NON MUTTIET
CANES · AB HOMINE USQUE AD
PECUS · UT SCIATIS QUANTO MI
RACULO DIUIDAT DNS AEGIPTI
OS ET ISRAHEL · DISCENDENT
QUE OMNES SERUI TUI ISTI AD
ME ET ADORABUNT ME DICEN
TES · EGREDERE TU ET OMNIS

POPULUS QUI SUBIECTUS EST
TIBI · POST HAEC EGREDIEMUR ·
ET EXIUIT A PHARAONE IRATUS
NIMIS · DIXIT AUTEM DNS AD
MOSEN · NON AUDIET UOS PHA
RAO UT MULTA SIGNA FIANT
IN TERRA AEGIPTI · MOYSES
AUTEM ET AARON FECERUNT
OMNIA OSTENTA QUAE SCRIP
TA SUNT CORAM PHARAONE ·
ET INDURAUIT DNS COR PHARA
ONIS · NEC DIMISIT FILIOS ISRA
HEL DE TERRA SUA · DIXITQUE
DNS AD MOYSEN ET AARON IN
TERRA AEGIPTI · MENSIS ISTE
UOBIS PRINCIPIUM MENSUU̅
PRIMUS ERIT IN MENSIB; ANNI ·
LOQUIMINI AD UNIUERSUM
COETUM FILIORUM ISRAHEL ET
DICITE EIS · DECIMA DIE MEN
SIS HUIUS · TOLLAT UNUSQUIS
QUE AGNUM PER FAMILIAS ET
DOMOS SUAS · SIN AUTEM MI
NOR EST NUMERUS · UT SUFFI
CERE NON POSSIT AD UESCENDU̅
AGNUM ADSUMET UICINUM
SUUM · QUI IUNCTUS EST DOMUI
EIUS IUXTA NUMERUM ANIMA
RUM QUAE SUFFICERE POSSUNT
AD ESUM AGNI · ERIT AUTEM ·

agnus absque macula mas
culus anniculus iuxta quē
ritum tolletis et haedum
et seruabitis eum usque ad
quartam decimam diem men
sis huius. Immolabitque eū
uniuersa multitudo filiorū
israhel ad uesperam. et su
ment de sanguine ac ponent
super utrumque postem. et
in superliminaribus domo
rum in quibus comedent illū.
et edent carnes nocte illa as
sas igne et azimos panes cum
lactucis agrestibus. non co
medetis ex eo crudum quid quā
nec coctum aqua. sed assum
tantum igni. Caput cum pedi
bus eius et intestinis uorabi
tis. nec remanebit ex eo quid
quam usque mane. Si quid re
sidui fuerit igne comburetis.
Sic autem comedetis illum. re
nes uestros accingetis. calci
amenta habebitis in pedibus.
tenentes baculos manibus
et comedetes festinantes
Est enim phase id est transi
tus dn̄i. et transibo per terrā
aegipti nocte illa. percutiamq;

omne primogenitum in ter
ra aegipti. ab homine usq;
ad pecus. et in cunctis diis
aegipti faciam iudicia ego
dn̄s. Erit autem sanguis
uobis in signum in aedib;
in quibus eritis. et uidebo
sanguinem ac transibo uos.
nec erit in uobis plaga dis
perdens quando percusse
ro terram aegipti. habe
bitis autem hunc diem in
monimenta. et celebrabitis
eam sollemnem dn̄o in gene
rationibus uestris cultu
sempiterno. Septem dieb;
azima comedetis. In die
primo non erit fer
mentum in domibus
uestris. quicumque
comederit fermentatū.
peribit anima illa de isra
hel. a primo die usque ad
diem septimum. Dies pri
ma erit sc̄a atque sollem
nis. et dies septima eadē
festiuitate uenerabilis.
F nihil operis facietis in eis
exceptis his quae ad uescen
dum pertinent. et obser

R

uabitis azima. In eadem
enim ipsa die educam exer
citum uestrum de terra
aegipti. Et custodietis die
istum in generationes ues
tras ritu perpetuo. Pri
mo mense quartadecima
die mensis ad uesperam
comedetis azima usque ad
diem uicensimam primam
eiusdem mensis ad uespe
ram. Septem diebus fir
mentum non inuenietur
in domibus uestris. Qui
comederit firmentatum
peribit anima eius de
coetu israhel tam de
aduenis quam de inde
genis terrae. Omne
firmentatum non co
medetis in cunctis ha
bitaculis uestris ede
tis azima. Uocauit autem
moyses omnes seniores
filiorum israhel et dixit
ad eos. Ite tollentes ani
mal per familias uestras.
immolate phase. Fasci
culumq; hysopi tinguite
sanguinem qui est in limi
ne

et aspargite ex eo superlimi
nare utrumq; postem. Nullus
uestrum egrediatur ostium
domus suae usque mane. Tran
sibit enim dn̄s percutiens ae
giptios. Cumque uiderit san
guinem in superliminare
et in utroque poste transcen
dit ostium et non sinit percus
sorem ingredi domus uestras
et laedere. Custodi uerbum
istud legitimum tibi et filiis
tuis usq; in aeternum. Cumque in
troieritis terram quam dn̄s da
turus est uobis ut pollicitus
est. obseruabitis cerimonias
istas. Et cum dixerint uobis
filii uestri quae est ista religio
dicetis eis uictima transitus
dn̄i est quando transibit sup
domos filiorum israhel in ae
gipto. percuciens aegiptios et
domus nostras liberans. Incur
uatusq; populus adorauit.
Et egressi filii israhel fece
runt sicut praeceperat dn̄s
moysi et aaron. Factum est au
tem in noctis medio percussit
dn̄s omne primogenitum
in terra aegipti

[illegible] in medio

[illegible] aegypti

a primogenita pharaonis qui
sedebat in solio eius usque
ad primogenitum captiuae
quae erat in carcere et omne
primogenitum iumentorum
surrexitque pharao nocte et
omnes serui eius cunctaque
aegyptus et ortus est clamor
magnus in aegypto neque enim
erat domus in qua non iaceret
mortuus uocatisque pharao mosen
et aaron nocte et ait ad eos surgite
egredimini a populo meo et
uos et filii isrl ite immolate
dno sicut dicitis oues uestras
et armenta adsumite ut petie
ratis et abeuntes benedicite
mihi urguebantque aegyptii po
pulum de terra exire uelo ci
ter dicentes omnes moriemur
tulit igitur populus conspersa
farinam antequam fermen
taretur et ligans in palliis posuit
super umeros suos feceruntque
filii isrl sicut praeceperat mosses
et petierunt ab aegyptiis uasa
argentea et aurea uestesque plu
rimas dedit autem dns gratiam
populo coram aegyptiis ut com
modarent eis et spoliauerunt
aegyptios profectique sunt filii
isrl de ramesse in socchoth ses
centa ferme milia peditum ui
rorum absque paruulis sed et
uulgus promiscuum innume
rabile ascendit cum eis oues
et armenta et animantia diuersi
generis multa nimis coxeruntque
pharinam quam dudum cons
parsam de aegypto tulerant
et fecerunt subcinericios
panes azimos neque enim po
terant fermentari cogen
tibus exire aegyptiis et nullam
facere sinentibus moram nec
pulmenti quicquam occurre
rant praeparare habitatio
autem filiorum isrl qua man
serant in aegypto fuit quadrin
gentorum triginta annorum
quibus expletis eadem die egressus
est omnis exercitus dni de terra
aegypti nox est ista obserua
bilis dni quando eduxit eos de
terra aegypti hanc obseruare de
bent omnes filii israhel +

+ post quae deficit a vs. 42 cap. 12
ad vs. 9 capitulo 13.

[illegible]
[illegible]
forti eduxit te dns de
aegypto custodies hanc
observationem statuto tempore
a diebus in dies. Cumque introdu-
xerit te in terram chananei
sicut iuravit tibi et patribus tuis
et dederit eam tibi separabis
omne quod aperit vulvam domino
et quod primitivum est in pe-
coribus tuis quidquid habueris
masculini sexus consecrabis
dno primogenitum asini
mutabis ove quod si non re-
demeris interficies omne au-
tem primogenitum hominis
de filiis tuis pretio redimes
cumque interrogaverit te filius tu-
us cras dicens quid est hoc
respondebis ei in manu forti
eduxit nos dns de aegypto de
domo servitutis nam cum in-
duratus esset pharao et nol-
let nos dimittere occidit dns
omne primogenitum in terra
aegypti a primogenito hominis
usque ad primogenitum iumen-
torum idcirco immolo dno
omne quod aperit vulvam mas-

[illegible]
[illegible] redimo
Erit igitur quasi signum in manu tua
et quasi appensum quid ob
recordationem inter oculos tuos
eo quod in manu forti eduxit
nos dns de aegypto. Igitur cum e-
misisset pharao populum non eos
duxit dns per viam terrae philisthim
quae vicina est reputans ne forte paeni-
teret eum si vidisset ad-
versus se bella consurgere et
reverteretur in aegyptum sed
circumduxit per viam deserti
quae est iuxta mare rubrum
et armati ascenderunt filii isrl
de terra aegypti. Tulit quoque
moyses ossa ioseph secum
eo quod adiurasset filios isrl
dicens visitabit vos ds efferte
ossa mea hinc vobiscum
Profectique de socchoth castra-
metati sunt in etham in ex-
tremis finibus solitudinis
Dns autem praecedebat eos
ad ostendendam viam per diem
in columna nubis et per noctem
in columna ignis ut dux
esset itineris utroque tempore

Nunquam defuit columna nubis
per diem nec columna ignis per
noctem coram populo.
Locutus est autem dns ad moysen
dicens loquere filiis isrl reuer
si castrametentur e regio
ne phihahiroth quae est in
ter magdolum et mare con
tra beelsephon in conspec
tu eius castra ponetis super
mare dicturusque est pharao
super filiis isrl coartati sunt in ter
ra conclusit eos desertum
Et indurabo cor eius ac perse
quetur uos et glorificabor
in pharao et in omni exerci
tu eius scientque aegypti quo
niam ego sum dns feceruntque
ita et nuntiatum est regi ae
gyptiorum quod fugisset po
pulus inmutatumque est cor
pharaonis et seruorum eius
super populo et dixerunt
quid uoluimus facere ut dimit
teremus isrl ne seruiret
nobis iunxit ergo currum
et omnem populum suum ad
sumpsit secum tulitque sesce
ntos electos currus quidquid
in aegypto curruum fuit et duces
totius exercitus induravitque
dns cor pharaonis regis
aegypti et persecutus est
filios isrl at illi egressi erant
in manu excelsa cumque per
sequerentur aegypti uestigia
praecedentium repperer
unt eos in castris super ma
re omnis equitatus et currus
pharaonis et uniuersus
exercitus erant in phihahiroth
contra beelsephon cumque
adpropinquasset pharao
leuantes filii isrl oculos ui
derunt aegyptios post se et
timuerunt ualde clamaueruntque
ad dnm et dixerunt ad moysen
forsitan non erant sepulchra
in aegypto ideo tulisti nos ut
moreremur in solitudine
quid hoc facere uoluisti ut edu
ceres nos ex aegypto nonne
iste est sermo quem loqueba
mur ad te in aegypto dicentes
recede a nobis ut seruiamus
aegyptiis multo enim melius
est seruire eis quam mori
in solitudine et ait moyses
ad populum nolite timere
state et uidete magnalia dni

quae facturus est hodie aegyptios enim quos nunc
videtis nequaquam ultra
videbitis usque in sempiternum
dns pugnabit pro vobis et
XXXI vos tacebitis

Dixitq· dns ad moysen quid cla
mas ad me loquere filiis isrl
ut proficiscantur tu autem (et ingrediat se ad mare)
eleva virgam tuam et extende
manum super mare et divide
illud ut gradiantur filii isrl
in medio mari per siccum
Ego autem indurabo cor aegyp
tiorum ut persequantur vos
et glorificabor in pharaone
et in omni exercitu eius in cur
ribus et in equitibus illius et scient om
nes aegypti quia ego sum dns cum
glorificatus fuero in phara
one et in curribus atque equitib·
eius tollensque se angelus di
qui praecedebat castra isrl
abiit post eos et cum eo pariter
columna nubis priora dimit
tens post tergum stetit
inter castra aegyptiorum et
castra isrl et erat nubes te
nebrosa et inluminans noctem
ita ut ad se invicem toto noctis

tempore accedere non valerent
Cumque extendisset moyses
manum super mare abstulit
illud dns flante vento vehementi
et urente tota nocte et vertit
in siccum divisaque est aqua et
ingressi sunt filii isrl per me
dium maris sicci erat enim aqua
quasi murus a dextra eorum
et laeva persequentesque aegyptii
ingressi sunt post eos omnis
aequitatus pharaonis currus
eius et equites per medium ma
ris iamque advenerat vigilia
matutina et ecce respiciens
dns super castra aegypti (rum et castra isrl)
per columnam ignis et nubis inter
fecit exercitum eorum et sub
vertit rotas curruum ferebantur
que in profundum dixerunt ergo
aegyptii fugiamus israhelem (pugnat)
dns enim pro eis contra nos et
ait dns ad moysen extende manum
tuam super mare ut revertan
tur aquae ad aegyptios super cur
rus et equites eorum Cumque
extendisset moyses manum
contra mare reversum est
primo diluculo ad priorem locum
fugientibus aegyptiis occurre
runt aquae

Et inuoluit eos dns in medius
fluctib; reuersaeque aquae sunt
aquae et operuerunt currus
et equites cum cuncti exercitus
pharaonis qui sequentes
ingressi fuerant mare ne
unus quidem superfuit ex ei(s)
filii autem isrl perrexerunt
per medium sicci maris et
aquae eis erant quasi pro mu-
ro a dextris et a sinistris
Liberauitque dns in die illo isra-
hel de manu aegyptiorum
et uiderunt aegyptios mortuos
super litus maris et manum
magnam quam exercuerat
dns contra eos timuitque
populus dnm et crediderunt
dno et moysi seruo eius
Tunc cecinit moyses et filii
isrl carmen hoc dno et dixerunt
Cantemus dno gloriose enim
magnificatus est equum
et ascensorem deiecit in mare
Fortitudo mea et laus mea
dns et factus est mihi in sa-
lutem iste ds meus et glori-
ficabo eum ds patris mei
et exaltabo eum dns quasi
uir pugnator omnipotens
nomen eius currus pha-
raonis et exercitum eius
proiecit in mare electi prin-
cipes eius submersi sunt
in mari rubro abyssi
operuerunt eos descen-
derunt in profundum
quasi lapis dextera tua
dne magnificata est in for-
titudine dextera tua dne
percussit inimicum et
in multitudine gloriae
tuae deposuisti aduersa-
rios meos misisti iram
tuam quae deuorauit eos sicut
stipula et in spu furoris
tui congregatae sunt aquae
steterunt unda fluens con-
gregatae sunt abyssi in
medio mari dixit inimicus
persequar et conprae-
hendam diuidam spolia
replebo animam meam
euaginabo gladium meum
interficiet eos manus mea
flauit sps tuus et operuit
eos mare submersi sunt
quasi plumbum in aquis ue-
hementibus

XXII At ille clamauit ad dnm qui os-
tendit ei lignum quod cum mi-
sisset in aquas in dulcedine(m)
uersae sunt; ibi constituit ei
praecepta atque iudicia et ibi tem-
tauit eum dicens; si audieris uo-
cem dni di tui et quod rectum est
coram eo feceris et oboedieris
mandatis eius custodierisque
omnia praecepta illius cunctumque
languorem quem posui in ae-
gypto non inducam super te;
ego enim dns sanator tuus;
Uenerunt autem in helim ubi
erant duodecim fontes aqua-
rum et septuaginta palmae
et castrametati sunt iuxta
aquas; profectique sunt de
helim et uenit omnis mul-
titudo filiorum isrl in deser-
tum sin quod est inter helim
et sinai quinto decimo die
mensis secundi postquam
egressi sunt de terra aegyp-
ti; et mur murmurauit om-
nis congregatio filiorum
filiorum isrl contra moysen
et aaron in solitudine dixe-
runtque ad eos filii isrl utinam

mortui essemus per ma-
num dni in terra aegypti
quando sedebamus super
ollas carnium et comede-
bamus panes in saturitate
quur eduxistis nos in de-
sertum istum ut occidere-
tis omnem multitudinem
XXIII Dixit autem dns ad moysen
ecce ego pluam uobis panes
de caelo egrediatur popu-
lus et colligant quae suf-
ficiunt per singulos dies
ut temptem eum utrum
ambulet in lege mea an non
Die autem sexta parent quod
inferant et sit duplum quam
colligere solebant per sin-
gulos dies; dixeruntque moyses
et aaron ad omnes filios
isrl; uespere scietis quod
dns eduxerit uos de terra
aegypti et mane uidebitis
gloriam dni; audiuit enim
murmur uestrum con-
tra dnm; nos uero quid
sumus quia mussitatis
contra nos; et ait moyses
dabit dns uobis uespere
carnes edere et mane panes

in ueritate ego quod audie
rim murmurationes uestras
quibus murmuratis estis cō
tra eum; nos uero quid su
mus · nec contra nos est
murmur uestrum sed
contra dnm; dixitq· moyses
ad aaron; dic uniuersae cō
gregationi filiorum isrl·
accedite coram dno audiuit
enim murmur uestrum ·
Cumq· loqueretur aaron ad
omnem coetum filiorum isrl
respexerunt ad solitudinē
et ecce gloria dni apparuit
in nube; Locutus est dns ·
ad moysen dicens; audiui
murmurationes filiorū
isrl loquere ad eos; uespe
re comedentis carnes · et ma
nes saturabimini panibus,
scietisq· quod ego sim dns ds uester,
Factum est ergo uespere et as
cendit coturnix · et operuit
castra; mane quoq· ros iacuit
per circuitum castrorum,
Cumq· operuisset super
ficiem terrae · apparuit in so
litudine minutum · et quasi

pilo tunsum · in similitudine
pruinae super terram; quod
cum uidissent filii isrl dixe
runt ad inuicem · man hu · quod
significat quid est hoc; igno
rabant enim quid esset; quib
ait moyses; iste est panis quē
dedit dns ad uescendum uobis;
hic est sermo quem praecepit
dns; colligat ex eo unusquis
que quantum sufficiat ad ues
cendum · gomor per singula
capita iuxta numerum anima
rum uestrarum quae habitant
in tabernaculo; sic tolletis;
feceruntq· ita filii isrl et colle
gerunt alius plus · alius minus ·
et mensi sunt ad mensuram
gomor; nec qui plus collegerat
habuit amplius · nec qui minus
parauerat repperit minus,
sed singuli iuxta id quod edere
poterant congregauerunt ·
dixitq· moyses ad eos; nullus
relinquat ex eo in mane; qui nō
audierunt eum sed dimiserunt
quidam ex eis usq· mane et sca
tere coepit uermibus atque con
putruit; et iratus est contra eos
moyses

Colligebant autem mane sin-
guli quantum sufficere po-
terat ad vescendum; cumque
incaluisset sol liquefiebat;
in die vero sexta collegerunt
cibos duplices id est duo gomor
per singulos homines;
venerunt autem omnes prin-
cipes multitudinis et narra-
verunt moysi;

XXV Qui ait eis hoc est quod locutus
est dñs; requies sabbati
sanctificata erit dño; cras quod
cumque operandum est facite;
et quae coquenda sunt coqui-
te; quidquid autem reliquum
fuerit reponite usque in mane;
feceruntque ita ut praeceperat
moyses et non computruit neque
vermis inventus est in eo; di-
xitque moyses; comedite illud
hodie quia sabbatum est dño;
non invenietur hodie in agro; sex
dieb colligite in die autem septi-
mo sabbatum est dño; idcirco
non invenietur; venit septima
dies et egressi de populo ut col-
ligerent non invenerunt;
Dixit autem dñs ad moysen;
usquequo nolitis
custodire mandata mea et legem meam
videte quod dñs dederit vo-
bis sabbatum et propter
hoc tribuit vobis die sex-
to cibos duplices; maneat
unusquisque apud semetipsum
nullus egrediatur de loco
suo die septimo; et sabbati-
zavit populus die septimo;
appellavitque domus isrl no-
men eius man; quod erat qua-
si semen coriandri album
gustusque eius quasi similae
cum melle; dixit autem moyses
iste est sermo quem praecepit
dñs; imple gomor ex eo et cus-
todiatur in futuras retro ge-
nerationes ut noverint pa-
nem quo alui vos in soli-
tudine quando educti estis
XXVI de terra aegypti;

Dixitque moyses ad aaron; su-
me vas unum et mitte in-
tus man quantum potest ca-
pere gomor; et repone co-
ram dño ad servandum in gene-
rationes vestras sicut prae-
cepit dñs moysi; posuit

Aaron autem et hur suste
tabant manus eius ex utraq
parte et factum est ut ma
nus ipsius non lassarent(ur)
usq ad occasum solis fu
gauitq iosue amalech et
populum eius in ore gladii
dixit autem dñs ad moysẽ
Scribe hoc ob monumentũ
in libro et trade auribus iosue
delebo enim memoria ama
lech sub caelo aedificauitq
moyses altare et uocauit
nomen eius dñs exaltatio mea
dicens quia manus solii dñi
et bellum dĩ erit contra ama
lech a generatione in gene
rationem Cum audisset
iethro sacerdos madian cog
natus moysi omnia quae fe
cerat dñs moysi et isrl po
pulo suo eo quod eduxisset
dñs isrl de aegypto
XL Tulit sefforam uxorem moysi
quam remiserat et duos filios
eius quorum unus uocaba
tur gersan dicente patre

aduena fui in terra aliena alter
uero eliezer dš enim patris mei
adiutor meus et eruit me de
gladio pharaonis uenit ergo
iethro cognatus moysi et filii
eius et uxor ad moysen in de
sertum ubi erat castra meta
tus iuxta montem dĩ et manda
uit moysi dicens ego cognatus
tuus iethro uenio ad te et uxor
tua et duo filii tui cum ea qui egres
sus in occursum cognati sui
adorauit et osculatus est eum
salutaueruntq se mutuo uer
bis pacificis cumq intrasset
tabernaculum narrauit moyses
cognato suo cuncta quae fece
rat dñs pharaoni et aegyptiis prop
ter isrl uniuersum laborẽ
qui accidisset eis in itinere quod
liberarat eos dñs laetatusq
est iethro super omnibus bo
nis quae fecerat isrl dñs eo quod
eruisset eum de manu aegyp
tiorum et ait benedictus dñs
qui liberauit uos de manu aegyp
tiorum et de manu pharaonis
qui eruit populum suum de
manu aegypti nunc cognoui

quia magnus dominus super om-
nes deos eo quod superbe ege-
rint contra illos. Obtulit ergo
iethro cognatus moysi holo-
causta et hostias deo. venerunt que
aaron et omnes senes israhel
ut comederent panem cum eo
coram deo. Altera autem die
sedit moyses ut iudicaret po-
pulum qui adsistebat moysi
de mane usque ad vesperam.

XLI Quod cum vidisset cognatus eius
omnia scilicet quae agebat
in populo ait quid est hoc quod
facis in plebe? cur solus se-
des et omnis populus praes-
tolatur de mane usque ad ves-
peram? Cui respondit moyses
venit ad me populus quaerens
sententiam dei. cumque accide-
rint eis aliqua disceptatio veni-
unt ad me ut iudicem inter eos
et ostendam praecepta dei et le-
ges eius. At ille non bonam in-
quit rem facis. stulto labore
consumeris et tu et populus
iste qui tecum est. ultra vires
tuas negotium solus illud non
poteris sustinere. Sed audi

verba mea atque consilia
et erit deus tecum. esto
tu populo in his quae ad
deum pertinent ut referas
quae dicuntur ad eum. osten-
dasque populo caerimonias
et ritum colendi viamque
per quam ingredi debeant
et opus quod facere debeant. pro-
vide autem de omni plebe
viros potentes et timentes
deum in quibus sit veritas et qui
oderint avaritiam et con-
stitue ex eis tribunos et cen-
turiones et quinquagenarios
et decanos qui iudicent popu-
lum omni tempore. quicquid
autem maius fuerit referant
ad te et ipsi minora tantum-
modo iudicent. leviusque tibi
sit partito in alios onere. si
hoc feceris implebis impe-
rium dei et praecepta eius
poteris sustinere et omnis
hic populus revertetur cum
pace ad loca sua. quibus auditis
moyses fecit omnia quae ille
suggesserat. et electis viris
strenuis de cuncto israhel constitu-
eos +

+ Hic deficit a v. 25. Cap. 18. ad v. 12. Cap. 19.

Q

XLII

+ d — folium 1.

Ne tangatis fines illius· omnis
qui tetigerit montem morte
morietur· manus non tanget eū
sed lapidib· opprimetur· aut
confodietur iaculis; siue iumen
tum fuerit· siue homo· non ui
uet· Cum ceperit clangere
bucina· tunc ascendant in mon
tem· Descenditq· moyses de
monte ad populum et scīfica
uit eum· Cumq· lauissent ues
timenta sua· ait ad eos estote
parati in diem tertium· (usq·) ne ad
propinquetis uxorib· uestris
Iamq· aduenerat tertius dies et
mane inclaruerat· et ecce coe
perunt audiri tonitrua ac
micare fulgura· et nubes den
sissima operire montem·
clangorq· bucinae uehemen
tius perstrepebat· timuit po
pulus qui erat in castris· cum
q· eduxisset eos moyses in
occursum dī· de loco castro
rum· steterunt ad radices mon
tis· totus autem mons synai
fumabat· eo quod descendis
set dn̄s super eum in igne· et
ascenderet fumus ex eo quasi
de fornace· eratq· mons om
nis terribilis· et sonitus bu
cinae paulatim crescebat in
maius· et prolixius tendeba
tur· moyses loquebatur et
dn̄s respondebat ei
XLIIII Descenditq· dn̄s super montem
sinai in ipso montis uertice
et uocauit moysen in cacumen
eius· quo cum ascendisset
dixit ad eum· descende et con
testare populum· ne forte ue
lint transcendere terminos
ad uidendum dn̄m· et pereat
ex eis plurima multitudo· sa
cerdotes quoque qui acce
dunt ad dn̄m· scīficentur· ne
percutiat eos· dixitque
moyses ad dn̄m· non poterit
uulgus ascendere in montem
sinai· tu enim testificatus es
et iussisti dicens pone termi
nos circa montem· et scīfica
illum· Cui ait dn̄s uade descen
de· ascendesq· tu et aaron tecū
sacerdotes autem et populus ne
transeant terminos· ne
ascendant ad dn̄m· ne forte in
terficiat illos· descendit moyses

ergo

ad populum et omnia narra
uit eis

XLIIII Loquutusq(ue) est dns cunctos
sermones hos

I Ego sum dns ds tuus qui edu
xi te de terra aegypti de do
mo seruitutis

II Non habebis deos alienos co
ram me non facies tibi sculp
tile neq(ue) omnem similitudinē
quae est in caelo desuper et
quae in terra deorsum nec
eorum quae sunt in aquis sub
terra non adorabis ea neq(ue)
coles ego sum dns ds tuus for
tis zelotes uisitans iniquita
tem patrum in filiis in tertiā
et quartam generationē eorū
qui oderunt me et faciens mise
ricordiam in milia his qui dili
gunt me et custodiunt prae
cepta mea

III Non adsumes nomen dni di tui
in uanum nec enim habebit in
sontem dns eum qui adsump
serit nomen dni di sui frustra

IIII Memento ut diem sabbati sci
fices sex dieb(us) operaueris et fa
cies omnia opera tua septimo
autem die sabbatum dni di tui nō
facies omne opus tu et filius tuus
et filia tua seruus tuus et an
cilla tua iumentum tuū et
aduena qui est infra portas tuas
Sex enim dieb(us) fecit ds caelum et
terrā et mare et omnia quae in
eis sunt et requieuit in die sep
timo

XLV Idcirco benedixit dns diei sabbati
et scificauit eum

V Honora patrem tuum et matrē
tuam ut sis longeuus super
terram quam dns ds tuus dabit
tibi

VI Non occides

VII Non moechaberis

VIII Non furtum facies

VIIII Non loqueris contra proximū
tuum falsum testimonium

X Non concupisces domum pro
ximi tui nec desiderabis uxo
rem eius non seruum non an
cillam non bouem non asi
num nec omnia quae illius sunt
Cunctus autem populus uidebat
uoces et lampadas et sonitum
bucinae montemq(ue) fumantē
et perterriti ac pauore concussi

[illegible]

[illegible] enim procul d[illegible]
mosi loquere tu nobis et audie
mus non loquatur nobis dns
ne forte moriamur et ait
moyses ad populum nolite ti
mere ut enim probaret uos
uenit ds et ut terror illius es
set in uobis et non peccare
tis stetitq populus de longe
moyses autem accessit ad ca
liginem in qua erat ds dixit
praeterea dns ad moysen haec
dices filiis isrl uos uidistis
quod de caelo locutus sum
uobis non facietis mecum
deos argenteos nec deos au
reos facietis uobis altare de
terra facietis mihi et offeretis
super eo holocausta oues ues (margin: et paci ficaues tra)
tras et boues in omni loco in
quo memoria fuerit nominis
mei ueniam ad te et benedicam
tibi quod si altare lapideum fe
ceris mihi non aedificabis il
lud de sectis lapidibus si enim
leuaueris cultrum tuum su
per eum polluetur non ascen
des per gradus ad altare meum
ne reueletur turpitudo tua

haec sunt iudicia quae pro
po[illegible]es eis
XLVI Si emeris seruum hebreum sex
annis seruiet tibi in septimo
autem egredietur liber gratis
cum quali ueste intrauerit cum
tali exeat si habens uxorem
et uxor egredietur simul si
autem dominus eius dederit il
li uxorem et peperit filios et
filias mulier et liberi eius erit
domini sui ipse uero exibit cum
uestitu suo quod si dixerit seruus
diligo dominum meum et uxorem
ac liberos non egrediar liber
offeret eum dominus diis et
aplicabitur ad ostium et postes
perforabitque aurem eius su
bula et erit ei seruus in saeculum
si quis uendiderit filiam suam
in famulam non egredietur si
cut ancillae exire consuerunt
si displicuerit oculis domini
sui cui tradita fuerit dimit
tet eam populo autem alieno
uendendi non habet potestatem
si spreuerit eam si autem
filio suo disponderit eam iux
ta morem filiarum faciet illi

[quod si al]teram ei acceperit
prouidebit puellae nuptias
et uestimenta et praetium
pudicitiae non negabit· si
tria ista non fecerit egredie
tur gratis absque pecunia·
qui percusserit hominem
uolens eum occidere mor
te moriatur· qui autem non
est insidiatus· sed ds illum
tradidit in manus eius·
constituam tibi locum quo
fugire debeat· si quis de in
dustria occiderit proximum
suum et per insidias ab alta
rio meo euelles eum ut mo
riatur· qui percusserit pa
trem suum et matrem mor
te moriatur· qui furatus
fuerit hominem et uendide
rit eum· conuinctus noxae
morte moriatur

XLVII Qui maledixerit patri suo et
matri· morte moriatur·
Si rixati fuerint uiri· et percus
serit alter proximum suum
lapide· uel pugno· et ille mor
tuus non fuerit· sed iacuerit
in lectulo· si surrexerit et
ambulauerit foris super
baculum suum innocens erit qui
percusserit ita tamen ut ope
ras eius et inpensas in me
dicos restituat· qui percus
serit seruum suum uel an
cillam uirga et mortui fue
rint in manibus eius crimi
nis reus erit· si autem uno
die superuixerit uel duo
bus non subiacebit poe
nae quia pecunia illius est·
Si rixati fuerint uiri· et percus
serit quis mulierem praeg
nantem et abortiuum quidem
fecerit· sed ipsa uixerit· sub
iacebit damno quantum ex
petierit maritus mulieris et
arbitri iudicauerint· si autem
mors eius fuerit subsecuta
reddet animam pro anima

XLVIII Oculum pro oculo· dentem pro
dentem· manum pro manu
pedem pro pede· adustionem
pro adustione uulnus pro
uulnere liborem pro libo
re· si percusserit quispiam
oculum serui sui aut ancil
lae et luscos fecerit dimittet
eos

liberos pro oculo quem erui
t· dentem quoque si excusse
rit servo vel ancillae suae·
similiter dimittet eos libe
ros· si bos cornu petierit
virum aut mulierem et
mortui fuerint lapidibus
obruetur et non comede
tur carnes eius· dominus quoque
bovis innocens erit· quod
si bos cornipeta fuerit ab heri
et nudiustertius et contes
tati sunt dominum eius
nec reclusit eum· occiderit
que virum aut mulierem·
et bos lapidibus obruetur et
dominum illius occident·
quod si praetium ei fuerit in
positum· dabit pro anima sua
quidquid fuerit postulatus·
filium quoque et filiam si cor
nu percusserit similis senten
tiae subiacebit· si servum an
cillamque invaserit triginta
siclos argenti dabit domino
bos vero lapidibus opprimetur·
si quis aperuerit cisternam
et foderit et non operuerit eam
cecideritque bos aut asinus in ea

dominus cisternae red
det praetium iumentorum quod
autem mortuum est ipsius
erit· si bos alienus bovem al
terius vulneraverit et ille mor
tuus fuerit· vendent bovem
vivum et divident praetium
cadaver autem mortui inter se
dispertient· sin autem scie
bat quod bos cornipeta esset
ab heri et nudiustertius et non
custodivit eum dominus suus
reddet bovem pro bove· et ca
daver integrum accipiet· si
quis furatus fuerit bovem
aut ovem et occiderit vel ven
diderit· quinque boves pro uno
bove restituet· et quattuor
oves pro una ove· si effringens
fur domum sive suffodiens
fuerit inventus et accepto
vulnere mortuus fuerit·
percussor non erit reus san
guinis· quod si orto sole hoc
fecerit· homicidium perpe
travit et ipse morietur· si
non habuerit quod pro fur
to reddat venundabitur·
si inventum fuerit apud eum

…us est uiu…
…bos · siue asinus · siue o…
duplum restituet · si laeserit
quispiam agrum · uel uine…
et dimiserit iumentum suum
ut depascatur aliena · quidquid
optimum habuerit in agro suo
uel in uinea · pro damni aesti
matione restituet · si egressus
ignis inuenerit spinas · et con
prachenderit acerbos frugum
siue stantes segetes in agris
reddet damnum qui ignem suc
cenderit · si quis commendaue
rit amico paecuniam · aut uas
in custodiam et ab eo qui sus
ceperat furto ablata fuerint ·
si inuenitur fur duplum red
det · si latet dominum domus
adplicabitur ad deos · et iura
bit quod non extenderit ma
num in rem proximi sui · ad
perpetrandam fraudem · tam
in bobe · quam in asino · et oue ·
ac uestimento · et quid quid dam
num inferri potest et ad eos
utriusque causa perueniet et
si illi iudicauerint duplum res
tituet proximo suo · si quis com

…roximo suo asinum
bouem ouem et omne iumen
tum ad custodiam · et mort…
fu… aut debilitatum …
tum ab hostibus · nullus…
uiderit · iusiurandum erit in me
dio quod non extenderit ma…
ad rem pro… sui · suscipiet…
dominus iuramentum · et ille
reddere non cogetur · quod
si furto ablatum fuerit · resti
tuet damnum domino · si co
mestum a bestia · deferat ad eum
quod occisum est et non res
tituet · quia proximo suo qui
quam horum mutuum pos
tularit · et debilitatum aut
mortuum fuerit domino non
praesente reddere compelle
tur · quod si inpraesen…
fuit dominus · non restituet
maxime si conductum uene
rat · pro mercede operis sui
si seduxerit quis uirginem
necdum desponsatam · et
dormierit cum ea · dotabit
eam et habebit uxorem · si pa
ter uirginis dare noluerit
reddet p…cuniam iuxta modum

dotis quam uirgines accipere
consueuerunt. maleficos
non patieris uiuere. qui coi-
erit cum iumento morte mo-
riatur. qui immolat diis occi-
detur praeter domino soli.
aduenam non contristabis
neque adfliges eum. aduenae
enim et ipsi fuistis in terra
xuiii aegypto
Uiduae et pupillo non nocebitis
si laeseritis eos. uociferabun-
tur ad me et ego audiam uo-
cem eorum. et indignabitur
furor meus. percutiamque
uos gladio. et erunt uxores
uestrae uiduae. et filii uestri
pupilli. si pecuniam mutuam
dederis populo meo paupe-
ri qui habitat tecum. non ur-
guebis eum quasi exactor. nec
usuris opprimes. si pignus a pro-
ximo tuo acceperis uestimen-
tum. ante solis occasum red-
des ei. ipsum enim est solum
quo operitur indumentum
carnis eius. nec habet aliud
in quo dormiat. si clamauerit
ad me exaudiam eum quia mi-
sericors sum.
L Dis non detrahes. et principi po-
puli tui non maledices. decimas
tuas et primitias non tardabis
offerre. primogenitum filio-
rum tuorum dabis mihi. de
bubus quoque et ouibus simi-
liter facies. septem diebus
sit cum matre sua. die octauo
reddes illum mihi. uiri sci eri-
tis mihi. carnem quae a bestiis fu-
erit praegustata non come-
detis. sed proicietis canibus.
non suscipies uocem menda-
cii. nec iunges manum tuam
ut pro impio dicas falsum tes-
timonium. non sequeris tur-
bam ad faciendum malum. nec
in iudicio plurimorum adquies-
ces sententiae ut a uero deuies.
pauperis quoque non miserebe-
ris in negotio. si occurre-
ris boui inimici tui aut asino
erranti reduc ad eum. si ui-
deris asinum odientis te iacere
sub onere non pertransibis
sed subleuabis cum eo. non
declinabis in iudicio pauperis.
mendacium fugies. insontem

Et iustum non occides
quia auersor impium·
nec accipias munera quae
excaecant etiam prudentes
et subuertunt uerba ius
torum· peregrino molles
tus non eris· scitis enim
aduenarum animas quia
et ipsi peregrini fuistis
in terra aegypti· sex annis
seminabis terram tuam·
et congregabis fruges
eius· anno autem septimo
dimittes eam· et requies
cere facies· ut comedant
pauperes populi tui· et quid
quid reliqui fuerit edant bes
tiae agri· ita facies in uinea
et in oliueto tuo· sex diebus
operaberis· septima die
cessabis· ut requiescat
bos· et asinus tuus· et re
frigeretur filius ancillae
tuae et aduenae· omnia quae
dixi uobis custodite· et per
nomen externorum deo
rum non iurabitis· neque
audietur ex ore uestro
LI. Tribus uicibus per singulos annos

mihi festa celebrabitis· sol
lemnitatem azymorum custo
dies· septem diebus comedes
azyma sicut praecepi
tibi tempore mensis no
uorum quando egressus
es de aegypto· non appare
bis in conspectu meo uacuus
et sollemnitatem messis
primitiuorum operis tui
quaecumque seueris in
agro· sollemnitatem quo
que in exitu anni· quando
congregaueris
omnes fruges tuas
de agro· ter in anno appa
rebit omne masculinum
tuum coram domino deo· non
immolabis super fermen
tum sanguinem uictimae
meae· nec remanebit adeps
sollemnitatis meae usque
in mane· primitias frugum
terrae tuae deferes in do
mum domini dei tui· nec coques
hedum in lacte matris suae·
Ecce ego mitto angelum meum
qui praecedat te et custodiat
in uia· et introducat ad locum

quem paraui. obserua eum
et audi uocem eius nec con
temnendum putes quia non
dimittet cum peccaueritis
et est nomen meum in illo
quod si audieris uocem eius
et feceris omnia quae loquor
inimicus ero inimicis tuis
et adfligam adfligentes te
praecedetque angelus meus
et introducet te ad amorreum
et hettheum et ferezeum
chananeumque et euaeum
et iebuseum quos ego con
teram. non adorabis deos
eorum nec coles eos non
facies opera eorum sed
destrues eos et confringes
statuas eorum seruietisque
dno do uestro ut benedi
cam panibus tuis et aquis
et auferam infirmitatem
de medio tui. non erit infecun
da nec sterilis in terra tua
numerum dierum tuorum
implebo terrorem meum
mittam in praecursum
tuum et occidam omnem
populum ad quem ingredie
ris

cunctorumque inimicorum
tuorum coram te terga uer
tam. emittens crabrones
prius qui fugabunt eueum et
chananeum et ettheum an
tequam introeas. non eiciam eos
a facie tua anno uno ne
terra in solitudinem re
digatur et crescant con
tra te bestiae. paulatim ex
pellam eos de conspectu tuo
donec augearis et possideas
terram. ponam autem ter
minos tuos a mari rubro
usque ad mare palestino
rum et a deserto usque ad
fluuium. tradam manibus
uestris habitatores terrae
et eiciam eos de conspectu
uestro. non inibis cum eis
foedus nec cum diis eorum
non habitent in terra tua
ne forte peccare te faciant
in me si seruieris diis eorum
quod tibi certo erit in scandalum.
LII Moysi quoque dixit ascende ad
dominum tu et aaron nadab et
abiu et septuaginta senes
ex israhel et adorabitis procul.

Solusque moyses ascendet
ad dominum et illi non ad pro
pinquabunt nec populus
ascendet cum eo. uenit
ergo moyses et narrauit
plebi omnia uerba dni atq
iudicia respondítq cunc
tus populus una uoce om
nia uerba dni quae locutus
est faciemus. scribsit au
tem moyses uniuersos ser
mones dni et mane consur
gens aedificauit altare ad ra
dices montis et duodecim
titulos per duodecim tribus
isrl misitq iuuenes de filiis
isrl et obtulerunt holocaus
ta immolaueruntq uictimas
pacificas dno uitulos tulit
itaq moyses dimidiam par
tem sanguinis et misit in cra
teras partem autem residuam
super altare fudit

L.III Adsumensq uolumen foederis
legit audiente populo qui di
xerunt omnia quae locutus
est dns faciemus et erimus
oboedientes ille uero sump
tum sanguinem respersit
in populum et ait hic est sanguis
foederis quod pepigit dns uo
biscum super cunctis sermo
nibus his

L.IIII Ascenderuntq moyses et aaron
nadab et abiud et septuagin
ta de senioribus isrl et uiderunt
dm isrl sub pedibus eius quasi
opus lapidis sapphirini et quasi
caelum cum serenum est nec
super eos qui procul reces
serant de filiis isrl misit ma
num suam uideruntq dm
et comederunt ac biberunt

LV Dixit autem dns ad moysen
ascende ad me in montem et
esto ibi daboq tibi tabu
las lapideas et legem ac man
data quae scribsi ut doceas
eos surrexerunt moyses et
iosue minister eius ascen
densq moyses in montem
di senioribus ait expectate hic
donec reuertamur ad uos
habetis aaron et hur uobis
cum si quid natum fuerit quaes
tionis referetis ad eos cumq
ascendisset moyses operuit
nubes montem et habitauit glo
ria dni super sinai

NSUS
SERMO
SETAARO
T'ACIE
IDGRAT
SQUA
TQUASI
ESTHEC
RECES
ISTMA
TY·D
UNT
TSER
TSM
TABU
ACMAN
CEAS
YSES
S·ASCE
NTEM
ATEB
UOS
IONS
ERITQUE
CUM
OPER
AUITGLO
ESINAI

tegens illum nubes ex die
bus. septimo autem die uo
cauit eum de medio caliginis.
erat autem species gloriae
dni quasi ignis ardens super
uerticem montis in conspec
tu filiorum isrl. ingressusq.
moyses medium nebulae.
ascendit in montem. et fuit
ibi quadraginta dies. et qua
draginta noctes.

LVI Loquutusq. est dns ad moysen
dicens; loquere filiis isrl ut tol
lant mihi primitias. ab omni
homine qui offert ultroneus
accipietis eas. haec sunt autem
quae accipere debetis. aurum
et argentum. et aes. hiacynthum
et purpuram. coccumq. bis
tinctum. et byssum. pilos ca
prarum. et pelles arietum ru
bricatas. pelles ianthinas et
ligna sethim. oleum ad lumina
ria concinnanda. aromata in
unguentum et thimiama boni
odoris. lapides onichinos et
gemmas ad ornandum ephod
ac rationale. facientq. mihi
scu ar[...]m. et habitabo in me
dio eorum

iuxta omnem similitudinem
tabernaculi quod ostendam
tibi. et omnium uasorum
in cultum eius. sicq. facietis
illud. archam de lignis sethim
compingite. cuius longitudo
habeat duos semis cubitos
latitudo cubitum et dimidium
altitudo cubitum. similiter
ac semisse; et deaurabis eam
auro mundissimo intus et
foris. faciesq. supra coronam
auream per circuitum. et qua
tuor circulos aureos quos po
nes per quattuor arcae an
gulos. duo circuli sint in latere
uno. et duo in altero. facies
quoque uectes de lignis sethim
et operies eos auro. inducesq.
per circulos qui sunt in ar
cae lateribus ut portetur in eis
qui semper erunt in circulis
nec umquam extrahentur
ab eis. ponesq. in archa tes
tificationem quam dabo tibi
facies et propitiatorium de
auro mundissimo. duos cu
bitos et dimidium tenebit lon
gitudo eius semisse et cubitu
latitudo

fr. post Gen. [...] Exod. 18.
Capitis 25 ad v. 12 Cap. 26.

[...] folio [...] In loco haec duo quae cherubin

quodautemsuperfueritinsagisquaepa
ranturtectoidestunumsagum
quodampliusestexme
dietateeiusoperiesposterio
ratabernaculietcubitusex
unaparte pendebit etalterex
alteraquiplusestinsagorum
longitudineutrumquelatus
tabernaculiprotegensfacies
etoperimentumaliudtectode
pellibusarietumrubricatiset
superhocrursumaliudoperi
mentumdeiānthinispellibus
facies ettabulasstantestaber
naculidelignissetthimquae
singulaedenoscubitosinlon
gitudinehabeantetinlatitudi
nesingulosacsemisseinlate
ribustabulaeduaeincastratu
raefientquibustabulaalteri
tabulaeconectaturadquaeinhunc
modumcunctaetabulaeparabun
turquarumuigintieruntinla
teremedianoquoduergitad
austrumquibusquadraginta
basesargenteasfundesutbi
naebasessingulistabulisper
duosangulossubiciantur

inlaterequoquesecundotaber
naculiquoduergitadaquilonem
uigintitabulaeeruntquadragin
tahabentesbasesargenteasbinae
basessingulistabulissupponen
tur adoccidentalemueroplagam
tabernaculifaciessextabulas
etrursumaliasduasquaeinan
gulisriganturpostergum
tabernaculieruntqueconiunctae
adeorsumusquesursumetuna
omnisconpagoretinebitdua
busquoquetabulisquaeinangulis
ponendaesuntsimilisiunctura
seruabituretiruntsimulta
bulaeoctobasesearumargen
teaesedecimduabusbasibusper
unamtabulamsupputatisfa
ciesetuectesdelignissetthim
quinqueadcontinendastabulas
inunolaterétabernaculietquin
quealiosinalteroeiusdemnumeri
adoccidentalemplagamquimit
tenturpermediastabulasasum
mousqueadsummumipsasque
tabulasdeaurabisetfundeseis
anulosaureosperquosuectes
tabulatacontineantquosoperi
eslamminisaureis

ET ERIGES TABERNACULUM IUX
TA EXEMPLUM QUOD TIBI IN MON
TE DEMONSTRATUM EST. FACIES
ET UELUM DE HYACINTO ET PUR
PURA COCCOQUE BIS TINCTO ET BYS
SO RETORTA OPERE PLUMARIO
ET PULCHRA UARIETATE CONTEX
TUM QUOD ADPENDES ANTE QUAT
TUOR COLUMNAS DE LIGNIS SET
THIM QUAE IPSAE QUIDEM DEAU
RATAE ERUNT ET HABEBUNT CAPI
TA AUREA SED BASES ARGENTEAS
INSERETUR AUTEM UELUM PER
CIRCULOS INTRA QUOD PONIS AR
CAM TESTIMONII ET QUO SANCTUA
RIUM ET SANCTUARII SANCTUARIA DI
UIDENTUR PONES ET PROPITIATO
RIUM SUPER ARCAM TESTIMONII
IN SANCTA SANCTORUM MENSAMQUE
EXTRA UELUM ET CONTRA MEN
SAM CANDELABRUM IN LATERE
TABERNACULI MERIDIANO MEN
SA ENIM STABIT IN PARTE AQUILONIS
FACIES ET TENTORIUM IN INTROITU
TABERNACULI DE HYACINTO ET PUR
PURA COCCOQUE BIS TINCTO ET BYSSO
RETORTA OPERE PLUMARII ET QUIN
QUE COLUMNAS DEAURABIS LIGNO
RUM

SETTHIM ANTE QUAS DUCETUR
TENTORIUM QUARUM ERUNT CAPI
TA AUREA ET BASES AENEAE FACIES
ET ALTARE DE LIGNIS SETTHIM QUOD
HABEBIT QUINQUE CUBITOS IN LON
GITUDINE ET TOTIDEM IN LATITU
DINE ID EST QUADRUM ET TRES
CUBITOS IN ALTITUDINE CORNUA
AUTEM PER QUATTUOR ANGULOS
EX IPSO ERUNT ET OPERIES ILLUD
AERE FACIESQUE IN USUS EIUS
LEBETAS AD SUSCIPIENDOS CINE
RES ET FORCIPES ATQUE FUSCINU
LAS ET IGNIUM RECEPTACULA
OMNIA UASA EX AERE FABRICA
BIS CRATICULAMQUE IN MODUM RE
TIS AENEAM PER CUIUS QUATTU
OR ANGULOS ERUNT QUATTUOR
ANULI AENEI QUOS PONES SUB
TER ARULAM ALTARIS ERITQUE CRA
TICULA USQUE AD ALTARIS MEDIUM
FACIES ET UECTES ALTARIS DE LIG
NIS SETTHIM DUOS QUOS OPERI
ES LAMMINIS AENEIS ET INDU
CES PER CIRCULOS ERUNTQUE EX
UTROQUE LATERE ALTARIS AD PORTAN
DUM NON SOLIDUM SED INANE
ET CAUUM INTRINSECUS FACIES
ILLUD SICUT

tibi in monte monstratum est facies
et atrium tabernaculi in cuius
plaga australi contra meridiem
erunt tentoria de bysso re-
torta centum cubitos unum
latus tenebit in longitudine
et columnas uiginti cum basibus
totidem aeneis quae capita cum
celaturis suis habebunt ar-
gentea. Similiter in latere
aquilonis per longum erunt
tentoria centum cubitorum
columnae uiginti et bases
aeneae eiusdem numeri et ca-
pita earum cum celaturis suis
argentea. In latitudine uero
atrii quod respicit ad occi-
dentem erunt tentoria per
quinquaginta cubitos et colum-
nae decem basesque totidem.
In ea quoque atrii latitudinem
quae respicit ad orientem quin-
quaginta cubiti erunt in quibus
quindecim cubitorum tento-
ria lateri uno deputabuntur
columnaeque tres et bases toti-
dem et in latere altero erunt
tentoria cubitos obtinentia

quindecim columnas tres
et bases totidem. In introitu
uero atrii fiet tentorium cubi-
torum uiginti ex hyacintho et
purpura coccoque bis tincto et
bysso opere plumarii. Colum-
nas habebit quattuor cum basibus
totidem. Omnes columnae atrii
per circuitum uestitae erunt
argentis lamminis capitibus
argenteis et basibus aeneis.
In longitudine occupauit atrium
cubitos centum in latitudine
quinquaginta altitudo quinque
cubitorum erit fietque de bysso
retorta et habebit bases aeneas.
Cuncta uasa tabernaculi in om-
nes usus et caerimonias tam
paxillos eius quam atrii ex ae-
re facies. Praecipe filiis Israel
ut adferant tibi oleum de arbo-
ribus oliuarum purissimum
piloque contusum ut ardeat lu-
cerna semper in tabernaculo
testimonii extra uelum quod
adpensum est testimonio et
conlocabunt eam Aaron et filii
eius ut usque mane luceat coram
domino

perpetuus cultus per
successiones eorum
a filiis israhel
Adplica quoque ad te aaron fra
trem tuum cum filiis suis de
medio filiorum israhel ut sacer
dotio fungantur mihi aaron
nadab et abiu et eleazar et
ithamar faciesque vestem sanctam
fratri tuo in gloriam et deco
rem et loqueris cunctis sa
pientibus corde quos replevi
spiritu prudentiae ut faciant ves
tes aaron in quibus sanctificatus
ministret mihi haec autem
erunt vestimenta quae facient
rationale et superumerale tu
nicam et lineam strictam cida
rim et balteum facient vesti
menta sancta aaron fratri tuo
et filiis eius ut sacerdotio fun
gantur mihi accipientque aurum
et hyacinthum et purpuram coc
cumque bistinctum et byssum
facient autem superumerale de
auro et hyacinto et purpura coccoque
bistincto et bysso retorta opere
polimeto duas oras iunctas

habebit [illegible] sum
mi[illegible] in unum [illegible]
ipsa [illegible] textura et cuncta ope
ris [illegible] varietas erit [illegible]
hyacinto [illegible] purpura cocc[illegible] bis
tincto et bysso retorta [illegible]
duos lapides onychinos [illegible]
pes in eis nomina [illegible]orum israhel
sex nomina in lapide uno et sex
reliqua in altero iuxta ordinem na
tivitatis eorum opere sculp
toris et caelatura gemmarii scul
pes eos nominibus filiorum israhel
inclusos auro atque circumdatos
et pones in utroque latere super ume
ralis memoriale filiis israhel porta
bitque aaron nomina eorum co
ram domino super utrumque umerum
ob recordationem facies et un
cinos ex auro et duas catenulas auri
purissimi sibi invicem coheren
tes quas inseres uncinis rati
onale quoque iudicii facies ope
re polymito iuxta texturam super
umeralis ex auro hyacintho et pur
pura coccoque bistincto [illegible]
et bysso retorta quadrangulum
erit et duplex mensura palmi ha
bebit

TA[illegible] DI[illegible] QUADRU
[illegible] PON[illegible] NEC [illegible]
IUOR[illegible] SI[illegible] DE[illegible] IMO
UERSU E[illegible] APIS · SARDI[illegible]S · ETTO
PAD[illegible]S · ZSMARAGDU[illegible] INSECUN
[illegible] CARBUNC[illegible] · SAPPHIRUS ·
ET[illegible] TERTIO LYGIRIUS · ACHA
TES · ETAM[illegible] · INQU[illegible]RTO ·
CHRISOL[illegible]US · ONCHYNUS · ETBE
RELLUS · INCL[illegible] AURO ERUNT PER
ORDINES SUOS HABEBUNTQ· NOMI
NA FILIORUM ISRL DUODECIM NO
MINIB CAELABUNTUR SINGULI LAPI
DES NOMINIB SINGULORUM PER
DUODECIM TRIB FACIES IN RATIONALI
CATENAS SIBI INUICEM COHERENTES
EX AURO PURISSIMO · ET DUOS ANU
LOS AUREOS QUOS PONES IN UTRAQ
RATIONALIS SUMMITATE CATENASQ
AUREAS IUNGES ANULIS QUI SUNT
IN MARGINIB EIUS · ET IPSARUM
CATENARUM EXTREMA DUOBUS
COPULABIS UNCINIS IN UTROQ LATE
RE SUPERHUMERALIS QUOD RATIO
NALE RESPICIT · FACIES ET DUOS ANU
LOS AUREOS · QUOS PONES IN SUM
MITATIB RATIONALIS ET IN ORIS QUAE
E REGIONE SUNT SUPERUMERALIS

POSTERIORA RESPICIUNT · NEC
NON ET ALIOS DUOS ANULOS AUREOS · Q
[illegible] PONENDI SUNT IN UTROQ LATE
SUPERUMERALIS DEORSUM QUOD
RESPICIT CONTRA FACIEM IUNCTU
RAE INFERIORIS UT APTARI POSSIT
SUPERUMERALI ET STRINGATUR
RATIONALE UMERIS SUIS CUM ANU
LIS SUPERUMERALIS UITTA IACIN
TINA UT MANEAT IUNCTURA FABRE
FACTA ET A SE INUICEM RATIONALE ET
SUPERUMERALE NEQUEANT SEPA
RARI · PORTABITQ AARON NOMINA
FILIORUM ISRL IN RATIONALI IUDICII
SUPER PECTUS SUUM · QUANDO INGRE
DITUR SCM MEMORIALE CO
RAM DNO · IN AETERNUM · PONES AU
TEM IN RATIONALI IUDICII DOCTRINAM
ET UERITATEM QUAE ERUNT IN PECTORE
AARON QUANDO INGREDITUR CORAM
DNO · ET GESTABIT IUDICIUM FILIORUM
ISRL IN PECTORE SUO IN CONSPECTU
DNI SEMPER · FACIES ET TUNICAM SU
PERUMERALIS · TOTAM HYACINTHINA
IN CUIUS MEDIO SUPRA ERIT CAPITIUM
ET ORA PER GYRUM EIUS TEXTILIS · SI
CUT FIERI SOLET IN EXTREMIS UESTI
UM PARTIB NE FACILE RUMPATUR ·

deorsum uero ad pedes eius,
de ea tunica per circuitum quasi
si mala punica facies ex hyacin
thinto et purpura et cocco bis
tincto mixtis in medio tintinabulis. ita
ut tintinabulum sit aureum
et malum punicum rursumque tintina
bulum aliud aureum et ma
lum punicum. et uestietur
eo aaron in officio ministe
rii ut audiatur sonitus quan
do ingreditur et egreditur
sanctuarium in conspectu domini
et non moriatur. facies et lam
minam de auro purissimo,
in qua sculpes opere celatoris
sanctum domino. ligabisque eam uitta hya
cintina et erit super tyaram in
minens fronti pontificis. por
tabitque aaron iniquitates eorum
quae obtulerint et sanctificauerint
filii israhel in cunctis muneribus
et donariis suis. erit autem la
minas semper in fronte eius
ut placatus eis sit dominus. stringesque
tunicam bysso et tyaram bys
sinam facies et balteum opere
plumarii. porro filiis aaron tuni
cas
lineas parabis et balteos ac tia
ras in gloriam et decorem. ues
tiesque his omnibus aaron fratrem
tuum et filios eius cum eo et
cunctorum consecrabis ma
nus sanctificabisque illos ut sacer
dotio fungantur mihi. facies
et feminalia linea ut operiant
carnem turpitudinis suae
a renibus usque ad femora. et uten
tur eis aaron et filii eius quan
do ingredientur tabernaculum
testimonii uel quando adpropin
quant ad altare ut ministrent
in sanctuario, ne iniquitatis rei
moriantur. legitimum sem
piternum erit. aaron et
semini eius post eum. sed et
hoc facies ut mihi in sacerdotio
consecrentur. tolle uitulum
de armento et arietes duos
inmaculatos panesque azimos
et crustula absque fermento
quae conspersa sint oleo. laga
na quoque azima oleo lita de simi
la triticea cuncta facies. et po
sita in canistro offeres. uitu
lum autem et duos arietes. et

aaron ac filios eius adplicabis
ad ostium tabernaculi testi
monii. Cumque laveris patrem
cum filiis aqua indues aaron
vestimentis suis id est linea
et tunica et superhumerali et ra
tionali quod constringes bal
teo et pones tiaram in capite
eius et laminam sanctam su
per tiaram et oleum unctio
nis fundes super caput eius.
atque hoc ritu consecrabitur.
filios quoque illius adplicabis
et indues tunicis lineis cin
gesque balteo aaron scilicet
et liberos eius et inpones eis
mitras eruntque sacerdotes
mei in religione perpetua.
postquam initiaveris manus
eorum adplicabis et vitulum
coram tabernaculo testimo
nii inponentque aaron et filii
eius manus super caput illius.
et mactabis eum in conspectu
dni iuxta ostium tabernaculi
testimonii sumptumque de san
guine vituli pones super cor
nua altaris digito tuo reliquum
autem sanguinem fundes iuxta
basim eius. Sumes et adipem
totum qui operit intestina et
reticulum iecoris ac duos
renes et adipem qui super
eos est et offeres incensum
super altare carnes vero vi
tuli et corium et fimum com
bures foris extra castra eo quod
pro peccato sit. unum quoque
arietem sumes super cuius
caput ponent aaron et filii eius
manus cumque mactaveris tol
les de sanguine eius et funde
circa altare ipsum autem ari
etem secabis in frusta lotaque
intestina eius ac pedes pones
super concisas carnes et sup
caput illius et offeres totum
arietem in incensum super
LVIIII Oblatio est dni odor suavis
simus victimae dni. Tolles quoque
arietem alterum super cuius
caput aaron et filii eius pon
manus quem cum immola
veris sumes de sanguine ip
sius et pones super extrem
dextrae auriculae aaron

et superpones manus eorum
et pedis dextri fundesq(ue) sangui
nem super altare per circuitum
cumq(ue) tuleris de sanguine qui est
super altare et de oleo unctionis
asparges aaron · et uestes eius
filios et uestimenta eorum · con
secratisq(ue) et ipsis et uestibus
tolles adipem de ariete et caudam
et aruinam quae operit uitalia
ac reticulum iecoris · et duos re
nes atq(ue) adipem qui super eos est
armumq(ue) dextrum eo quod sit
aries consecrationum · tortam
panis unius crustulam consper
sam oleo · laganum de canistro
azymorum quod positum est
in conspectum d(omi)ni · ponesq(ue) om
nia super manus aaron · et filio
rum eius · et s(an)c(t)ificabis eos eleuans
coram d(omi)no · suscipiensq(ue) uniuer
sa de manib(us) eorum et incendes
super altare in holocaustum odo
rem suauissimum in conspec
tu d(omi)ni · quia oblatio eius est · su
mes quoq(ue) pectusculum de ariete
quo initiatus est aaron · sancti
ficabisq(ue) illud eleuatum coram d(omi)no

et cedet in partem tuam · s(an)c(t)ifi
cabisq(ue) et pectusculum conse
cratum et armum quem de
ariete separasti · quo initiatus
est aaron et filii eius · cedentq(ue)
in partem aaron et filiorum eius
iure perpetuo a filiis isr(ahe)l quia
primitiua sunt et initia de uic
timis eorum pacificis quae offe
runt d(omi)no · uestem autem s(an)c(t)am
qua utetur aaron habebunt
filii eius post eum ut unguan
tur in ea et consecrentur ma
nus eorum · septem dieb(us) ute
tur illa · qui pontifex pro eo fue
rit constitutus de filiis eius · et
qui ingredietur tabernaculum
testimonii ut ministret in s(an)c(tu)
ario · arietem autem consecra
tionum tolles · et coques carnes
eius in loco s(an)c(t)o · quib(us) uescetur
aaron · et filii eius panes quoq(ue)
qui sunt in canistro in uestibu
lo tabernaculi testimonii co
medent · ut sit placabile sacri
ficium · et s(an)c(t)ificentur offeren
tium manus · alienigena non
accedet ad eos quia s(an)c(t)i sunt

quod si remanserit de carnibus
consecratis sive de panibus
usque mane conbures reliquias
igni non comedentur quia sancti-
ficata sunt. Omnia quae prae-
cepi tibi facies super Aaron et
filiis eius. Septem diebus conse-
crabis manus eorum et vitu-
lum pro peccato offeres per
singulos dies ad expiandum.
Mundabisque altare cum immo-
laris expiationis hostiam et un-
gues illud in sanctificationem. Sep-
tem diebus expiabis altare et
sanctificabis et erit sanctum sanctorum.
Omnis qui tetigerit illud sanctifica-
bitur. Hoc est quod facies in altari.
agnos anniculos duos per singu-
los dies iugiter unum mane
et alterum vespere. Decimam
partem similae conspersae oleo
tunso quod habeat mensuram
quartam partem hin. et vinum
ad libandum eiusdem mensurae
in agno uno. alterum vero
agnum offeres ad vesperam
iuxta ritum matutinae oblatio-
nis. et iuxta ea quae diximus in

odorem suavitatis sacrificium
Domino oblatione perpetua in ge-
nerationes vestras ad ostium
tabernaculi testimonii coram
Domino. ubi constituam ut loquar ad
ad te. ibique praecipiam filiis Israhel
et sanctificabitur altare in glori-
mea. sanctificabo et tabernacu-
testimonii. cum altari. et Aaron
cum filiis eius. ut sacerdotio fun-
gantur mihi. et habitabo in me-
dio filiorum Israhel. eroque eis Dominus
et scient quia ego sum Dominus Deus eo-
rum. qui eduxi eos de terra Aegyp-
ti. ut manerem inter illos ego Dominus
Deus ipsorum. Facies quoque altare
ad adolendum thymiama de lignis set-
thim. habens cubitum longitu-
nis. et alterum latitudinis. id est
quadrangulum et duos cubitos
in altitudine. cornua ex ipso pro-
cedunt. vestiesque illud auro pu-
rissimo. tam craticulam eius quam
parietes per circuitum et cornu-
faciesque ei coronam aureolam p-
gyrum. et duos anulos aureos
sub corona per singula latera ut
mittantur in eos vectes et altare p-

Ipsos quoque uectes facies de
lignis sethim · et inaurabis
ponesq altare contra ue
lum quod ante arcam pen
det testimonii coram pro
pitiatorio quo tegitur tes
timonium ubi loquar tibi
et adolebit incensum super
eo aaron · suaue flagrans
mane quando conponet lu
cernas incendit illud · et quan
do conlocat eas ad uesperu
uret thymiama sempiternu
coram dno · in generationes
uestras · non offeretis sup eo
thymiama conpositionis alte
rius · nec oblationem et uic
timam · nec libabitis · et de
praecabitur aaron · super
cornua eius semel per an
num · in sanguine quod ob
latum est pro peccato · et pla
cabit super eo in generatio
nibus uestris · scm scorum
erit dno

Loquutusq est dns ad moysen
quando tuleris summa[m]
filiorum isrl iuxta nume
rum dabunt singuli pretiu
pro animabus suis dno · et
non erit plaga in eis cum fue
rint recensiti · hoc autem da
bit quisquis transit ad no
men dimidium sycli iuxta
mensuram templi · syclus
uiginti obulos habet · media
pars sycli offertur dno · qui
habetur in numero a uiginti
annis et supra dabit pretiu
diues non addet ad medium
sicli · et pauper nihil minuet
susceptamq pecuniam quae
conlata [illegible] est a filiis isrl
trades in usus tabernaculi
testimonii ut sit monumentu
eorum coram dno · et propi
tietur animab illorum ·
Loquutusq est dns ad moysen
dicens · facies et labrum aene
um cum basi sua · ad lauandu
ponesq illud inter tabernacu
lum testimonii et altare · et mis
sa aqua lababunt in eo aaron
et filii eius manus suas ac pe
des quando ingressuri sunt
tabernaculum testimonii

Et quando acc[illegible] ad alt[illegible]
ut offerant in eo [illegible]
ne forte moriantur legiti
mum sempiternum [illegible]
et semini eius per successiones

XI Loquutusque est dns ad moysen
dicens sume tibi aromata
primae et smirnae electae
quingentos siclos et cinna
momi medium id est ducen
tos quinquaginta siclos calami
similiter ducentos quinqua
ginta cassiae autem quin
gentos siclos in pondere
scuarii oleum de olivetis
mensuram hin faciesque
unctiones oleum scm unguen
tum conpositum opere
unguentarii et ungues ex
eo tabernaculum testimo
nii et arcam testamenti
mensamque cum basibus suis
candelabrum et utensilia
eius et altari timiamatis et
holocausti et universam supel
lectilem quae ad cultum eorum
pertinet scificabisque omnia
et erunt sca scorum qui te

gerit ea scificabitur aaron
et filios eius ungues scifica
bisque eos ut sacerdotio fungantur
mihi filiis quoque isrl
dices hoc oleum unctionis
scm erit mihi in generatio
nes vestras caro hominis
non ungetur ex eo et iuxta
compositionem eius non fa
cietis aliud quia scificatum
est et scm erit vobis homo
quicumque tale conposuer
et dederit ex eo alienigeno
exterminabitur de populo suo
Dixitque dns ad moysen sume ti
bi aromata stacten et onicha gal
calbanen boni odoris et tus
lucidissimum aequalis pon
deris erunt omnia faciesque
tymiama compositum opere
unguentarii mixtum dilige
ter et purum et scificatione
dignissimum. Cumque inte
nuissimum pulverem uni
versa contuderis pones
ex eo coram testimonio ta
bernaculi in quo loco appa
bo tibi scm scorum erit uo

Tymiama talem co[illegible]po[illegible]
[illegible]m non facietis in usus [illegible]
[ves]tros quia sanctum est dno. homo
quicumque fecerit similem ut o[dore]
[il]l[illegible]lius perfruatur peri
bit de populis suis

Loquutusque est dns ad moysen
dicens ecce vocavi ex nomine
beseleel filium huri filii hur
de tribu iuda et implevi eum
spu di sapientia intellegen
tia et scientia in omni opere
ad excogitandum fabre quid
quid fieri potest ex auro et ar
gento et aere et marmore et
gemmis et diversitate lignorum
Dedique ei socium hooliab filium
ahisamech de tribu dan et in
corde omnis eruditi posui sa
pientiam ut faciant cuncta quae
praecepi tibi tabernaculum
foederis et arcam testimonii
et propitiatorium quod super
eam est et cuncta vasa taber
naculi mensamque et vasa eius
candelabrum purissimum
cum vasis suis et altaria ty
miamatis et holocausti et om

[illegible] cum basi sua
[illegible] [illegible] in ministerio
aaron sacerdoti et filiis eius
ut fungantur officio suo in sa
cris oleum unctionis
et thymiama aromatum in sanctu
ario omnia quae praecepi tibi
LXIII facient.

Et locutus est dns ad moysen
dicens loquere filiis isrl et
dices ad eos videte ut sabbatum
meum custodiatis quia signum
est inter me et vos in genera
tionibus vestris ut sciatis quia
ego dns qui sanctifico vos. custo
dite sabbatum scm est enim vo
bis qui polluerit illud morte
morietur qui fecerit in eo opus
peribit anima illius de medio
populi sui. sex diebus facietis opus
in die septimo sabbatum est
requies sca dno. omnis qui fe
cerit opus in hac die morietur
custodiant filii isrl sabbatum
et celebrent illud in generatio
nibus suis pactum est sempiternum
inter me et filios isrl signumque
perpetuum sex enim diebus

fecit [illegible] terram et
in septimo· ab opere cessavit
xviii Dedit quoq· moysi conpletis
hu[iuscemo]di sermonibus in
monte sinai duas tabulas test
imonii lapideas scribtas digito
di· videns autem populus quod
moram faceret descendendi
de monte moyses· congrega
tus· adversus aaron ait· surge
fac nobis deos qui nos praecedant
moysi enim huic viro qui nos
eduxit de terra aegypti· ignora
mus quid acciderit· dixitq·
ad eos aaron· tollite inaures
aureas de uxorum filiorumq·
et filiarumq· vestrarum au
rib· et adferte ad me· fecit popu
lus quae iusserat deferens in
aures ad aaron· quas cum ille
accepisset formavit opere
fusorio· et fecit ex eis vitulum
conflatilem dixeruntque hi sunt
dii tui isrl· qui te eduxerunt de
terra aegypti· quod cum vidis
set aaron· aedificavit altare co
ram eo· et praeconis voce cla
mavit dicens· cras sollemnitas

dni est· surgentesq· mane obtu
lerunt holocausta et hostias paci
ficas· et sedit populus manducare
ac bibere· et surrexerunt ludere
Locutus q· est dns ad moysen dicens
vade descende peccavit populus
tuus quem eduxisti de terra aegyp
ti recesserunt cito de via quam
ostendisti eis· feceruntq· sibi
vitulum conflatilem et adora
verunt· atq· (eu) immolantes ei hos
tias dixerunt· isti sunt dii tui isrl
qui te eduxerunt de terra aegyp
ti· rursumq· ait dns· ad moysen
cerno quod populus iste durae
cervicis sit· dimitte me ut iras
catur furor meus contra eos
et deleam eos faciamq· te in gen
tem magnam· moyses autem
orabat dnm dm suum dicens·
Cur dne irascitur furor tuus
contra populum (tuum) quem eduxis
ti de terra aegypti in fortitu
dine magna et in manu robusta
ne quaeso dicant aegyptii calli
de eduxit eos ut interficeret in
montib· et deleret e terra· qui
escat ira tua et esto placabilis

Super nequitia populi tui. Recor-
dare Abraham, Isaach et Israhel
servorum tuorum quibus iu-
rasti per temet ipsum dicens:
Multiplicabo semen vestrum
sicut stellas caeli, et universam
hanc de qua locutus sum da-
bo semini vestro et possidebi-
tis eam semper. Placatusque est
dominus ne faceret malum quod
locutus fuerat ad-
versus populum suum.
Et reversus est Moyses de mon-
te portans duas tabulas tes-
timonii manu scriptas ex u-
traque parte et factas opere Dei;
scriptura quoque Dei erat sculp-
ta in tabulis. Audiens autem
Iosue tumultum populi vo-
ciferantis, dixit ad Moysen:
Ululatus pugnae auditur in
castris. Qui respondit: Non
est clamor adhortantium ad
pugnam, neque vociferatio
conpellentium ad fugam, sed
vocem cantantium ego audio.
LXV Cumque adpropinquasset ad
castra, vidit vitulum et cho-
ros. Iratusque valde proiecit de
manu tabulas et confregit eas
ad radices montis. Arripiensque
vitulum quem fecerant, con-
bussit et contrivit usque ad pul-
verem, quem sparsit in aquam,
et dedit ex eo potum filiis Israhel.
Dixitque ad Aaron: Quid tibi fe-
cit hic populus ut induceres
super eum peccatum maxi-
mum? Cui ille respondit: Ne
indignetur dominus meus; tu e-
nim nosti populum istum quod
pronus sit ad malum. Dixerunt
mihi: Fac nobis deos qui prae-
cedant nos; huic enim Moysi
qui nos eduxit de terra Aegyp-
ti nescimus quid acciderit.
Quibus ego dixi: Quis vestrum
habet aurum? Tulerunt et de-
derunt mihi, et proieci illud
in ignem, egressusque est hic vitu-
lus. Videns ergo Moyses po-
pulum quod esset nudatus,
spoliaverat enim eum Aaron prop-
ter ignominiam sordis, et in-
ter hostes nudum constitue-
rat, et stans in porta castrorum

LXVII

Qui ait ostende mihi gloriam tuam.
Respondit dominus ego ostendam
omne bonum tibi et vocabo
in nomine domini coram te et
miserebor cui voluero et
clemens ero in quem mihi
placuerit rursumque ait non
poteris videre faciem meam
non enim videbit me homo et vi
vet et iterum ecce inquid est
locus apud me stabis super
petram cumque transibit
gloria mea ponam te in fora
mine petrae et protegam dex
tera mea donec transeam
tollamque manum meam et vi
debis posteriora mea faciem
autem meam videre non po
teris

LXVIII Ac deinceps praecide ait tibi
duas tabulas lapideas instar
priorum et scribam super
eas verba quae habuerunt ta
bulae quas fregisti esto para
tus mane ut ascendas stati[m]
in montem Sinai stabisque me
cum super verticem montis
nullus ascendat tecum nec
videatur quispiam per totu[m]

montem boves quoque et oves non
pascantur e contra excidit ergo
duas tabulas lapideas quales
ante fuerant et de nocte con
surgens ascendit in montem
Sinai sicut praeceperat dominus
portans secum tabulas cumque
descendisset dominus per nubem
stetit Moyses cum eo invocans
nomen domini quo transeunte
coram eo ait dominator domine
deus misericors et clemens pa
tiens et multae miserationis
ac verus qui custodis miseri
cordiam in milia qui aufers
iniquitatem et scelera atque pec
cata nullusque apud te per se in
nocens est qui reddis iniqui
tatem patrum filiis ac nepotib[us]
in tertiam et quartam pro
geniem festinusque Moyses cur
vatus est pronus in terra et ado
rans ait si inveni gratiam in cons
pectu tuo domine obsecro ut gradia
ris nobiscum populus enim
durae cervicis est ut auferas
iniquitates nostras atque peccata
nosque possideas respondit dominus
ego inibo pactum videntibus
cunctis signa faciam quae nu[mquam]
visa sunt super terram

nec in ullis gentibus ut cernat po
pulus in cuius es medio opus
dni terribile quod facturus sum
observa cuncta quae hodie man
do tibi ego ipse eiciam ante faci
em tuam amorreum et cha
nanaeum et hettheum pherezaeum
quoque et eveum et iebuseum (et gergeseum)
cave ne umquam cum habita
toribus terrae illius iungas ami
citias quae tibi sint in ruinam
LXX Sed aras eorum destrue confrin
ge statuas lucosque succide
noli adorare deum alienum
dns zelotes nomen eius ds est
aemulator ne ineas pactum
cum hominibus illarum regio
num ne cum fornicati fuerint
cum diis suis et adoraverint
simulacra eorum vocet te
quispiam ut comedas de immo
latis nec uxorem de filiabus eorum
accipias filiis tuis ne postquam
ipsae fuerint fornicatae fornica
ri faciant et filios tuos in deos
suos deos conflatiles non facies tibi
LXXI Sollemnitatem azymorum cus
todies septem diebus vesce
ris azimis sicut praecepi tibi in

tempore mensis novorum
mense enim verni tempo
ris egressus es de aegypto
omne quod aperit vulvam
generis masculini meum
erit de cunctis animantibus
tam de bubus quam de ovibus
meum erit primogenitum
asini redimes ove sin au
tem nec praetium
pro eo dederis occidetur
primogenitum filiorum
tuorum redimes nec appa
rebis in conspectu meo va
cuus sex diebus operabe
ris die septimo cessabis (et cessare)
arare et sollemnitatem eb
domadarum facies tibi
in primitiis frugum mes
sis tuae tritici et sollem
nitatem quando redeunte
anni tempore cuncta con
duntur tribus temporibus
anni apparebit omne mas
culinum tuum in conspec
tu omnipotentis dni di israhel
Cum enim tulero gentes
a facie tua et dilatavero
terminos tuos nullus in
sidiabitur terrae tuae ascen
dente te et apparente in conspectu
dni di tui ter in anno

[illegible] onio [illegible]
bis super f[illegible] entosang[illegible]
ti[illegible] ae meae · neque re
si[illegible] m[illegible]ane de vic[illegible]ma sol
lemn[illegible]is ph[illegible]asae · prim[illegible]
tia · fr[illegible]gum terrae tuae of
feres in [illegible] mum dni · di tui
non co[illegible]ques hedum in lacte
[illegible]atris suae · dixitq · dns · ad
m[illegible]n · scribe tibi verba
haec quib · [illegible]t tecum et cum isrl
pepi[illegible] fo[illegible]s · fuit ergo ibi
cum dno · quadraginta dies
et q[illegible]aginta noctes · panē
non comedit · et aquam non
bibit · et scribsit in tabulis ver
ba foederis decem · cumque
descenderet moyses de mō
te sinai · tenebat duas tabulas
lxxii testimonii
Et ignorabat quod cornuta
esset f[illegible]ies sua · ex consortio
ser[illegible]nis di · videntes autē
aaron · et filii isrl · cornutam
moysi faciem · timuerunt pro
pe accedere · vocatiq · ab eo re
[illegible]rsi [illegible]nt tam aaron · quam
pr[illegible]cipes [illegible]gogae · et post
quam loq[illegible]utus est · venerunt
ad eum etiam omnes filii isrl

quibus praecepit · cuncta qu[illegible] au
dierat a dno · in monte sinai · imp
tisq · sermonib · posuit [illegible]elamē
super faciem suam · quod in[illegible]
sus ad dnm et loquens cum eo aufe
rebat donec exiret · et tunc loque
batur ad filios isrl omnia quae
sibi fuerant imperata · qui videbāt
faciem egredientis moysi esse cor
nutam · sed operiebat rursus il
le faciem suam si qua[illegible]do loqueba
tur ad eos
lxxiii Igitur congregata omni turba filiorū
isrl · dixit ad eos · haec sunt quae ius
sit dns · fieri sex dieb · facietis opus ·
septimus dies erit vobis scs · sab
batum · et requies dni · qui fecer[illegible]
opus in eo occidetur · non succen
detis ignem in omnibus habita cu
lis vestris per diem sabbati
lxxiiii Et ait moyses ad omnem catervā
filiorum isrl · iste est sermo quē
praecepit dns dicens separate
apud vos primitias dno · omnis
voluntarius · et prono animo
offerat eas dno · aurum et argentū
et aes · hyacinthum purpuram
coccumq · bis tinctum · et byssū
pilos caprarum · et pelles arietū
rubricatas · et yanthinas · ligna
setthim

Et oleum ad luminaria concin
nanda. et ut conficiatur unguen
tum. et thimiama suavissimum.
lapides onychinos. et gemmas
ad ornatum superhumera
lis et rationalis quisquis ves
trum est sapiens veniat et fa
ciat quod dns imperavit. ta
bernaculum scilicet et tectum
eius. atque operimentum anu
los et tabulata cum vectibus pa
xillos. et bases. arcam et vec
tes propitiatorium et velum
quod ante illud obpanditur.
mensam cum vectibus et vasis
et propositionis panibus. can
delabrum ad luminaria sus
tentanda. vasa illius. et lucer
nas et oleum ad nutrimenta
ignium. altare et thimiama
tis et vectes oleum unctio
nis et thimiama ex aromatibus
tentorium ad ostium taber
naculi. altare holocausti. et
craticulam eius aeneam cum
vectibus et vasis suis. labrum
et basim eius. cortinas atrii
cum columnis et basibus. ten
torium in foribus vestibuli.
paxillos tabernaculi et atrii

cum funiculis suis. vesti
menta quorum usus est
in ministerio sanctuarii
vestes aaron pontificis
ac filiorum eius. ut sacer
dotio fungantur mihi.
Egressaque omnis multitudo
filiorum isrl de conspec
tu moysi. obtulit mente
promtissima. adque devota
primitias dno. ad facien
dum opus tabernaculi tes
timonii. quidquid in cultum
et ad vestes sanctas. neces
sarium erat. viri cum mu
lieribus praebuerunt ar
millas. et inaures. anulos
et dextralia. omne vas
aureum in donaria dni se
paratum est. si quis habe
bat hyacinthium. purpuram
coccumque bis tinctum
byssum. et pilos caprarum
pelles arietum rubrica
tas. et yanthinas. argen
ti et aeris. metalla obtule
runt dno. ligna que setthim
in varios usus. sed et mu
lieres doctae dederunt
quod neverant hyacinthum
purpuram. et vermiculum

acbyssum et pilos caprarum
sponte propria cuncta
tribuentes. principes uero
obtulerunt lapides ony
chynos et gemmas ad su
perumerale et rationale
aromataq· et oleum ad lu
minaria concinnanda et
ad praeparandum unguen
tum et thimiama odoris sua
uissimi conponendum
Omnes uiri et mulieres men
te deuota obtulerunt dona
ria ut fierent opera quae
iusserat dns per manum
moysi. cuncti filii isrl
uoluntaria dno dedicaue
LXV runt
Dixitq· moyses ad filios isrl
Ecce uocauit dns ex nomine
beselehel filium uri fili
hur de tribu iuda impleuitq·
eum spu di sapientia et
intellegentiae omni doc (et scientia)
trina ad excogitandum et
faciendum opus in auro et
argento et aere sculpen
disq· lapidib· et opere carpen
tario quidquid fabre adin
ueniri potest dedit in corde
eius.

hooliab quoque filium achisamach
de tribu dan ambo se erudiuit
sapientia ut faciant opera ar
gentarii polymetarii ac pluma
rii de hyacintho et purpura
cocco q bis tincto ac bysso
et texant omnia ac noua quae
q· repperiant fecit ergo
beselehel et oliab et omnis
uir sapiens quib· dedit dns
sapientiam et intellectum
ut scirent fabre operari
quae in usus scuarii neces
saria sunt et quae praecepit
dns cumque uocasset eos
moyses et omnem eruditum
uirum cui dederat dns sa
pientiam et qui sponte sua
obtulerant se ad faciendum
opus tradidit eis uniuersa
donaria filiorum isrl qui
cum starent operi cotidie
mane uota populus offere
bat unde artifices uenire
conpulsi dixerunt moysi
plus offert populus quam
necessarium est iussit
ergo moyses praeconis
uoce cantari nec uir nec
mulier quicquam ultra of
ferat

in opere sanctuarii. sicque cessatum
est a muneribus offerendis
eo quod oblata sufficerent et
superabundarent. feceruntque
omnes corde sapientes ad
explendum opus tabernaculi
cortinas decem de bysso re
torta et hyacintho et purpura
coccoque bis tincto opere vario
et arte polymita quarum una
habebat in longitudine viginti
octo cubitos et in latitudine
quattuor. una mensura erat
omnium cortinarum. coniun
xitque cortinas quinque alteram
alteri et alias quinque sibi invi
cem copulavit. fecit et ansas hy
acinthinas in ora cortinae unius
ex utroque latere et in ora corti
nae alterius similiter ut con
tra se invicem venirent ansae
et mutuo iungerentur. unde
et quinquaginta fudit circulos
aureos qui morderent cor
tinarum ansas et fieret unum
tabernaculum. fecit et saga un
decim de pilis caprarum ad
operiendum tectum taberna
culi. unum sagum habebat
in latitudine cubitos triginta

et in latitudine cubitos quat
tuor unius mensurae
erant omnia saga e quibus
alia separatim. fecitque ansas
quinquaginta in ora sagi
unius et quinquaginta in
ora sagi alterius ut sibi
invicem iungerentur
et fibulas aeneas quinqua
ginta quibus necteretur tec
tum ut unum pallium ex
omnibus sagis fieret. fecit
et opertorium tabernaculi
de pellibus arietum rubrica
tis aliudque desuper velamen
tum de pellibus ianthinis
fecit et tabulas tabernaculi
de lignis setthim stantes de
cem cubitorum erat longi
tudo tabulae unius et unum
ac semis cubitum latitudo
retinebat. binae incastra
turae erant per singulas ta
bulas ut altera alteri iunge
retur. sic fecit in omnibus ta
bulis tabernaculi. e quibus
viginti ad plagam meridia
nam erant contra austrum
cum quadraginta basibus
argenteis. duae bases sub

quorum quinque iunxit seorsum

una tab in a ponebantur
secundaq. angulorum ubi in parie
contraturae laterum in an
gulis terminantur. ad plagae
quoq. tabernaculi quae respi
cit aquilonem fecit uiginti tabu
las cum quadraginta argen
teis basibus. duas basis per
singulas tabulas. contra occi
dentem uero id est ad eam partem
tabernaculi quae mare res
picit fecit sex tabulas et duas
alias per singulos angulos
tabernaculi retro quae
iunctae erant deorsum usq.
sursum et in una conpage
pariter ferebantur. ita fecit
ex utraq. parte per angulos
ut octo essent simul tabulae
et haberent bases argenteas
sedecim binas scilicet basis
sub singulis tabulis fecit et
uectes de lignis setthim quinq.
ad continendas tabulas unius
lateris tabernaculi et quinq.
alios ad alterius lateris tabulas
coaptandas et extra hos quinq.
alios uectes ad occidentalem
plagam tabernaculi contra
mare fecit quoq. uectem alium
qui per medias tabulas ab an
gulo usq. ad angulum perueni
ret. ipsas autem tabulas deau
rauit et circulos earum
fecit aureos per quos uectes
induci possint quos et ipsos
lamminis aureis operuit.
Fecit et uelum de hyacintho purpu
ra uermiculo ac bysso retorta
opere polymitario uarium ad
que distinctum et quattuor
columnas de lignis setthim quas cum
capitibus deaurauit fusis ba
sibus earum argenteis. fecit
et tentorium in introitum ta
bernaculi ex hyacintho pur
pura uermiculo bysso q. retor
ta opere plumarii et columnas
quinque cum capitibus suis quas
operuit auro basesq. aureum
fudit aeneas
LXXVI Fecit autem Beselehel et arcam
de lignis setthim habentem
duos semis cubitos in longi
tudinem et cubitum ac semissem
in latitudinem. altitudo quoq.
uno cubito fuit et dimidio. ues
tiuitq. eam auro purissimo
intus ac foris. et fecit illi coro
nam auream per gyrum conflatilem

quattuor anulos aureos per
quattuor angulos eius duos
anulos in latere uno et duos
in altero. uectes quoque fecit
de lignis setthim quos ues
tiuit auro et quos misit in anu
los qui erant in lateribus ar
cae ad portandum eam. fecit
et propitiatorium id est ora
culum de auro mundissimo
duorum cubitorum et dimi
dio in longitudine et cubito
ac semis in latitudine. duos
etiam cherubin ex auro duc
tili quos posuit ex utraque parte
propitiatorii. cherub unum
in summitate huius partis. et
cherub alterum in summitate
partis alterius. duos cheru
in singulis bin summitatibus propitiatorii
extendentes alas et tegentes
propitiatorium. seque mutuo
et illud respectantes. fecit et
mensam de lignis setthim
in longitudine duorum cubi
torum et in latitudine unius
cubiti quae habebat in altitu
dine cubitum ac semisse.
circumdeditque eam auro mun
dissimo et fecit illi labium
aureum per gyrum ipsique labio coronam auream
interrasilem quattuor digitorum.

Et super eandem alteram coronam au
reau[illegible] fecit et
quattuor circulos aureos
quos posuit in quattuor an
gulis per singulos pedes
mensae contra coronam
misitque in eos uectes ut pos
sit mensa portari. ipsos
quoque uectes fecit de lignis
setthim et circumdedit eos
auro. et uasa ad diuersos
usus mensae. acetabula
fialas cyatos et turabula
ex auro puro in quibus of
ferenda sunt libamina fecit et can
delabrum ductile de auro mun
dissimo de cuius uecte cala
mi scyphi spherulae ac lilia
procedebant sex in utroque
latere. tres calami ex parte
una et tres ex altera tres
scyphi in nucis modum per
calamos singulos spherulae
que simul et lilia aequum
erat opus sex calamorum
qui procedebant de stipite
candelabri. in ipso autem
uecte er[illegible] quattuor scy
phi in nucis modum
spherulaeque per singulos
et lilia

et sperhulae sub duob; calamis
per loca tria · quae simul sex
fiunt calami procedentes de
uecte uno · et sperae igitur
et calami ex ipso erant · uni
uersa ductilia de auro puris
simo · fecit et lucernas sep
tem cum emunctoriis suis
et uas ubi quae emuncta sunt
extinguntur de auro mun
dissimo · talentum auri ad
pendebat candelabrum cum
omnib; uasis suis · fecit et alta
re thimiamatis de lignis
setthim · habens per quadrum
singulos cubitos · et in alti
tudine duos · e cuius angulis
procedebant cornua · uesti
uitque illud auro purissimo
cum craticula ac parietib;
et cornibus · fecitque ei coro
nam aureolam per gyrum
et duos anulos aureos sub
corona per singula latera
ut mittantur in eos uectes
et possit altare portari ·
ipsos autem uectes fecit de
lignis setthim · et operuit
laminis aureis · conposuit
et oleum ad sci ficationis
unguentum · et thymiama de aro
matibus mundissimis ope
re pigmentarii · fecit et altare ho
locausti de lignis setthim quin
que cubitorum per quadrum
et trium in altitudine cuius cor
nua de angulis procedebant ·
operuitque illud aeneis laminis
et in usus eius parauit
ex aere uasa diuersa · lebetas
forcipes · fuscinulas · uncinos
et ignium receptacula · crati
culamque eius in modum retis
fecit aeneam · et subter eam in
altaris medio arulam · fusis quat
tuor anulis per totidem retina
culi summitates ad inmitten
dos uectes ad portandum · quos
et ipsos fecit de lignis setthim
et operuit laminis aeneis in
duxitque in circulos qui in altaris
lateribus eminebant · ipsum
autem altare non erat solidum
sed cauum ex tabulis · et in
tus uacuum · fecit et labrum
aeneum cum basi sua de spe
culis mulierum quae excuba
bant in ostio tabernaculi · et
atrium · in cuius australi plaga
erant tentoria de bysso retorta

Centum cubitorum colum[illegible]
n[illegible] aeneae uiginti cum basi
bus suis. capita columnarū
et tota operis caelatura argē
tea aquae ad septentrionalis
plagam tentoria columnae ba
ses q; et capita columnarum ei
usdem mensurae et operis ac me
talli erant. in ea uero plaga q̄
occidentem respicit fuere
tentoria cubitorum quinquā
ginta. columnae decem cū
basib; suis aeneae et capita
columnarum caelatura ar
gentea. porro contra orien
tem quinquaginta cubitorū
parauit tentoria e quibus
quindecim cubitos colum
narum trium cum basibus
suis unum tenebat latus et in
parte altera qui utraq; in
troitum tabernaculi fecit.
quindecim aeque cubitorū
erant tentoria columnae tres
et bases totidem. cuncta atrii ten
toria byssus torta texuerat.
bases columnarum fuere aeneae
capita autem earum cum caelatu
ris suis argentea. sed ipsas co
lumnas atrii uestiuit argento.

[illegible]tu[illegible] opere
[illegible]torium ex
hyacin[illegible] purpura [illegible]
[illegible] ac byss[illegible]orta quod
habebat uiginti cubitos in
longitudine altitudo[illegible]
re [illegible]inque cubitorum
iuxta mensuram quam cuncta
atrii habebant tentoria
columnae autem in ingres
sus fuere quattuor cum
basibus suis aeneis capita
que earum et caelaturae
argenteae. paxillos quoq;
tabernaculi et atrii per gy
rum fecit aeneos. haec sunt
instrumenta tabernaculi
testimonii quae enumera
ta sunt iuxta praecep[illegible]
moysi in caerimoniis leui
tarum per manum [illegible]itha
mar filii aaron sacerdotis quas be
selebel et filius huri filii hur de
tribu iuda dn̄m per moysen iuben
te compleuerat iuncto sibi socio
hooliab filium abissamac de
tribu dan. qui et ipse artifex
lignorū egregius fuit et polymi
tarius atq; plumarius ex hyacin
to purpura uermiculo et bysso
omne aurū quod expensum est

in opere scuarii · et quod ob-
latum in donariis viginti no-
vem talentorum fuit et sep-
tingentorum triginta sicl-
vii orum ad mensuram scuarii

Oblatum est autem ab his qui
transierunt ad numerum a vi-
ginti annis et supra de
sescentis tribus milibus et quin-
gentis quinquaginta armatorum
fuerunt praeterea
centum talenta argenti
e quibus conflatae sunt bases
scuarii et introitus ubi ve-
lum pendet · centum bases
factae sunt de c thalentis cen-
tum · singulis thalentis per
bases singulas supputatis ·
de mille autem septingen-
tis et septuaginta quinque
fecit capita columnarum ·
quas et ipsas vestivit argento
aeris quoque oblata sunt tha-
lenta septuaginta duo milia
et quadringenti supra si-
cli · ex quibus fusae sunt bases
in introitu tabernaculi tes-
timonii et altare aeneum cum
craticula sua omniaque vasa
quae ad usum eius pertinent

et bases atrii tam in circuitu quam
in ingressu eius · et paxilli taber-
naculi atq atrii per gyrum · de hya-
cintho vero et purpura vermiculo
ac bysso fecit vestes quib indue-
retur aaron quando minis-
trabat in scis · sicut praecepit
dns · moysi · fecit igitur super-
umerale de auro hyacintho
et purpura coccoq bis tincto
et bysso retorta opere poly-
mitario · inciditq bratteas
aureas · et extenuavit in fila ·
ut possent torqueri cum pri-
orum colorum subtemine
duasque oras sibi invicem
copulatas in utroq latere sum-
mitatum et balteum ex eisdem
coloribus sicut praeceperat dns
moysi · paravit et duos lapides
onychinos astrictos et inclusos
auro et sculptos arte gemmaria
nominibus filiorum isrl posuitq
eos in lateribus superhumeralis
in monumentum filiorum isrl
sicut praeceperat dns moysi fecit
et rationale opere polymito iux-
ta opus superhumeralis ex auro hy-
acintho purpura coccoq bis tinc-
to · et bysso retorta · quadrangulum

duplex mensura palmi · et posuit
in eo gemmarum ordines quat
tuor in primo uersu erat · sar
dius · topadius · zmaragdus · in
secundo carbunculus · sap
phyrus · iaspis · in tertio ligi
rius · achates · amethistus in
quarto crysolytus · onychi
nus · berillus · circumdati et
inclusi auro per ordines suos ·
ipsiq · lapides duodecim scalpti
erant nominib · duodecim tri
buum isrl · singuli · per nomina
singulorum · fecerunt in ra
tionali · et catenulas sibi inui
cem coherentes de auro puris
simo · et duos uncinos totidemq
anulos aureos · porro anulos
posuerunt in utroq · latere ra
tionalis · e quib · penderent
duae catenae aureae quas inse
ruerunt uncinis qui in super
umeralis angulis eminebant ·
haec et ante et retro ita conuenie
bant sibi ut superumerale et
rationale mutuo necterentur stric
ta ad balteum et anulis fortius
copulata quos iungebat uitta
hyacinthina ne laxae fluerent
et a se inuicem mouerentur sicut

praecepit dns moysi · fecerunt
quoq tunicam superumera
lis totam hyacinthinam et ca
pitium in superiori parte contra
medium oramq · per gyrum
capitii textilem · deorsum au
tem ad pedes mala punica ex
hyacintho purpura uermicu
lo ac bysso retorta · et tintin
nabula de auro mundissimo ·
quae posuerunt inter mala
granata in extrema parte tu
nicae per gyrum · tintinnabulum
aureum · et malum punicum
quib · ornatus incedebat pon
tifex quando ministerio fun
gebatur · sicut praecepit dns
moysi · fecerunt et tunicas bys
sinas opere textili · aaron et
filiis eius · et mitras cum co
ronulis suis ex bysso · femi
nalia quoq linea byssina · cin
gulum uero de bysso retorta
hyacintho · purpura ac uermi
culo distinctum · arte pluma
ria · sicut praecepit dns moysi ·
fecerunt et lamminam sac
rae uenerationis de auro pu
rissimo scripseruntq in ea
opere gemmario · scm dni

constrinxerunt eam cum vitta
hyacinthina sicut prae-
ceperat dominus Mosi. Perfectum est
igitur omne opus taberna-
culi et tecti testimonii. Fecerunt-
que filii Israhel cuncta quae prae-
ceperat dominus Mosi. Et obtule-
runt tabernaculum et tectum
et universam supellectilem:
anulos, tabulas, vectes, co-
lumnas ac bases, opertorium
de pellibus arietum rubricatis
et aliud operimentum de ian-
thinis pellibus, velum, arcam,
vectes, propitiatorium, men-
sam cum vasis et propositio-
nis panibus, candelabrum,
lucernas et utensilia earum
cum oleo, altare aureum
et unguentum et thymiama ex
aromatibus, et tentorium in
introitu tabernaculi, altare
aeneum, retiaculum, vec-
tes et vasa eius omnia, labrum
cum basi sua, tentoria atrii
et columnas cum basibus suis,
tentorium in introitu atrii,
funiculos que illius et paxillos.
Nihil ex vasis defuit quae in mi-
nisterium tabernaculi et in tec-
tum
foederis iussa sunt fieri. Vestes
quoque quibus sacerdotes utuntur
in sanctuario, Aaron scilicet et filii eius.
Obtulerunt filii Israhel sicut prae-
ceperat dominus. Quae postquam Moyses
cuncta vidit expleta benedixit eis.
lxxviii Locutusque est dominus ad Moysen
dicens: Mense primo prima die
mensis eriges tabernaculum tes-
timonii, et pones in eo arcam, dimit-
tesque ante illam velum; et inlatam men-
sam pones super eam quae rite
praecepta sunt; candelabrum sta-
bit cum lucernis suis, et altare
aureum in quo adoletur incensum
coram arca testimonii; tento-
rium in introitu tabernaculi po-
nes, et ante illud altare holocausti;
labrum inter altare et taber-
naculum, quod implebis aqua;
circumdabisque atrium tentorii
et ingressum eius. Et adsumpto
unctionis oleo unges taber-
naculum cum vasis suis ut sancti-
ficentur; altare holocausti et om-
nia vasa eius, labrum cum basi sua,
omnia unctionis oleo consecra-
bis ut sint sancta sanctorum. Adplicabisque
Aaron et filios eius ad fores taber-
naculi testimonii, et lotos aqua indues
sanctis vestibus

et ministrent mihi· et unc
tio eorum in sacerdotium pro
ficiat sempiternum· fecit·
moyses omnia quae praecepe
rat dns· igitur mense primo
anni secundi in prima die men
sis conlocatum est taberna
culum· erexitq· illud moyses·
et posuit tabulas ac basis et uec
tes· statuitq· columnas et ex
pandit tectum super taberna
culum· inposito desuper ope
rimento· sicut dns· imperarat·
posuit et testimonium in arca·
subditis infra uectib· et oracu
lum desuper· cumq· intulisset arcam
in tabernaculum· appendit ante eam
uelum ut expleret dni· iussionem
posuit et mensam in tabernaculo
testimonii ad plagam septentrio
nalem extra uelum ordinatis coram
propositionis panib· sicut prae
ceperat dns· moysi· posuit et can
delabrum in tabernaculum tes
timonii e regione mensae in par
te australi conlocatis in ordine
lucernis iuxta praeceptum dni po
suit et altare aureum sub tecto tes
timonii contra uelum et adoleuit
super eum incensum aromatum

sicut iusserat dns· posuit et
tentorium in introitu tabe
rnaculi et altare holocausti in
uestibulo testimonii· offe
rens in eo holocaustum et sa
crificium ut dns imperarat
Labrum quoque statuit inta
bernaculum testimonii et al
tare implens illud aqua laue
runtq· moses et aaron ac fili
eius manus suas et pedes cum
ingrederentur tectum foede
ris et accederent ad altare sicut
praeceperat dns. Erexit et
atrium per gyrum taberna
li et altaris ducto in introitu
eius tentorio. Postquam
cuncta perfecta sunt operuit
nubis tabernaculum testimonii
et gloria dni impleuit illud· nec
poterat moses ingredi tectum foede
ris nube operiente omnia et ma
iestate dni coruscante quia cunc
ta nubis operuerat. Siquando nu
bis tabernaculum deserebat profi
ciscebantur filii israhel per tur
mas suas si pendebat desuper manebant
in eodem loco nubis quippe dni incu
babat per diem tabernaculo et ignis in
nocte· uidentib· populis israhel
per cunctas mansiones suas

VOCAVIT AUTEM MOYSEN ET
LOQUUTUS EST EI DNS DE TABER
NACULO TESTIMONII DICENS
LOQUERE FILIIS ISRAHEL ET DICES AD
EOS HOMO QUI OBTULERIT EX
VOBIS HOSTIAM DNO DE PECO
RIBUS ID EST DE BUBUS ET DE OVI
BUS OFFERENS VICTIMAS SI
HOLOCAUSTUM FUERIT EIUS OB
LATIO AC DE ARMENTO MASCU
LUM INMACULATUM OFFERET
AD OSTIUM TABERNACULI TES
TIMONII AD PLACANDUM SIBI
DNM PONETQ MANUS SUPER
CAPUT HOSTIAE ET ACCEPTABILIS
ERIT ATQ IN EXPIATIONE EIUS
PROFICIENS IMMOLABITQ VI
TULUM CORAM DNO ET OFFE
RENT FILII AARON SACERDOTES
SANGUINEM EIUS FUNDENTES SU
PER ALTARIS CIRCUITUM QUOD EST
ANTE OSTIUM TABERNACULI DE
TRACTAQ PELLE HOSTIAE ARTUS
IN FRUSTA CONCIDENT ET SUBICIENT
IN ALTARI IGNEM STRUE LIGNORUM
ANTE CONPOSITA ET MEMBRA
QUAE CAESA SUNT DESUPER ORDI
NANTES CAPUT VIDELICET ET CUNC
TA QUAE ADHERENT IECORI INTES
TINA ET PEDIBUS LOTIS AQUA ADOLEBIT
QUE EA SACERDOS SUPER ALTARE IN HO
LOCAUSTUM ET SUAVEM ODOREM
DNO QUOD SI DE PECORIBUS OBLATIO
EST DE OVIBUS SIVE DE CAPRIS HOLO
CAUSTUM MASCULUM ABSQUE
MACULA OFFERET ET IMMOLABITQ AD
LATUS ALTARIS QUOD RESPICIT AD AQUI
LONEM CORAM DNO SANGUINEM
VERO ILLIUS FUNDENT SUPER ALTARE
FILII AARON PER CIRCUITUM DIVIDENTQ
MEMBRA CAPUT ET OMNIA QUAE
ADHERENT IECORI ET INPONENT SUPER LIG
NA QUIBUS SUBICIENDUS EST IGNIS
INTESTINA VERO ET PEDES LAVABUNT
AQUA ET OBLATA OMNIA ADOLEBIT SA
CERDOS SUPER ALTARE IN HOLOCAUSTUM
ET ODOREM SUAVISSIMUM DNO
SI AUTEM DE AVIBUS HOLOCAUSTI OBLATIO
FUERIT DNO DE TURTURIBUS ET PULLIS
COLUMBAE OFFERET EAM SACERDOS
AD ALTARE ET RETORTO AD COLLUM CAPITE
AC RUPTO VULNERIS LOCO DECURRERE
FACIET SANGUINEM SUPER CREPIDI
NEM ALTARIS VESICULAM VERO GUT
TURIS ET PLUMAS PROICIET PROPTER
ALTARE AD ORIENTALEM PLAGAM IN LOCO
IN QUO CINERES EFFUNDI SOLENT CON
FRINGETQ ASCELLAS EIUS ET NON SECABIT

Nec ferro diuidet eam et adolebit
super altare lignis igne subpo
sito holocaustum est oblatio
suauis simi odoris dno anima cum
obtulerit oblationem sacrificii dno
simila erit eius oblatio fundetque
super eam oleum et ponet tus
ac deferet ad filios aaron sacer
dotes quorum unus tollet pugil
lum plenum similae et olei ac to
tum tus et ponet memoriale su
per altare in odorem suauis simi
dno quod autem reliquum fue
rit de sacrificio erit aaron et fi
liorum eius scm scorum de ob
lationibus dni cum autem obtu
leris sacrificium coctum in cli
bano de simila panes scilicet absque
fermento conspersos oleo et
lagana azima oleo lita si oblatio
tua fuerit de sartagine similae
conspersae oleo et absque fermento
diuides eam minutatim et fun
des supra oleum si autem de cra
ticula sacrificium aeque simi
la oleo conspergetur quam of
fers dno tradens manibus sacer
dotis qui cum obtulerit eam tollet
memoriale de sacrificio et ado
lebit super altare in odorem
suauitatis dno quidquid
autem relicum est erit aaron
et filiorum eius scm scorum
de oblationibus dni omnis ob
latio quae offertur dno absque
fermento fiet nec quid
quam fermenti ac mellis
adolebitur in sacrificio dni
primitias tantum eorum of
ferens et munera super
altare uero non ponentur
in odorem suauitatis quid
quid obtuleris sacrificii sa
le condies nec auferes sale
foederis dni tui de sacrificio
tuo in omni oblatione offe
res sal si autem obtuleris
munus primitiarum fru
gum tuarum dno de spicis
adhuc uirentibus torrebis
igni et confringes in morem
farris et sic offeres primi
tias tuas dno fundens super
oleum et tus inponens quia
oblatio dni est de qua adole
bit sacerdos in memoriale
muneris partem farris
fracti et olei ac totum tus

quod si hostia pacificorum
fuerit eius oblatio et de bu
bus uoluerit offerre marem
siue feminam inmaculatam of
feret coram dño ponetq· ma
num super caput uictimae
suae quae inmolabitur in in
troitu tabernaculi· fun
dentq· filii aaron sacerdo
tes sanguinem per circui
tum altaris· et offerent de
hostia pacificorum in obla
tionem dñi adipem qui ope
rit uitalia· et quidquid pin
guedinis intrinsecus est·
duos renes cum adipe quod
teguntur ilia· et reticulū
iecoris cum renunculis
adolebuntq· ea super alta
re in holocaustum lignis ig
ne supposito in oblatione
suauissimi odoris dño
si uero de ouibus fuerit eius
oblatio et pacificorum hos
tia siue masculum siue
feminam obtulerit inma
culata erunt si agnum ob
tulerit coram dño ponet
manum super caput uictimae

suae quae inmolabitur in ues
tibulo tabernaculi testimonii
fundentq· filii aaron sanguinē
eius per altaris circuitum et of
ferent de pacificorum hostia sa
crificium dño· et caudam totam adipem
cum renib· et pinguedinem
quae operit uentrem atq· uni
uersa uitalia· et utrumq· reni
culum cum adipe qui est iuxta
ilia· reticulumq· iecoris cum
renunculis· et adolebit ea sa
cerdos super altare in pabulū
ignis et oblationis dñi· si ca
pra fuerit eius oblatio· et ob
tulerit eam dño· ponet manū
suam super caput eius· immo
labitq· eam in introitu taberna
culi testimonii· et effundent
filii aaron sanguinem eius per
altaris circuitum· tollentq· ex ea
in pastum ignis dominici· adi
pem qui operit uentrem et qui
tegit uniuersa uitalia· duos reni
culos cum reticulo quae est super
eos iuxta ilia· et aruinam iecoris
cum renunculis· adolebitq· ea
sacerdos super altare in alimo
niam ignis· et suauissimi odoris

Omnis adeps dñi erit iure perpe
tuo in generationib: et cunctis
habitaculis vestris. nec adeps
nec sanguinem omnino comedetis.
Loquutusq: est dñs ad moysen di
cens. loquere filiis isrł. anima
cum peccaverit per ignorantiā
et de universis mandatis dñi
quae praecepit ut non fierent
quippiam fecerit. si sacerdos
qui est unctus peccaverit. delin
quere faciens populum. offeret
pro peccato suo vitulum immacula
tum dño. et adducet illum ad ostiū
tabernaculi testimonii coram
dño. ponetq: manum super caput
eius et immolabit eum dño. hau
riet quoq: de sanguine vituli.
inferens illum in tabernaculū
testimonii. cumq: intinxerit di
gitum in sanguinem. asperget
eo septies coram dño. contra ve
lum scūarii. ponetq: de eodem
sanguine super cornua altaris
thymiamatis. gratissimi dño. quod
est in tabernaculo testimonii.
Omnem autem reliquum sanguinem
fundet in basim altaris holocaus
ti in introitu tabernaculi. et adipē

vituli auferet pro peccato
tam eum qui operit vitalia
quam omnia quae intrinse
cus sunt. duos renunculos
et reticulum quod est su
per eos iuxta ilia. et adipem
iecoris cum renunculis si
cut aufertur de vitulo hostiae
pacificorum. et adolebit ea
super altare holocausti.
pellem vero. et omnes car
nes cum capite et pedibus
et intestinis et fimo et reli
quo corpore. efferet extra
castra in locum mundum
ubi cineres effundi solent
incendetq: ea super lignorū
struem quae in loco effu
sorum cinerum cremabun
tur. quod si omnis turba
isrł ignoraverit. et per im
peritiam fecerit quod con
tra mandatum dñi est. et
postea intellexerit pecca
tum suum. offeret vitu
lum pro peccato. adducetq:
eum ad ostium tabernacu
li. et ponent seniores po
puli manus super caput eius

CORAMDNO·IMMOLATOQ·
UITULOINCONSPECTUDNI
INFERETSACERDOSQUIUNCTUS
ESTDESANGUINEEIUSINTABER
NACULUMTESTIMONII TINCTO
DIGITOASPARGENSSEPTIES
CONTRAUELUM PONETQ·DEEO
DEMSANGUINEINCORNIB'
ALTARISQUODESTCORAMDNO
INTABERNACULOTESTIMONII
RELIQUUMAUTEMSANGUINE
FUNDETIUXTABASIMALTARIS
HOLOCAUSTORUMQUODESTINOS
TIOTABERNACULITESTIMONII·
OMNEMQ·EIUSADIPEMTOL
LETETADOLEBITSUPERALTARE
SICFACIENSETDEHOCUITULO
QUOMODOFECITETPRIUSET
ROGANTEPROEISSACERDOTE
PROPITIUSERITDNS·IPSUM
AUTEMUITULUMEFFERETEX
TRACASTRAATQ·CONBURETSI etdo cum mun du·
CUTETPRIOREMUITULUMQUIA
PROPECCATOESTMULTITUDINIS
SIPECCAUERITPRINCEPSETFE
CERITUNUMEPLURIBUSPERIG
NORANTIAM·QUODDNILEGE
PROHIBETUR·ETPOSTEAINTEL
LEXERITPECCATUMSUUMOF

FERETHOSTIAMDNO·HIRCUMDE
CAPRISINMACULATUM·PONETQ·
MANUMSUAMSUPERCAPUTEIUS·CUMQ·
IMMOLAUERITEUMINLOCOUBISO
LETMACTARIHOLOCAUSTUMCORAM
DNO·QUIAPROPECCATOEST·TINGUET
SACERDOSDIGITUMINSANGUINE
HOSTIAEPROPECCATOTANGENSCOR
NUAALTARISHOLOCAUSTI·ETRELIQUUM
FUNDENSADBASIMEIUS·ADIPEM
UEROADOLEBITSUPRASICUTINUICTI
MISPACIFICORUMFIERISOLET·RO
GABITQ·PROEOETPROPECCATOEIUS
ACDIMITTETUREI·QUODSIPECCAUE
RITANIMAPERIGNORANTIAMDEPO
PULOTERRAEUTFACIATQUICQUAM
EXHISQUAEDNILEGEPROHIBEN
TUR·ATQ·DELINQUAT·ETCOGNOUERIT
PECCATUMSUUM·OFFERETCAPRAM
INMACULATAM·PONETQ·MANUM
SUPERCAPUTHOSTIAEQUAEPROPEC
CATOEST·ETIMMOLABITEAMINLOCO
HOLOCAUSTI·TOLLETQ·SACERDOSDE
SANGUINEINDIGITOSUOETTANGENS
CORNUAALTARISHOLOCAUSTI·RELICUM
AUTEM·FUNDETADBASIMEIUS·OM
NEMAUTEMAUFERENSADIPEMSICUT
AUFERRISOLETDEUICTIMISPACIFICO
RUM·ADOLEBITSUPERALTAREINODOREM
SUAUITATISDNO

rogabitq· pro eo et dimittetur ei.
Si autem de pecorib· obtulerit
uictimam pro peccato ouem
scil· cet inmaculatam, ponet ma
num super caput eius et im
molabit eam in loco ubi solent
holocaustorum cedi hostiae.
Sumetq· sacerdos de sanguine
eius digito suo et tangens cor
nua altaris holocausti, reliqu(um)
fundet ad basim eius. Omnem
quoq· auferens adipem sicut
auferri solet adeps arietis qui
immolatur pro pacificis et cre
mabit super altare in incensum
dñi. rogabitq· pro eo et pro pec
cato eius et dimittetur illi. Si
peccaberit anima et audierit
uocem iurantis testis q(uod) fuerit
quod aut ipse uidit aut cons
cius est, nisi indicaberit por
tauit iniquitatem suam. Anima
quae tetigerit aliquid inmun
dum siue quod occisum a bes
tia est aut per se mortuum
uel quodlibet aliud reptile et
oblita fuerit inmunditiae suae
rea est et deliquid. Et si tetige
rit quidquam de inmunditia homi
nis

Iuxta omnem inpuritatem
qua pollui solet, oblitaq· cog
nouerit postea subiacebit
delicto. Anima quae iurauerit
et protulerit labiis suis
ut uel male quid faceret uel
bene, et ipsum iuramento
uel sermone firmaberit
oblitaq· postea intellexerit
delictum suum, agat paeni
tentiam pro peccato et of
ferat agnam de gregib· siue
capram, orabitq· pro eo sacer
dos et pro peccato eius. Sin
autem non potuerit offer
re pecus, offerat duos tur
tures uel duos pullos co
lumbarum domino, unum
pro peccato et alterum in
holocaustum dabitq· eos sa
cerdoti, qui primum offe
rens pro peccato retorque
bit caput eius ad pinnulas
ita ut collo hereat et non pe
nitus obrumpatur. Et as
parget de sanguine eius pa
rietem altaris, quidquid au
tem reliquum fuerit faciet
destillare ad fundamentum
eius

quia pro peccato est· alterum
uero adolebit holocaustum
ut fieri solet· rogabitque pro
eo sacerdos et pro peccato
eius et dimittetur ei· quod
si non quiuerit manus eius
offerre duos turtures· uel duos
pullos columbae offerat
pro peccato similam partem
oephi decimam· non mittet
in eam oleum· nec turis ali
quid ponet quia pro peccato
est· tradetque eam sacerdoti
qui plenum ex toto pugillum
hauriens cremabit super al
tare in monumentum eius
qui obtulit· rogans pro illo
et expians· reliquam uero
partem ipse habebit in munere
Loquutus est dns· ad moysen
dicens· anima si praeuari
cans caerimonias per
errorem· in his quae dno
sunt scificata· peccauerit
offeret pro delicto suo arie
tem inmaculatum de gre
gibus qui emi potest duobus sy
clis iuxta pondus sanctuarii·
Ipsumque quod intulit damni

restituet· et quintam partem
ponet supra tradens sacerdoti
qui rogabit pro eo offerens
arietem et dimittetur ei· Anima
si peccauerit per ignorantiam
feceritque unum ex his quae lege dni
prohibentur· et peccati ream in
tellexerit· iniquitatem suam
Offeret arietem inmaculatum
de gregibus sacerdoti· iuxta men
suram aestimationemque pec
cati qui orabit pro eo quod nes
ciens fecerit et dimittetur ei·
quia per errorem deliquit
in dnm
Loquutus est dns· ad moysen
dicens· anima quae peccauerit
et contempto dno· negauerit de
positum proximo suo quod fi
dei eius creditum fuerat uel ui
aliquid extorserit· uel calum
niam fecerit· siue rem perditam
inuenerit· et infitians insuper
peierauerit· et quodlibet aliud
ex pluribus fecerit in quibus pecca
re solent homines· conuicta
delicti reddet omnia· quae per
fraudem uoluit obtinere· inte
gram et quintam insuper partem

[...]nocuis damnum in [...]
peccato autem suo offe[ret]
arietem inmaculatum de
grege et dabit eum sacerdo[ti]
iuxta aestimationem et men
suramque delicti qui [r]ogabit
pro eo coram domino et dimitte
tur ei pro singulis quae facien
do peccaberit.
Loquutus est dominus ad moysen
dicens praecipe aaron et fi
liis eius haec est lex holocau
sti cremabitur in altare tota
nocte usque mane ignis ex eodem
altari erit vestietur sacer
dos tunica et feminalibus lineis
tolletque cineres quos vorans
ignis exussit et ponens iuxta
altare spoliabitur prioribus
vestimentis indutusque aliis
efferet eos extra castra et
in loco mundissimo usque ad
fabillam consumi faciet ignis
autem in altari semper arde
bit quem nutriet sacerdos subi
ciens ligna mane per singulos
dies et inposito holocausto de
super adolebit adipes pacifico
rum ignis est iste perpetuus
qui numquam deficiet in al
tari haec est [lex] sacrificii
[et li]bamentorum quae offe
rent filii aaron coram domino
et coram altari tollet sacer
dos pugillum similae quae
conspersa est oleo et to
tum tus quod super simi
lam positum est adolebit
que illud in altari in monimen
tum odoris suavissimi domino
reliquam autem partem si
milae comedet aaron cum
filiis suis absque fermento
et comedet in loco sancto atrii
tabernaculi ideo autem
non fermentabitur quia
pars eius in domino offertur
incensum sanctum sanctorum
erit sicut pro peccato atque
delicto mares tantum stir
pis aaron comedent illud
legitimum ac sempiternum
est in generationibus ves
tris de sacrificiis domini om
nis qui tetigerit illa sancti fi
cabitur et loquutus est
dominus ad moysen dicens
haec est oblatio aaron

† post haec deficit a [...] Cap. 6. ad [...] Cap. 8.

in incensum dñi comederit pe
ribit de populo suo· sanguinē
quoq· omnis animalis non
sumetis in cibo· tam de auib·
quam de pecorib· omnis ani
ma quae ederit sanguinem pe
ribit de populis suis·

Loquutus est dñs ad moysen
dicens· loquere filiis isrl·
qui offert uictimas pacifico
rum dño· offerat simul et sa
crificium id est libamenta
eius· tenebit manib· adipē
hostiae et pectusculum· cumq·
ambo oblata dño consecra
rit· tradet sacerdoti· qui
adolebit adipem super al
tare· pectusculum autem
erit aaron et filiorum eius·
armus quoq· dexter de pa
cificorum hostiis cedet in
primitias sacerdotis· qui
obtulerit sanguinem et adi
pem filiorum aaron· ipse
habebit et armum dextrū
in portione sua· pectuscu
lum enim elationis et armū
separationis tuli a filiis
isrl de hostiis eorum paci
ficis

Et dedi aaron sacerdoti ac fi
liis eius lege perpetua ab omni
populo isrl· haec est unctio aaron
et filiorum eius in cerimoniis
dñi die qua obtulit eos moyses ut
sacerdotio fungerentur· et
quae praecepit dari eis dñs a filiis
isrl religione perpetua in gene
rationib· suis· ista est lex holocaus
ti· et sacrificii pro peccato atq·
delicto· et pro consecratione et
pacificorum uictimis quae con
stituit dñs moysi in monte si
nai· quando mandauit filiis isrl
ut offerrent oblationes suas
dño in monte synai·

Loquutus est dñs ad moysen
dicens· tolle aaron cum filiis
suis uestes eorum et unctio
nis oleum· uitulum pro peccato·
duos arietes· canistrum cum
azimis· et congregabis omnē
coetum ad ostium tabernaculi·
fecit moyses ut dñs imperarat
congregataq· omni turba ante
fores ait· iste est sermo quē ius
sit dñs fieri· statimq· obtulit
aaron et filios eius· cumq· la
uisset eos· uestiuit pontificē

subucula linea accinxit eum
baltheo et induit eum tunica
hyacinthina et desuper humera
le inposuit quod adstringens
cingulo aptavit rationali in quo
erat doctrina et veritas.
Cydari quoque texit caput et su
per eam contra frontem po
suit lamminam auream con
secratam in sanctificationem
sicut praeceperat ei dn̄s. Tu
lit et unctionis oleum quod
levit tabernaculum cum om
ni supellectile sua. Cumque sc̄i
ficans aspersisset altare sep
tem vicibus unxit illud et omnia
vasa eius labrumque cum basi
sua scificavit oleo quod fun
dens super caput Aaron unxit
eum et consecravit. Filios quoque
eius oblatos vestivit tunicis
lineis et cinxit baltheo inposuitque
mitras sicut iusserat dn̄s.
Obtulit et vitulum pro peccato.
Cumque super caput eius po
suissent Aaron et filii eius
manus suas immolavit eum
hauriens sanguinem et tinc
to digito tetigit cornua altaris

per gyrum quo expiato et sc̄i
ficato fudit reliquum sangui
nem ad fundamenta eius. Sed
adipem qui erat super vi
talia et reticulum iecoris
duosque renunculos cum ar
vinulis suis adolevit super
altare vitulum cum pelle
carnibus et fimo cremans ex
tra castra sicut praecepe
rat dn̄s. Obtulit et arietem
in holocaustum super cu
ius caput cum inposuissent
Aaron et filii eius manus
suas immolavit eum et fu
dit sanguinem eius per al
taris circuitum. Ipsum quoque
arietem in frusta concidens
caput eius et artus et adipem
adolevit igni lotis prius in
testinis et pedibus. Totumque
simul arietem incendit su
per altare eo quod esset ho
locaustum suavissimi
odoris dn̄o sicut praece
perat ei. Obtulit et arietem
secundum in consecratio
nem sacerdotum posue
runtque super caput illius

[illegible]aron et filii eius [illegible]
que[m] [illegible]
sumens de [illegible] tetigit
extrem[um] auriculae d[extrae]
aaron et poll[icem] manus eius
dextrae · sim[ilit]er pedis ·
[illegible] filios aaron · cumque
de sanguine a[rietis] immo
lati tetigisset extremum au
riculae [s]ingulorum dextrae
et pollices manus ac pedis ·
dextri · reliquum fudit su
per altare per circuitum
adipem vero et caudam om
nemque pinguedinem quae ope
riunt intestina reticulumque ieco
ris et duos renes cum adipibus
suis · et armo dextro separa
vit · tollens autem de canistro
azimorum · quod erat coram
dno · panem absque fermento ·
et collyridam conspersam oleo
laganumque posuit super adi
pes et armum dextrum · tra
dens simul omnia aaron
ac filiis eius qui postquam le
vaverunt ea coram dno · rur
sum suscepta de manibus eorum

[illegible]t super altar[e]
eo quod con[illegible]se
blatio in odorem suavitatis
sa[cr]ificii dni · tulit et pectus
culum elevans illud coram
dno · de ariete consecrationis
in partem suam sicut praecepe
rat ei dns · adsumensque un
guentum et sanguinem qui
erat in altari · aspersit su
per aaron et vestimenta
eius · et super filios illius ac
vestes eorum · Cumque sci
ficasset eos in vestimentis suis
praecepit eis dicens · coquite car
nes ante fores tabernaculi
et ibi comedite eas · panes quoque
consecrationis edite qui po
siti sunt in canistro · sicut prae
cepit mihi dns dicens · aaron et fi[lii]
eius comedent eos · quidquid
autem reliquum fuerit de car
ne et panibus ignis absumet ·
de ostio quoque tabernaculi non
exibitis septem diebus usque ad
diem quo complebitur tempus
consecrationis vestrae · sep
tem enim diebus finitur conse
cratio ·

in praesentiarum
factum est ut ritus sacrifi
cii compleretur· die ac nocte
manebitis in tabernaculo
obseruantes custodias dñi·
sicut mihi praeceptum est
ne moriamini· feceruntq· aarō
et filii eius· cuncta quae locu
tus est dñs· per manus mosi·
Facto autem octauo die uoca
uit moyses aaron· et filios
eius· ac maiores natu isrl
dixitq· ad aaron tolle de ar
mento uitulum pro peccato·
et arietem in holocaustum
utrumq· inmaculatos· et of
fer illos coram dño· et ad fi
lios isrl loqueris tollite hir
cum pro peccato et uitulum atq·
agnum anniculos· et sine
macula in holocaustum· bo
uem et arietem pro pacifi
cis· et immolate eos coram
dño· in sacrificio singulo
rum· similam oleo conspar
sam offerentes· hodie enim
dñs apparebit uobis· tule
runt ergo cuncta quae iusse
rat moyses ad ostium taber
naculi

Ubi cum omnis staret multi
tudo· ait moyses· iste est ser
mo quem praecepit dñs· fa
cite apparebit uobis gloria
eius· dñi et ad aaron· accede ad
altare et immola pro peccato
tuo· offer holocaustum et de
praecare pro te et pro populo·
cumq· mactaueris hostiam
populi· ora pro eo sicut prae
cepit dñs· statimq· aaron ac
cedens ad altare immolauit
uitulum pro peccato suo· cuius san
guinem obtulerunt ei filii
sui· in quo tinguens digitū
tetigit cornua altaris· et fudit
residuum ad basim eius adi
pemq· et renunculos ac re
ticulum iecoris quae sunt
pro peccato adoleuit super
altare· sicut praeceperat
dñs mosi· carnes uero et
pellem eius· extra castra cō
bussit igni· immolauit et ho
locausti uictimam· obtule
runtq· ei filii sui sanguinē
eius· quem fudit per altaris
circuitum· ipsam etiam hos
tiam

in frusta concisam cum capite
et membris singulis obtule
runtq· omnia super altare
cremavit igne lotis prius
aqua intestinis et pedibus
et pro peccato populi offerens
mactavit hircum expiatoq·
altari fecit holocaustum ad
dens in sacrificio libamentis
quae pariter offeruntur
et adolens ea super altare abs
que caerimoniis holocausti ma
tutini immolavit et bovem
atq· arietem hostias pacificas
populi obtuleruntq· ei filii
sui sanguinem quod fudit su
per altare in circuitu adipes
autem bovis et caudam arietis
renunculosq· cum adipib· suis
et reticulum iecoris posuerunt
super pectora cumq· cre
mati essent adipes in altaris
pectora eorum et armos dex
tros separavit Aaron elevans
coram dño sicut praecepe
rat Moyses et tendens manum
contra populum benedixit eis
Sicq· completis hostiis pro pec
cato

et holocaustis et pacificis descen
Ingressi autem Moyses
et Aaron in tabernaculum tes
timonii et deinceps
egressi benedixerunt po
pulo apparuitq· gloria
dñi omni multitudini
I Et ecce egressus ignis a dño
devoravit holocaustum
et adipes qui erant super
altare quod cum vidissent
turbae laudaverunt dñm
ruentes in facies suas
II Arreptisque Nadab et Abiu
filii Aaron turibulis suis po
suerunt ignem et incensum
desuper offerentes coram
dño ignem alienum quod
eis praeceptum non erat
egressusq· est ignis a dño
et devoravit eos et mortui
sunt coram dño dixitq·
Moyses ad Aaron hoc est
quod locutus est dñs sanc
tificabor in his qui adpropin
quant mihi et in conspectu
omnis populi glorificabor
quod audiens tacuit Aaron

Uocatis autem moyses
misahelem et elsaphan
filiis ozihel patrui aaron ait
ad eos ite et colligite fratres
uestros de conspectu scu
arii et asportate extra cas
tra confestimq; pergentes
tulerunt eos sicut iacebant
uestitos lineis tunicis et eie
cerunt foras ut sibi fuerat
imperatum
Loquutus est moyses ad
aaron et ad eleazar atq;
ithamar filios eius capita
uestra nolite nudare et
uestimenta nolite scinde
re ne forte moriamini
et super omnem coetum
oriatur indignatio
fratres uestri et omnis
domus isrl plangant in
cendium quod dns susci
tauit uos autem non egre
diemini fores tabernaculi
alioquin peribitis oleum
quippe scae unctionis est
super uos qui fecerunt om
nia iuxta praeceptum moysi

Dixit quoq; dns ad aaron
uinum et omne quod inebri
are potes non bibetis tu et fi
lii tui quando intratis in ta
bernaculum testimonii
ne moriamini quia prae cep
tum est sempiternum in
generationes uestras et
ut habeatis scientiam dis
cernendi inter scm et pro
fanum inter pollutum et mun
dum doceatisq; filios isrl
omnia legitima mea quae lo
quutus est dns ad eos per
manum moysi loquutusq;
est moyses ad aaron et ad
eleazar atq; ithamar filios
eius qui residui erant tollite
sacrificium quod remansit
de oblatione dni et comedite
illud absq; fermento iuxta al
tare quia scm scorum est
comedetis autem in loco sco
quod datum est tibi et filiis tuis
de oblationibus dni sicut prae
ceptum est mihi pectusculum
quoq; oblatum est et armum
qui separatus est edetis in loco
mundissimo tu et filii

non habent eorum quae in aquis
mouentur et uiuunt abomina
bile uobis et execrandum uobis
erit carnes eorum non comede
tis et morticina uitabitis cuncta
quae non habent pinnulas et squa
mas in aquis polluta erunt
Haec sunt quae de auibus comedere
non debetis et uitanda sunt uo
bis aquilam et gripem et alietum
miluum ac uulturem iuxta ge
nus suum et omni coruini generis
in similitudinem suam strutio
nem et noctuam et larum et ac
cipitrem iuxta genus suum bubonem
et mergulum et ibin cicenum
et onocrotalum et porphirionem
erodionem et caradrion iuxta ge
nus suum opupam quoque et ues
pertilionem omne de uolucribus
quod graditur super quattuor
pedes abominabile erit uobis
quidquid autem ambulat quidem
super quattuor pedes sed ha
bet longiora retro crura per
quae salit super terram come
dere debetis ut est brucus in
genere suo et attacus atque opio
macus

ac lucusta singula iuxta genus suum
quidquid autem ex uolucribus
quattuor tantum habet pedes
execrabile erit uobis et quicumque
morticina eorum tetigerit pol
luetur et erit inmundus usque
ad uesperum et si necesse fue
rit ut portet quippiam horum mor
tuum lauabit uestimenta sua
et inmundus erit usque ad ues
perum omne animal quod ha
bet quidem ungulam sed non
diuidet eam nec ruminat inmun
dum erit et quidquid tetigerit
illud contaminabitur quod
ambulat super manus ex cunc
tis animantibus quae incedunt
quadrupedia inmundum erit
qui tetigerit morticina eorum
polluetur usque ad uesperum
et qui portauerit huiuscemo
di cadauera lauabit uestimenta
sua et inmundus erit usque ad
uesperum quia omnia haec
inmunda sunt uobis haec quoque
inter polluta reputabuntur de
his quae mouentur in terra
mustela et mus et corcodillus

Singula iuxta genus suum
migale et cameleon et stelio
ac lacerta et talpa omnia
haec inmunda sunt qui tetige
rit morticina eorum inmun
dus erit usque ad vesperum et
super quod ceciderit quidquam
de morticinis eorum pollue
tur tam vas ligneum et vesti
mentum quam pelles et cilicia
et in quocumque fit opus tingue
tur aqua et polluta erunt usque
ad vesperum et sic postea mun
dabuntur vas autem fictile in
quod horum quidquam intro
ceciderit polluetur et ideo cir
co frangendum est omnis
cibus quem comeditis si fusa fu
erit super eum aqua inmun
dus erit et omne liquens quod
bibitur de universo vase in
mundum erit et quidquid
de morticinis istius modi ce
ciderit super illud inmundum
erit sive clibani sive cytropo
des destruentur et inmun
di erunt fontes vero et cister
nae et omnis aquarum con
gregatio mundae erunt qui morti
cinum eorum tetigerit pollu
etur si ceciderint super
sementem non polluent eam
si autem quispiam aquam se
mentem perfunderit et post
ea morticinis tacta fuerint ili
co polluetur si mortuum fue
rit animal quod licet vobis co
medere qui cadaver eius te
tigerit inmundus erit usque
ad vesperum et qui comederit
ex eo quippiam sive portaverit
lavabit vestimenta sua et in
mundus erit usque ad vesperum
omne quod reptat super terram
abominabile erit nec adsume
tur in cibum quidquid super
pectus quadrupes graditur
et multos habet pedes sive per
humum trahitur non come
detis quia abominabile est
nolite contaminare animas
vestras nec tangatis quicquam
eorum ne inmundi sitis
Ego enim sum dominus deus vester
sancti estote quoniam et ego
sanctus sum ne polluatis animas
vestras

In omni reptili [quo]d move
tur super terram. [E]go sum
dominus qui eduxi vos de terra
Aegypti ut essem vobis in deum.
sancti estote quia et ego sanctus sum.
Ista est lex animantium et vo
lucrum et omnis animae vi
ventis quae movetur in
aqua et reptant in terra ut
differentias noveritis mundi
et inmundi ut sciatis quid
comedere et quid respuere
debeatis.

IIII Loquutus est dominus ad Moysen
dicens loquere filiis Israhel et di
ces ad eos mulier si suscepto
semine pepererit masculum
inmunda erit septem diebus iux
ta dies separationis menstruae.
et die octavo circumcidetur in
fantulus. ipsa vero triginta tri
bus diebus manebit in sanguine
purificationis suae. omne sanctum
non tanget nec ingredietur
sanctuarium donec impleantur
dies purificationis eius. si au
tem feminam pepererit inmun
da erit duabus ebdomadibus

iu[xta ritum] fluxum menstrui
et sexaginta sex diebus manebit
in sanguine purificationis suae.
Cumque expleti fuerint dies pu
rificationis pro filio sive pro
filia deferet agnum anniculum
in holocaustum et pullum colum
bae sive turturem pro peccato
ad ostium tabernaculi testimo
nii et tradet sacerdoti qui offe
ret illam coram domino et rogabit
pro ea et sic mundabitur a pro
fluvio sanguinis sui. Ista est lex
parientis masculum ac feminam.
quod si non invenerit manus
eius nec potuerit offerre agnum
sumet duos turtures vel duos
pullos columbae unum in holocaustum
et alterum pro peccato. orabitque
pro ea sacerdos et sic mundabitur.

V Loquutus est dominus ad Moysen et
Aaron dicens. homo in cuius
carne et cute ortus fuerit diver
sus color sive pustula aut quasi
lucens quippiam id est plaga
leprae adducetur ad Aaron sa
cerdotem vel ad unum quem
libet filiorum eius. qui cum vi
derit

lepram in cute et pilos in album
mutatos colorem ipsamque
speciem lebrae humiliorem
cute et carne reliqua plaga le
prae est et ad arbitrio eius sepa
rabitur sin autem lucens can
dor fuerit in cute nec humilior
carne reliquae et pilo coloris
pristini recludet eum sacer
dos septem diebus et considera
bit die septimo et siquidem
lepra ultra non creverit nec
transierit in cute priores ter
minos rursum includet eum
septem diebus aliis et die septi
mo contemplabitur si obscu
rior fuerit lepra et non creve
rit in cute mundabit eum quia
scabies est lavabitque homo
vestimenta sua et mundus
erit quod si post quam a sa
cerdote visus est et redditus
munditiae iterum lepra cre
verit adducetur ad eum et in
munditiae condemnabitur
plaga leprae si fuerit in homi
ne adducetur ad sacerdotem
et videbit eum cumque color

albus in cute fuerit et capillorum
mutaverit aspectum ipsa quoque
caro viva apparuerit lepra
vetustissima iudicabitur atque
inolita cuti contaminabit itaque
eum sacerdos et non recludet
quia perspicuae inmunditiae est
sin autem et floruerit discur
rens lepra in cute et operue
rit omnem carnem a ca
pite usque ad pedes quidquid sub
aspectu oculorum cadit consi
derabit eum sacerdos et tene
ri lepra mundissima iudicabit
eo quod omnis in candore ver
sa sit et idcirco homo mun
dus erit quando vero caro vi
vens in eo apparuerit tunc
sacerdotis iudicio polluetur
et inter inmundos reputabitur
caro enim viva si lepra asper
gatur inmunda est quod si rur
sum versa fuerit in alborem
et totum hominem operuerit
considerabit eum sacerdos et
mundum esse decernet caro
et cutis in quo ulcus natum est
et sanatum et in loco ulceris cica
trix

apparuerit alba siue subrufa
adducetur homo ad sacerdotem
qui cum uiderit locum leprae
humiliorem carne reliqua et
pilos uersos in candorem con
taminabit eum plaga enim leprae
orta est in ulcere quod si pilus
coloris est pristini et cicatrix
subobscura et uicina carne non
est humilior recludet eum
septem diebus et siquidem cre
uerit adiudicabit eum leprae
sin autem steterit in loco suo
ulceris est cicatrix et homo
mundus erit caro et cutis quam
ignis exusserit et sanata albam
siue rufam habuerit cicatricem
considerabit eam sacerdos
et ecce uersa est in alborem et
locus eius reliqua cute humilior
contaminabit eum quia plaga
leprae in cicatrice orta est quod
si pilorum color non fuerit in
mutatus nec humilior plaga
carne reliqua et ipsa leprae
species fuerit subobscura re
cludet eum septem diebus et die
septimo contemplabitur si

creuerit in cute lepra contamina
uit eum sin autem in loco suo can
dor steterit non satis clarus
plaga conbustionis est et id
circo mundabitur quia cicatrix
est conbusturae uir siue mulier
in cuius capite uel barba ger
minauerit lepra uidebit eos
sacerdos et siquidem humili
or fuerit locus carne reliqua
et capillus flauus solitoque
subtilior contaminabit eos
quia lepra capitis ac barbae
est sin autem uiderit et lo
cum maculae aequalem uici
nae carni et capillum nigrum
recludet eos septem diebus
et die septimo intuebitur
si non creuerit macula et
capillus sui coloris est et
locus plagae carni reliquae
aequalis radetur homo absque
loco maculae et includetur
septem diebus aliis si die septi
mo uisa fuerit stetisse pla
ga in loco suo nec humilior
carne reliqua mundabit
eum lotisque uestibus mundus
erit

S[illegible]n a[illegible]tem post mundati o
nem rursus cre[illegible]erit ma[illegible]l
in cute non quae[illegible]tam[illegible]
utrum capillus in flauum co
lorem sit conmutatus quia
aperte inmundus est. porro
si steterit macula et capilli ni
gri fuerint nouerit ho[illegible]nem
esse sanatum. et confidenter
eum pronuntiet mundum.
Uir et mulier in cuius cute can
dor apparuerit intuebitur eos
sacerdos si deprehenderit
subobscurum alborem lucere
in cute sciat non esse lepram
sed maculam coloris candidi
et hominem mundum. uir de
cuius capite fluent capilli calu(us)
ac mundus est. et si a fronte
ceciderint pili recaluaster
et mundus erit. si autem in
caluitio siue in re caluatione
albus uel rufus color fuerit
exortus. et hoc sacerdos uide
rit condemnabit eum aut
dubiae leprae quae [illegible] orta est
in caluitio. quicumque ergo
maculatus fuerit lepra et

[illegible]para[illegible] [illegible] sedebit[illegible]nt [illegible] sacer
do[illegible] [illegible] habebit [illegible] uestimenta dis
suta ca[illegible] ut nudum os ueste con
tectum. contaminatum ac sor
didu[illegible] [illegible] cla[illegible] omni tem
pore quod leprosus est et in
mundus solus habitabit extra
castra. uestis lanea siue li
nea quae lepram [illegible] habuerit
in stamine atque subtegmine.
aut certe pellis. uel quidquid
ex pelle confectum est. si alba
aut rufa macula fuerit infec
ta lepra reputabitur. osten
deturque sacerdoti qui conside
ratam recludet septem dieb(us)
et die septimo rursus aspici
ens. si creuisse deprehende
rit lepra perseuerans erit. pol
lutum iudicabit uestimentum.
et o[illegible]nia in quo fuerit inuen
ta. et idcirco flammis conbu
retur. quod si eam uiderit non
creuisse. praecipiet et laua
bunt id in quo lepra est. reclu
detque illud septem diebus aliis et
cum uiderit faciem quidem pris
tinam non reuersam. nec tamen
creuisse lepram

in[...]undum [...]erit et igne
comburet eo quod infusa sit
in superficie uestimenti uel
per totum lepra [...]n autem obs
curior fuer[it lo]c[us l]eprae
postquam uestis est lota abrum
pet eum et a solido diuidet quod
si ultra apparuerit in his locis quae
prius inmaculata fuerant
lepra uolatilis et uaga debet
igne comburi si cessauerit la
uabit ea quae pura sunt secundo
et munda erunt ista est lex le
brae uestimenti lanei et linei
staminis atque subtegminis
omnisque supellectilis pellicae
quomodo mundari debeat
uel contaminari
Locutusque est dominus ad moysen
dicens hic est ritus leprosi
quando mundandus est addu
cetur ad sacerdotem qui egres
sus e castris cum inuenerit
lepram esse mundatam prae
cipiet ei qui purificatur ut of
ferat pro se duos passeres
[...]uiuos quos uesci licitum
est et lignum cedrinum uermi

culumque et hysopum [...]
e passeribus immolari iube
bit in uase fictili super aquas
uiuentes alium autem uiuum
cum ligno cedrino et cocco
et hysopo tinguet in sangui
ne passeris immolati quo
asperget illum qui mundan
dus est septies ut iure purge
tur et dimittet passerem uiuum
ut in agrum auolet Cumque
lauaberit homo uestimenta
sua radet omnes pilos corpo
ris et lauabitur aqua puri
ficatusque ingreditur castra
ita dumtaxat ut maneat extra
tabernaculum suum septem
diebus et die septimo radat ca
pillos capitis barbamque et
supercilia ac totius corporis
pilos et lotis rursum uesti
bus et corpore die octauo ad
sumet duos agnos inmacula
tos et ouem anniculam absque
macula et tres decimas simi
lae in sacrificium quae cons
persa sit oleo et seorsum olei
sextarium Cumque sacerdos

Cumq; sacs purificans hominē
statuerit eum et haec omnia
coram dño in hostio taberna
culi testimonii· tollet agnum
et offeret eum pro delicto· olei
q; sextarium et oblatis ante dñm
omnibus immolabit agnum ubi
immolari solet hostia pro pec
cato· et holocaustum id est in
loco scō· sicut enim pro pecca
to· ita et pro delicto· ad sacer
dotem pertinet hostia· sc̄a
scōrum est· adsumensque
sacerdos de sanguine hostiae
quae inmolata est pro delic
to· ponet super extremū
auriculae dextrae eius qui
mundatur· et super polli
ces manus dextrae et pe
dis et de olei sextario mit
tet in manū suam sinistrā
tinguetq; digitum dextrum
in eo· et asperget septies
contra dñm· quod autem
reliquum est olei in leua
manu fundet super extre
mum auriculae eius qui
mundatur· et super polli

ces manus ac pedis dextri
et super sanguinem qui fu
sus est pro delicto et super
caput eius· rogabitq; pro eo
coram dño· et faciet sacri
ficium pro peccato· tunc im
molabit holocaustum et ponet
illud in altari cum libamentis
suis· et homo rite mundabi
tur· quod si pauper est et nō
potest inuenire manus eius
quae dicta sunt sumet agnū
pro delicto ad oblationem ut ro
get pro eo sacerdos· decimā
que partem similae consper
sa oleo in sacrificium· et olei
sextarium· duosq; turtures
siue duos pullos columbae
quorum sit unus pro peccato
et alter in holocaustum· of
feretq; ea die octauo purifica
tionis suae sacerdoti· ad hos
tium tabernaculi testimonii
coram dño· qui suscipiens ag
num pro delicto et sextarium
olei leuabit simul immolatoq;
agno de sanguine eius· ponet
super extremum auriculae

Dextrae illius qui mundatur
et super pollices manus eius
ac pedis dextri · olei vero par
tem mittet in manum suam
sinistram · in quo tinguens
digitum dextrae manus · as
perget septies coram domino ·
tangetque extremum dextrae
auriculae illius qui mundatur
et pollices manus ac pedis dex
tri · in loco sanguinis qui effusus
est pro delicto · reliquam autem
partem olei quae est in sinis
tra manu · mittet super caput
purificati ut placet pro eo dominum ·
et turturem sive pullum co
lumbae offeret unum pro delic
to · et alterum in holocaustum
cum libamentis suis · hoc est sa
crificium leprosi · qui habe
re non potest omnia in emun
datione sui · Loquutus est
dominus ad moysen et aaron di
cens · cum ingressi fueritis
terram chanaan · quam ego
dabo vobis in possessionem ·
si fuerit plaga leprae in aedi
bus ibit cuius est domus nuntians

Sacerdoti et dicet quasi plaga
leprae videtur mihi esse in do
mo mea · at ille praecipiet ut ef
ferant universa de domo prius
quam ingrediatur eam et vi
deat utrum lepra sit · ne inmun
da fiant omnia quae in domo
sunt · intravitque postea ut con
sideret domus lepram · et
cum viderit in parietibus illius
quasi valliculas pallore si
ve rubore deformes · et hu
miliores superficie reliqua
egredietur ostium domus
et statim claudet eum septem
diebus reversusque die septimo
considerabit eam · si invene
rit crevisse lepram · iubebit
erui lapides in quibus lepra est
et proici eos extra civitatem
in loco inmundo · domum au
tem ipsam radi intrinsecus
per circuitum · et spargi
pulverem rasurae extra
urbem in loco inmundo · la
pidesque alios reponi pro his
qui ablati fuerint · et luto
alio liniri domum · si autem

p[..]s[..]iam eruti sunt lapi
des et puluis elat[us] et alia ter
ra lita ingressus sace[rd]os
uiderit reuersam lepram·
et parietes asp[e]rsos maculis
lep[ra] est perseuerans et in
munda domus· quam statim
destruent· et lapides e[i]us
ac ligna atq· uniuersum pul-
uerem proie[ci]ent extra oppi
dum in locum inmundo· qui in
trauerit domum· quando clau
sa est inmundus erit usq· ad
uesperum· et qui dormierit
in ea et comederit quippiam·
lauabit uestimenta sua· quod
si introierit sacerdos et uide
rit lepram non creuisse in
domo postquam denuo lita est
p[u]rificabit eam reddita sani
tate· et in purificatione eius·
sumet duos passeres· lignumq·
cedrinum et uermiculum·
atq· hysopum· et immolato
uno passere in uase fictili
super aquas uiuas· tollet lig
num cedrinum et hysop[um]
et coccum· et passerem uiuum·

[E]t [in]tinguet o[m]nia [in] sanguine pas
[seris im]molati atq· in aquis
uiuen[tibus] et asperget domum
septies [pur]ific[a]bitq· eam
tam in [sanguine] passeris quam
[in] aquis uiuentibus et in passe
re uiuo· lignoq· ce[d]rino et hy
sopo· atq· uermiculo· cumq·
dimiserit passerem auola
re in agrum libere orabit pro
domo et [iure mun]dabitur
ista est lex omnis leprae et
percussae· leprae uestium
et domorum [ci]catricis et
erumpentium papularum
lucentis maculae et in uarias
species coloribus inmu[ta]tis
ut possit sc[i]ri quo tempo
re mundum quid· uel inmun
dum sit

VI Loquutus est d[omi]n[u]s ad moysen
et aaron dicens· loq[ui]mini
filiis isr[ahe]l et dicite eis· uir qui
patitur fluxum seminis inmun
dus erit· et tunc iudicabitur
huic uitio subiacere· cum
per momenta singula adhe
serit carni illius atq· concre
uerit foedus umor·

Omne[s] [illegible] in quo dor-
mierit inmundum erit et
ubicumq(ue) sederit si quis ho-
minum tetigerit lectum eius
lavabit vestimenta sua et
ipse lotus aqua inmundus erit
usq(ue) ad vesperum si sederit
ubi ille sederat et ipse lavabit
vestimenta sua et lotus aqua
inmundus erit usq(ue) ad vespe-
rum qui tetigerit carnem
eius lavabit vestimenta sua
et ipse lotus aqua inmundus
erit usq(ue) ad vesperum si sa-
livam huiuscemodi homo ie-
cerit super eum qui mundus
est lavabit vestem suam
et lotus aqua inmundus erit
usq(ue) ad vesperum sagma su-
per quod sederit inmundum
erit et quidquid sub eo fuerit qui
fluxum seminis patitur pol-
lutum erit usque ad vesperum
qui portaverit horum aliquid
lavabit vestem suam et ipse
lotus aqua inmundus erit usq(ue)
ad vesperum omnis quem teti-
gerit qui talis est non lotis an-
te

manibus lavabit vestimenta sua
et lotus aqua inmundus erit
usq(ue) ad vesperum vas fictile
quod tetigerit confringetur
vas autem ligneum lavabitur
aqua si sanatus fuerit qui
huiuscemodi sustinet
passionem numerabit
septem dies post emundatio-
nem sui et lotis vestibus ac to-
to corpore in aquis viventibus
erit mundus die autem octa-
bo sumet duos turtures aut
duos pullos columbae et ve-
niet in conspectu domini ad ostium
tabernaculi testimonii da-
bitq(ue) eos sacerdoti qui faciet
unum pro peccato et alterum
in holocaustum rogabitq(ue)
pro eo coram domino ut emun-
detur a fluxu seminis sui
vir de quo egreditur semen
coitus lavabit aqua omne cor-
pus suum et inmundus erit
usq(ue) ad vesperum vestem et
pellem quam habuerit lavabit
aqua et inmundus erit usq(ue)
ad vesperum mulier cum qua
coierit

lavabitur aqua et inmunda
erit usq: ad vesperum. mulier
quae redeunte mense patitur
fluxum sanguinis septem dieb;
separabitur. omnis qui teti
gerit eam inmundus erit usq:
ad vesperum. et in quo dormi
erit vel sederit dieb; separatio
nis suae polluetur. qui tetige
rit lectum eius lavabit vesti
menta sua. et ipse lotus aqua
inmundus erit usq: ad vespe
rum. omne vas super quo illa
sedit. quisquis attigerit lava
bit vestimenta sua. et lotus aqua
pollutus erit usq: ad vesperum.
si coierit cum ea vir tempore
sanguinis menstrualis. in
mundus erit septem diebus.
et omne stratum in quo dor
mierit polluetur. mulier quae
patitur multis dieb; fluxum
sanguinis non in tempore
menstruali. vel quae post
menstruum fluere sangui
nem non cessat. quamdiu hu
ic subiacet passioni. inmun
da erit quasi sit in tempore

menstruo. omne stratum
in quo dormierit et vas in
quo sederit pollutum erit.
quicumq: tetigerit eam la
vabit vestimenta sua. et ipse
lotus aqua inmundus erit
usq: ad vesperum. si steterit
sanguis et fluere cessarit
numerabit septem dies puri
ficationis suae. et octavo
die offeret pro se sacerdoti
duos turtures. vel duos pul
los columbae ad ostium
tabernaculi testimonii. qui
unum faciet pro peccato.
et alterum in holocaustum
rogabitq: pro ea coram dno
et pro fluxu inmunditiae eius
Docebitis ergo filios isrl ut
caveant inmunditiam et ne
moriantur in sordib; suis
cum polluerint taberna cu
lum meum quod est inter eos
Ista est lex eius qui patitur flu
xum seminis. et qui polluitur
coitu. et quae menstruis tempo
rib; separabitur. vel quae iugi flu
it sanguine. et omnis qui dor
mierit cum ea

Loquutusq; est dns ad moysē
post mortem duum filior
Aaron quando offerentes ig
nem alienum interfecti sunt
et praecepit dicens loquere
ad Aaron fratrem tuum ne om
ni tempore ingrediatur scūa
rium quod est intra uelum co
ram propitiatorio quo tegi
tur arca ut non moriatur
quia in nube apparebo super
oraculum nisi haec ante
fecerit uitulum offeret pro
peccato et arietem in holocaus
tum tunica linea uestietur
feminalibus lineis uerecunda
celabit accingetur zona linea
cydari lineam inponet capiti
haec enim uestimenta sunt
scā quibus cunctis cu lotus
fuerit induetur suscipietq;
ab uniuersa multitudine
filiorum isrl duos hircos pro
peccato et unum arietem in
holocaustum cumq; obtule
rit uitulum et oraberit pro
se et pro domo sua duos hir
cos stare faciet coram dno in

ostio tabernaculi testimonii
mittens super utrumq; sortē
unam dno et alteram capro emis
sario cuius sors exierit dno offe
ret illum pro peccato cuius au
tem in caprum emissarium
statuet eum uiuum coram dno
ut fundat praeces super eo et
mittat illum in solitudinem
his rite celebrans offeret uituli
et rogans pro se et pro domo
sua immolabit eum adsump
toq; turibulo quod de prunis
altaris impleberit et hauriēs
manu conpositum thimiama in
incensum ultra uelum intra
bit in scā ut possit super
ignem aromatib; nebula eo
rum et uaporo operiat oraculi
quod est super testimonium
et non moriatur tollet quoq;
de sanguine uituli et aspar
get digito septies contra pro
pitiatorium ad orientem cumq;
mactaberit hircum pro pec
to populi inferet sanguinē
eius intra uelum sicut prae
ceptum est de sanguine uituli

ra pergat e regione oraculi
et expiet scuarium ab inmun
ditiis filiorum isrl et a prae
uaricationibus eorum cunctisq.
peccatis iuxta hunc ritum fa
ciet tabernaculo testimonii
quod fixum est inter eos
in medio sordium habitatio
nis eorum nullus hominu
sit in tabernaculo quando
pontifex ingreditur scua
rium ut roget pro se et pro do
mo sua et pro uniuerso coe
tu isrl donec egrediatur
cum autem exierit ad altare
quod coram dno est oret pro
se et sumptum sanguinem
uituli atq. hirci fundat super
cornua eius per gyrum as
pergens q. digito septies ex
piet et scificet illud ab inmu
ditiis filiorum isrl postquam
emundarit scuarium et ta
bernaculum et altare tunc
offerat hircum uiuentem
et posita utraq. manu super
caput eius confiteatur om
nes iniquitates filiorum isrl

Et uniuersa delicta atq. pec
cata eorum quae inprecans
capiti eius emittet illum per
hominem paratum in deser
tum. Cumq. portauerit
hircus omnes iniquitates
eorum in terram solitaria
et dimissus fuerit in deser
to reuertetur aaron in ta
bernaculum testimonii
et depositis uestibus quibus pri
us indutus erat cum intra
ret scuarium relictisq.
lauabit carnem suam in lo
co sco indueturq. uestimen
tis suis et egressus obtule
rit holocaustum suum ac ple
bis rogabit tam pro se quam
pro populo et adipem qui ob
latus est pro peccatis adolebit
super altare ille uero qui di
miserit caprum emissariu
lauabit uestimenta sua et
corpus aqua et sic ingre
dietur in castra uitulum autem
et hircum qui pro peccato fu
erant immolati et quorum
sanguis inlatus est ut scua
rio expiato

Compleretur asportabunt
foras castra· et comburent
igni tam pelles quam
carnes eorum ac fimum et qui
cumque combuserit ea lava
bit vestimenta sua et carnem
aqua et sic ingredietur in
castra· eritque hoc vobis le
VII gitimum sempiternum·
Mense septimo decima die
mensis adfligetis animas ves
tras· nullumque facietis opus
sive indigena sive advena qui
peregrinatur inter vos· in
hac die expiatio erit vestri at
que mundatio· ab omnibus pec
catis vestris coram dño mun
dabimini· sabbatum enim re
quietionis est et adfligetis ani
mas vestras religione perpe
tua· expiabit autem sacerdos
qui unctus fuerit· et cuius ini
tiatae manus ut sacerdotio fun
gatur pro patre suo· indue
turque stola linea et vestibus scis
et expiabit scuarium· et taber
naculum testimonii· atque alta
re sacerdotes quoque et universum

populum· eritque hoc vobis le
gitimum sempiternum ut oretis
pro filiis isrl et pro cunctis
peccatis eorum semel in anno
fecit igitur sicut praeceperat
dns moysi· et locutus est dns
ad moysen dicens· loquere aa
ron et filiis eius et cunctis filiis isrl et dic ad eos
iste est sermo quem mandavit
dns dicens· homo quilibet de do
mo isrl si occiderit bovem aut
ovem sive capram in castris
vel extra castra et non obtu
lerit ad ostium tabernaculi
oblationem dño· sanguinis
reus erit quasi sanguinem
fuderit· sic peribit de medio
populi sui· ideo offerre debent
sacerdoti filii isrl hostias
suas quas occidunt in agro·
ut scificentur dño ante ostium
tabernaculi testimonii· et
immolent eas hostias pacificas
dño· fundetque sacerdos san
guinem super altare dni et ad
ostium tabernaculi testimo
nii· et adolebit adipem in odo
rem suavitatis dño· et nequaquam ul

[ult]ra immolabunt hostias su-
as demonibus cum quibus for-
nicati sunt legitimum sempiternum
erit illis et posteris eorum. Et
ad ipsos dices: homo de domo
Israhel et de advenis qui peregri-
nantur apud vos qui obtulerit
holocaustum sive victimam
et ad ostium tabernaculi testi-
monii non adduxerit eam ut of-
feratur domino interibit de popu-
lo suo. Homo quilibet de domo
Israhel et de advenis qui peregri-
nantur inter eos si comede-
rit sanguinem obfirmabo fa-
ciem meam contra animam il-
lius et disperdam eam de po-
pulo suo quia anima carnis
in sanguine est et ego dedi illum
vobis ut super altare in eo ex-
pietis pro animabus vestris et
sanguis pro animae piaculo
sit. Idcirco dixi filiis Israhel omnis
anima ex vobis non comedet
sanguinem nec ex advenis qui
peregrinantur inter vos.
Homo quicumque de filiis Israhel
et de advenis qui peregrina-
tur

apud vos si venatione atque
aucupio ceperit feram vel
avem quibus vesci licitum
est fundat sanguinem eius
et operiat illud terra. Anima
enim omnis carnis in sangui-
ne est. Unde dixi filiis Israhel
sanguinem universae car-
nis non comedetis quia ani-
ma carnis in sanguine est
et quicumque comederit illum
interibit. Anima quae come-
derit morticinum vel cap-
tum a bestia tam de indige-
nis quam de advenis lava-
bit vestes suas et se ipsum
aqua et contaminatus erit
usque ad vesperum et hoc or-
dine mundus fiet. Quod si non
laverit vestimenta sua
nec corpus portabit iniqui-
tatem suam.
Locutusque est dominus ad Mosen
dicens: Loquere filiis Israhel et
dices ad eos: Ego sum dominus deus
vester. Iuxta consuetudinem
terrae Aegypti in qua habitas-
tis non facietis et iuxta morem +

+ post haec desiderantur a v. 3. Cap. 18. ad v. 23. Cap. 19.

Et repropitiabitur ei dimitte-
turq; peccatum quando ingres
si fueritis terram · et planta
beritis in ea ligna pomifera
auferens praeputia eorum ·
poma quae germinant inmun
da erunt uobis · nec edetis
ex eis · quarto anno (autem) omnis
fructus eorum scificabitur
laudabi dno · quinto autem
anno comedetis fructus ·
congregantes poma quae pro
ferunt · ego dns ds uester

XI Non comedetis cum sanguine
non auguramini · nec obser
batis somnia · neq; in rutundum
adtondimini comam · nec radatis
barbam · et super mortuo
non incidetis carnem uestram ·
neq; figuras aliquas et stigma
ta facietis uobis · ego dns · nec
prostituas filiam tuam · ne co
taminetur terra et impleatur
piaculo · sabbata mea custodite
et scuarium meum metuite
ego dns ·

XII Ne declinetis ad magos · nec ab
ariolis aliquid sciscitemini · ut pol
luamini per eos · ego dns ds uester
coram cano capite consurge et
et honora personam senis et
time dm tuum · ego sum dns ·
si habitauerit aduena in terra
uestra · et moratus fuerit in
ter uos · ne exprobretis ei · sed
sit inter uos quasi indigena
et diligitis eum · quasi uosmet
ipsos · fuistis enim et uos ad
uenae in terra aegypti · ego dns
ds uester · nolite facere ini
quum aliquid in iudicio ·

XIII In regula in pondere in mensura
statera iusta · et aequa sint
pondera iustus modius aequusq;
sextarius · ego dns ds uester
qui eduxi uos de terra aegypti
custodite omnia praecepta mea et
uniuersa iudicia · et facite ea · ego dns

Loquutusq; est dns ad moysen
dicens · loqueris filiis isrl ·
homo de filiis isrl et de adue
nis qui habitant in isrl si quis
dederit de semine suo idolo XIIII
moloch · morte moriatur ·
populus terrae lapidabit eum
Et ego ponam faciem meam con
tra illum

Succidamque illum de medio popu-
li sui eo quod dederit de semi-
ne suo moloch· et contamina-
uerit scuarium meum· ac pollue-
rit nomen scm meum· quod
si neglegens populus terrae· et
quasi paruipendens imperiu(m)
meum dimiserit hominem qui de-
derit de semine suo moloch·
nec uoluerit eum occidere po-
nam faciem meam super ho-
minem illum et cognatione(m)
eius succidamque et ipsum et
omnes qui consenserunt ei
ut fornicarentur cum moloch·
de medio populi sui· anima que
declinauerit ad magos et ario-
los et fornicata fuerit cum eis
ponam faciem meam contra
eam et interficiam illam de me-
dio populi sui· scificamini et es-
tote sci· quia ego dns ds uester·
custodite praecepta mea et fa-
cite ea· ego dns qui scifico uos

XIIII Qui maledixerit patri suo et matri
morte moriatur patri ma-
triq· maledixit· sanguis eius sit
super eum· si moechatus quis
fuerit

cum uxore alterius et
adulterium perpetrarit cu(m)
coniuge proximi sui mor-
te moriantur et moechus
et adultera

XV· Qui dormierit cum nouer-
ca sua et reuelauerit igno-
miniam patris sui mor-
te moriantur ambo· sanguis
eorum sit super eos· si quis
dormierit cum nuru sua
uterque moriantur quia sce-
lus operati sunt sanguis
eorum sit super eos· qui dor-
mierit cum masculo coitu
femineo· uterque operati
sunt nefas morientur sit
sanguis eorum super eos·
qui supra uxorem filiam du-
xerit matrem eius scelus ope-
ratus est uiuus ardebit cum
eis· nec permanebit tantum
nefas in medio uestri

XVI Qui cum iumento et pecore
coierit morte moriatur
pecus quoque occidite· mulier
quae succubuerit cuilibet
iumento· simul interfici-
etur cum eo

sanguis eorum sit super
eos. qui acceperit sororem
suam filiam patris sui vel
filiam matris suae et vide
rit turpitudinem eius illa
que conspexerit fratris
ignominiam nefariam rem
fecerunt occidentur in con
spectu populi sui eo quod tur
pitudinem suam mutuo re
velaverint et portabunt
iniquitatem suam. qui coi
erit cum muliere in fluxu
menstruo et revelaverit
turpitudinem eius ipsaque
aperuerit fontem sanguinis sui
interficientur ambo de me
dio populi. turpitudinem ma
tertere tuae et amitae non
discoperies qui hoc fecerit ig
nominiam carnis suae nu
davit portabunt ambo iniqui
tatem suam. qui coierit cum uxore
patrui vel avunculi sui et reve
laverit ignominiam cognatio
nis suae portabunt ambo pecca
tum suum absque liberis mo
rientur. qui duxerit uxorem

fratris sui rem facit inlicitam
turpitudinem fratris sui re
velavit absque filiis erunt. cus
todite leges meas atque iudicia
et facite ea ne et vos evomat
terra quam intraturi estis
et habitaturi. nolite ambu
lare in legitimis nationum
quas ego expulsurus sum
ante vos. omnia enim haec
fecerunt et abominatus
sum eos. vobis autem loquor
possidete terram eorum
quam dabo vobis in heredi
tatem terram fluentem lac
te et melle. ego dns ds ves
ter qui separavi vos a cete
ris populis. separate ergo
et vos iumentum mun
dum ab inmundo et avem
mundam ab inmundam
ne polluatis animas vestras
in pecore et in avibus et in cunc
tis quae moventur in terra
et quae vobis ostendi esse pol
luta. eritis sci mihi quia scs
ego sum dns et separavi vos a ce
teris populis ut essetis mei.

XVII Uir siue mulier in quibus est phy
tonicus uel diuinationis spi
ritus morte moriantur lapi
dibus obruent illos sanguis eo
rum sit super illos
XVIII Dixit quoque dominus ad moysen loque
re ad sacerdotes filios aaron
et dices eis ne contaminetur
sacerdos in mortibus ciuium suo
rum nisi tantum in consan
guineis ac propinquis id est
super patre ac matre et filio
ac filia fratre quoque et sorore
uirgine quae non est nubta
uiro sed nec in principe populi
sui contaminabitur non ra
dent caput nec barbam neque
in carnibus suis facient scis
suras sancti erunt deo suo et non
polluent nomen eius incen
sum enim domini et panes dei sui
offerunt et ideo sancti erunt
scortum et uilem prostibulum
non ducet uxorem nec eam quae
repudiata est a marito quia
ipse consecratus est deo suo et pa
nes propositionis offert sit
ergo sanctus quia et ego sanctus sum

dominus qui sanctifico uos sacerdotis
filia si deprehensa fuerit in
stupro et uiolauerit
nomen patris sui flammis
exuretur
XVIIII Pontifex id est sacerdos maxi
mus inter fratres suos
super cuius caput fusum est
unctionis oleum et cuius ma
nus in sacerdotio consecratae
sunt uestitusque est sanctis ues
tibus caput suum non discoope
riet uestimenta non scindet
et ad omnem mortuum non
ingredietur omnino super
patre quoque suo et matre non
contaminabitur nec egredi
tur de sanctis ne polluat sanctuarium
domini quia oleum sanctae unctio
nis dei sui super eum est ego dominus
uirginem ducet uxorem
XX Uiduam et repudiatam et sor
didam atque meretricem non
accipiet sed puellam de popu
lo suo nec commisceat stirpem
generis sui uulgo gentis suae
quia ego dominus qui sanctifico eum
Loquutusque est dominus ad moysen dicens

loque[illegible] ad aaron fratrem tuum.
edic[illegible] eum
homo de semine tuo per fami
lias qui habuerit maculam.
non offerat panes dō suo
nec accedet ad ministerium
eius si cecus fuerit si claudus
siue paruo uel grandi uel
torto naso si uel fracto pede
si manu si gibbus si lippus
si albuginem habens in oculo.
si iugem scabiem si inpetiginē
in corpore uel hirniosus
omnis qui habuerit maculā
de semine aaron sacerdotis
non accedet offerre hostias
dño nec panes dō suo uesce
tur tamen panib; qui offerū
tur in scuario ita dumtaxat
ut intra uelum non ingredia
tur nec accedat ad altare quia
maculam habet et contamina
re non debet scuarium meum
ego dñs qui scifico eos.
Loquutus est ergo moyses ad
aaron et filios eius et ad om
nem isrl cuncta quae sibi fu
erant imperata.

Loquutus quoque est dñs ad
moysen dicens. loquere ad aaron
et filios eius ut caueant ab
his quae consecrata sunt filio
rum isrl et non contaminent
nomen scificatorum mihi
quae ipsi offerunt ego dñs
dic ad eos et ad posteros eorū
omnis homo qui accesserit
de stirpe uestra ad ea quae
consecrata sunt et quae
obtulerunt filii isrl dño
in quo est inmunditia pe
ribit coram dño ego sum
dñs homo de semine aaron
qui fuerit leprosus aut
patiens fluxum seminis
non uescetur de his quae
scificata sunt mihi donec
sanetur qui tetigerit in
mundum super mortuo
et ex quo egreditur semē
quasi coitus et qui tangit
reptile et quodlibet inmū
dum cuius tactus est sordi
dus inmundus erit usq;
ad uesperum et non ues
cetur his quae scificata sūt.

[...]ed cum lau[eri]t carnem s[uam]
aqua· et occubuerit sol [mun]-
datus de scificatis uescetur
quia cibus illius est· mortic[i]
num et captum a bestia non co
medent· nec polluentur in
eis· ego sum dns custodient
praec[epta] mea ut non subia
ceant peccato et moriantur in
scuario cum polluerint illud
ego dns qui scifico eos· omnis
alienigena non comedet de sci
ficatis· inquilinus sacerdotis
et mercennarius non uescen
tur ex eis· quem autem sacerdos
emerit· et qui uernaculus do
mus eius fuerit hii comedent ex
eis· si filia sacerdotis cuilibet
ex populo nupta fuerit· de his
quae scificata sunt· et de pri
mitiis non uescetur· si autem
uidua uel repudiata et absque
liberis reuersa fuerit ad do
mum patris sui sicut puella XVIII
consueuerat aletur cibis patris
sui· omnis alienigena come
dendi ex eis non habet potestatem
qui comederit de scificatis per

[ig]norantiam ad[det quin]tam
partem cum eo [quo]d co-
derat· et dabit sacerdoti
in scuarium [Ne]c contami-
nabunt scificata filiorum
[isrl] quae offerunt dno· ne forte
sustineant iniquitatem delic-
ti sui cum scificata comede-
rint· ego dns qui sanctifico eos
Loquutusque est dns ad Moysen
dicens· loquere ad Aaron et
filios eius· et ad omnes filios isrl
dicesque ad eos· homo de domo
isrl et aduenis qui habitant
apud eos· qui obtulerit obla
tionem suam· uel uota soluens
uel sponte offerens quid
quid illud obtulerit in holocaus
tum dni· ut offeratur per uos
masculus inmaculatus erit
ex bubus et ex ouibus et ex capris
si maculam habuerit non of
feretis· neque erit acceptabile
homo qui obtulerit uictima
pacificorum dno· uel uota
soluens· uel sponte offerens
tam de bubus· quam de ouibus
inmaculatum offeretur ut accepta
bile sit

Q

XVIIII

Om[illegible]acula non [illegible] ine
c[illegible]m fuerit · si fractum · si c
[illegible]ricem h[illegible] si papulas · aut
[illegible]abiem · uel [illegible]petiginem · non
[illegible]retis e[illegible] d̄n̄o [illegible] adolebitis
ex eis super [illegible]tare d̄n̄i · bo[illegible] et
ouem · aure et cauda amputa
tis · uoluntariae offe[illegible] potes
uotum autem ex his solui non po
test · o[illegible]nimal quod uel contritis
ue[illegible] tun[illegible] [illegible]el sectis · ablatisq;
[illegible]test[illegible]ulis [illegible] non offeretis
d̄n̄o · et in terra uestra hoc omnino
ne faciatis · de manu alienigenae
non offeretis panes d̄ō ues
tro · et quic[illegible]uid aliud dare uo
luerint · quia corrupta et ma
culata sunt omnia non sus
cipietis ea

Locutusq; est d̄n̄s ad moysen dicens
Bos · ouis · et capra · cum ge
nita fuerint · septem diebus erunt
sub ubere matris suae · die
autem octabo et deinceps
offerri poterunt d̄n̄o · siue il
la bos · siue illa ouis · non in
[illegible]olabuntur una die cum
fetibus suis · si immolaueritis
hostias pro gratiarum [illegible]
ne d̄n̄o · ut possit [illegible] pla
cabilis · eodem die com
tis eam · non remanebit qui
quam in mane alterius diei ·
ego d̄n̄s · custodite mandata
mea et facite ea · ego d̄n̄s · ne
polluatis nomen meum s̄c̄m
ut s̄c̄ificer in medio filio
rum isr̄l · ego d̄n̄s · qui s̄c̄i
fico uos · et eduxi de terra
aegypti · ut essem uobis
in d̄m̄ · ego d̄n̄s ·

Lectio paschae

Loquutus est d̄n̄s · ad moysē
dicens · loquere filiis isr̄l et
dices ad eos · haec sunt feriae
d̄n̄i · quas uocabitis s̄c̄as · sex
dieb; facietis opus · dies sep
timus quia sabbati requies
est s̄c̄s · uocabitur s̄c̄s · om
ne opus non facietis in eo · sab
batum d̄n̄i est in cunctis ha
bitatio[illegible] uestris · haec s[illegible]t
ergo feriae d̄n̄i · s̄c̄ae · quas
celebrare debetis temporibus suis
XXIIII Mense primo quarta deci
ma die mensis ad uesperum
phase d̄n̄i est · et quintadecima
die

mensis huius sollemnitas
azimorum dn̄i est. septem
dieb; azima comedetis. dies
primus erit vobis cele
berrimus sc̄sq; omne opus
servile non facietis in eo. sed
offeretis sacrificium in
igne dn̄o. septem dieb; dies
autem septimus erit celebri
dn̄o or et sc̄ior. nullumq; servile
opus fiet in eo.

Loquutus est dn̄s ad moysē
dicens loquere filiis isrl̄ et di
ces ad eos. Cum ingressi fue
ritis terram quam ego dabo vo
bis. et messueritis segetem
feretis manipulos spicarum
primitias messis vestrae ad
sacerdotem qui levabit fasci
culum coram dn̄o. ut accepta
bilis sit pro vobis. altero die
sabbati et sc̄ificabit illum. atq;
in eodem die quo manipulus
consecratur caedetur agnus
inmaculatus anniculus in ho
locaustum dn̄i. et libamenta
offerentur cum eo. duodeci
mae similae consparsae oleo

in incensum dn̄i. odoremq; sua
vissimum. liba quoq; vini quar
ta pars hin. panem et polentā
et pultes non comedetis ex se(g)e
te usq; ad diem qua offeretis
ex ea d(e)o vestro. praeceptū
est sempiternum in genera
tionib; cunctisq; habitaculis vestris.

XV Numerabitis ergo ab altero
die sabbati in quo obtulistis ma
nipulum primitiarum. sep
tem ebdomadas plenas usq;
ad alteram diem expletionis
ebdomadae septimae.

Id est quinquaginta dies. et sic
offeretis sacrificium novum
dn̄o. ex omnib; habitaculis
vestris. panes primitiarum
duos de duab; decimis similae
fermentatae quos quoq; tis in pri
mitias dn̄i. offeretisq; cum pa
nib; septem agnos inmaculatos
anniculos. et vitulum de armen
to unum. et arietes duos et erunt
in holocausto cum libamentis suis
in odorem suavissimum dn̄o
facietis et hircum pro peccato
duos quoq; agnos anniculos

hostiaspacificorum. Cumq(ue) e-
leuaueritease sacerdoscumpani
b(us) primitiarumcoramdn̄o. ce-
dentinusumeius. etuocabitis
hunc diem celeberrimum. atq(ue)
sc̄issimum. omneopusserui
lenonfacietisineo. legitimum
sempiternumeritincunctisha
bitaculis etgenerationib(us) uestris.

XXVI Postquamautemmessueritis
segetemterraeuestrae. non
secabitiseamusq(ue) adsolum.
necremanentesspicascol
ligetis. sedpauperib(us) etpere
grinisdimittitiseas egodn̄s
ds̄. uester

Loquutusestdn̄s admoysen
dicens. loquerefiliisisr̄l. men-
se septimo. primadiemensis
eritvobissabbatum. memo
rabileclangentib(us) tubisetuo
cabitursc̄m. omneopusserui
lenonfacietisineo. etofferetis
holocaustumdn̄o

Loquutusquoq(ue) estdn̄s admoysen
dicens. decimodiemensishuius
septimi. diesexpiationumerit
celeberrimusetuocabitursc̄s.
adfligetisq(ue) animasuestrasinea
etofferetisholocaustumdn̄o
omneopusnonfacietisintem-
porediei huiusquiadiespropi
tiationisest. utpropitieturuo
bisdn̄s. ds̄. uester. omnisani
maquaeadflictanonfueritdiei
hocperibitdepopulissuis.
etquaeoperisquippiamfece
rit. deleboeamdepopulosuo
nihilergooperisfacietisin
eo. legitimumsempiternum
eritvobis. incunctisgenera
tionib(us) ethabitationib(us) uestris
sabbatumrequietionisest.
adfligetisanimasuestras.
dienonomensis. auespero
usq(ue) aduesperumcelebra
bitissabbatauestra

XXVII Loquutusestdn̄s admoysen
dicens. loquerefiliisisr̄l. aquin
todecimodiemensishuius
septimierunt feriaetaber
naculorum septemdieb(us) dn̄o
diesprimusuocabiturceleber
rimus. atq(ue) sc̄issimus. omne
opusseruilenonfacietis. etsepte(m)
dieb(us) offeretisholocaustadn̄o. dies
quoq(ue) octauuserit celeberrimusatq(ue)
sc̄issimus. etofferetisholocaustu(m) dn̄o
est enimcoetusadquecollectae

Omne opus se[rv]ile non fa[cie]
tis in eo· haec sunt feriae dñi
quae uocabitis celeberrimas
atq· s̄cis[sim]as· offeretisq·
in eis oblationes dño· holocau̅
ta et libamenta iuxta ritum
uniuscuiusq· diei exceptis
sabbatis dñi· donisq· uestris
et quae offeretis ex uoto· ue[l]
quae sponte tribuistis dño·
a quintodecimo die mensis
septimi· quando congregaueri
tis omnes fructus terrae ues
trae· celebrabitis ferias dñi
septem diebus· die primo· et
die octauo· erit sabbatum·
id est requies· sumetisq· uo
bis die primo fructus arboris
pulcherrimae· spatulasq· pal
marum· et ramos ligni densarum
frondium· et salices de torren
te et laetabimini coram dño dō
uestro· celebrabitisq· sollem
nitatem eius· septem dieb; per
annum· legitimum sempiter
num erit in generationib; ues
tris· mense septimo festa ce
lebrabitis· et habitabitis in um

[bracul]is septem die[bus]· [o]mnis q[ui]
de genere [est] isrl̄ mane[bit] in taber
naculi[s ut] discant posteri uestri
quod in tabernac[uli]s habitare
fecerim filio[s i]srl̄ cum educere
eos de terra aegypt[i]· ego dñs ds̄ ues
tri
Loquutusq· est moyses· super
sollemnitatib; dñi· ad filios isrl̄
et loquutus est dñs ad moysen
dicens· praecipe filiis isrl̄ ut af
ferant tibi oleum de oliuis puris
simum· ac lucidum ad concinnan
das lucernas iugiter extra uelum
testimonii in tabernaculo foe
deris· ponetq· eas aaron· a uespe
re usq· in mane coram dño· cultu
rituq· perpetuo in generationi
bus uestris· super candelabro
mundissimo ponentur semper
in conspectu dñi· accipies quoq·
et similam et [...] coques ex ea duo
decim panes qui singuli habe
bunt duas decimas· quorum se
nos altrinsecus super mensam
purissimam coram dño statues
et pones super eos tus lucidissi
mum· ut sit panis in monumento
oblationis dñi· per singula sabbata

[illegible] tur coram dn̄o
ta a filiis isrl̄ foedere [illegible] pitē uo
eruntq· aaron · et filiorum eius
ut comedant [illegible]s in locos [illegible]o · quia
scm̄ scorum est de sacrificiis dn̄i
XXVIII iure perpetuo

Ecce autem egressus est filius
mulieris isrlitis quem pepererat
de uiro aegyptio inter filios isrl̄
iurgatus est in castris cum uiro
israhelitae · Cumq· blasphemas
set nomen dn̄i et maledixisset ei
adductus est ad moysen · uoca
batur autem mater eius · salumit ·
filia dabri · de tribu dan · miserunt
que eum in carcerem · donec nos
sent quid iuberet dns · qui locu
tus est ad moysen dicens · educ
blasphemum extra castra · et po
nant omnes qui audierunt · ma
nus suas super caput eius et lapi
det eum populus uniuersus · et
ad filios isrl̄ loqueris · homo qui
maledixerit dō suo portabit pec
catum suum · et qui blasphema
uerit nomen dn̄i · morte moria
tur · lapidibus opprimet eum
omnis multitudo · siue ille ciuis

seu peregrinus fuerit · qui blas
phemauerit nomen dn̄i morte mo
riatur · qui percusserit et occiderit
hominem morte moriatur · qui per
cusserit animal reddat uicarium ·
id est animam pro anima · qui inrogauerit
maculam cuilibet ciuium suorum sicut fecit fiet ei
XXVIIII Fracturam · pro fracturam · oculum
pro oculo · dentem pro dente
restitu[illegible] et qualem inflixerit
maculam · talem sustinere co
getur · qui percusserit iumentum
reddet aliud · qui percusserit
hominem punietur · aequum
iudicium sit inter uos · siue pe
regrinus · siue ciuis peccauerit
quia ego sum dns · ds uester ·
Loquutusq· est moyses · ad filios
isrl̄ et eduxerunt eum qui blas
phemauerat extra castra ac la
pidibus oppresserunt · feceruntq·
filii isrl̄ sicut praeceperat dns
moysi · Loquutusq· est dns · ad
moysen · in monte sinai dicens
loquere filiis isrl̄ et dices ad
eos · quando ingressi fueri
tis terram quam ego dabo uo
bis · sabbatizet · sabbatum dn̄i

Sexannisseresagrumtuū
etsexannisputabisuineā
tuam·colligesq· fructum
eius·septimoautemanno
sabbatumeritterraereq̄e
tionisdn̄i·agrumnonseres
etuineamnonputabis·q̄ae
spontegignithumusnon
metes·etuuasprimitiarū
tuarumnoncolli gesqua
siuindemiam·annusenim
requietionisterraeest·sed
eruntuobisincibumtibi
etseruotuo·ancillae·et
mercennariotuo·etadue
naequiperegrinanturapu
te·iumentistuisetpecori
busomniaquaenascuntur
praebebuntcibum·nume
rabisquoq;tibiseptemeb
domadasannorumidestsepte
septiesquaesimulfaciuntannos
quadragintanouem·etclā
gentesbucina·mensesepti
modecimadiemensispro
pitiationistemporeinuni
uersaterrauestra·sc̄ifi
cabisq·annumquinquagē
simum

etuocabisremissionem cunc
tishabitatoribterrae·tuae·ipse
esteniniobeleus·reuerte
turhomoadpossessionem
suam·etunusquisq·redit
adfamiliampristinam·q̄ia
iobeleusestetquinquage
simusannus·nonsere
tis·neq;metetis·sponte
inagronascentiaetprimitias
uindemiaenoncolligetis·
Obsc̄ificationemiobelei·sed
statimablatacomedetis
annoiobelei·redientomnes
adpossessionessuasquando
uendesquippiamciuituo·uel
emesabeo·necontristesfra
tremtuum·sediuxtanumerū
annorumiobeleietemesabeo·
etiuxtasupputationemfrugum
uendettibi·quandoplusanni
remanserintpostiobeleum
tantocrescetetpraetium·etq̄n
tominustemporenumeraue
ristantominorisetemptiocon̄s
tabit·tempusenimfrugumuē
detibi·noliteadfligerecontri
bulosuestros·sedtimeatunus
quisque

dominum suum quia ego dominus deus uester
facite praecepta mea et iudicia cus
todite et facite ea ut habitare possi
tis in terra absque ullo pauore et
gignat uobis humus fructus su
os quibus uescamini usque ad saturi
tatem nullius impetum formidan
tes · quod si dixeritis quid comede
mus anno septimo · si non serue
rimus · neque collegerimus fruges
nostras · dabo benedictionem
meam uobis anno sexto · et faciet
fructus trium annorum · sere
tisque anno octauo et comedetis ue
teres fruges usque ad nonum an
num · donec noua nascantur ·
Edetis uetera · terra quoque non ue
niet in perpetuum quia mea est
et uos aduenae et coloni mei es
tis · unde cuncta regio posses
sionis uestrae sub redemptio
nis condicione uendetur · si at
tenuatus frater tuus uendide
rit possessiunculam suam ·
et uoluerit propinquus eius
potest redimere quod ille uendi
derat · sin autem non habuerit
proximum · et ipse praetium ad

redimendum potuerit inueni
re · conputabuntur fructus ex eo
tempore quo uendidit et quod reli
quum est reddet emtori · sicque reci
piet possessionem suam · quod
si non inuenerit manus eius ut
reddat praetium · habebit emp
tor quod emerat usque ad annum
iobeleum · in ipso enim omnis
uenditio redit ad dominum et
ad possessorem pristinum ·
qui uendiderit domum intra
urbis muros · habebit licentiam
redimendi · donec unus imple
atur annus · si non redemerit
et anni circulus fuerit euolutus
emptor possidebit eam et pos
teri eius in perpetuum · et re
dimi non poterit etiam in iobe
leo · sin autem in uilla fuerit do
mus quae muros non habet ·
agrorum iure uendetur ·
si ante redempta non fuerit in
iobeleo reuertetur ad domi
num · aedes leuitarum quae
in urbibus sunt semper possunt
redimi · si redemtae non fue
rint in iobeleo · reuertentur
ad dominos

quia domus u[illegible] leuit[illegible]
ru[illegible] pro possessione sunt
inter filios isrl suburba
na autem eorum non ueniant
quia possessio sempiterna est
Si attenuatus fuerit frater tuus
et in[illegible]mu manu eis suscepe
ris eum quasi aduenam et pe
regrinum et uixerit tecum
ne accipias usuras ab eo nec
amplius quam dedisti time
dm tuum ut uiuere possit
frater tuus aput te pecuniam
tuam non dabis ei ad usuram
et frugum superabundantiam
non exiges ego dns ds uester
qui eduxi uos de terra aegypti
ut darem uobis terram chana
an ut essem uester ds
Si paupertate conpulsus uendi
derit se tibi frater tuus non
eum obprimes seruitute fa
mulorum sed quasi mercen
narius et colonus erit usque
ad annum iobeleum opera
bitur aput te et postea egre
dietur cum liberis suis et re
uertetur ad cognationem et

[illegible] possessionem patrum suorum
mei enim serui sunt et ego eduxi
eos de terra aegypti non ueniet
condicione ser[illegible] ne affli
gas eum per potentiam sed metui
to dm tuum ser[illegible]us et ancilla
sint uobis de nationib quae in cir
cuitu uestro sunt et de aduenis
qui peregrinantur aput uos uel
qui ex his nati fuerint in terra ues
tra hos habebitis famulos et he
reditario iure transmittetis ad
posteros ac possidebitis in ae
ternum fratres autem uestros
filios isrl ne opprimatis per po
tentiam si inualuerit aput uos
manus aduenae atque peregrini
et adtenuatus frater tuus uen
derit se ei aut cuiquam de stirpe
eius post uenditionem potest
redimi qui uoluerit ex fratrib
suis redimet eum et patruus et
patruelis et consanguineus et
adfinis sin autem et ipse potuerit
redimet se supputatis dumtaxat
annis a tempore uenditionis suae
usque ad annum iobeleum et pecu
niam qua uenditus fuerat iuxta +

+ post hac deficiunt a fine Cap. 25. ad [illegible] Cap. 26.

ambulabo inter uos et ero ues
ter ds. uosq: eritis populus me
us. ego dns ds uester qui edu
xi uos de terra aegyptiorum.
ne seruiretis eis. et qui confre
gi catenas ceruicum uestrarum.
ut incederetis erecti. quod si
non audieritis me. nec feceri
tis omnia mandata mea. si spre
ueritis leges meas. et iudicia mea
contemseritis. ut non faciatis
ea quae a me constituta sunt. et
ad inritum perducatis pactum
meum. ego quoq: haec faciam
uobis. uisitabo uos uelociter
in egestate et ardore qui confi
ciat oculos uestros. et consu
mat animas. frustra seretis
sementem. quae ab hostib;
deuorabitur. ponam faciem
meam contra uos. et corruetis
coram hostibus uestris. et su
biciemini his qui oderunt uos.
fugietis nemine persequente.
Si autem nec sic oboedieritis
mihi. addam correptiones ues
tras septuplum propter pec
cata uestra. et conteram superbi

duritiae uestrae. daboq: caelu
uobis desuper sicut ferrum. et
terram aeneam. consumetur
in cassum labor uester. non
proferet terra germen. nec ar
bores poma praebebunt. si
ambulaueritis ex aduerso mihi
nec uolueritis audire me. ad
dam plagas uestras usque in sep
tuplum. propter peccata ues
tra. emittamq: in uobis bestias
agri quae consumant et uos
et pecora uestra. et ad paucita
tem cuncta redigant. desertae
fiantque uiae uestrae. quod si nec
sic uolueritis recipere disci
plinam. sed ambulaueritis
ex aduerso mihi. ego quoq: con
tra uos (aduersus) incedam. et percutiam
uos septies propter peccata
uestra. inducamq: super uos
gladium ultorem foederis
mei. Cumq: (con)fugeritis in ur
bes. mittam pestilentiam in
medium uestri. et trademini
hostium manib: postquam con
fregero baculum panis uestri
ita ut decem mulieres in uno cli

[.]o quant[.]p [...] es eir[...] ante[...]
dus et comedetis et non satu[r]abi
mini· si autem et per haec non au
dieritis me· sed ambulaueritis cō
tra me· et ego incedam aduersum
uos in furore contrario· et corri
piam uos septem plagis propter
peccata uestra· ita ut comedatis
carnes filiorum uestrorum et
filiarum uestrarum· destruam
excelsa uestra· et simulacra con
fringam· cadetis inter ruinas
idolorum uestrorum· et abo
minabitur uos anima mea in
tantum ut urbes uestras redigam
in solitudinem· et deserta faciam
sc[..]aria uestra· nec recipiam odo
rem ultra [...] suauissimum·
disperdamq; terram uestram
et stupebunt super ea inimici ues
tri· cum habitatores illius fue
rint· uos autem dispergam in
ter gentes· et euaginabo post uos
gladium· eritq; terra uestra de
serta· et ciuitates dirr[u]tae· tunc
plac[ebun]t terrae sabba(ta) sua cunc
tis [d]iebus solitudin[i]s suae qua
[...]eritis in terra h[os]til[i]

Sab[...] [...] [...]ra quiescet in sab
batis solitudinis suae quod nō
requieuerit [i]n sabbatis uestris
quando habitabati[s] [...]ea· et quide
obis rem[...] [...]serint dabo pauorē
in cordibus eorum in r[e]gionibus hos
tium terrae et terrebit eos sonitus folii
uolantis· et ita fugient quasi gladium
cadent nullo sequente et corruent
singuli super fratres suos quasi
bella fugientes· nemo uestrum
inimicis [illegible] audebit resis
tere· peribitis inter gentes· et hos
tilis uos terra consumet· quod si
et de his aliqui remanserint· ta
bescent in iniquitatibus suis in ter
ra inimic[...]orum suorum· et prop
ter peccata patrum suorum· et sic
affligentur donec confiteantur
iniquitates suas et maio[rum su]o
rum· quib praeuaricati sunt in
me et ambulauerunt e[x a]duerso
mihi· amb[...] [...]o igitur et ego con
tra eos· et inducam illos in terrā
hostilem· donec erubescat in
circum[c]isa mens eorum· tunc
orab· in pro pietatibus suis· et re
cordabor foederis mei· quod pe
pigi cum

abraham · isaac · [illegible] terrae
quoque [illegible] moreroque cum relic
ta fuerit ab eis · co[m]placebit sibi in
sabbatis su[is] · patiens solitudinē
propter illos · ips[i] [v]ero rogab[unt]
pro peccat[is] suis · eo quod abiece
rint iudicia mea et leges meas des
pexerint · et tamen cum essent
in terra hostili non penitus abie
ci eos · neque sic despexi ut consume
rentur · et irritum facerem pac
tum meum cum eis · ego enim sum
dns ds eorum · et recordabor
foederis mei pristini · quando ed
xi eos de terra aegypti in cons
pectu gentium · ut essem ds eo
rum · ego dns · haec sunt praece
pta atque iudicia et leges quas de
dit dns inter se et inter filios isrl
in monte sina per manus moysi ·
Loquutusque est dns ad moysen
dicens loquere filiis isrl et dices
ad eos · homo qui [illegible] fecerit
et sponderit do animam suam
sub aestimatione dabit pretium
si fuerit masculus a u[i]cesimo
usque ad sexagensimum annum ·
dabit quinquaginta siclos argenti ·

ad [illegible]ensu[m] s[an]c[tuar]ii · si mu[lier] [illegible]
triginta · a quinto autem anno
usque ad uicensimum · masculus
dabit uiginti siclos · femina decem ·
R si pauper fuerit et aestimationē
reddere non ualebit · stabit coram
sacerdote · et quantum ille aestima
uerit et uiderit eum posse reddere
tantum dabit · animal autem quod
immolari potest dno · si quis uo
uerit · scm erit et mutari non po
terit · id est nec melius malo · nec
peius bono · quod si mutauerit
et ipsum quod mutatum est · et
illud pro quo mutatum est con
secratum erit dno · animal inmun
dum quod immolari dno non po
test · si quis uouerit adducetur an
te sacerdotem · qui diiudicans utrum
bonum an malum sit · statuet pre
tium · quod si dare noluerit is qui
offert · addet supra aestimatio
nes quintam partem · homo si
uouerit domum suam et sancti
ficabe[rit] dno · considerabit eam
sacerdos utrum bona an mala
sit · et iuxta pretium quod ab eo
fuerit constitutum uenundabitur ·

ab uno mense usq:
ad annu quintum
pro masculo dabun
tur quinq sicli
pro femina tres
sexagenarius et ul
tra masculus da
bit · xv siclos
femina · x

SIN AUTEM ILLE QUI UOUERAT NO
LUERIT REDIMERE EAM · DABIT QUIN
TAM PARTEM AESTIMATIONIS SU
PRA ET HABEBIT DOMUM · QUOD
SI AGRUM POSSESSIONIS SUAE
UOUERIT · ET CONSECRAUERIT ILLUD
DÑO · IUXTA MENSURAM SEMEN
TIS AESTIMABITUR PRETIUM ·
SI TRIGINTA MODIIS HORDEI SERI
TUR TERRA · QUINQUAGINTA SICLIS
UENIE(TUR) ARGENTI · SI STATIM AB AN
NO INCIPIENTIS IOBELEI · UOUERIT
AGRUM QUANTO UALERE POTEST
TANTO AESTIMABITUR · SIN AUTEM
POST ALIQUANTUM TEMPORIS ·
SUPPUTABIT SACERDOS PECUNIAM
IUXTA ANNORUM QUI RELIQUI
SUNT NUMERUM USQ; AD
IOBELEUM · ET DETRAHETUR EX
PRAETIO · QUOD SI UOLUERIT RE
DIMERE AGRUM ILLE QUI UOUE
RAT · ADDET QUINTAM PARTEM
AESTIMATAE PAECUNIAE · ET POS
SIDEBIT EUM · SIN AUTEM NOLU
ERIT REDIMERE · SED ALTERI CUI
LIBET FUERIT UENUNDATUS UL
TRA EUM REDIMERE NON POTE
RIT · QUIA CUM IOBELEI UENERIT

DIES SC̄IFICATUS ERIT DÑO · ET POS
SESSIO CONSECRATA AD IUS PER
TINET SACERDOTUM · SI AGER ·
EMPTUS ET NON AD POSSESSIO
NEM MAIORUM SC̄IFICATUS FUE
RIT DÑO · SUPPUTABIT SACERDOS
IUXTA ANNORUM NUMERUM
USQ; AD IOBELEUM PRAETIUM ·
ET DABIT ILLE QUI UOUERAT EUM DÑO
IN IOBELEO AUTEM REUERTETUR
AD PRIOREM DOMINUM QUI UEN
DIDERAT EUM · ET HABUERAT IN
SORTE POSSESSIONIS SUAE ·
OMNIS AESTIMATIO SICLO SC̄UA
RII PONDERABITUR · SICLUS UI
GINTI OBOLOS HABET · PRIMO
GENITA QUAE AD DÑM PERTI
NENT · NEMO SC̄IFICARE POTE
RIT · ET UOUERE · SIUE BOS · SIUE
OUIS FUERIT DÑI SUNT · QUOD SI
INMUNDUM EST ANIMAL REDI
MET QUI OBTULIT IUXTA AESTIMA
TIONEM TUAM · ET ADDET QUINTAM
PARTEM PRAETII · SI REDIME
RE NOLUERIT UENDETUR ALTE
RI · QUANTOCUMQ; A TE FUERIT
AESTIMATUM · OMNE QUOD DÑO
CONSECRATUR · SIUE HOMO FUERIT ·

SIUEANIMAL·SIUEAGER·NONUE
NIET· [ur] NECREDIMIPOTERIT·quidq̄d
SEMELFUERITCONSECRATUMSC̄M
SC̄ORUMERITDN̄O·ETOMNISCON
SECRATIOQUAEOFFERTURABHO
MINENONREDIMETUR·SEDMOR
TEMORIETUR·OMNESDECIMAE
TERRAE·SIUEDEFRUGIBUS·SIUEDE
POMISARBORUMDN̄I·SUNT·ETIL
LISC̄IFICANTUR·SIQUISAUTEMUO
LUERITREDIMEREDECIMASSUAS
ADDETQUINTAMPARTEMEARUM
OMNIUMDECIMARUM·BOUES
ETOUESETCAPRAEQUAESUBPAS
TORISUIRGATRANSEUNT·QUID
QUIDDECIMUMUENERITSC̄IFI

CABITURDN̄O·NONELIGETUR·
NECBONUM·NECMALUM·NEC
ALTEROCOMMUTABITUR·SIQ̄S
MUTAUERIT·ETQUODMUTATU̅
EST·ETPROQUOMUTATUMEST
SC̄IFICABITURDN̄O·ETNONRE
DIMETUR
HAECSUNTPRAECEPTAQUAEMAN
DAUITDN̄S·MOYSI·ADFILIOS
ISRL̄·INMONTESINAI·

AMEN

contuli ut potui

EXPL· LIBER·LEVITICUS

VERSUS NUMERO ĪĪDC

INCIPIUNT CAPITULA LIBRI NUMERORUM DEO GRATIAS

I· NUMERUS FILIORUM ISRL· DE·III·MILIA DE·

II· NADAB·ET ABIUD

III· DE LEUITIS

IIII· NUMERUS LEUITARUM

V· EMISSIO DE CASTRIS LEPROSI ET INMUNDI

VI· MULIER SI MOECATA FUERIT DAT EI SACERDOS AQUAM BIBERE ET UENTER EIUS INFLATUR ET CADIT FEMUR EIUS

VII· QUI CUM QUO UOLUERIT SANCTIAE ORARE

VIII· QUALITER DEBEANT BENEDICERE POPULUM

VIIII· OFFERENT MUNERA AD DEDICATIONEM ARCAE ET PRINCIPES TRIBUUM

X· QUALIS SIT FACTURA CANDELABRI

XI· LEUITAE UT SERUIANT A UICENSIMO QUINTO ANNO· ET QUINQUAGESIMO ANNO RECEDEBAT

XII· DE PASCHA

XIII· UT MOYSES SPECIALIS SIBI TUBAS ARGENTEAS DUAS

XIIII· PRO MOBENT FILII ISRL

XV· IGNIS COMEDIT QUANDAM PARTEM CASTRORUM

XVI· DE CONCUPISCENTIA

XVII· LXX· UIRIS SENIORIB SUPER QUOS DESCENDIT SPS DNI

XVIII· EMITTIT DNS· ORTIGOMETRA DE MARI

XVIIII· UBI MARIA LEPROSA FACTA EST

XX· QUI SABBATO COLLIGIT LIGNA

XXI· INSURGENT CONTRA MOYSEN· ET AARON· CORE ET CETERI

XXII· MITTET MOYSES AD DATHAN· ET ABIRON ET NOLUERUNT UENIRE

XXIII· MOYSES PETIT DNM· UT NE INTENDERET SACRIFICIUM EORUM

XXIIII· HIC DEUORANTUR DATHAN· ET ABIRON· ET CORE

XXV· HIC MURMURAUIT POPULUS ADUERSUS CORE

XXVI· HIC DOMINUS
UULT PERDERE
POPULUM

XXVII· AARON ROGAT
DOMINUM· INTER UIUOS
ET MORTUOS UBI MO
RIUNTUR XIIII· MILIA
ET DCC· PROPTER CORE

XXVIII· IN XII· UIRGAS
IUSSIT NOMINA SC
RIBI· ET UNA AARON

XXVIIII· UIRGA AARON
FLORUIT ET PROCREA
UIT NUCES

XXX· DE SACERDOTIO

XXXI· DE BACCA RUFA

XXXII· HIC MARIA MORITUR

XXXIII· UBI POPULUS
AQUAM PETIT

XXXIIII· MOYSES DUBITA
UIT SE ELICERE DE PE
TRA AQUA

XXXV· MOYSES MIT
TIT
NUNTIOS AD RE
GEM EDOM

XXXVI· HIC AARON
MORITUR ET ELEA
ZAR FILIUS EIUS
UESTITUR UESTIMEN
TA EIUS

XXXVII· HIC DOMINUS TRA
DIDIT CHANANEOS
POPULO ISRAHEL

XXXVIII· HIC TEMPTA
TIO COLUBRUM

XXXVIIII· DE CANTATIO
ISRAHEL SUPER POPULUM

XL· MOYSES MITTIT
LEGATOS AD SEON RE
GEM AMORREORUM
ET UICERUNT EOS ET
POSSEDERUNT OM
NIA EORUM

XLI· DE BALAAC ET
ET BALAAM

XLII· HIC UBI ASI
NA LOQUITUR

XLIII· UNICORNI

XLIIII· HONOR UNI
CORNIS EIUS

XLV· FILII ISRAHEL FOR
NICATI SUNT ET MOR
TUI SUNT XXIIII· MILIA

XLVI· FINEES OCCIDIT
ISRAHELITAM ET MU
LIEREM MADIANITEM

XLVII· DE CORE FILII
AUTEM EIUS NON
SUNT MORTUI

XLVIII· NUMERUS
FILIORUM ISRAHEL
DCI MILIA DCCXXX

XLVIIII· HIC NUMERUS
LEUITARUM XXIII MILIA

L· IESU FILIO NAUE·
MOYSES INPONIT MA
NUS SUAS

LI. DE PASCHA
ET DE DIEBUS
LII. DE PRIMO DIE
LIII. DE ORATIO
NIBUS
LIIII. HIC PUGNAT
CUM MADIANE
SIBUS
LV. HIC OCCIDUNTUR
QUINQ(UE) REGES IN
PUGNAM ET BALA
AM DIUINUS
LVI. hic QUANTA SIT
FACTA PUGNA ET
PRAEDA
LVII. FILII RUBEN
ET GAD PETUNT
TERRAM
LVIII. ACCIPIUNT FILII
LIX. GAD ET RUBEN
ET DIMIDIA [illegible]

BUS MANAS
SE TERRA
LVIIII. ITINERA MA
FILIORUM ISRL
EX AEGYPTO
LX. AARON MOR
TUUS EST IN OR
MONTE ANNO
RUM CXXIII
LXI. MANASSE POS
SIDENT TERRAM

EXPLICIUNT
CAPITULA NU
MERI LIBRI

INCIPIT
LIBER EIUS
DEM ID EST
BAIEDDAB
BER.
DO GRATIAS

[illegible]

LOQUUTUSQ(UE) EST D(OMI)N(U)S AD
MOYSEN IN DESERTO SINAI
IN TABERNACULO FOEDERIS
PRIMA DIE MENSIS SECUN
DI ANNO ALTERO EGRESSIO
NIS EORUM EX AEGYPTO DI
CENS TOLLITE SUMMAM UNI
UERSAE CONGREGATIONIS FILIO
RUM ISR(AHE)L PER COGNATIONES
ET DOMOS SUAS ET NOMINA
SINGULORUM QUIDQUID SE
XUS EST MASCULINI A UICESI
MO ANNO ET SUPRA OMNIUM
UIRORUM FORTIUM EX ISR(AHE)L
ET NUMERABITIS EOS PER TUR
MAS SUAS TU ET AARON ERUNTQ(UE)
UOBISCUM PRINCIPES TRIBUUM
AC DOMORUM IN COGNATIONIB(US)
SUIS QUORUM ISTA SUNT NO
MINA DE RUBEN ELISUR FILIUS
SEDEOR DE SIMEON SALAMIHEL
FILIUS SURISADDAI DE IUDA NA
ASSON FILIUS AMINADAB DE ISA
CHAR NATHANAHEL FILIUS SUAR
DE ZABULON HELIAB FILIUS HELON
FILIORUM AUTEM IOSEPH DE
EFRAIM ELISAMA FILIUS AMIUD
DE MANASSE GAMALIHEL FILIUS
PHADASSUR

DE BENIAMIN ABIDAN FILIUS GEDEONIS
DE DAN AHIEZER FILIUS AMISADDAI
DE ASER PHEGIHEL FILIUS OCHRAN
DE GAD ELISAPH FILIUS DUHEL DE NEP
THALI AHIRA FILIUS ENAN
HII NOBILISSIMI PRINCIPES MULTI
TUDINIS PER TRIBUS ET COGNATIONES
SUAS ET CAPITA EXERCITUS ISR(AHE)L QUOS
TULERUNT MOYSES ET AARON CUM
OMNI UULGI MULTITUDINE ET CON
GREGAUERUNT PRIMA DIE MENSIS
SECUNDI RECENSENTES EOS PER
COGNATIONES ET DOMOS AC FAMILIAS
ET CAPITA ET NOMINA SINGULORUM
A UICESIMO ANNO ET SUPRA SICUT
PRAECEPERAT D(OMI)N(U)S MOYSI NUME
RATIQ(UE) SUNT IN DESERTO SINAI DE RUBEN
PRIMOGENITO ISRAHELIS PER GENE
RATIONES ET FAMILIAS AC DOMOS
SUAS ET NOMINA CAPITUM SIN
GULORUM OMNE QUOD SEXUS EST
MASCULINI A UICESIMO ANNO ET
SUPRA PROCEDENTIUM AD BELLUM
XLVI MILIA QUINGENTI DE FILIIS
SIMEON PER GENERATIONES ET
FAMILIAS AC DOMOS COGNATIONUM
SUARUM RECENSITI PER NOMI
NA ET CAPITA SINGULORUM OMNE

quod sexus est masculini a vice
simo anno et supra procedentiū
ad bellum quinquaginta novem mi
lia trecenti. de filiis gad per ge
nerationes et familias ac domos
cognationum suarum recensi
ti sunt per nomina singulorum.
a viginti annis et supra omnes
qui ad bella procederent XLV mi
lia DCL. De filiis iuda per genera
tiones suas et familias ac domos
cognationum suarum per nomi
na singulorum a vicesimo anno
et supra omnes qui poterant ad
bella procedere recensen sunt.
LXXIIII milia sescenti. De filiis isachar
per generationes suas et famili
as ac domos cognationum sua
rum per nomina singulorum
a vicesimo anno et supra omnes
qui poterant ad bella procedere
recensiti sunt LIIII milia qua
dringenti. De filiis zabulon per
generationes et familias ac do
mos cognationum suarum re
censiti sunt per nomina singulo
rum a vicesimo anno et supra
omnes qui poterant ad bella pro
cedere LVII milia quadringēti.
De filiis ioseph filiorum ephraū
per generationes ac fami
lias et domos cognationum
suorum recensiti sunt per
nomina singulorum a vice
simo anno et supra omnes
qui poterant ad bella proce
dere XL milia quingenti.
Porro filiorum manasse per
generationes et familias
ac domos et cognationum sua
rum recensiti sunt per no
mina singulorum a vicesimo
anno et supra omnes qui po
terant ad bella procedere
XXXII milia ducenti. De filiis
beniamin per generatio
nes et familias ac domos cog
nationum suarum recensiti
sunt nominibus singulorū
a vicesimo anno et supra
omnes qui poterant ad bel
la procedere XXXV milia qua
dringenti. De filiis dan per
generationes et familias ac
domos cognationum suarū
recensiti sunt nominibus
singulorū

A uicensimo anno et su
pra omnes qui poterant
ad bella procedere lxii mi
lia septingenti. De filiis
Aser per generationes et
familias ac domos cogna
tionum suarum recensiti
sunt per nomina singulor(um)
a uicesimo anno et supra
omnes qui poterant ad bella
procedere xl milia et mille
quingenti. De filiis Nepthali
per generationes et famili
as ac domos cognationum
suarum recensiti sunt no
minibus singulorum a uicen
simo anno et supra omnes
qui poterant ad bella procede
re liii milia quadringenti.
Hii sunt quos numerauerunt
Moyses et Aaron et duodecim
principes isrl singulos per
domos cognationum suarum.
Fueruntque omnes filii isrl
per domos et familias suas
a uicesimo anno et supra qui
poterant ad bella procedere.
Sexcenta tria milia uirorum

quingenti quinquaginta. Leuitae
autem in tribu familiarum sua
rum non sunt numerati cum eis.
Locutusque est dns ad Moysen
dicens tribum Leui noli nume
rare neque pones summam
eorum cum filiis isrl sed consti
tue eos super tabernaculum
testimonii. et cuncta uasa eius et
quidquid ad caerimonias perti
net. ipsi portabunt tabernacu
lum. et omnia utensilia eius et
erunt in ministerio ac per gy
rum tabernaculi metabuntur.
Cumque proficiscendum fue
rit deponent leuitae taberna
culum cum castra metanda erunt erigent
quisquis externorum accesserit
occidetur. metabuntur autem
castra filii isrl unusquisque per
turmas et cuneos atque exercitum
suum. porro leuitae per gyrum
tabernaculi figent tentoria ne
fiat indignatio super multitu
dinem filiorum isrl et excuba
bunt in custodiis tabernaculi
testimonii. fecerunt ergo filii
isrl iuxta omnia quae praecepe
rat dns moysi

Loquutusque est dns ad moysen
et aaron dicens singuli per tur
mas signa atque uexilla et domos
cognationum suarum castra
metabuntur filiorum isrl per
girum tabernaculi foederis
ad orientem iudas figet tentoria
per turmas exercitus sui eritque
princeps filiorum eius naasson
filius aminadab et omnes de
stirpe eius summa pugnantium
lxxiiii milia sexcentorum iuxta eum
castrametati sunt de tribu isa
char quorum princeps fuit na
thanahel filius suar et omnis
numerus pugnatorum eius
liiii milia quadringenti in tribu
zabulon princeps fuit heliab
filius helon omnes de stirpe eius
exercitus pugnantium lvii mi
lia quadringenti uniuersi qui
in castris iudae adnumerati sunt
fuerunt clxxxvi quadringenti et
per turmas suas primi egredien
tur in castris filiorum ruben
ad meridianam plagam erit pri
ceps helisur filius sedeur et
cunctus exercitus pugnatorum
eius

qui numerati sunt xlvi milia quin
genti iuxta eum castrameta
ti sunt de tribu simeon quo
rum princeps fuit salamihel
filius suri saddai et cunctus
exercitus pugnatorum eius
qui numerati sunt lviiii milia
trecenti in tribu gad prin
ceps fuit heliasaph filius du
hel et cunctus exercitus pug
natorum eius qui numerati
sunt xlv milia sexcenti qui
quaginta omnes qui recen
siti sunt in castris ruben
cl milia et mille cccc l per tur
mas suas in secundo loco
proficiscentur leuabitur
autem tabernaculum testi
monii per officia leuitarum
et turmas eorum quomodo
erigetur ita deponetur sin
guli per loca et ordines suos
proficiscentur ad occidenta
lem plaga erunt castra fili
orum efraim quorum prin
ceps fuit helisa filius ammi
ud cunctus exercitus pugna
torum eius qui numerati sunt

Rursum velamine ianthinarum
pellium extendentque desu
per pallium totum iacinthinum
et inducent vectes mensam
quoque propositionis invol
vent iacinthino pallio et ponent
cum ea turibula et mortario
la ciatos et crateras ad liba
effundenda panes semper
in ea erunt extendentque desu
per pallium coccineum quod
rursum operient velamento
hyacinthinarum pallium et indu cent
vectes sument et pallium
iacinthinum quo operient can
delabrum cum lucernis et
forcipibus suis et emunctoriis
et cunctis vasis olei quae ad con
cinnandas lucernas neces
saria sunt et super omnia
ponent operimentum hiacinthi
narum pellium et inducent
vectes nec non et altare au
reum involvent iacinthino ves
timento et extendent desuper
operimentum ianthinarum
pellium inducentque vectes
omnia vasa in quibus ministra
tur

in sanctuario involvent hiacin
thino pallio extendent desuper ope
rimentum iacinthinarum pellium
inducentque vectes sed et altare
mundabunt cinere et involvent
illud purpureo vestimento
ponent cum eo omnia vasa qui
bus in ministerio eius utuntur id est
ignium receptacula fuscinulas
ac tridentes uncinos et vatilla
cuncta vasa altaris operient si
mul velamine ianthinarum pellium
et inducent vectes cumque invol
verint Aaron et filii eius sanctuarium
et omnia vasa eius in commutatio
ne castrorum tunc intrabunt
filii Caath ut portent involuta et
non tangant vasa sanctuarii ne mori
tur ista sunt onera filiorum Caath
in tabernaculum foederis super
quos erit Eleazar filius Aaron
sacerdotis ad cuius pertinet
curam oleum ad concinnandas
lucernas et conpositionis
incensum et sacrificium quod
semper offertur et oleum unc
tionis et quidquid ad cultum
pertinet tabernaculi omnium
vasorum

quae in scuario sunt
Loquutusq; est dns ad moysen
et aaron dicens, nolite perde
re populum caath de medio le
uitarum. sed hoc facite ei ut
uiuant et non moriantur si te
tigerint sca scorum aaron et
filii eius intrabunt ipsiq; dispo
nent opera singulorum et diui
dent quid portare quis debeat.
alii nulla curiositate uideant quae
sunt in scuario prius quam inuol
uantur alioquin morientur
Loquutus est dns ad moysen dicens
Tolle summam etiam filiorum gerson
per domos ac familias et cognatio
nes suas a triginta annis et supra
usque ad annos quinquaginta nu
mera omnes qui ingrediuntur
et ministrant in tabernaculo foe
deris. hoc est officium familiae
gersonitarum ut portent cor
tinas tabernaculi et tectum foe
deris operimentum aliud et
super omnia uelamen ianthinum.
tentoriumq; quod pendet in in
troitu foederis tabernaculi cor
tinas atrii et uelum in introitu quod
est

ante tabernaculum. omnia
quae ad altare pertinent funi
culos et uasa ministerii iube
te aaron et filiis eius portabunt
filii gerson et scient singuli
cui debeant oneri mancipari.
hic est cultus familiae gersonita
rum in tabernaculo foederis.
eruntq; sub manu ithamar
filii aaron sacerdotis. filios
quoq; merari per familias
et domos patrum suorum re
censebis a triginta annis et
supra usq; ad annos quinqua
ginta omnes qui ingrediun
tur ad officium ministerii sui
et cultum foederis testimo
nii. haec sunt onera eorum
portabunt tabulas tabernaculi
et uectes eius columnas et
bases earum. columnasquoq;
atrii per circuitum cum ba
sibus et paxillis et funibus suis
omnia uasa et supellectilem
ad numerum accipient sicque
portabunt. hoc est officium
familiae merariarum in
ministerium in tabernaculo
foederis

Eruntq; sub manu ithamar
filii aaron sacerdotis · recen
serunt igitur moyses et aarō
principes synagogae filios
caath · per cognationes et
domos patrum suorum a tri
ginta annis et supra · usq; ad
annum quinquagesimum ·
Omnes qui ingrediuntur ad
ministerium tabernaculi
foederis · et inuenti sunt
duo milia dccl · hic est nume
rus populi caath qui intrat ta
bernaculum foederis · hos nu
merauerunt moyses et
aaron · iuxta sermonem
dni · per manus moysi · nu
merati sunt et filii gersō
per cognationes et domos
patrum suorum a triginta
annis et supra usq; ad annū
quinquagesimum · om
nes qui ingrediuntur ut mi
nistrent in tabernaculo foe
deris · et inuenti sunt duo mi
lia dcxxx · hic est populus ger
sonitarum · quos numera
uerunt moyses et aaron iux
ta

uerbum dni · numerati sunt et
filii merari per cognationes et do
mos patrum suorum a triginta
annis et supra usq; ad annum qin
quagesimum · omnes qui ingre
diuntur ad explendos ritus taber
naculi foederis · et inuenti sunt
tria milia cc · hic est numerus filio
rum merari quos recensuerunt
moyses et aaron · iuxta imperium
dni · per manum moysi · omnes qui
recensiti sunt de leuitis · et quos
fecit ad nomen moyses et aaron
et principes isrl per cognationes
et domos patrum suorum a tri
ginta annis et supra usq; ad annū
quinquagesimum ingredientes
ad ministerium tabernaculi et
onera portanda · fuerunt simul
viii milia dlxxx · iuxta uerbum dni ·
recensuit eos moyses · unumquemq;
q; iuxta officium et onera sua · si
cut praeceperat ei dns ·

V Locutus q; est dns ad moysen dicens · praecipe
filiis isrl ut eiciant de castris omnem leprosū
et qui semine fluit pollutus q; est su
per mortuo · tam masculum quā
feminam eicite de castris · ne con
taminent ea

Cum habitaverint ...
feceruntque filii israhel ...
eos extra castra sicut ... erat
... dominus moysi

Loquutusque est dominus ad moysen
dicens loquere ad filios israhel
vir sive mulier cum fecerint
ex omnibus peccatis quae solent
hominibus accidere et per ne
glegentiam transgressi fuerint
mandatum domini atque delinque
rint confitebuntur peccatum
suum et reddent ipsum caput quin
tamque partem desuper ei in quem
peccaverint. Sin autem non fue
rit qui recipiat dabunt domino et
erunt sacerdotes excepto ariete qui
offertur pro expiatione ut sit placa
bilis hostia. Omnes quoque primitiae
quas offerunt filii israhel ad sacerdotem
pertinent. Et quidquid in sanctuarium
offertur a singulis et traditur
manibus sacerdotis ipsius erit.

VI Loquutus est dominus ad moysen dicens
loquere ad filios israhel et dices ad
eos vir cuius uxor erraverit
maritumque contemnens
dormierit cum altero viro et
hoc maritus deprehende
re non quiverit sed latet adul
terium et testibus argui non
potest quia non est inven
ta in stupro si spiritus zelo
typiae concitaverit virum con
tra uxorem suam quae vel
polluta est vel falsa suspi
cione appetitur adducet eam
ad sacerdotem et offeret ob
lationem pro illa decimam
partem sati farinae hordi
aciae non fundet super eam
oleum nec inponet tus quia
sacrificium zelotypiae est
et oblatio investigans adul
terium offeret igitur eam
sacerdos et statuet coram
domino adsumetque aquam sanctam
in vase fictili et pulverem
terrae de pavimento taber
naculi mittet in eam cumque
steterit mulier in cons
pectu domini discoperiet ca
put eius et ponet super ma
nus illius sacrificium recor
dationis et oblationem
zelotypiae ipse autem tene
bit

aquas [ama]rissimas .. quib[us]
cum ex[e]crationem maledicta
congessit · adiurabitq̄ e[am]
et dicet · [si n]on dormiuit
alienus tecum · et si non pol
luta es deserto mariti thoro
non nocebunt aquae istae
amarissimae in quas male
dictas [co]ngessi · si autem de
clinasti a uiro tuo atq̄ pollu
ta es et co[ncu]bu[isti] [cum] alt[er]o uiro
s[u]b maledictionibus subiacebis
det te dn̄s in maledictionem exem
plumq̄ cunctorum in populo
suo putrescere faciat femur
tuum et tumens uterus disrum
patur ingrediantur aquae ma
ledictae in uentrem tuum et ute
ro tumescente putrescat femur
et respondebit mulier amen
amen · scribetq̄ sacerdos in
libello ista maledicta et delebit
ea aquis amarissimis in quas
maledicta congessit · et dabit ei
bibere quas cum exhauserit tol
let sacerdos de ma[nu] eius sacri
ficium zelo[ty]piae et eleuabit illud
coram dn̄o · inponetq̄ super altare

ita d[um]taxat · ut prius pugillum
sacrificii tollat de eo quod offer
tur et incendat super altare et
sic potum det mulieri aquas
amarissimas · quas cum bibe
rit · si polluta est · et contempto ui
ro adulterii rea · pertransibit
ea[m] quae maledictionis · et in
flato uentre conputrescet fe
mur eritq̄ mulier in maledic
tionem et in exemplum omni po
pulo · quod si polluta non fue
rit erit innoxia et faciet liberos
ista est lex zelotypiae si declinaue
rit mulier a uiro suo et si polluta
fuerit maritusq̄ zelotypiae spi
ritu concitatus adduxerit eam in
conspectu dn̄i et fecerit ei sa
cerdos iuxta omnia quae scripta
sunt maritus absq̄ culpa erit
et illa recipiet iniquitatem suam
VII Loquutus est dn̄s ad moysen di
cens loquere ad filios isrl̄ et dices
ad eos · uir siue mulier cum fece
rit uotum ut sc̄ificentur et se uo
luerint dn̄o consecrare · uino
et omni quod inebriare potest
abstinebunt · acetum ex uino.

Et ex qualibet alia potione et
quidquid de uua exprimitur non
bibent · uuas recentes · siccasq;
non comedent cunctisq; dieb;
quib; ex uoto dno · consecran
tur · quidquid ex uinea esse po
test · ab uua passa usq; ad acinu
non comedent · omni tempore se
parationis suae · nouacula non
transibit super caput eius · usq;
ad conpletum diem quo dno
consecratur · scs erit crescente
caesarie capitis eius · omni tem
pore consecrationis suae super
mortuum non ingredietur ·
nec super patris quidem · et matris
et frts · sororisq; funere conta
minabitur · quia consecratio
di sui super caput eius est ·
Omnes dies separationis suae
scs erit dno · si autem mortuus
fuerit subito quispiam coram
eo · polluitur caput conse cra
tionis eius quod radet ilico et
in eadem die purgationis suae ·
et rursum septima · in octauo
autem die offeret duos turtu
res uel duos pullos columbae

sacerdoti in introitu foederis
testimonii · facietq; sacerdos
unum pro peccato et alterum
in holocaustum et deprecabi
tur pro eo quia peccauit super
mortuo · scificabitq; caput eius
in die illo · et consecrabit dno dies
separationis illius · offerens
agnum anniculum pro peccato
ita tamen ut dies priores irriti
fiant · quoniam polluta est scifi
catio eius · Haec est lex consecratio
nis · cum dies quos ex uoto decre
uerat conplebuntur · addu
cet eum ad ostium tabernaculi
foederis · et offeret oblationem
eius dno agnum inmaculatum (agnum anniculum)
in holocaustum · et ouem anni
culam inmaculatam pro peccato
et arietem inmaculatum hostiam
pacificam · canistrum quoque
panum azimorum qui conspersi
si sunt oleo · et laganas absq; fer
mento unctas oleo · ac libamina
singulorum · quae offeret sa
cerdos coram dno · et faciet tam
pro peccato · quam in holocaustum
arietem uero immolabit hostiam

pacificam dn̄o. offerens si
mul canistrum azimorum et
libamenta quae ex more deben
tur. Tunc radit nazareus ante
ostium tabernaculi foederis.
caesariem consecrationis su
ae. tollitque capillos eius et
ponet super ignem qui est sub
positus sacrificio pacifico
rum. et armum coctum ari
etis. tortamque firmento
unam de canistro et laganū
azimum unū. et tradet in
manibus nazarei. Post
quam rasum fuerit caput
eius susceptaque rursū ab eo
eleuabit in conspectu dn̄i. et
scificata sacerdotis erunt
sicut pectusculum quod sepa
rari iussum est et femur.
Post haec potest bibere na
zareus uinum. Ista est lex
nazarei. Cum uouerit obla
tionem suam dn̄o tempore
consecrationis suae exceptis
his quae inuenerit manus
eius iuxta quod mente deuo
uerat. ita faciet ad perfectio
nem scificationis suae.
Locutus est dn̄s ad moysen

dicens. Loquere aaron et
filiis eius. sic benedicetis
filiis israhel et dicetis eis.
Benedicat tibi dn̄s et cus
todiat te. Ostendat dn̄s
faciem suam tibi et misere
atur tui. Conuertat dn̄s
uultum suum ad te. et det
tibi pacem. Inuocabunt no
men meum super filios is
rahel. et ego benedicam eis.
Factum est in die qua comple
uit moses tabernaculum.
et erexit illud. unxitque et
scificauit cum omnib; uasis
suis. altare similiter et ua
sa eius. Obtulerunt prince
pis israhel et capita familia
rum qui erant per singulas
tribus praefecti eorum
qui numerati fuerant co
ram dn̄o. sex plaustra tec
ta cum duodecem bubus.
unum plaustrum obtulere
duo duces et unum bouē sin
gali obtuleruntq; in cons
pectu tabernaculi. Ait au
tem dn̄s ad mosen. Suscipe
ab eis ut seruiant in minis
terio tabernaculi.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

et tradeas leuitis iuxta ordi
nem ministerii sui · itaque
cum suscepisset moyses plaus
tra et boues tradidit eos le
uitis · duo plaustra et quattu
or boues dedit filiis · gerson
iuxta quod habebant neces
sarium · quattuor alia plaus
tra et octo boues dedit filiis me
rari · secundum officia et cul
tum suum sub manu ithamar
filii aaron sacerdotis · filiis
autem caath non dedit plaus
tra et boues quia in scuario
seruiunt · et onera propriis por
tant humeris · igitur obtule
runt duces in dedicatione
altaris die qua unctum est ob
lationem suam ante altare
VIIII Dixitq· dns ad moysen · singuli
duces per singulos dies offe
rant munera in dedicatione
altaris · primo die obtulit ob
lationem suam · naasson filius
aminadab de tribu iuda · fue
runtq· in ea acetabulum argen
teum pondo · cxxx siclorum
fiala argentea habens · lxx siclos
iuxta pondus scuarii · utrum
que plenum simila cons
persa oleo in sacrificium
mortariolum ex decem siclis
aureis plenum incenso · bo
uem et arietem · et agnum an
niculum in holocaustum
hircumq· pro peccato · et in
sacrificio pacificorum · bo
ues duos · arietes quinque
hircos quinq· agnos annicu
los quinq· haec est oblatio
naasson · filii aminadab ·
secundo die obtulit nathanael
filius soar · dux de tribu · isachar
acetabulum argenteum ad
pendens · cxxx siclos · fialam
argenteam habentem lxx si
clos iuxta pondus scuarii
utrumq· plenum simila cons
persa oleo in sacrificium · mor
tariolum aureum habens
decem siclos plenum incen
sum · bouem de armento · et
arietem · et agnum anniculum
in holocaustum · hircumq· pro
peccato · et in sacrificio pacifi
corum · boues duos · arietes
quinq·

hircos quinque agnos anni
culos quinq· haec fuit oblatio
nathanahel filii soar· die
tertio princeps filiorum
zabulon heliab filius helon
obtulit acetabulum argen
teum adpendens cxxx· siclos
fialam argenteam habentem
lxx siclos ad pondus scū arii
utrumq· plenum simila cons
persa oleo in sacrificium mor
tariolum aureum adpendens de
cem siclos plenum incenso
bovem de armento et arietem
et agnum anniculum in holo
caustum hircumq· pro peccato
et in sacrificio pacificorum·
boves duos· arietes quinque
hircos quinq· agnos anniculos
quinq· haec est oblatio heliab
filii helon· die quarto princeps
filiorum ruben· helisur filius
sedeur obtulit acetabulum ar
genteum adpendens cxxx· siclos
fialam argenteam habentem lxx·
siclos ad pondus scū arii utrūq·
plenum simila conspersa oleo
in sacrificium· mortariolum

aureum adpendens decem si
clos plenum incenso· bovem
de armento· et arietem· et ag
num anniculum in holocaustū
hircumq· pro peccato et hostias
pacificorum· boves duos· arie
tes quinq· hircos quinq· agnos
anniculos quinq· haec fuit obla
tio· helisur filii sedeur· die quin
to· princeps filiorum· simeon
salamihel filius surisaddai ob
tulit acetabulum argenteum
adpendens· cxxx· siclos· fialam
argenteam· habentem· lxx· siclos
ad pondus scū arii utrumq· ple
num simila conspersa oleo in
sacrificium· mortariolum
aureum adpendens decem si
clos plenum incenso· bovem de
armento et arietem et agnum an
niculum in holocaustum· hir
cumq· pro peccato· et in hostias
pacificorum· boves duos arie
tes quinq· (hircos quinque) agnos anniculos qui
q· haec fuit oblatio salamihel fi
li surisaddai· die sexto prin
ceps filiorum· gad· heliasaph
filius duhel obtulit acetabulū

argen[illegible] pendentem cxxx siclos
fialam argenteam habentem lxx
siclos ad pondus scū arii utrumq·
plenum simila conspersa oleo
in sacrificiū · mortariolum
aureum adpendens decem si
clos plenum incenso · bovem
de armento · et arietem · et ag
num anniculum in holocaustū
hircumq· pro peccato · et in hos
tias pacificorum · boves duos
arietes quinque hircos quinq·
agnos anniculos quinq· haec
fuit oblatio helisaph · filii du
hel · Die septimo princeps filio
rum efraim · helisama filiī
ammiud · obtulit acetabulū
argenteum adpendens · cxxx ·
siclos · fialam argenteam ha
bentem lxx siclos ad pondus
scū arii utrumq· plenum si
mila conspersa oleo in sacri
ficium · mortariolum aureū
adpendens decem siclos ple
num incenso · bovem de armē
to · et arietem · et agnum anni
culum in holocaustum · hircūq·
pro peccato · et in hostias paci
ficas

boves [illegible] ietes quinque
hircos quinque · agnos anni
culos quinq· haec fuit oblatio
helisama filii ammiud ·
Die octavo princeps filiorum
manasse · gamaliel filius ·
phadassur · obtulit acetabulū
argenteum adpendens · cxxx ·
siclos fialam argenteam habē
tem lxx siclos ad pondus scūa
rii · utrumq· plenum simila
conspersa oleo in sacrificiū
mortariolum aureum adpē
dens decem siclos plenum in
censo · bovem de armento et
arietem · et agnum anniculū
in holocaustum · hircumq· pro
peccato · et in hostias pacifico
rum · boves duos · arietes quinq·
hircos quinq· agnos anniculos
quinq· haec fuit oblatio gama
liel · filii phadassur · Die nono
princeps filiorum beniamin ·
abidan filius gedeonis · obtu
lit acetabulum argenteum ad
pendens · cxxx siclos · fialam ar
genteam habentem lxx siclos
ad pondus scū arii · utrumq· ple
num simila

conspersa oleo in sa[crificium]
mortariolum aureum ad
pendens decem siclos plenum
incenso bovem de armento
et arietem et agnum anni
culum in holocaustum hircumq·
pro peccato et in hostias paci
ficorum · boves duos arie
tes quinq· hircos quinq· agnos
annos anniculos quinq· haec
fuit oblatio abidan fili gedeo
nis · Die decimo princeps fi
liorum · dan ahiezer filius
amisaddai obtulit acetabulum
argenteum adpendens cxxx ·
siclos · fialam argenteam
habentem lxx · siclos ad pon
dus scu arii utrumq· plenum
simila conspersa oleo in sacri
ficium · mortariolum aureum
adpendens decem siclos ple
num incenso · bovem de armento
et arietem · et agnum anniculum
in holocaustum · hircumq· pro
peccato et in hostias pacificorum
boves duos · arietes quinq· hir
cos quinq· agnos anniculos
quinq· haec fuit oblatio · ahiezer
filii amisaddai

Die undecimo · princeps filiorum
aser · phagaiel filius ochran
obtulit acetabulum argenteum
adpendentem centum triginta si
clos · fialam argenteam habentem
lxx siclos ad pondus scu arii
utrumq· plenum simila con
spersa oleo in sacrificium · mor
tariolum aureum adpendens
decem siclos plenum incenso
bovem de armento · et arietem
et agnum anniculum in holo
caustum · hircumq· pro pec
cato · et in hostias pacificorum ·
boves duos · arietes quinque
hircos quinq· agnos anniculos
quinq· haec fuit oblatio · pha
gaihel filii ochran · Die duode
cimo princeps filiorum · nep
thali · achira filius · henan ·
obtulit acetabulum argenteum
adpendens · cxxx siclos · fialam
argenteam habentem · lxx · si
clos ad pondus scu arii · utrumq·
plenum simila oleo conspersa
in sacrificio · murtariolum au
reum adpendens decem siclos
plenum incenso · bovem de
armento

et arie[tem et] agnum [an]niculu'
in hol[o]c[au]stum · hircumq; pro
peccato · et in hostias pacificoru(m)
boves duos · arie[te]s quinq; h[ir]
cos quinq; agnos anniculos q(ui)nq(ue)
haec fuit oblatio achira filii hen
nan · haec in dedicatione altaris
oblata sunt a principib(us) isr(ahe)l die
quo consecratum est · acetabula
argentea XII · fialae argenteae XII
mortariola aurea XII · ita ut CXX
argenti siclos haberet unum
acetabulum · et LXX siclos una fi
ala · id est in commune vasoru(m)
omnium ex argento sicli · II mi
lia CCCC · pondere s(an)c(tu)arii · mor
tariola aurea XII plena incenso
denos siclos appendentia po(n)
dere s(an)c(tu)arii · id est simul auri
siclos · CXX · boves de armento
in holocaustum XII · arietes XII
agni anniculi XII · et libamenta
eorum · hircos XII pro peccato
hostiae pacificorum · boves
XXIIII · arietes LX · hircos LX · agni
anniculi LX · haec oblata sunt in
dedicatione altaris quando unc
tum est · cumq; ingrederetur

[Moses] tabe[r]n[a]culum foe
deris · ut consuleret oraculu(m)
audiebat vocem loquentis ad
se de propitiatorio qu[o]d erat
super arcam testimonii [i]n
ter duos cherubin · unde et lo
quebatur ei ·
Loquutus est d(omi)n(u)s ad moysen
dicens · loquere aaron · et dices
ad eum · cum posueris septem
lucernas · contra eam partem
quam candelabrum respicit
lucere debebunt · fecitq; aaron
et inposuit lucernas super can
delabrum · ut praeceperat d(omi)n(u)s moysi
X · Haec autem erat factura candela

Lectio in ordinationis diaconorum

bri ex auro ductili · tam medius
stipes · quam cuncta ex utraq;
calamorum latera nascebant
tur iuxta exemplum quod os
tendit d(omi)n(u)s moysi · ita operatus est
candelabrum · Et loquutus est
d(omi)n(u)s ad moysen dicens · tolle levi
tas de medio filiorum isr(ahe)l et pu
rificabis eos iuxta hunc ritum
as pargantur aqua lustra
tionis · et radant omnes pilos
carnis suae · cumq; laverint

[illegible]stimenta[illegible] ac cum mundati fu
erint tollent bouem de armen
tis et libamentum eius simila
oleo conspersa bouem autem
alterum de armento tu accipi
es pro peccato et adplicabis leui
tas coram tabernaculo foede
ris conuocata omni multitu
dine filiorum isrl. Cumque leui
tae fuerint coram dno ponent
filii isrl manus suas super eos.
Et offeret aaron leuitas munus
in conspectu dni a filiis isrl
ut seruiant in ministerio eius
leuitae quoque ponent manus suas
super capita boum e quibus unum
facies pro peccato alterum in
holocaustum dno ut depraece
ris pro eis. statuesque leuitas in
conspectu aaron et filiorum
eius et consecrabis oblatos
dno ac separabis de medio fili
orum isrl ut sint mei et pos
tea ingrediantur tabernaculum
foederis ut seruiant mihi sic
que purificabis et consecrabis
eos in oblatione dni quoniam
dono donati sunt mihi a filiis
isrl

pro primogenitis quae aperiunt
omnem uuluam in isrl accepi
eos mea sunt enim omnia primogeni
ta filiorum isrl tam ex hominib;
quam ex iumentis ex die quo
percussi omne primogeni
tum in terra aegypti scificaui
eos mihi et tuli leuitas pro cunc
tis primogenitis filiorum isrl
tradidique eos aaron et filiis
eius de medio populi ut serui
ant mihi pro isrl in taberna
lo foederis et orent pro eis ne sit
in populo plaga si ausi fuerint
accedere ad scuarium fece
runtque moyses et aaron et om
nis multitudo filiorum isrl
super leuitas quae praecepe
rat dns moysi purificatique sunt
Et lauerunt uestimenta sua ele
uauitque eos aaron in conspec
tu dni et orauit pro eis ut puri
ficati ingrederentur ad officia
sua in tabernaculum foederis
coram aaron et filiis eius sicut
praeceperat dns moysi de le
uitis ita factum est
XI. Loquutus est dns ad moysen
dicens

haec est lex leuitarum· a uigin
ti quinq· annis et supra ingre
dientur ut ministrent in taber
naculo foederis· cumq· quin
quagensimum annum aeta
tis impleuerint seruire ces
sabunt· eruntq· ministri
fratrum suorum in taberna culo
foederis ut custodiant quae sibi
fuerint commendata· opera
autem ipsa non faciant· sic
dispones leuitas in custodiis suis·
XII· Loquutus est dns ad moysen in de
Lectio pascae serto sinai in anno secundo
postquam egressi sunt de ter
ra aegypti mense primo dicens
Faciant filii isrl phase in tempo
re suo· quarta decima die men
sis huius ad uesperum iuxta
omnes caerimonias et iusti
ficationes eius· praecepitq· moyses
filiis isrl ut facerent phase
qui fecerunt in tempore suo quar
ta decima die mensis ad uespe
ram in monte sinai iuxta om
nia quae mandauerat dns
moysi fecerunt filii isrl
Ecce autem quidam inmundi

super animam hominis· qui
non poterant facere phase in die il
lo· accedentes ad moysen et
aaron· dixerunt eis· inmundi
sumus super animam hominis
quare fraudamur ut non uale
amus offerre oblationem dno
in tempore suo inter filios isrl
quibus respondit moyses· state
ut consulam quid praecipiat dns
de uobis· Loquutusq· est dns
ad moysen dicens· Loquere filiis
isrl· homo qui fuerit inmundus
super animam· siue in uia
procul in gente uestra· faciat
phase dno· mense secundo quar
ta decima die mensis ad uespe
ram· cum azimis et lactucis
agrestibus comedent illud· non
relinquent ex eo quippiam usq·
mane· et os eius non confringent
omnem ritum phase obserua
bunt· si quis autem et mundus
est et in itinere non fuit· et tamen
non fecit phase exterminabitur
anima illa de populis suis· quia
sacrificium dno non obtulit
tempore suo· peccatum suum
ipse portauit

… apud uos et aduenis
… uos faciat phase dn
iuxta caerimonias et iustificatio-
nes … s praeceptum sem-
ternum erit hoc in generatio-
nibus uestris. praeceptum idem
erit apud uos tam aduenae quam
indigenae. Igitur die qua erectum
est tabernaculum operuit illud
nubes. a uespere autem super
tentorium erat quasi species
ignis usque mane. sic fiebat iugiter.
per diem operiebat illud nubes
et per noctem quasi species ignis.
Cumque ablata fuisset nubes
quae tabernaculum protege-
bat tunc proficiscebantur filii
isrl. et in loco ubi stetisset nu-
bes ibi castrametabantur. ad
imperium dni proficisceban-
tur. et ad imperium illius fige-
bant tabernaculum. cunctis
diebus quibus stabat nubes super
tabernaculum manebant in
eodem loco. et si euenisset ut
multo tempore maneret su-
per illud erant filii isrl in ex-
c… et non proficisceban-
tur

quod quot diebus fu… nubes
super tabernaculum ad impe-
rium dni erigebant tentoria
et ad imperium illius deponebant.
Si fuisset nubes a uespere usque
mane et statim diluculo taberna-
culum reliquisset proficisce-
bantur. et si … die et nocte
recessisset disponebant ten-
toria. si uero duo … mense
uel longiori tempore fuisset su-
per tabernaculum manebant
filii isrl in eodem loco. et non
proficiscebantur. statim autem
ut recessisset mouebant cas-
tra. per uerbum dni figebant
tentoria et per uerbum illius pro-
ficiscebantur. erantque in excu-
biis dni iuxta imperium eius
per manum moysi

XIIII Locutusque est dns ad moysen
dicens. fac tibi duas tubas ar-
genteas ductiles quibus conuo-
care possis multitudinem
quando mouenda sunt castra. cum-
que increpueris tubis con-
gregabitur ad te omnis turba
ad ostium foederis tabernaculi

Cum audisset iratus est et ac
census in eos ignis d[omi]ni devora
vit extremam castrorum par
tem. Cumq[ue] clamasset popul[us]
ad moysen oravit moyses d[omi]n[u]m
et absortus est ignis. vocavit[que]
nomen loci illius incensio
eo quod succensus fuisset con
tra eos ignis d[omi]ni

XVI Vulgus quippe promiscuum
quod ascenderat cum eis fla
gravit desiderio sedens et fles
iunctis sibi pariter filiis isr[ahe]l
et ait quis dabit [nobis] ad vescendu[m]
carnes. recordamur piscium
quos comedebamus in aegyp
to gratis in mentem nobis ve
niunt. cu cumeres et pepo
nes. porriq[ue] caepe et alia. ani
ma nostra arida est. nihil aliud
respiciunt oculi nostri. nisi
man. erat autem man quasi
semen coriandri coloris bdelli
circuibat[que] populus et colligens
illud. frangebat mola sive tere
bat in mortario. coquens in olla
et faciens ex eo tortulas. sapo
ris. quasi panis oleati. Cumq[ue]

descenderet nocte super castra
ros descendebat pariter et man.
Audivit ergo moyses flentem
populum per familias suas sin
gulos per ostia tentorii sui.
Iratusq[ue] est furor d[omi]ni valde
sed et moysi intoleranda res
visa est. et ait ad d[omi]n[u]m. quur ad
flixisti servum tuum. quare
non invenio gratiam coram te
et quur inposuisti pondus uni
versi populi huius super me.
num quid ego concepi hanc [omne] mul
titudinem vel genui eam. ut di
cas mihi porta eos in sinu tuo
sicut portare solet nutrix in
fantulum. et defer in terram
pro qua iurasti patrib[us] eorum
Unde mihi carnes ut dem tantae
multitudini. flent contra me
dicentes. da nobis carnes ut
comedamus. non possum
solus sustinere omnem hunc
populum quia gravis mihi
est. Sin aliter tibi videtur
obsecro ut interficias me
et inveniam gratiam in ocu
lis tuis. ne tantis adficiar ma
lis.

XVII ET DIXIT DNS AD MOYSEN CONGRE
GA MIHI SEPTUAGINTA VIROS
DE SENIORIBUS ISRL QUOS TU NOSTI
QUIA SENES POPULI SINT AC MA
GISTRI ET DUCES EOS AD OSTIUM
TABERNACULI FOEDERIS FACIESQ
IBI STARE TECUM UT DESCENDAM
ET LOQUAR TIBI ET AUFERAM DE
SPU TUO TRADAMQ EIS UT SUSTE
NENT TECUM ONUS POPULI ET NON
TU SOLUS GRAVERIS POPULO QUOQ
DICES SANCTIFICAMINI CRAS
COMEDETIS CARNES EGO ENIM
AUDIVI VOS DICERE QUIS DABIT NO
BIS ESCAS CARNIUM BENE
NOBIS ERAT IN AEGYPTO UT DET
VOBIS DNS CARNES ET COME
DATIS NON UNO DIE VEL DUO
BUS VEL QUINQ AUT DECEM
NEC VIGINTI QUIDEM SED USQ
AD MENSE DIERUM DONEC EXE
AT PER NARES VESTRAS ET VER
TATUR VOBIS IN NAUSIAM EO
QUOD REPPULERITIS DNM QUI
IN MEDIO VESTRI EST ET FLEVE
RITIS CORAM EO DICENTES QUA
RE EGRESSI SUMUS EX AEGYPTO
UT PEREAMUS IN SOLITUDINE.

Reuersique exploratores uenerunt ad
moysen et [illegible]on et ad om[illegible]
ro[illegible] filiorum israhel in des[illegible]
tum [illegible] an quod est [illegible]ades.
Loquutique eis [illegible] multitudini
o[illegible]nderunt [illegible]uctus terrae
en[illegible]rrauerunt dicentes uenimus
i[illegible]rram ad quam misisti no[illegible]
qu[illegible] re uera fluit lacte et melle.
Ut [illegible] fructibus cognosci potest.
se[illegible] cultore[illegible]rtiss[illegible]mos habet
et urbes grandes atque muratas.
stirpe[illegible] enach uidimus ibi.
amalech habitat in meridi[illegible] het
theus et iebuseus et a[illegible]rreus
in montanis chan[illegible]us uero mo
ratur iuxta mare et circa fluenta ior
danis. inter haec caleph conspi
ciens murmur populi qui orieba
tur contra moysen ait ascenda
mus et possideamus terram quo
niam poterimus obtinere eam.
alii uero qui fuerant cum eo dicebant
nequaquam ad hunc populum ua
lemus ascendere quia fortior nobis
est. detraxer[illegible]nque terrae quam in
spexerant apud filios isrl dicentes
terram quam lustrauimus deuo
rat habitatores su[illegible]s populum quem
aspeximus procerae staturae est.

Ibi uidimus mon[illegible]dam
filiorum enach de gene[illegible]gi
teo quibus conparati quasi lucus
tae uidebamur. [illegible]uociferans
omnis t[illegible] [illegible]uit nocte illa et
murmurati sunt contra moysen
[illegible] aaron cuncti filii isrl dicentes
utinam mortui essemus in aegyp
to et non in hac uasta solitudine.
utin[illegible] pereamus et non indu
cat [illegible] dns in terram istam ne
cadamus gladio [illegible] et uxores ac
liberi nostri ducantur captiui.
nonne melius est reuerti in ae
gyptum. dixeruntque alter ad al
terum constituamus nobis
ducem et reuertamur in aegyptum.
quo audito moyses et aaron ce
ciderunt proni in terra coram
omni multitudine filiorum isrl.
At uero iosue filius nun et caleb
filius iepphonne qui et ipsi lustra
uerunt terram sciderunt uesti
menta sua et ad omnem multitu
dinem filiorum isrl loquuti sunt
terram quam circuiuimus ual
de bona est si propitius fuerit
d[illegible]s inducet nos in [illegible]ram et tradet
humum lacte [illegible]lle manantem
nolite rebelles esse contra dnm.

Nolite timere populum ter
rae huius quia sicut panem ita
eos possumus deuorare recces
sit ab illis omne praesidium
Dns nobiscum est nolite metu
ere Cumque clamaret omnis mul
titudo et lapidibus uellet eos op
primere apparuit gloria dni su
per tectum foederis cunctis fi
liis isrl et dixit dns ad moysen
usque quo detrahet mihi populus
iste quousque non credent mihi
in omnibus signis quae feci coram
eis feriam igitur eos pes
tilentia atque consumam
te autem faciam principem
super gentem magnam et
fortiorem quam haec est
Et ait moyses ad dnm ut au
diant aegyptii de quorum me
dio eduxisti populum istum
et habitatores terrae huius
qui audierunt quod tu dne
in populo isto sis et facie ui
dearis ad faciem et nubes
tua protegat illos et in co
lumna nubis praecedas eos
per diem et in columna ignis
per noctem quod occide
ris tantam multitudinem quasi

unum hominem et dicant
non poterat introducere po
pulum in terram pro qua iu
rauerat idcirco occidit eos
in solitudine magnificetur
ergo fortitudo dni sicut iu
rasti dicens dns patiens et
multae misericordiae auferens
iniquitatem et scelera nullum
que innoxium derelinquens
qui uisitas peccata patrum
in filios in tertiam et quartam
generationem Dimitte obse
cro peccatum populi tui huius
secundum magnitudinem
misericordiae tuae sicut pro
pitius fuisti egredientibus de
aegypto usque ad locum istum
Dixitque dns dimisi iuxta uerbum
tuum uiuo ego et implebitur
gloria dni uniuersa terra
attamen omnes homines qui
uiderunt maiestatem meam
et signa quae feci in aegypto et
in solitudine et temptauerunt
me iam per decem uices nec
oboedierunt uoci meae non
uidebunt terram pro qua iuraui
patribus eorum nec quisquam
ex illis qui detraxerunt mihi

intuebitur eam. Seruum
meum caleb. qui plenus alio
spu secutus est me. Inducā
in terra hanc quam circum
iuit. et semen eius possede
bit eam. quoniam amaleci
tes et chananeus habitant in
uallibus. Cras mouete castra
et reuertimini in solitudine
per uiam maris rubri. Locu
tusque est dns ad mosen et
aaron dicens. usquequo mul
titudo haec pessima murmu
rat contra me. querellas fi
liorum israhel audiui. dic er
go eis uiuo ego. ait dns. sicut
locuti estis audiente me:
sic faciam uobis in solitudi
ne hac iacebunt cadauera
uestra. Omnes qui numera
ti estis a uiginti annis et su
pra et murmurastis contra
me: non intrabitis terrā
super quam leuaui manum
meam ut habitare uos face
rem. praeter caleb filium
iephonne. et iosue filium
nun. Paruolus autem ues
tros de quib; dixistis quod
praede hostibus forent in

troducam ut uideant ter
ram quae uobis displicuit.
uestra cadauera iacebunt
in solitudine. Filii uestri
erunt uagi in deserto annis
quadraginta. et portabunt
fornicationem uestram
donec consumantur cada
uera patrum in deserto iux
ta numerum quadraginta
dierum quibus considerās
tis terram. annus pro die
imputabitur. et quadragin
ta annis recipietis iniquita
tes uestras. et scietis ultio
nem meam quoniam sicut lo
cutus sum ita faciam omni
multitudini huic pessimae
quae consurrexit aduersum
me in solitudine hac deficiet
et morietur. Igitur om
nis uiri quos miserat moy
ses ad contemplandam ter
ram. et qui reuersi murmu
rare fecerant contra eum
omnem multitudinem detra
hentes terrae quod esset
mala. mortui sunt atque
percussi in conspectu dni
Iosue autem filius nun et caleb

filius iephonne. dixerunt ex om
nib; qui perrexerunt ad conside-
randam terram. Locutus que est
moses uniuersa uerba haec ad om
nes filios israhel. et luxit popu
lus nimis. Et ecce mane primo
surgentes ascenderunt uerticem
montes ad que dixerunt. Parati
sumus ascendere ad locum de quo
dñs locutus est. quia peccauimus
Quibus moses quare inquid trans
gredimini uerbum dñi quod uobis
non cedit in prosperum. nolite
ascendere: non enim est dñs uo
biscum. ne corruatis coram inimi
cis uestris. amalicites et chana
neus ante uos sunt quorū gladio
corruetis eo quod nolueritis adqui
escere dño. nec erit dñs uobiscum.
At illi contenebrati ascenderunt
in uerticem montis. Arca autem testa
menti dñi et moses non recesserunt
de castris. discendit que amalecites
et chananeus qui habitabant in mon
te: et percutiens eos adque concidens
persecutus est usque horma. quia non
oboedierunt uoce dñi. Locutus est
dñs ad mosen dicens. Loquere ad fi
lios israhel et dices ad eos. Cum in
gressi fueritis terrā habitationis.

uestrae quam ego dabo uobis et fe
ceretis oblationem dño in holocaus
tum aut uictimam uotam soluentes
uel sponte offerentes munera.
aut in solemnitatib; uestris adolentes
odorem suauitatis dño. de bub; siue
de ouib; offerere. quicumque immo
lauerit uictimam sacrificium simi
le decimam partem oephi consper
sa oleo. quod mensuram habebit
quartam partem hin. et uinū ad li
ba fundenda eiusdem mensure dabit
in holocausto siue in uictimā per agnos
singulos et arietis. Erit sacrificium
simile duarū decimarū quae consper
sa sit oleo terciae partis hin. et uinū
ad libamentum tertiae partis eiusdē
mensurae dabit in holocausto siue
in uictima per agnos singulos et arie
tis. Erit sacrificiū simile duarū deci
marū que conspersa sit oleo terciae par
tis hin. et uinū ad libamentū tertiae
partis eiusdē mensure offerret in
odorem suauitatis dño. Quando uero
de bub; feceris holocaustum aut hos
tiā ut impleas uotū uel pacificas uicti
mas dabis per singulos boues simi
le tres decimas conspersae
oleo. quod habeat medium
mensurae hin.

Et uinum ad liba fundenda eiusde
m ensurae in oblationem sua
uissimi odoris dn̄o sic facietis
per singulos boues et arietes et
agnos et hedos tam indigenae
quam peregrini eodem ritu of
ferent sacrificia unum praecep
tum erit atque iudicium tam uo
bis quam aduenis terrae
Locutus est dn̄s ad moysen di
cens loquere filiis isrl̄ et dices
ad eos cum ueneritis in terram
quam dabo uobis et comederi
tis de panibus regionis illius se
parabitis primitias de cibis ues
tris dn̄o sicut de areis primitias
separatis ita et de pulmentis da
bitis primitias dn̄o quod si per
ignorantiam praeterieritis quicquam
horum quae locutus est dn̄s
ad moysen et mandauit per eum
ad uos a die qua coepit iubere et
ultra oblitaque fuerit facere multi
tudo offeret uitulum de armento
in holocaustum in odorem suauis
simum dn̄o et sacrificium eius
ac liba ut caerimoniae postulant
hircumque pro peccato et rogabit
sacerdos pro omni multitudine
filiorum isrl̄ et dimittetur eis

quoniam non sponte pec
cauerunt nihilominus
offerentes incensum dn̄o
pro se et pro peccato suo
atque errore suo et dimitte
tur uniuersae plebi filio
rum isrl̄ et aduenis qui
peregrinantur inter uos
quoniam culpa est om
nis populi per ignoran
tiam quod si anima una nes
ciens peccauerit et offe
ret capram anniculam
pro peccato suo et depre
cabitur pro ea sacerdos
quod inscia peccauerit co
ram dn̄o impetrabitque
ei ueniam et dimittetur
illi tam indigenis quam
aduenis una lex erit om
nium qui peccauerint ig
norantes anima uero quae
per superbiam aliquid
commiserit siue ciuis
sit ille siue peregrinus
quoniam aduersus dn̄m
rebellis fuit peribit de
populo suo uerbum enim
dn̄i contempsit et praecep
tum illius fecit irritum

ido [illegible] bitur et porta
bit ... iniquitatem suam
XX Factum est autem cum essent
filii isrl in solitudine et in
uenissent hominem colli
gentem ligna in die sabbati ob
tulerunt eum moysi et aaron
et uniuersae multitudini qui
recluserunt eum in carcerem
nescientes quid super eo fa
cere deberent dixitque dns ad
moysen morte moriatur
homo iste obruat eum lapi
dibus omnis turba extra cas
tra cumque eduxissent eum
foras obruerunt lapidibus
et mortuus est sicut prae ce
perat dns dixit quoque dns ad
moysen loquere filiis isrl et
dices ad eos ut faciant sibi fim
brias per angulos palliorum
ponentes in eis uittas hiacin
thinas quas cum uiderint re
cordentur omnium mandato
rum dni nec sequantur cogi
tationes suas et oculos per res
uarias fornicantes sed magis
memores praeceptorum dni
et faciant ea sintque sci do suo
Ego dns ds uester qui eduxi uos

de terra aegypti ut essem uester ds
XXI Ecce autem core filius isachar
filii caath filii leui et dathan
atque abiram filii abiram fili
eliab hon quoque filius phaleth
de filiis ruben surrexerunt
contra moysen aliique filii
isrl ducenti quinquaginta uiri
proceres synagogae et qui tem
pore concilii per nomina uoca
bantur cumque stetissent aduersum
moysen et aaron dixerunt suf
ficiat uobis quia omnis multitudo
sanctorum est et in ipsis est
dns cur eleuamini super populum
dni quod cum audisset moyses
cecidit pronus in faciem
Locutusque est ad core et ad om
nem multitudinem mane inquid
notum faciet dns qui ad se perti
neant et scos adplicabit sibi et quos
elegerit adpropinquabunt ei
hoc igitur facite tollat unusquisque
turibula sua tu core et omne con
cilium tuum et hausto cras igne
ponite desuper thymiama coram
dno et quemcumque elegerit ipse
erit scs multum erigimini filii
leui dixitque rursum ad core audi
te filii leui numquid parum uobis est

+ post hoc deficit a v. 9. cap. 16 ad v. 20. cap. 18.

in terraeorum nihil possidebi
tis nec habebis partem in
ter eos ego pars et hereditas
tua in medio filiorum isrl
filiis autem leui dedi omnes
decimas isrl in possessio
nem pro ministerio quo ser
uiunt mihi in tabernacu
lo foederis ut non accedant
ultra filii isrl in taberna
culum nec committant pecca
tum mortiferum solis fi
liis leui mihi in tabernaculo
seruientib; et portantib;
peccata populi legitimum
sempiternum erit in gene
rationib; uestris nihil aliud
possidebunt decimarum
oblatione contenti quas
in usus eorum et necessaria
separaui
Loquutusq; est dns ad moysen
dicens praecipe leuitis atq;
denuntia cum acceperitis
a filiis isrl decimas quas de
di uobis primitias earum
offerte dno id est decimam
partem decimae ut repu
tetur uobis in oblatione pri
mitiuorum tam de areis quam
de torcularib; et uniuersis
quorum accipitis primitias
offerte dno et date aaron
sacerdoti omnia quae offer
tis et decimis et in donaria dni
separans optima et electa
erunt dicesq; ad eos si prae
clara et meliora quaeq; obtu
leritis ex decimis reputabi
tur uobis quasi de area et
torculari dederitis primi
tias et comedetis eas in om
nib; locis uestris tam uos
quam familiae uestrae quia
praetium est pro ministe
rio quo seruitis in taber
naculo testimonii et non
peccabitis super hoc egregia
uobis et pinguia reseruan
tes ne polluatis oblationes
filiorum isrl et moriamini
xxvi Loquutusq; est dns ad moysen
et aaron dicens ista est reli
gio uictimae quam constituit
dns praecipe filiis isrl ut ad
ducant ad te uaccam rufam aeta
tis integrae in qua nulla sit
macula nec portauerit iugum
tradetisq; eam

Eleazaro sacerdoti qu[ae ec]
tam extra castra immolabit
in conspectu omnium et tin
guens digitum in sanguine eius
asperget contra fores taber
naculi septem uicibus conburetque
eam cunctis uidentibus tam pel
le et carnibus eius quam sanguine
et fimo flammae traditis lignum
quoque cedrinum et hysopum coc
cumque bis tinctum sacerdos
mittet in flammam quae uaccam
uorat et tunc demum lotis uestibus
et corpore suo ingredietur in
castra commaculatusque erit usque
ad uesperam sed et ille qui con
busserit eam lauabit uestimenta
sua et corpus et inmundus erit
usque ad uesperum colliget autem
uir mundus cineres uaccae et
effundet eos extra castra in loco
purissimo ut sint multitudi
ni filiorum isrl in custodiam et
in aquam aspersionis quia pro
peccato uacca conbusta est cumque
lauerit qui uaccae portauerit
cineres uestimenta sua inmun
dus erit usque ad uesperum ha
bebunt hoc filii isrl et aduenae

qui habitant inter eos sanctum iure per
petuo qui tetigerit cadauer ho
minis propter hoc septem diebus
fuerit inmundus aspergetur
ex aqua hac die tertio et septimo
et sic mundabitur si die tertio
aspersus non fuerit septi
mo non poterit mundari
Omnis qui tetigerit humanae
animae morticinum et
aspersus a conmixtione non
fuerit polluet tabernaculum
dni et peribit ex isrl quia aqua
expiationis non est aspersus
inmundus erit et manebit spur
citia eius super eum
Ista est lex hominis qui mori
tur in tabernaculo omnes
qui ingrediuntur tentorium
illius et uniuersa uasa quae ibi sunt
polluta erunt septem diebus
uas quod non habuerit oper
culum nec ligaturam desuper
inmundum erit si quis in
agro tetigerit cadauer occisi
hominis aut per se mor
tui siue os illius uel sepulchrum
inmundus erit septem diebus
tollent de cinere conbustionis

atq· peccati· et mittent aq̄
uiuas super eos in uas
in quibus cum homo in
mundus tinxerit hysso
pum asperget ex eo omne
tentorium et cuncta
sa uel lectulum· et homines
huiuscemodi contagione
pollutos· atq· hoc modo mun
dus lustrabit inmundum
tertio et septimo die· ex
piatus q· die septimo la
uabit· se ac uestimen
ta sua et mundus erit ad
uesperam· Si quis hoc ri
tu non fuerit expiatus pe
ribit anima illius de medio
aecclaesiae· quia scuar̄ ī
dn̄i polluit· et non est aq̄
lustrationis aspersus erit
hoc praeceptum legitimum
sempiternum· ipse quoq;
qui aspergit aquas lauabit
uestimenta sua· omnis qui
tetigerit aquas expiationis
inmundus erit usq; ad ues
peram· quidquid tetigerit
inmundus inmundum fa
ciet et anima quae horum
quippiam tetigerit inmun
da erit usq· ad uesperum

XXXII Veneruntq; filii isrl̄ et om
nis multitudo in desertum
in mense primo et mansit
populus in cades

XXXIII Mortuaq· est ibi maria et
sepulta in eodem loco cumq;
indigeret aqua populus coi
erunt aduersum moysen· et
aaron· et uersi in seditione
dixerunt· utinam perisse
mus inter frs nostros coram
dn̄o· quare duxistis aecclesiā dn̄i
in solitudinem· ut et nos et nos
tra iumenta moriantur· quare
nos fecistis ascendere de aegypto
et adduxistis in locum istum pes
simum· qui seri non potest· qui
nec ficum gignit nec uineas· et
malagranata· insuper aquam
non habet ad bibendum· ingres
susq; moyses et aaron dimis
sa multitudine tabernaculum
foederis· corruerunt proni
in terra· et apparuit gloria dn̄i
super eos· Loquutusq; est dn̄s
ad moysen dicens· tolle uirgam
et congrega populum tu et aarō
frater tuus· et loquimini ad pe
trā coram e

dabit aquas. cumque eduxerit
aquam de petra bibet omnis
multitudo et iumenta eius.
Tulit igitur moyses uirgam quae
erat in conspectu dni. sicut
praeceperat ei. congregata
multitudine ante petram
dixitque eis audite rebelles
et increduli. num de petra
hac uobis aquam poterimus
eicere. cumque eleuasset moyses
manum percutiens uirga
bis silicem egressae sunt aquae
largissimae. ita ut et populus
biberet et iumenta. dixitque dns
ad moysen et aaron quia non
credidistis mihi. ut sci ficare
tis me coram filiis isrl non
introducetis hos populos in
terram quam dabo eis
haec est aqua contradictionis
ubi iurgati sunt filii isrl con
tra dnm. et sci ficatus est in eis.
Misit interea nuntios moyses
de cades ad regem edom. qui
dicerent. haec mandat frater
tuus isrl. nosti omnem labo
rem qui adpraehendit nos quo
modo descenderint patres

nostri in aegyptum. et habi
tauerimus ibi multo tempo
re. adflixerintque nos aegyp
tii. et patres nostros. et quo
modo clamauerimus ad dnm
et exaudierit nos. miseritque
angelum qui eduxerit nos de
aegypto. ecce in urbe cades
quae est in extremis finibus
tuis positi. obsecramus ut
nobis transire liceat per ter
ram tuam. non ibimus per
agros. nec per uineas. non
bibemus aquam de puteis tuis.
sed gradiemur uia publica.
nec ad dexteram. nec ad sinis
tram declinantes. donec tran
seamus terminos tuos.
Cui respondit edom. non tran
sibitis per me. alioquin arma
tus occurram tibi. dixerunt
que filii isrl. per tritam gra
diemur uiam. et si biberimus
aquas tuas nos et pecora nos
tra. dabimus quod iustum est.
nulla erit in praetio difficul
tas. tantum uelociter tran
seamus. at ille respondit. non
transibis. statimque egressus
est obuius

cum infinita multitudine
et manu forti nec voluit adqui
escere deprecanti ut con
cederet transitum per fi
nes suos, quam ob rem de
vertit ab eo Israhel. Cumque cas
tra movissent de Cades ve
nerunt in monte Or qui
est in finibus terrae Edom.
Ibi loquutus est Dominus ad Moysen
pergat inquid Aaron ad po
pulos suos. Non enim in
trabit terram quam dedi
filiis Israhel eo quod incredu
lus fuerit ori meo ad aquas
contradictionis. Tolle
Aaron et filium eius cum
eo et duces eos in monte
Or. Cumque nudaveris pa
trem veste sua indues eam
Eleazarum filium eius et
Aaron colligetur et morie
tur ibi. Fecit Moyses ut
praeceperat Dominus et ascen
derunt in monte Or coram
omni multitudine. Cumque
Aaron spoliasset vestibus
suis induit eis Eleazarum
filium eius.

Et illo mortuo in montis super
cilio

descendit cum Eleazaro.
Omnis autem multitudo videns
obcubuisse Aaron flevit
super eo triginta diebus per cunc
tas familias suas. Quod cum audis
set Chananeus rex Arad
qui habitabat in meridie ve
nisse scilicet Israhel per explo
ratorum viam pugnavit
contra illum et victor exis
tens duxit ex eo praedam.
At Israhel voto se obligans ait:
Si tradideris populum istum
in manu mea delebo urbes eius.

XXVII Exaudivitque Dominus preces Israhel

et tradidit Chananeum quem
ille interfecit subversis
urbibus eius et vocavit nomen
loci illius Horma id est ana
thema. Profecti sunt autem
et de monte Or per viam quae
ducit ad mare Rubrum ut
circumirent terram Edom.
Et taedere coepit populum iti
neris ac laboris.
Loquutusque contra Deum
et Moysen ait: Cur eduxisti
nos de Aegypto ut morere
mur in solitudine? Deest pa
nis

non est panis nec aquae con
tra anima nostra iam nauseat super cibo
isto levissimo
XXVII Quam ob rem misit dominus in
populum ignitos serpentes
ad quorum plagas et mortes
plurimorum venerunt ad
moysen atque dixerunt pecca
vimus quia locuti sumus con
tra dominum et te ora ut tollat a no
bis serpentes · oravit moyses
pro populo et locutus est
dominus ad eum · fac serpentem
aeneum et pone eum pro sig
no · qui percussus aspexerit
eum vivet · fecit ergo moyses
serpentem aeneum · et posu
it pro signo · quem cum percus
si aspicerent sanabantur ·
Profectique filii israhel castrameta
ti sunt in oboth · unde egressi
fixere tentoria in hiebarim ·
in solitudine quae respicit · mo
ab · contra orientalem plagam
et inde moventes venerunt
ad torrentem zared · quem
relinquentes · castrameta
ti sunt · contra arnon · quae est
in deserto et prominet in fini
bus amorrei

siquidem arnon terminus
est · moab · dividens moa
bitas · et amorreos · unde
dicitur in libro bellorum
domini sicut fecit in mari rubro
sic faciet in torrentibus
arnon · scopuli torren
tium inclinati sunt · ut re
quiescerent in areth · re
cumberent in finibus moa
bitarum · ex eo loco appa
ruit puteus super quo locu
tus est dominus ad moysen ·
congrega populum et da
bo ei aquam
XXVIIII Tunc cecinit israhel carmen
istum ascendat puteus
concinebant · puteus quem
foderunt principes et para
verunt duces multitudinis
in datore legis · et in baculis
suis profectique · de solitu
dine matthana · de matthana in
nahaliel · de nahaliel · in ba
moth · de bamoth · vallis est
in regione moab · in verti
ce phasga · et quod respicit
contra desertum
XL · Misit autem israhel nuntios

DIXITQ· BALAAM · AD BALAC · STA
PAULISPER IUXTA HOLOCAUSTUM
TUUM DONEC UADAM SI FORTE OC
CURRAT MIHI DNS · ET QUODCUMQ·
IMPERAUERIT LOQUAR TIBI · CUM
Q· ABISSET UELOCITER · OCCURRIT EI DS
LOCUTUSQ· AD EUM BALAAM
SEPTEM INQUID ARAS EREXI ET IN
POSUI UITULUM ET ARIETEM DE
SUPER · DNS AUTEM INPOSUIT
UERBUM IN ORE EIUS ET AIT · RE
UERTERE AD BALAC · ET HAEC LOQUE
RIS · REUERSUS INUENIT STANTEM
BALAC IUXTA HOLOCAUSTUM SUUM
ET OMNES PRINCIPES MOABITARUM
ADSUMPTAQ· PARABOLA SUA DIXIT ·
DE ARAM ADDUXIT ME BALAC REX
MOABITARUM DE MONTIB· ORIEN
TIS · UENI INQUID · ET MALEDIC IACOB
PROPERA ET DETESTARE ISRL · QUO
MODO · MALEDICAM · CUI NON MA
LEDIXIT DS · QUA RATIONE DETESTER
QUEM DNS · NON DETESTATUR
DE SUMMIS SILICIB· UIDEBO EUM
ET DE COLLIB· CONSIDERABO ILLUM
POPULUS SOLUS HABITABIT ET IN
TER GENTES NON REPUTABITUR
QUIS DINUMERARE POSSIT PULUEREM
IACOB

ET NOSSE NUMERUM STIRPIS ISRL
MORIATUR ANIMA MEA MORTE
IUSTORUM · ET FIANT NOUISSIMA
MEA HORUM SIMILIA · DIXITQ· BALAC
AD BALAAM · QUID EST HOC QUOD
AGIS · UT MALEDICERES INIMICIS
UOCAUI TE ET TU E CONTRARIO BENE
DICES EIS · CUI ILLE RESPONDIT
NUMQUID ALIUD POSSUM LOQUI
NISI QUOD IUSSERIT DNS · DIXIT ER
GO BALAC · UENI MECUM IN ALTE
RUM LOCUM UNDE PARTEM ISRL
UIDEAS ET TOTUM UIDERE NON
POSSIS · INDE MALEDICITO EI ·
CUMQ· DUXISSET EUM IN LOCUM
SUBLIMEM SUPER UERTICEM
MONTIS PHASGA · AEDIFICAUIT BALAC
SEPTEM ARAS · ET INPOSITIS SUPRA
UITULOS ATQ· ARIETES · DIXIT AD
BALAC STA HIC IUXTA HOLOCAUSTUM TUUM
DONEC EGO PERGAM OBUIUS ;
CUI CUM DNS · OCCURRISSET · POSUIT
QUE · UERBUM IN ORE EIUS · AIT
REUERTERE AD BALAC · ET HAEC LOQUE
RIS · REUERSUS INUENIT EUM STAN
TEM IUXTA HOLOCAUSTUM SUUM ET
PRINCIPES MOABITARUM CUM EO ·
AD QUEM BALAC · QUID INQUID LOCUTUS
EST DNS ·

At ille adsumpta parabola sua ait sta
Balac et ausculta audi fili Sephor
Non est Ds quasi homo ut mentia
tur nec ut filius hominis ut mutu
tur et consiliis? Dixit ergo et non fa
ciet et locutus est et non imple
vit? Ad maledicendum adductus
sum benedictionem prohibe
re non valeo. Non est idolum in
Iacob nec videtur simulacrum
in Isrl. Dns Ds eius cum eo est et clan
gor victoriae regis in illo.
Ds eduxit eum de Aegypto cuius
fortitudo similis est rinocerotis.
Non est augurium in Iacob nec
divinatio in Isrl. Temporibus dice
tur Iacob et Isrl quid operatus sit
Ds. Ecce populus ut leaena con
surget et quasi leo erigetur
non accubabit donec devoret
praedam et occisorum sangui
nem bibat. Dixitque Balac ad Balaam
nec maledicas ei nec benedicas
Et ille: non ne ait dixi tibi quod quid
quid mihi Ds imperaret hoc fa
cerem. Et ait Balac ad eum veni
et ducam te ad alium locum si for
te placeat Do ut inde maledicas eis
Cumque duxisset eum super ver
ticem montis Phogor qui res
picit solitudinem dixit ei Balaam
Aedifica mihi hic septem aras et para
totidem eiusdemque numeri arietes. Fecit
Balac ut Balaam dixerat inpo
suitque vitulos et arietes per sin
gulas aras. Cumque vidisset Ba
laam quod placeret Dno ut be
nediceret Isrl.
XLIII Nequaquam abiit ut ante per
rexerat sed dirigens contra de
sertum vultum suum et ele
vans oculos vidit Isrl in tento
riis commorantem per tribus su
as et inruente in se spu Di ad
sumpta parabola ait: Dixit Ba
laam filius Beor dixit homo
cuius obturatus est oculus
dixit auditor sermonum Di qui
visionem Omnipotentis intui
tus est qui cadit et sic aperiun
tur oculi eius: Quam pulchra
tabernacula tua Iacob et ten
toria tua Isrl ut valles nemoro
sae ut horti iuxta fluvios in
rigui ut tabernacula quae fi
xit Dns quasi cedri propter aquas
Fluet aqua de situla eius et semen
illius erit in aquas multas. Tolle
tur propter Agag

XXIII

[re]x eius [illegible] auferetur regnum illius
Ds eduxit eum de aegypto cuius
fortitudo similis est rinocerotis
devorabunt gentes hostes illius
ossaq· eoru(m) confringent et per-
forabunt sagittis. Accubans dor-
mivit ut leo et quasi leena quam
suscitare nullus audebit.
Qui benedixerit tibi erit et ipse bene-
dictus qui maledixerit in maledic-
tione reputabitur. Iratusque
Balac contra Balaam conplo-
sis manib· ait: ad maledicendum
inimicis meis vocavi te quib(us)
e contrario tertio benedixisti.
Revertere ad locum tuum. Decreveram
quidem magnifice honorare te
sed Dns privavit te honore dispo-
sito. Respondit Balaam ad Balac.
Nonne nuntiis tuis quos misisti
ad me dixi: si dederit mihi Balac ple-
nam domum suam argenti et au[ri]
non potero praeterire sermonem
Dni Dei mei ut vel boni quid vel mali
proferam ex ore meo; sed quid-
quid Dns dixerit hoc loquar. Veru(m)-
tamen pergens ad populum meum
dabo consilium quid populus tuus
huic populo faciat extremo tem-
pore. Sumpta igitur parabola rursum
ait

[illegible] Balaam f(ilius) Beor dixit [illegible]
homo cuius obturatus est oculus dixit
auditor sermonum Dei qui
novit doctrinam altissimi et visiones Omni-
potentis vidit qui cadens
apertos habet oculos; Videbo eum
sed non modo; intuebor illum sed
non prope. Orietur stella ex Iacob
et consurget virga de Isrl· et per-
cutiet duces Moab vastabitque
omnes filios Seth· et erit Idumea
possessio eius; hereditas Seir
cedet inimicis suis· Isrl vero for-
titer aget. De Iacob erit qui domine-
tur et perdat reliquias civitatis.
Cumque vidisset Amalech adsumens
parabolam ait: principium gen-
tium Amalech cuius extrema
perdentur. Vidit quoque Cineum
et adsumpta parabola ait: Robus-
tum est quidem habitaculum
tuum sed si in petra posueris
nidum tuum et fueris electus
de stirpe Cain quamdiu poteris
permanere; Assur enim ca-
piet te. Adsumptaque parabola ite-
rum locutus est:
Heu quis victurus est quando
ista faciet Ds. Venient in trieri-
bus de Italia superabunt As[syrios]

uastabunt hebraeos et ad
extremum etiam ipsi pe
ribunt. surrexitque balaam
et reuersus est in locum
suum. balac quoque uia
qua uenerat rediit

XLV Morabatur autem isrl eo
tempore in settim et fornica
tus est populus cum filia
bus moab quae uocauerunt
eos ad sacrificia sua. at illi
comederunt et adoraue
runt deos earum. initiatus
que est isrl belphegor et
iratus dns ait ad mosen
tolle cunctos principes
populi et suspende eos con
tra solem in patibulis ut
auertatur furor meus ab
isrl. dixitque moyses ad iudi
ces isrl. occidat unusquisque
proximos suos qui initi
ati sunt belphegor.

Et ecce unus de filiis isrl in
trauit coram fratribus suis
ad scortum madianitis
uidentibus moyse et omni
turba filiorum isrl qui fle
bant ante fores taberna
culi

XLVI Quod cum uidisset finees
filius eleazari filii aaron
sacerdotis surrexit de
medio multitudinis et ad
repto pugione ingressus
est post uirum israhelitam
in lupanar et perfodit am
bos simul uirum scilicet
et mulierem in locis geni
talibus. cessauitque plaga
a filiis isrl et occisi sunt
XXIIII milia homines. dixit
que dns ad moysen finees
filius eleazari filii aaron
sacerdotis auertit iram
meam a filiis isrl quia zelo
meo commotus est contra
eos ut non ipse delerem
filios isrl in zelo meo.
idcirco loquere ad eos ecce
do ei pacem foederis mei et
erit tam ipsi quam semini
illius pactum sacerdotii sem
piternum quia zelatus est
pro deo suo et expiauit sce
lus filiorum isrl. erat autem
nomen uiri israhelitae qui
occisus est cum madianiti
de zambri filius salu dux
de cognatione et tribu sime
onis

porro [illegible] madianitis
quae pariter interfecta est [illegible]
uocabatur cozbi filia sur
principis nobilissimi madia-
nitarum · locutusque est dominus
ad moysen dicens hostes uos
sentiant madianitae et per-
cutite eos · quia et ipsi hostili-
ter egerunt contra uos · et de-
ciperunt insidiis per idolum
phegor · et cozbi filiam ducis
madian sororem suam quae
percussa est in die plagae pro
sacrilegio phegor · postquam
noxiorum sanguis effusus est
dixit dominus ad moysen et eleaza-
rum filium aaron sacerdotem
numerate omnem summam
filiorum israhel a uiginti annis et
supra per domos et cognationes
suas · cunctos qui possunt ad
bella procedere · locuti sunt
itaque moyses · et eleazar sacer-
dos in campestribus moab super
iordanem contra hiericho ad
eos qui erant a uiginti annis et
supra sicut dominus imperarat
quorum iste est numerus
ruben primogenitus israhel · huius
filius enoch · a quo familia eno-
chitarum · et phallu a quo familia

phal[illegible]tarum · et esrom a quo
[illegible] esromitarum · et
charmi [illegible] a quo familia char-
mitarum · [illegible] hae sunt familiae
de stirpe ruben quorum nu-
merus inuentus est xliii milia
et dcc xxx

xlvii Filius phallu eliab · huius filii
namuhel et dathan et abiram
isti sunt dathan et abiram
principes populi qui surrexe-
runt contra moysen et aaron
in seditione core · quando
aduersus dominum rebellaue-
runt et aperiens terra os su-
um deuorauit eos · morientibus
plurimis quando conbussit
ignis ducentos quinquagin-
ta uiros · et factum est gran-
de miraculum · ut chore
pereunte filii illius non peri-
rent · filii simeon · per cogna-
tiones suas namuhel ab hoc
familia namuhelitarum ·
iamin · ab hoc familia iami-
nitarum · achin ab hoc fa-
milia achinitarum · zare
ab hoc familia zarenitarum ·
saul ab hoc familia saulita-
rum · haec sunt familiae de
stirpe simeon · quorum

Om[nis] numerus f[...]
[mil]ia ducenti · filii gad [per cogna]
tiones s[u]as · seph[on] a[b] hoc
familia sephonitarum · [ag]gis ab
hoc [fa]milia aggitarum · sunis ab
hoc familia sunitarum · ozni
ab hoc familia oznitarum · heri
ab hoc familia heritarum ·
arodi · ab hoc familia aroditarū ·
hariel · ab hoc familiae harielitarū
istae sunt familiae · gad quarū
omnis numerus fuit · XL · milia
quingentorum · filii iuda ·
her [et] onan · qui ambo mortui
sunt in terra chanaan · fueruntq;
filii iuda · per cognationes suas
sela a quo familias elanitarum
phares a quo fam[i]lia pharesi
tarum · zare a quo familia zare
tarum · porr[o f]ilii phares · esrō
a quo familia esromitarum ·
Et amul a quo familia amulitarū ·
istae sunt familiae iuda · quarū
omnis numerus fuit · LXX · milia
quingentorum · filii isachar
per cognationes suas thola
a quo familia thalanitarum · fua
a quo familia fuatarum · iasub
a quo familia iasubi[ta]rum · sem
rani a quo fa[mi]lia semran[ita]rū
[ha]e sunt cognationes · isachar

[...] numerus [...]
[...] · filii zabulon per
cognationes suas · sared a quo
familia sarednarum · helon a quo
familia helonitarum · ialel a quo
familia ialelitarum · haec sunt
generationes zabulon · quarū
numerus fuit · LX · milia quingen
torum · filii ioseph · per cognatio
nes suas · manasse et ephraim · de ma nasse
ortus est · machir a quo familia
machiritarum · machir · genuit
galaad · a quo familia · galaadit[arum]
galaad · habuit filios · hiezer
a quo familia hiezeritarum ·
et helech · a quo familia · helech
itarum · et asrihel a quo familia
asrihelitarum · et sechem a quo
familia sechemitarum · et semi
da a quo familias semidaitarum ·
et epher a quo familia epherita
rum · fuit autem epher pater
salphaad qui filios non habebat sed tan
tum filias · quarum ista sunt
nomina · maala et noa et egla
et melcha et thersa · haec sunt
familiae manasse · et numerus
earum · LII · milia se[pti]ngentorum
filii autem efraim per co[gn]atio
nes suas fuerunt hii · suthala
a quo familia suth[a]litarum
becher a quo famili[a be]cherita
rum

† post Gen. deficit [...]

Uel [illegible] hic quoque est
numerus filiorum leui
per familias suas gerson
a quo familia gersonitarum
caath a quo familia caathi
tarum merari a quo fami
lia meraritarum
haec sunt familiae leui familia
lobni familia hebroni fami
lia mooli familia musi familia
cori at uero caath genuit am
qui habuit uxorem iochabet
filiam leui quae nata est in ae
gypto haec genuit uiro suo
amram filios aaron et moysen
et mariam sororem eorum
de aaron orti sunt nadab et
abiu et eleazar et ithamar
quorum nadab et abiu mor
tui sunt cum obtulissent ig
nem alienum coram domino
fueruntque omnes qui numera
ti sunt xxiii milia generis mas
culini ab uno mense et supra
quia non sunt recensiti inter
filios israhel nec eis cum ceteris
data possessio hic est nume
rus filiorum israhel qui descrip
ti sunt a moysen et eleazaro
sacerdote in campestribus moab

super iordanem contra hiericho
inter quos nullus fuit eorum
qui ante numerati sunt a moyse
et aaron in deserto sinai
praedixerat enim dominus quod
omnes morerentur in solitu
dine nullusque remansit ex eis
nisi caleb filius iepphone
et iosue filius nun accesse
runt autem filiae salphaad
filii epher filii galaad filii
machir filii manasse qui fuit
filius ioseph quarum sunt no
mina maala et noa et hegla
et melcha et thersa
steteruntque coram moyse
et eleazaro sacerdote et
cunctis principibus populi
ad ostium tabernaculi fo
ederis atque dixerunt pater
noster mortuus est in deser
to nec fuit in seditione quae
concitata est contra dominum
sub core sed in peccato suo
mortuus est hic non habuit
mares filios cur tollitur
nomen illius de familia sua
quia non habet filium date
nobis possessionem inter
cognatos patris nostri re
tulitque

[illegible]
[illegible] fili[ae] [illegible]
rem postulant filiae salp[haad]
da eis possessionem inter cog-
natos patris sui et ei in
hereditatem succedant. Ad filios
autem isrl loqueris haec. Ho-
mo cum mortuus fuerit absque
filio ad filiam eius transibit
hereditas. Si filiam non habue-
rit habebit successores fratres
suos. Quod si et fratres non ha-
buerit dabitis hereditatem fratri-
bus patris eius. Sin autem
nec patruos habuerit dabitur
hereditas his qui ei proximi sunt
eritque hoc filiis isrl sanctum lege
perpetua sicut praeceperat
dns mosi. Dixitque dns ad
mosen ascende in montem
istum abarim et contempla-
re inde terram quam daturus
sum filiis isrl. Cumque vide-
ris eam ibis et tu ad populum
tuum sicut ivit frater tuus
aaron quia offendistis me in
deserto sin in contradictio-
ne multitudinis nec sancti-
ficare me voluistis coram eis
super aquas. Hae sunt aquae

[contradicti]onis [illegible] deserti
[sin] respondit [illegible] pro-
videat dns ds spiritu[um] omnis
carnis hominem qui sit super
multitudinem hanc et possit
exire et intrare ante eos et edu-
cere eos vel introducere ne sit
populus dni sicut oves absque pastore.
L. Dixitque dns ad eum tolle iosue
filium nun virum in quo est sps
di et pone manum tuam super eum
qui stabit coram eleazaro sacer-
dote et omni multitudine et
dabis ei praecepta cunctis viden-
tibus et partem gloriae tuae ut au-
diat eum omnis synagoga filio-
rum isrl. Pro hoc si quid agendum
erit eleazar sacerdos consu-
let dnm ad verbum eius ingre-
dietur et egredietur ipse et
omnes filii isrl cum eo et cete-
ra multitudo. Fecit moyses ut
praeceperat dns. Cumque tulisset
iosue statuit eum coram elea-
zaro sacerdote et omni frequen-
tia populi et inpositis capiti eius
manibus cuncta replicavit quae man-
daverat dns. Dixit quoque dns
ad moysen praecipe filiis isrl et
dices ad eos oblationem meam

et panes et incensum odoris
suavissimi offerte per
tempora sua. Haec sunt sa
crificia quae offerre debetis.
agnos anniculos inmacula
tos duos cottidie in holocau
stum sempiternum. unum offe
retis mane et alterum ad
vesperam. decimam partē
ephi similae quae conspersa
sit oleo purissimo. et habe
at quartam partem hin. ho
locaustum iuge est quod
obtulistis in monte sinai in
odorem suavissimi incen
si dn̄i et libabitis vini
quartam partem hin per ag
nos singulos in sc̄uario dn̄i.
alterum quoque agnum similiter
offeretis ad vesperam iuxta
omnem ritum sacrificii matu
tini et libamentorum eius
oblationem suavissimi odo
ris dn̄o. Die autem sabbati of
feretis duos agnos anniculos
inmaculatos et duas decimas
similae oleo conspersae in
sacrificio et liba quae rite
funduntur per singula sab
bata in holocaustum sempiter
num. In kalendis autem mensium

sunt ex ordine offere
tis holocaustum dn̄o vitulos
de armento duos arietem unum
agnos anniculos septem in
maculatos et tres decimas
similae conspersae oleo in sacrificio
per singulos vitulos et duas de
cimas similae oleo conspersae
per singulos arietes et de
cimae similae ex oleo con
spersae in sacrificio per agnos
singulos holocaustum sua
vissimi odoris atque incensi
est dn̄o. libamenta autem vi
ni quae per singulas funden
da sunt victimas ista erunt me
dia pars hin per vitulos singu
los tertiam per arietem quar
tam per agnum.
Hoc erit holocaustum per om
nes menses qui sibi anno
vertente succedunt hircus
quoque offeretur dn̄o pro pec
catis in holocaustum sem
piternum cum libamentis suis
LI Mense autem primo quarta
decima die mensis phase
dn̄i erit et quinta decima die
sollemnitas septem diebus
vescentur azymis quarum
dies prima venerabilis et sc̄a
erit

Omne opus seruile non facietis
in ea. offeretisque holocaustum
incensum domino uitulos de ar
mento duos. et arietem unum
agnos anniculos inmaculatos
septem. et sacrificia in singu
lorum ex simila quae consparsa
sit oleo. tres decimas per sin
gulos uitulos. et duas decimas
per arietem. et decimam de
cimae per agnos singulos
id est per VII agnos. et hir
cum pro peccato unum ut
expietur pro uobis. prae
ter holocaustum matutinum
quod semper offeretis.
ita facietis per singulos dies
septem dierum. in fomite
ignis. et in odorem suauissi
mum domino. qui surget de ho
locausto. et de libationibus
singulorum. dies quoque sep
timus celeberrimus et sanctus erit
uobis. omne opus seruile
non facietis in eo. dies etiam
primitiuorum quando offe
retis nouas fruges domino. ex
pletis ebdomadibus uene
rabilis et sancta erit omne opus
seruile non facietis in ea
offeretisque holocaustum
in odorem suauissimum

domino. uitulos de armento duos
arietem unum. et agnos anni
culos inmaculatos septem. atque
in sacrificiis eorum similae oleo
consparsae tres decimas per sin
gulos uitulos per arietes duas
per agnos decimam decimae qui
simul sunt agni septem. hir
cum quoque qui mactatur pro ex
piatione. praeter holocaustum
sempiternum et libaea eius inma
culata offeretis omnia cum li
bationibus suis. mensis etiam
septimi prima dies uenerabilis
et sancta erit uobis omne opus ser
uile non facietis in ea quia dies
clangoris est et tubarum.
LII Offeretisque holocaustum in odorem
suauissimum domino. uitulum de
armento unum. arietem unum.
agnos anniculos inmaculatos
septem. et in sacrificiis eorum
similae oleo consparsae. tres
decimas per singulos uitulos
duas decimas per arietem. unam
decimam per agnum qui simul
sunt agni septem. et hircum pro
peccato qui offertur in expiatio
ne populi. praeter holocaustum
calendarum cum sacrificiis suis
et holocaustum sempiternum
cum libationibus suis. hisdem

+ post ... Cap. 29
H. B. Cap. 32.

dixerunt · ataroth et dibon
et iazer et nemra · esebon
et eleale et sabam · et nebo
et beon · terram quam per
cussit dns · in conspectu fi
liorum isrl · regionis uber
rimae est · ad pastum anima
lium · et nos serui tui habe
mus iumenta plurima · pre
camurq; si inuenimus gra
tiam coram te · ut des nobis famu
lis tuis eam in possessionē
ne facias nos transire iorda
nen · quid respondit moyses
numquid fratres uestri ibunt
ad pugnam · et uos hic sedebi
tis · cur subuertitis mentes
filiorum isrl · ne transire
audeant in locum quem eis
daturus est dns · nonne ita ege
runt patres uestri · quando
misi de cadesbarne · ad explo
randam terram · Cumq;
uenissent in uallem botri ·
lustrata omni regione subuer
terunt cor filiorum isrl ut nō
intrarent fines quos eis dns de
dit · qui iratus iurauit dicens
si uidebunt homines isti qui
ascenderunt ex aegypto a ui
ginti annis et supra terram
quam sub iuramento pollici

tus sum abraham · isaac et
iacob · et noluerunt sequi me
praeter caleb filium iepphonne
cenezeum · et iosue filium nun
isti impleuerunt uoluntatem
meam · iratusq; dns aduersu
isrl circumduxit eum per dese
tum xl annis · donec consume
retur uniuersa generatio quae
fecerat malum in conspectu
eius · et ecce inquid uos surre
xistis pro patribus uestris in
crementa et alumni hominu
peccatorum · ut augeretis furo
rem dni · contra isrl · quod si no
lueritis sequi eum in solitudine
populum derelinquet · et uos
causa eritis necis omnium
At illi prope accedentes dixerunt
caulas ouium fabricabimus et
stabula iumentorum · paruu
lis quoq; nostris urbes munitas
nos autem ipsi armati et accincti
pergemus ad praelium ante filios
isrl donec introducamus eos
ad loca sua · paruuli nostri · et
quidquid habere possumus
erunt in urbibus muratis · propter
habitatorum insidias · non reuer
temur in domos nostras · quousq;
possideant filii isrl hereditatē
suam · nec quidquam requiremus

[illegible] ul[illegible]entis
[illegible]sses[illegible] orientali
[illegible] quibus moyses ait si facitis
quod pro[mit]titis expediti pergite
co[ram] d(omi)no ad [pu]gnam et omnis
[vir b]ellator armatus iordanem trans
seat donec subvertat i[nimi]cos
suos et subiciatur ei omnis terra
tunc eritis inculpabiles apud [d(omi)n]o et
a[pud] isr(ae)l et obtinebitis regiones
quas vultis coram [d(omi)n]o sin autem
quod dicitis non feceritis nulli du
bium quin peccetis in d(omi)no scitote
quoniam peccatum vestrum ad
prehendet vos aedificate ergo
urbes parvulis vestris et caulas
et stabula ovibus ac iumentis et quod
polliciti estis implete dixeruntq(ue)
filii gad et ruben ad moysen ser
vi tui sumus faciemus quod iubet
d(omi)n(u)s noster parvulos nostros et
mulieres et pecora ac iumenta relin
quimus in ur[bi]b(us) galaad nos autem
famuli tui omnes expediti pe[r]gimus
ad bellum sicut tu domine loqueris
praecepit ergo moyses eleazaro
sacerdoti et iosue filio nun et prin
cipib(us) famil[i]arum per tribus isr(ae)l
et dixit ad eos si t[r]ansierint filii gad
et filii ruben vobiscum [i]ordanem
om[n]es armati ad bel[lum] co[ram]
d(omi)no et vobis fuerit terr[a su]b
iec[ta] date eis galaad in posses
sionem sin autem noluerint tra
sire vo[bi]scum in terram chanaan
inter vos habitandi accipiant
loca responderuntq(ue) filii ruben
et filii gad s[icut] locutus est
d(omi)n(u)s servis su[is it]a faciemus
ipsi armati pergemus coram
d(omi)no in terra ch[an]aan et posses
sionem iam suscepisse nos
confitemur trans iordanem
LVIII Dedit itaque moyses filiis gad
et ruben et dimidiae t[ri]bui
manass[e] filii ioseph regnu(m)
seon regis amor[rei] et et reg
num og regis [b]asan et ter
ram eorum cum urbi[bu]s suis
per circuitum igitur extruxe
runt filii gad dibon et atharoth
et aroer et roth et sophan et
iazer iecba et beth et nemra
et batharan urbes munitas
et caulas pec[o]rib(us) suis filii
vero ruben aedificaverunt
esbon et eleale et chariathaim
et nabo et baalmeon versis
nominibus [s]abama quoq(ue) in
ponentes vocabula urbib(us)
quas extruxerant porro filii

+ post hoc desunt [illegible] cap. 32 ad [illegible] 52 cap. 33

iordanem intrantes terram
chanaan disperdite cunctos
habitatores regionis illius
confringite titulos et statu-
as comminuite atque omnia excel-
sa uastate mundantes terram et
habitantes in ea. ego enim dedi
uobis illam in possessionem quam
diuidetis uobis sorte. pluri-
bus dabitis latiorem et paucis an-
gustiorem. singulis ut sors ceci-
derit ita tribuetur hereditas
per tribus et familias possessio
diuidetur. si autem nolue-
ritis interficere habita-
tores terrae qui remanse-
rint erunt uobis quasi cla-
ui in oculis et lanceae in la-
teribus et aduersabuntur uo-
bis in terra habitationis
uestrae. et quidquid illis
facere cogitaueram uobis
faciam. loquutus est dns
ad moysen dicens prae-
cipe filiis isrl et dices ad eos
cum ingressi fueritis ter-
ram chanaan et in pos-
sessionem uobis sorte ce-
ciderit his finibus termina-
bitur. pars meridiana inci-
piet a solitudine sin quae est

iuxta edom
terminos contra
mare salsissimum qui
circuibunt australem
plagam per ascensum scor-
pionis ita ut transeant
in senna et perueniant in me-
ridie usq ad cadesbarne
unde egredientur confi-
nia ad uillam nomine ad-
dar et tenderent usq ad
selmona ibiq per gyrum
terminus ad asemona
usq ad torrentem aegypti
et maris magni litore fini-
tur. plaga autem occiden-
talis a mari magno
incipiet et in ipso fine clu-
detur. porro ad septentri-
onalem partem a mari
magno termini incipient
peruenientes usq ad mon-
tem altissimum a quo ue-
nies in emath usq ad ter-
minos sedada ibuntq
confinia usq zephorna et
uillam henna hi erunt ter-
mini in parte aquilonis in-
de metabuntur fines contra
orientalem plagam de uilla
henan usq sephama et de

[...]odentem
[...] contra pe[...]
[...]inde peruenient contra
oriente[...] mare cenereth
[...]d ersus q adi[...] d[...]den
[...] ultimum salsi[...]simo clu
dentur mari· hanc habebitis
terram per fines suos in cir
cuitu

LXI Praecepitq· moyses filiis isrl̄·

dicens· haec erit terra quam
possidebitis· et quam mitti
Quiussit dn̄s· nouem tribub· et di
midiae tribui· tribus enim
filiorum ruben per familias
suas· et tribus filiorum gad
iuxta cognationum numerum·
media quoque tribus manasse
id est duae et semis tribus acce
perunt partem suam trans
iordanem contra hiericho ad
orientalem plagam· et ait dn̄s
ad moysen· haec sunt nomina
uirorum qui terram uobis
diuident· eleazar sacerdos
et iosue filius nun· et singuli
principes de tribubus singulis
quorum ista sunt uocabula·
De tribu iuda caleb· filius iepphone
de tribu simeon· samuhel filius
ammiud· de tribu beniamin

[...]dad filius chaslon· de tri
bu filiorum dan bocci filius
iogli· filiorum ioseph· de tri
bu manasse hanniel filius
ephod· de tribu ephraim ca
muhel filius [...] sephtan· de tri
bu zabulon· elisaphan filius
pharnach· de tribu [...] isachar
dux phaltiel filius ozan· de tri
bu aser ahiud filius salomi
de tribu nepthalim phedahel
filius ammiud· hii sunt quibus
praecepit dn̄s ut diuiderent
filiis isrl̄ terram chanaan·
Haec quoque locutus est dn̄s ad moysen
in campestribus moab su
per iordanem· contra [...]cho·
praecipe filiis isrl̄ ut dent le
uitis de possessionibus su
is urbes ad habitandum· et
suburbana earum per circu
itum· ut ipsi in oppidis mane
ant· et suburbana sint peco
ribus ac iumentis quae a muris
ciuitatum fo[...]nsecus per
circuitum mille passus spa
tio tendetur· contra orientē
duo milia erunt cubiti· et cō
tra meridiem· similiter duo
milia· ad mare quoque quod
respicit occidentem eandē

ens surgebit. et septentrio
[illegible]li plaga aequali termino
finientur. eruntque urbes
in medio et foris suburbana
de ipsis autem oppidis quae
leuitis dabitis sex erunt in
fugitiuorum auxilia separata
ut fugiat qui fuderit sangui
nem. exceptis his alia quadra
ginta duo oppida. id est simul qua
draginta octo cum suburbanis
suis. ipsaeque urbes quae dabun
tur de possessionibus filio
rum isrl. ab his qui plus ha
bent plures auferentur
et qui minus pauciores sin
gulique iuxta mensuram here
ditatis suae dabunt oppida
leuitis. Ait dns ad moysen
loquere filiis isrl et dices ad
eos. quando transgressi
fueritis iordanem in terra
chanaan. decernite quae
urbes esse debeant in prae
sidia fugitiuorum qui nolen
tes sanguinem fuderint in
quibus cum fuerit profugus
cognatus occisi. eum non po
terit occidere. donec stet in
conspectu multitudinis. et
causa illius iudicetur. de ipsis

[illegible]
[illegible]
[illegible] erunt. [illegible]
et tres in terra chanaan. tam
filiis isrl. quam aduenis a[illegible]
peregrinis. ut confugiat ad
eas qui nolens sanguinem ef
fuderit. si quis ferro per
cusserit. et mortuus fuerit
qui percussus est reus erit ho
micidii et ipse morietur. si la
pidem iecerit. et ictus occubue
rit. similiter punietur. si ligno
percussus interierit per
cussoris sanguine uindica
bitur. propinquus occisi ho
micidam interficiet. statim
ut adprehenderit eum perimet
si per odium quis ho
minem inpulerit. uel iecerit
quippiam in eum per insidias
aut cum esset inimicus manu
percusserit. et ille mortuus
fuerit. percussor homicidii
reus erit. cognatus occisi sta
tim ut inuenerit eum iugulabit.
quod si fortuito. et absque odio et
inimicitiis quicquam horum fece
rit. et hoc audiente populo fuerit
conprobatum. atque inter percus
sorem et propinquum sanguinis

quaes[illegible]erit uel [illegible] lib[illegible]cens de ultoris manu et reducetur per sententiam in urbem ad quam confugerat manebitque ibi donec sacerdos magnus qui oleo unctus est moriatur. Si interfector extra fines urbium quae exulibus deputatae sunt fuerit inuentus et percussus ab eo qui ultor est sanguinis absque noxa erit qui eum occiderit. debuit enim profugus usque ad mortem pontificis residere. postquam autem ille obierit homicida reuertetur in terram suam.

Haec sempiterna erunt et legitima in cunctis habitationib; uestris. homicida sub testib; punietur. ad unius testimonium nullus condemnabitur. non accipiens pretium ab eo qui reus est sanguinis. statim et ipse morietur. exules et profugi ante mortem pontificis nullo modo in urbes suas reuerti poterunt ne polluatis terram habitationis uestrae quae insontium cruore maculatur. nec aliter expiari potest nisi per eius sanguinem qui alterius sanguinem fuderit. atque ita emundabitur uestra possessio me commorante uobiscum. ego enim sum dominus qui habito inter filios isrl.

Accesserunt autem et principes familiarum galaad. filii machir. filii manasse de stirpe filiorum ioseph. locutique sunt mosi coram principibus isrl. atque dixerunt tibi domino nostro praecepit dns ut terram sorte diuideres filiis isrl. et ut filiabus salphaad fratris nostri dares possessionem debitam patri quas si alterius tribus homines uxores acceperint sequetur possessio sua et translata ad aliam tribum de nostra hereditate minuetur. atque ita fiet ut cum iobeleus id est quinquagesimus annus remissionis aduenerit confundatur sortium distributio et aliorum possessio ad alios transeat. respondit moyses filiis isrl et dno praecipiente ait recte tribus filiorum ioseph locuta est et haec lex

LXXI · MALEDICTU
DICIT D(EU)S OMNE QUI SUS
PENSUS IN LIGNO
LXXII · UT QUIDQUID
FRATRIS · UEL INIMI
CI INUENERIT RES
TITUAT
LXXIII · SI INUENERIS
NIDUM AUIUM UT PUL
LOS TOLLES · MATREM
UERO DIMITTES
LXXIIII · NE UINEAM
UI FERAM SEMINES
LXXV · UT SI ACCEPE
RIT UXOREM · ET UI
CINIS ATNEGAUE
RIT EAM ESSE
LXXVI · SI MULIER PRO
UIRGINEM DUCATUR
LXXVII · SI PUELLAM
DESPONSATAM
AUIR ALIUS CON
PRAEHENSERIT
LXXVIII · SI INUENERIT
PUELLAM IN CAM
PO ET CONPRIMES
SERIT EAM

LXXVIIII · QUI DEN
[illegible] IN ECCLESIA
LXXX · QUOS NON ABO
MINARIS
LXXXI · NE MERCEDEM
FORNICARIAE INFE
RAS IN DOMUM D(E)I
LXXXII · [illegible] EXIGES
USURAM A FRATRE
TUO · SED AB EXTERO
LXXXIII · [illegible]
UOUERIT D(OMI)NO
LXXXIIII · SI QUIS [illegible]
DIUM DEDERIT UXO
RI SUAE
LXXXV · SI QUIS UXORE
DUXERIT UNO ANNO
IMMUNIS ERIT
LXXXVI · NE PIGNUS DE
MOLA TOLLATUR
LXXXVII · DE PIGNORE
PAUPERIS
LXXXVIII · NON MORIEN
TUR PATRES PRO FI
LIIS · ET NE UIDUAE
PIGNUS DUCAS

LXXXVIIII · [illegible]
[illegible]
[illegible]
ESSE
XC · [illegible]
[illegible]
MINUS [illegible]
XCI · SI FRATER MOR
TUUS FUERIT HABENS
UXOREM UT DUCAT
EAM FRATER EIUS
XCII · DE PONDERIBUS
ET MENSURIS IUS
TIS
XCIII · UT DELEATUR
NOMEN AMALECH
XCIIII · DE SIDERIA
DESCENDERUNT
IN AEGYPTUM
XCV · IUBET CUM TRAN
SIUNT IORDANEM
IN TERRA CHANAAN
STATUIT DUOS LAPIDES
XCVI · QUI BENEDICENT
PLEBEM STABUNT
IN MONTEM GARIZIN

Ergo ... [illegible]
cum p[illegible]
in monte Ebal
[illegible] benedictio
ne operum
pravorum
XVIII Benedictio
nes si mandata
custodierint
[illegible]
[illegible] Moyses ...
[illegible]

... Moyses ...
mo[illegible] esum
et confortare
[illegible] postquam [illegible]
Moysi ... [illegible]
[illegible] scrip[illegible]
deo sal[illegible]

[illegible]
dictiones mo[illegible]
[illegible]
Moyses [illegible]
[illegible]rum

EXPLICIT
KA DEUTHE
RON
INC [illegible]
DEU[illegible]
ELLE ADDAB
BARIM
[illegible]

PENTATEUCUS
CUM ANTIQUISSIM
PICTURIS

LITERIS UNCIAL.
SAEC.
V

